

DE PRIVILEGIIS REGULARIUM

TAM PRO ADMINISTRANDO, QUAM PRO SUSCIPiendo
PENITENTIE SACRAMENTO.

OPUS IN DUAS PARTES DISTRIBUTUM,

In quo plures facultates, quæ Regularibus, præsertim
Ordinum Mendicantium, passim ab Auctoribus
tribuuntur, ad trutinam revocantur.

AUCTORE

P. F. GABRIELE-ANGELO A VICENTIA

ORDINIS MINORUM REFORMATURUM EX VENETA

D. ANTONII PROVINCIA,

EDITIO SECUNDA.

V E N E T I I S,

Apud THOMAM BETTINELLI.

MDCCCLXXVIII

MDCCCLXXVIII

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO;

Antist. J. [illegible]

REPUBLICA DE VENEZUELA

MINISTERIO DEL INTERIOR

SECRETARIA DE ESTADO

DEPARTAMENTO DE INMIGRACION Y EXTRANJERIA

BOGOTA

15 DE AGOSTO DE 1954

OFICIO N° 123456789

AL SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

SEÑOR

P R Æ F A T I O .

Tanta hoc sæculo prodiit in lucem librorum copia, in quibus pro Confessariorum instructione mota, regulæ, documenta traduntur, ut nihil amplius ad perfectè instituendum Sacramenti Pœnitentiæ Ministrum desiderari possit videatur. Nihilominus aliquos a Regularium potissimum cœtu non senuel conquerentes audivi, quod ea, quæ ad ipsos spectant, in hisce libris, vel penitus omittantur, vel obiter pertractentur. Quotquot enim vel integrum Moralis Theologiæ cursum, vel speciales Pœnitentiæ Sacramenti tractatus in Confessariorum commodum ediderant, quamvis explicent ea, quæ sunt Confessariis quibuscumque communia, ea tamen, quæ Regularibus peculiariter sunt, & ab ipsis nefas est ignorari, vel prætermittant, vel levissimè attingunt. Quis enim de illorum privilegiis, ac de illis facultatibus agit, quibus olim in utilitatem Fidelium Religiosi Ordines fuere donati? Quis limites harum facultatum ostendit, ac privilegia illa, quæ adhuc perseverant, ab iis, quæ sunt revocata, secernit? Dolent propterea quamplurimi, in magna se se harum rerum obscuritate versari, nec apud Auctores illos præsertim, qui manibus omnium teruntur, satis lumen inveniri, quo tenebras periculose hujus ignorantie depellant. Quamvis enim privilegiorum collectiones non desint, quamvis integra volumina de Regularium privilegiis quidam Scriptores ediderint; ea tamen non possunt ab omnibus adeo faciliter comparari. Præterquamquod collectiones illæ sine magno delectu elaboratæ sunt, ac in iis privilegia sive authentica, sive non authentica inveniuntur undequaque congesta, & quod attinet ad Scriptores, plerasque facultates, quas Regularibus asserunt, vel ex monumentis incertis, vel ex suspecta aliorum relatione depromunt. Accedit, quod plures ex iis facultatibus, quibus fortasse eorum ætate Regulares pacifice potiebantur, per posteriorum Pontificum Constitutiones vel valde sunt immutata, vel etiam omnino fuere sublata, adeo ut aliqui asserere non dubitaverint, Regulares e fuorum privilegiorum possessione deturbatos fuisse, ac fere nullum ex iis superesse, quo tuta conscientia in Sacramentorum præsertim administratione uti possint. In tanta rerum caligine Religiosi non pauci ancipites hærent, id interim expectantes, ut quis faciem præferat, & viam, quam tuto agrediantur, ostendat.

Hæc dum animo frequenter mecum ipse revolverem, magna in me voluntas exarsit sedulo examinandi privilegia illa, quæ Confessariis Regularibus passim ab Auctoribus tribuntur; ut si quæ invenirem firmis rationibus, ceterisque documentis probata, fidenter assererem; quæ vero essent vel suspectis relationibus, vel solis conjecturis innixa, aut ex dubiis, sive revocatis concessionibus deprompta, absque ullo partium studio rejicerem. At me terrebant magnitudo laboris, & operis difficultas, cui præstando cum vires meas omni præsertim aliorum ope, atque auxilio destitutas impares esse cognoscerem, desperabam omnino id, quod animo conceperam, me posse complere. Cœpi nihilominus aliquas privilegiorum collectiones legere, Auctores de ipsis agentes consulere, Bullaria revolvere, antiquas Summarum Pontificum Constitutiones conferre cum posterioribus; nec labori peperci, ut ea, quæ præconcepto operi inservire possent, undequaque congererem. Nec me suscepti laboris pœnituit. Plura enim mihi occurrerant, quæ satis luminis præbuere inquirenti ex animo veritatem. Quæ prius obscurissima videbantur, cæperant aliquanto clarescere, & difficultatis apprehensio, quæ me antea deiecerat animo, valde est imminuta. Quapropter non parum recreatus huic operi manum admoveere constitui, ut habeant Confessarii Regulares quantum sa-

tis est, ut sufficientem suorum privilegiorum cognitionem acquirant, & discernere valeant eas facultates, quibus adhuc in Sacramenti Pœnitentiæ administratione uti possunt, ab iis, a quarum usu debent his temporibus abstinere.

Cum autem tum Sæcularibus Personis, tum Regularibus Sacramentum hoc ministrandum sit, aliaque privilegia in Sæcularium Pœnitentium favorem, alia in gratiam Pœnitentium Religiosorum Confessariis Regularibus concessa fuerint; duas partes habet Opusculum. Referuntur in priori parte privilegia illa, quibus pro administrando Christifidelibus Pœnitentiæ Sacramento a Summis Pontificibus olim fuere donati; ostenditur, plura quidem ex illis in suo robore permanere, sed non pauca fuisse vel valde imminuta, vel penitus revocata; ac dubia quædam, quæ circa Regularium facultates moveri solent, resolvuntur. In posteriori parte agitur de privilegiis illis, quibus Regulares suorum Praelatorum jurisdictioni subijciuntur etiam pro foro interno, ac differitur de auctoritate, qua Praelati Regulares potiuntur, approbandi Confessarios pro propriis Subditis, reservandi casus, absolvendi eos a censuris, nec non super irregularitatibus dispensandi; ubi opiniones consulantur quorundam Auctorum, qui vel nimis coarctant auctoritatem hanc, vel nimis extendunt. Rem quidem arduam aggressus sum, variisque difficultatibus implicatam; utilem tamen, imo valde necessariam. Hoc unum rogo, quod Seraphicus Doctor S. Bonaventura a Lectoribus suis poscebat humiliter, ut si quis aliquid invenerit approbatione dignum, agat gratias Deo largitori bonorum. Si autem invenerit vel falsum, vel dubium, vel obscurum, disputantis insufficientiæ benigne indulgent, qui absque dubio, teste conscientia, vera, & aperta dicere concupiscit. (in lib. 2. sentent. dist. 44. art. 3. quæst. 2. in fine.)

VI

*Episcopis reservati. Privilegia, si que
erant, jam sunt revocata.* 42

Caput XVII. *Referuntur privilegia, quibus Regularibus concessum est, ut a censibus Summo Pontifici reservatis absolvere possint. Privilegia illa hodie valde sunt limitata.* 34

Caput XVIII. *Facultas, quae per privilegia in superiori capite videntur Regularibus fuisse olim concessa, quoniam hodie valde sit imminuta, non est tamen pontificaliter revocata. Sed male a quibusdam Auditoribus ad conjugia particulariter, ac nominatim ab homine laico, et ad ipsas irregularitates extenditur.* 60

Caput XIX. *Agitur de facultate dispensandi in Secularium votis, quam plures Auctores Confessoribus Regularibus assignant; atque ostenditur, nullo eam satis primo privilegio probari.* 66

Caput XX. *Regulares de privilegiorum facultate fruuntur communi Secularium vota. Quid debeat in facienda commutatione servari?* 70

Caput XXI. *Disputatur, an possint Regulares dispensare cum iis, qui facto voto simplici coenitalis perpetuae, Matrimonium deinceps contraxerunt, ut possint petere debitum?* 73

Caput XXII. *De Privilegio, quod plerique Auctores ajunt Regularibus fuisse concessum, dispensandi scilicet ad petendum debitum cum conjugatis incestuosis, qui consanguineae uxoris suae in primo, vel secundo gradu cognoverunt.* 76

PARS SECUNDA.

Caput I. **A**PUD Regulares Praelatos residet jurisdictio ordinaria in propriis Subditis, quam alii quoque delegare possunt, imo tenentur. Neque enim debent obligationem Religiosis imponere, ut sibi consecrantur peccata sua. 81

Caput II. *An facultas approbandi Confessarios pro Regularibus etiam ad Superiores locales pertineat? Examinatur utrum in Ordine Minorum, aliisque Ordinibus, in quibus Confessoriorum*

approbatio solis Praelatis majoribus reservata est, iidem nihilominus Superiores locales privilegio gaudent eligendi in suum Confessorium simplicem Sacerdotem Sibi Subditum, quavis neque a Generali, neque a Provinciali approbatum. 83

Caput III. *Confessarii a Provinciali approbati confessiones audire possunt Religiosorum ejusdem Ordinis, quoniam aliter Provincia, quae in Monasteriis hospitari contigerit. Proponitur questio, an valida sit, ac licita confessio mutua inter Fratres Observantes, ac Reformatos S. Francisci; ac refellitur P. Sabini Bononiensis opinio contendentis, Reformatos accedere posse ad Observantes, et vicissim, eo totum finem, ut apud illos deponant peccata sua. Aliquis ejusdem Auditoris argumentis occurritur.* 88

Caput IV. *Aliae P. Sabini rationes confutantur.* 91

Caput V. *An Confessarii a Praelato Regulari deputati, quavis ab Episcopo non approbati, valide, et licite possint famulorum illorum, qui Monasterio deserviunt, confessiones audire?* 95

Caput VI. *Regulares confiteri possunt extraneo de Superiorum suorum facultate; in qua concedenda magna opus est discretione, atque prudentia.* 97

Caput VII. *De Religiosis itinerantibus. Ut ii confiteri possint extraneo, tacita sufficit Superiorum licentia.* 100

Caput VIII. *Regularis, qui de Superiorum suorum licentia diu manere debet extra claustra, aliquando confiteri potest extraneo, quavis nullius lebalis culpa sibi conscius sit.* 102

Caput IX. *Religiosi itinerantes, vel alia de causa extra claustra manentes, si confiteri velint extraneo, tenentur eligere Sacerdotem vel Secularem, vel aliorum Ordinis Regularem, qui sit approbatus. Si tamen Regularem eligant, satis erit, si approbatus sit a suo Superiore.* 104

Caput X. *Regularis itinerans, qui socium habet simplicem sui Ordinis Sacerdotem a proprio Superiore non approbatum,*

NON

non illi confiteri debet peccata sua, sed potius extraneo, qui sit a proprio Ordinario approbatus. 107

Caput XI. Agitur de facultate reservationis casus pro Regularibus. In quæritur, an etiam apud quoscunque Superiores locales reſervati facultas illa a Clemente VIII. fuit limitata. Quid ſentendum de caſibus in Fratrum Minorum Ordine reſervatis? An omnes utrumque Familiam tam Obſervantium, quam Reſormatorum efficiant? 109

Caput XII. De iis, qui ſunt in Religione legi reſervationis obnoxii. Ubi oſtenditur, Novitios ipſos, atque Tertiarios non eſſe ab ea lege, proſus immunos. 112

Caput XIII. De abolitione Regularium a caſibus in proprio Ordine reſervatis. An Superiores etiam locales ordinaria fruuntur ab iis abolendi facultate? Et ſi illa ſpotiati ſint, an poſſint nullomodo aliis concedere abolendi licentiam? 116

Caput XIV. Explicatur Clementis VIII. decretum de caſuum reſervatione pro Regularibus; ac ſolvuntur difficultates, quæ tum ex eo, tum ex annexa Urbani VIII. declaratione poſſunt oriri. 119

Caput XV. Agitur de Pœnitentiariis. Eorum auctoritas ad cenſuras Summo Pontifici reſervatas minime extenditur, ſed ad ſolos caſus limitatur in Ordine reſervatos. Corollaria, quæ ex hac doctrina ſequuntur. 123

Caput XVI. Pœnitentiariorum facultas limitatur, ſaltem in Ordine Minorum, ad caſus dumtaxat occultos, atque ad eos, in quibus ipſi non fuerint complices. Neque ea uti poſſunt, in unoquoque Provinciæ Conventu. 126

Caput XVII. Improbatur eorum ſententia, qui aiunt, Pœnitentiariorum facultatem, qua donati ſunt, poſſe aliis ſubdelegare, eiſque tribuunt præter alium abolendi auctoritatem, etiam poſſivam, ita ut a ſimplici Confefſario poſſint a caſibus reſervatis abſolvi. 133

Caput XVIII. De facultate Pœnitentiariorum illorum, qui privatum a Prælati Regularibus inſtituuntur. Mortuo,

vel amoto Superiore, qui eam delegavit, perſeverat, ſaltem in Ordine Minorum, donec revocetur a Succeſſore. 131

Caput XIX. De Religioſis itinerantibus. An ab extraneo Confefſario abſolvi poſſint ab iis caſibus, qui eorum Prælatiſ Regularibus ſunt reſervati? 133

Caput XX. De facultate Prælatorum Regularium quoad caſus ſedi Apoſtolice reſervatos. An abſolvere poſſint proprios Subditos ab iis etiam caſibus, qui continentur in Bulla Cœne? Recenſentur privilegia, quæ Prælatiſ Regularibus fuerit conceſſa; ac variè circa quæſtionem præpoſitam reſeruntur Auctorum ſententiæ. 135

Caput XXI. Quanti valeant argumentum ex ipſa Bulla Cœne deſumptum, quæ facultas impeditur Regularibus Prælatiſ conceſſa ad abſolvendos proprios Subditos a caſibus in eadem Bulla contentis. 139

Caput XXII. Afferuntur aliquæ Summorum Pontificum Conſtitutiones, quibus plures Auctores ad impugnandam Regularium Prælatorum facultatem ununtur; atque oſtenditur, ex illiſ minime evincitur eandem facultatem jam eſſe ſublata. 142

Caput XXIII. Reſpondetur argumento deſumpto ex Conſtitutione Urbani VIII. quæ incipit: Cum ſcut accepimus. 144

Caput XXIV. Explicatur decretum S. Congregationis negotiis, in conſultationibus Episcoporum, in Regularium præpoſita; ac momenta quædam ex aliis capitibus deſumpta ſolvuntur. 184

Caput XXV. Facultatem Prælatorum Regularium quoad proprios Subditos abſolvendos P. Didacus ab Aragonia nimis extendit. Ejus opinio reſertur, ac reprobat. In caſu beneſiti, quomodo occultis, debent hodie illiſ Prælati ab abſolvendis Subditis potius abſtinere. 181

Caput XXVI. De facultate Prælatiſ Regularibus olim conceſſa ad abſolvendos proprios Subditos ab aliis cenſuris, ac præſertim a ſuſpenſione, eoſque diſponendos ſuper irregularitatibus. 155

Caput XXVII. An Regularis male promotus ad Ordines, a ſuo Regulari Præ-

lato

lato absolvi possit a suspensione, quam propterea contraxit? Ubi de suspensione ex simoniaca ad Ordines promotione contracta.

157

Caput XXVIII. De Censuris nominatim inflictiis. An Regularis aliqua censura ligatus, aique ut talis ab Episcopo denuntiatus, a suo Regulari Prælo, saltem in foro conscientie possit absolvi?

161

Caput XXIX. Facultatem Prælatorum Regularium quoad Irregularitates Auctores aliqui nimis amplificanc. Refellitur eorum opinio, qui arbitrantur posse Regulares Prælatos dispensare cum Bipennis. Illorum quoque sententia parum tuta videtur, qui eorundem auctoritatem ad irregularitatem extendunt ex heresi occulta contractam.

163

Caput XXX. Examinantur privilegia an-

te Tridentinum concessa, quibus innixi plures Auctores facultatem dispensandi super irregularitate ex homicidio voluntario contracta Prælati Regularibus asserunt.

166

Caput XXXI. An facultas, de qua in capite superiori, ex aliquo privilegio post Tridentinum concessio invicta probari possit? Agitur etiam de irregularitate, quæ ob procuracionem abortus factus animati, secuto effectu, contrahitur.

169

Caput XXXII. An Prælati Regulares facultates, de quibus in superioribus capitulis actum est, possint alteri delegare? Quæritur etiam, an Superiores omnes locales iisdem facultatibus præditi sint, quibus Generales, et Provinciales donati sunt?

173

PARS PRIMA, IN QUA AGITUR DE PRIVILEGIIS

Regularibus, præsertim Ordinum Mendicantium,
concessis pro Sacramento Pœnitentiæ
Sæcularibus ministrando.

CAPUT PRIMUM.

*Reconsentur privilegia præcipua pro administrando Pœnitentiæ Sacramento Regularibus
etiam concessa, eorumque vicissitudines enarrantur.*

Sæculo decimotertio Romani Pontifices facultatem excipiendi confessiones Fidelium Fratribus Mendicantibus largiri cœperunt. Causa, quæ ad vocandos Fratres in sortem hujus Ministerii eos impulit, ea fuit, (quidquid dicant Auctores aliqui Romanæ Curie, & Religiosis Mendicantibus nimis infensis) (*) ut eorum opera Ecclesiæ necessitatibus providerent. Pessimam illius temporis conditionem S. Bonaventura describit, tum in Opusculo *Quare Fratres Min. prædicent*, tum in *Determin. quæst. circa Reg. quæst. 2.* tum in libel. apolog. quæst. 1. atque inde Pontifices Summos permotos fuisse testatur ad tribuendam Fratribus Mendicantibus facultatem Verbum Dei prædicandi, & Fidelium confessiones audiendi, ut malis gravissimis,

quæ grassabantur in Populo, aliquod remedium afferrent. Cum jam sit Ecclesia, ait in cit. priori Opusculo, quasi navis tempestate concussa, in qua, remigantibus, pavore tremantibus, procelle tumentes pene operiant navem, missi sunt Fratres a Summo Gubernatore fulti auctoritate Sedis Apostolicæ, ut in naviculis suis discurrentes per Mundum, quos e naufragio peccati periclitantes invenerint, rapiant ex undis, & ad litus salutis reportent. Et in alio opusculo, cui titulus; *Determinationes quæst. circa regulam, quæst. 2.* „Sedis Apostolicæ, inquit, videns in his novissimis temporibus juxta „Apostolum instare tempora periculosa, „& laxatis evangelicæ prædicationis rebus in capturam, tantos influxisse „piscis hominum ad fidei professionem, „quod rete fidei scinditur; messem fide-

A

„lium

(*) Van-espén Part. 2. tit. 6. de Sacr. Pœnit. cap. 5. n. 10.

lum multam, & operarios idoneos paucos, eo quod peccata quotidie multiplicantur in Ecclesia, & Episcopi negotiis exterioribus dediti spiritualibus intendere nequeunt; & pauci sunt Pastores in Ecclesiis personaliter residentes, sed Vicariis, & mercenariis committunt oves, sive animas regendas, in quorum plurimis multieveniunt defectus imperitiæ, & honestæ vitæ, negligentiae, & aliorum defectuum, per quos ad gubernandas animas redduntur inhabiles; & non esse, qui plebem erudiant, vel a peccati laceribus extrahant; vocavit nos in adiutorium tam Cleri, quam populi, ut per officium prædicationis, & confessionis subveniamus animabus, & onus Pastorum sublevando alleviemus, sicut Petrus, & ejus socii non valentes soli rete piscium ad litus trahere præ multitudine, annuerunt Jacobo, & Joanni sociis suis in alia navi, quæ signat Redemptionem, ut venissent, ut adjuvarent eos, ne vel ipsi mergerentur, vel pisces capti perirent.

II. Itaque primus, qui Fratres Mendicantes hac audiendarum confessionum auctoritate donavit, eorumque opera in excolenda Ecclesiæ vinea usus est, videtur fuisse Gregorius X. (a) qui anno sui Pontificatus primo, ann. videlicet 1227. Constituit, quæ incipit, *Quoniam abundavit iniquitas*. (b) omnibus Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, & alijs Ecclesiarum Prelatis mandavit, ut Fratres Prædicatores ad officium prædicandi ad quod deputati sunt, benigne reciperent, & suaderent populis, ut contererentur eidem, cum ipsi, inquit, *auctoritate nostra liceat confessiones audire, & penitentias injungere*. Aliam Constitutionem dedit in gratiam Fratrum Minorum Pontific. sui an. 8. id est an. 1234. quæ idem privilegium, eandemque auctoritatem ipsis quoque concessit. (c)

Etiâ Innocentius IV. Gregorii successor mox a sua ad Pontificatum assumptione, ann. scilicet 1243. Bullam expedit in scriptam Episcopis Vintonensi, Vozoriensi, & Norwicensi, mandans eisdem, ut quosdam Prælatos, Fratres Prædicatores in suorum privilegiorum usu turbantes Apostolica auctoritate compescant; iisque præcipiant, ut juxta Apostolica scripta Fratribus Prædicatores permittant, libere Fidelium confessiones excipere; Quam Bullam exhibet Matthæus Paris. ad ann. 1246. (d) Verum quod initio septimi sæculi evenerat Monachis, ut refert P. Martene, (e) Fratribus Mendicantibus accidit; siquidem auctoritas ipsa concessa multorum in eos concitavit invidiam, & maxime Parochorum, qui traducunt illos tamquam jurium suorum invasores, plus odierant Religiosos, ut ait D. Bonavent. (f) quam Judeos Christi adversarios. Quapropter idem Innocentius Constitutionem edidit in favorem Parochorum, *Fratrum privilegia adversam*.

(g) Interea cum Guillelmus de S. Amore amaro in Fratres Prædicatores, & Minores concitatus odio, quos ferre non poterat in Academia Parisiensi Magistrorum collegio fuisse aggregatos, quosque ex ipsius Academiæ gremio expelli curaverat, cum, inquam, librum de periculis novissimorum temporum, & questionem de valido mendicante evangelizante, in quibus inter alia asserbat, Summum Pontificem non posse toti Ordini potestatem dare prædicandi, confessiones audiendi, & absolvendi poenitentis per totum Orbem, & quod Pontificis privilegium munici sacra illa munia obire non possent absque licentia Parochialium Præbiterorum; Alexander IV. qui proxime Innocentio successit, Ordinem Mendicantium causam protegit, datis in eorum gratiam, pontificiis diplomatis quadraginta, ut refert Natalis Alexander; (h) Guillelmi, ejusque sociorum perniciam fire.

(a) Van-elsen loc. cit. (b) Vid. Bull. Rom. Tom. 9. feu Parc. 3. Edit. Luxemb. pag. 46. & Confet. pag. 4. & 5. (c) Vid. Conf. loc. cit. (d) Van-elsen. loc. cit. (e) Tom. 1. de antiq. Eccles. rit. lib. 1. cap. 6. de poenit. art. 6. n. 3.

(f) In libel. Apol. quæst. 24. (g) V. Tom. 9. Bull. pag. 51. (h) In Hist. Eccl. ad Sæc. XIII. cap. 3. art. 7.

fregit, libellum de periculis novissimo-
rum temporum post diligens, ac matu-
rum examen auctoritate apostolica tam-
quam inquam, scelestum, & execrabi-
lem, & instructiones, ac documenta in
eo tradita, veritate prava, falsa, ac ne-
faria reprobavit, & in perpetuam con-
demnavit: nec non revocata Constitutio-
ne a suo Prædecessore edita contra Fra-
tres, mandavit Ecclesiarum Prælati, ut
permitterent Fratribus uti libere indul-
gentiis, ac litteris a Sede Apostolica iis-
dem concessis. Id videre est in Constitu-
tione, quæ incipit: *Patri eterni benigni-
tas.* (a)

III. Post Alexandri IV. & Urbani IV.
qui ipsi immediate successerat, obitum,
electus fuit in Summum Pontificem Cle-
mens IV. Hic Pontifex ad instantiam Fra-
trum Ordinis Prædicatorum Constitutio-
ne, quæ incipit: *Exigenibus* (b) concessit,
ut, ut Fratres, quibus a Patriarchis,
Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ec-
clesiarum Prælati audiendi confessio-
nes subditorum suorum, necnon præ-
dicandi, & aliqua vota in alia pieta-
tis opera commutandi in suis Civita-
tibus, & Diocessibus licentia fuerit con-
cessa; iis decedentibus, possint uti tam-
diu libere prædicta licentia, donec vi-
duatis Ecclesiis provisum fuerit de Pa-
store. Idem Clemens IV. ann. 1265.
Bullam edidit Ministro Generali, & Fra-
tribus universis Ordinis Minorum direc-
tam, quæ incipit: *Quidam temere*; qua
declarat, Fratres, quibus detur licen-
tia a Legatis Sedis Apostolicæ, aut
Ordinarii locorum, nedum a Roma-
no Pontifice, de quo proculdubio, in-
quit, esset erroneum dubitare, an iis
omnes sine alienius consensu, imo in-
vitis quibuslibet, huiusmodi possit con-
cedere potestatem, Fratres, inquam,
Populi Legatis, & Ordinarii subje-
ctis eisdem libere prædicare posse,
audire confessiones, absolvere confiten-
tes, poenitentias confitentibus injunge-

re salutares, aliorum inferiorum Præ-
latorum, & Rectorum Ecclesiarum,
ac Sacerdotum Parochialium assensu
nullatenus requisito, illis casibus exce-
ptis, qui de jure, consuetudine, seu re-
tentione ab eis specialiter facta, Sedis
Legatis, Ordinariis prædictis speciali-
ter relinquuntur, ad quos non licet
iisdem Fratribus minus extendere, ni-
si eis specialiter committantur. (c)

IV. Exasperabant hæc Plebanos, & Cu-
ratos, aliosque Clericos Sæculares, qui,
cum ante Ordinum Mendicantium insti-
tutionem soli Sæcularium confessiones ex-
ciperent; (Minachi enim tunc tempo-
ris in Occidente vel porum, vel nihil
confessionibus audiendis vacabant; imo id
eis per Canones videbatur prohibitum)
(d) ægre terebant, quod Religiosi Men-
dicantes insolita quorumcumque Fidelium
confessiones audiendi facultate muniti, in
messum ingrederentur alienam, & Pa-
rochorum sibi ministeria usurparent. Nihilominus Martinus II. dictus IV. ann. 1282.
novum, & amplius privilegium Fratri-
bus eisdem concessit. Constitutione eni-
quæ incipit: *Ad fructus uberes* (e) fa-
cultatem largitus est Ministro Generali,
& Prioribus Provincialibus Ordinis Præ-
dicatorum, ut ille quidem pariter, illi
autem cum Diffinitoribus in capitalis
congregatis, auctoritate apostolica com-
mittere possint Fratribus ejusdem Or-
dinis in sacra pagina eruditus, exami-
natis, & approbatis ab ipsis, prædi-
cationis officium, audiendi confessiones,
absolvendi poenitentes, & injungendi
eisdem poenitentias salutares. Eisdem
Fratribus sic approbatis plenam dedit
facultatem dicta officia libere exercen-
di, districtius inhibens, ne quis eos in
exercitio, aut executione officiorum
ipsorum audeat quomodolibet impedi-
re. Hanc duntaxat restrictionem appo-
suit, ut hi, qui Fratribus confiteban-
tur eisdem, suis parochialibus Præby-
teris confiteri saltem semel in anno,

A 2 prout

(a) V. Tom. 9. Bull. pag. 52. & apud Confettium pag. 9. (b) apud Conf. pag. 18.
& in Bull. Ordin. Prædic. (c) Refertur a Wadingo Tom. 2. Annal. in Reg. &
est Constit. V. hujus Pont. (d) cap. Placuit caus. 16. quæ. 1. can. 1. & 2. &
ibid. Can. Interdicimus. (e) V. Part. 3. seu Tom. 9. Bull. Rom. pag. 90.

„ prout generale Concilium statuit, nihilominus teneantur; quodque iidem
 „ Fratres eos ad hoc diligenter, & effi-
 „ caciter exhortentur. “ Hoc privilegio
 tam amplo ipsi Episcopi valde offensusunt.
 Hinc dissidia, hinc lites, hinc gravis,
 & periculosa discordia inter Prælatos, &
 Rectores, seu sacerdotes, ac clericos pa-
 rochialium Ecclesiarum, per diversas Mundi
 provincias constitutos ex una parte;
 & Prædicatorum, ac Minorum Ordinum
 fratres ex altera. Quas dissensiones ut
 sedaret Bonifacius VIII. sub finem sæculi
 XIII. Constitutionem edidit, quæ incipit:
Super Cathedrali, & habetur inter Extra-
 vagantes communes, titulo de Sepult. in
 qua circa sæcularium confessiones audien-
 das hæc decernuntur. „ Statuimus, &
 „ ordinamus, ut in singulis Civitatibus,
 „ & Dioecesium, in quibus loca Fratrum
 „ Prædicatorum, ac Minorum consistere
 „ dignoscuntur, vel in Civitatibus, &
 „ Dioecibus locis ipsis vicinis, in qui-
 „ bus loca huiusmodi non habentur; Ma-
 „ gistri, Priores provinciales Prædicatorum,
 „ aut eorum Vicarii, & Generales,
 „ & Provinciales Ministri, & Custodes
 „ Minorum Ordinum ad præsentiam Præ-
 „ latorum Ecclesiæ eorumdem locorum
 „ se conferant per se, vel per Fratres,
 „ quos ad hoc idoneos fore putaverint,
 „ humiliter petitori, ut Fratres, qui ad
 „ hoc electi fuerint, in eorum Civitati-
 „ bus & Dioecibus confessiones subdito-
 „ rum suorum confiteri sibi volentium
 „ audire libere valeant, & huiusmodi con-
 „ fiteantur penitentias imponere saluta-
 „ res, atque eisdem beneficium absolu-
 „ tionis impendere de licentia, gratia,
 „ & beneplacito eorumdem. Ac deinde
 „ præfati Magistri, Priores provinciales,
 „ & Ministri Ordinum prædictorum eli-
 „ gere studeant Personas sufficientes, ido-
 „ neas, vita probatas, discretas, mode-
 „ stas, atque peritas ad tam salubre mi-
 „ nisterium, & officium exequendum.
 „ Quas sic ab ipsis electas repræsentent,
 „ vel faciant repræsentari Prælati, ut
 „ de eorum licentia, gratia, & benepla-
 „ cito, in Civitatibus, & Dioecibus eo-
 „ rundem huiusmodi Personæ sic electæ
 „ confessiones confiteri volentium audiant;

„ extra Civitates, & Dioeceses, in qui-
 „ bus fuerint deputatæ, per quas eas vo-
 „ lumus, & non per Provincias deputa-
 „ ri, confessiones nullatenus auditoræ...
 „ Et si iidem Prælati petitam licentiam
 „ confessionum huiusmodi audiendarum
 „ concefferint, illam præfati Magistri, &
 „ Ministri, & alii cum gratiarum reci-
 „ pient actione, dictæque Personæ sic e-
 „ lectæ commissum sibi officium exequan-
 „ tur. Quod si forte jam dicti Prælati
 „ quemquam ex dictis Fratribus præsen-
 „ tatis eisdem ad huiusmodi officium nol-
 „ lent habere, vel non ducerent admit-
 „ tendum; eo amoto, vel substracto, lo-
 „ co ipsius similiter eisdem præsentandus
 „ Prælati possit, & debet alius subro-
 „ gari. Si vero iidem Prælati præfatis
 „ Fratribus ad confessiones audiendas ele-
 „ ctis huiusmodi exhibere licentiam re-
 „ culaverint; Nos ex nunc ipsis, ut con-
 „ fessiones sibi confiteri volentium libe-
 „ re, liciteque audire valeant, & eisdem
 „ penitentias imponere salutaris, atque
 „ eisdem beneficium absolutionis imper-
 „ tiri, gratiosè concedimus de plenitudi-
 „ ne Apostolicæ potestatis. Deinde de-
 „ clarat, per huiusmodi concessionem se
 „ nequaquam velle Fratribus ad id depu-
 „ tatis potestatem in hoc impendere am-
 „ pliorem, quam in eo Curatis, vel pa-
 „ rochialibus Sacerdotibus est a jure con-
 „ cessa, nisi forsan eis Ecclesiarum Præ-
 „ lati uberiores in hac parte gratiam
 „ specialiter ducerent faciendam. Denique
 „ universos Ecclesiarum Prælatos, ac Sa-
 „ cerdotes parochiales, & Curatos, sive
 „ Rectores hortatur, eisque districte præ-
 „ cipiendo mandat, ut Fratribus ipsis non
 „ se difficiles, duos, atque asperos, sed po-
 „ tius favorabiles, propitios, benignos,
 „ ac liberales studeant exhibere, & tam-
 „ quam cooperatores eorum idoneos, &
 „ laborum suorum participes prompta
 „ benignitate recipiant, ac affectuose ad-
 „ mittere non omittant.

V. Sperabat Bonifacius hac sua consti-
 tutione omnem discordiam penitus even-
 lendam; sed spes sua ipsam fecellit. Pro
 ea enim, quam intendebat, quiete turba-
 tio nata est: pro concordia sunt suborta
 dissidia; & pullulata inquietudines pro

tranquillitate, ut testatur Benedictus XI. qui proxime Bonifacio successit. Hic igitur Pontifex iurgiorum intendens amputare materiam, ac novitatem, ut ipse ait, removere a Prædecessore suo indicatam, Constitutionem edidit, quæ incipit *Inter cunctas*, & habetur inter Extravag. communes tit. de privileg. in qua Bonifacii constitutionem revocat; concedit, ut electi a Fratribus ad audiendas confessiones, & poenitentias injungendas libere auctoritate apostolica absque licentia Dioecesanorum, & aliorum Prælatorum inferiorum exemptorum, & non exemptorum, quibus subsunt qui ad confitendum accedunt, audiant eis peccata sua confiteri volentes; & declarat eos, qui confessi sunt Fratribus, non teneri propriis Sacerdotibus iterum confiteri peccata illa, de quibus Fratribus confessi sunt, & absoluti. Ut autem Dioecesanis honor debitus reservetur, præcipit, ut Provinciales Priores Prædicatorum & Ministri Minorum Ordinum per se, vel alios, verbo, vel scripto eis significant, se Fratres ad huiusmodi confessionum audiendarum, & poenitentiarum injungendarum officium elegisse; & non nominando, aut coram ipsis sistendo eos, nec illorum numerum exprimendo, petant humiliter a Dioecesanis eisdem, quod iidem electi Fratres de ipsorum beneplacito, & licentia dictum possint in eorum civitatibus, & Dioecibus intra eis determinatos fines officium exercere. Quod si denegent, vel intra triduum non concedant, ex tunc iidem Fratres nihilominus auctoritate eadem huiusmodi officium exequantur. Datam vero licentiam declarat per Dioecesanorum morem non terminari. Præterea declarat, se non intendere, quod dicti Fratres, qui ad hoc eliguntur officium, plus habeant in audiendis confessionibus, & poenitentis injungendis, quam parochiales Sacerdotes noscuntur habere. Mandat idcirco, ut de casibus Episcopis, & Superioribus, ac Sedi Apostolicæ reservatis se nullatenus intromittant. "Post hujus Pontificis obi-

tum electus est Clemens V. qui animadvertens, Benedicti constitutionem nedum pacis speratæ fructum non attulisse, quinimo discordiæ fomentum non modicum ministrasse, promulgavit in Concilio generali Viennensi Constitutionem, quæ incipit *Dudum*, & habetur in corpore juris inter Clementinas tit. de sepult. qua Benedicti constitutionem omnino cassavit, & aliam a Bonifacio VIII. editam, cujus mentionem fecimus, eodem sacro instante, & approbante Concilio innovavit. Celeberrima evasit Conlittatio hæc Clementina, sed non ideo disidiarum ignis penitus extinctus est.

VI. Sub Joanne XXII. qui ann. 1316. Clementi V. successit, Joannes de Polario Doctor Parisiensis in Scholis, & Concionibus vulgavit: I. Quod confessi Fratribus habentibus licentiam generalem audiendi confessiones, tenentur eadem peccata, quæ confessi fuerant, iterum confiteri proprio Sacerdoti. II. Quod stante Concilii generalis decreto *Omnis viri, quæ sexus*, Romanus Pontifex non potest facere, quod Parochiani non teneantur omnia peccata sua semel in anno proprio Sacerdoti, quem dicebat esse Parochialem Curatum, confiteri; imo nec Deus posset hoc facere. III. Quod Papa non potest dare potestatem generalem audiendi confessiones; imo nec Deus; quin confessus habenti licentiam teneatur eadem peccata confiteri proprio Sacerdoti, idest Curato. Hos articulos diligenter discussos examine, tamquam falsos, & erroneos, a doctrina sacra devios condemnavit, & reprobavit Joannes XXII. Justique, ut ipse Magister Joannes Parisius in Scholis propriæ vocis oraculo eam tamquam veritati contrarios publice revocaret, ut constet ex Extravag. *Vas electissimæ* edita an. 1321. & habetur inter Extravag. commun. tit. de hæreticis. Videbatur horum articulorum damnatione confirmata Fratribus Mendicantibus facultas audiendi Fidelium confessiones, non requisitis Parochiorum licentia. Attamen Urbanus VI. qui an. 1378. Pontifex fuit renuntiatus, Constitutione, quæ incipit *Est animarum*, edita Pontificatus sui an-

no septimo (a) universis Religiosis cuius-
 „cumque professionis, vel Ordinis in vir-
 „tute S. obedientiæ, & sub pœna ex-
 „communicationis ipso facto incurrenda
 „mandavit, ne Parochianos sine licen-
 „tia Sacerdotis ad pœnitentiam aliquali-
 „ter admitterent; cum si quis, inquit,
 „alieno Sacerdoti iusta de causa sua ve-
 „lit confiteri peccata, secundum Statuta
 „Concillii generalis licentiam prius po-
 „stulare, ac etiam obtinere debet a pro-
 „prio Sacerdote. “ Hinc nonnulli Ple-
 „bani, eorumque Capellani in Provincia
 „Saxoniz Fratibus Minoribus prohibebant,
 „ne in vita, & mortis articulo audirent
 „confessiones sibi confiteri volentium, di-
 „centes se adiutorio eorumdem non indi-
 „gere. Imo si Parochiani eorum Fratibus
 „confiterentur, & absolverentur ab ipsis,
 „ipsum excommunicabant, atque eis infir-
 „mis in extremis, & mortis articulo po-
 „sitis denegabant Eucharistiz Sacramentum.
 „Quapropter Bonifacius IX. ann. 1397. Con-
 „stitut. quæ incipit, „*Exhibita siquidem*
 „*Nobis*, (b) mandavit tribus Episcopis,
 „ut Constitutionem *Dudum* Clementis
 „V. observari faciant, & non permittant,
 „Fratres, & confessos eisdem a Plebanis,
 „Rectoribus, & Clero, sive aliis mo-
 „lestari, & Sacramenta eisdem confessis
 „in vita, & mortis articulo quoquomo-
 „do denegari, eisque potesta-
 „tem tradidi, molestatores, & injuria-
 „tores huiusmodi quocumque, & quo-
 „tiescumque expedierit, etiam per cen-
 „suram ecclesiasticam, appellatione pos-
 „posita, compescendi: „ Aliam edidit
 „Constitutionem idem Bonifacius IX. ann.
 „1402. quæ incipit, *Ad fructus uberes*, (c)
 „in qua urget, & præcipit observantiam
 „Clementinæ *Dudum*; ac districte man-
 „dat, quatenus Ordinarii Fratres suffi-
 „cientes, & idoneos, qui per eorum
 „Superiores pro confessionibus audiendis
 „electi, & ipsis Ordinariis nominatim,
 „& in scriptis præsentati fuerint, absque

„litteris testimonialibus, seu commenda-
 „toris, libere cuiusvis impeditenti su-
 „blato obstaculo, quorumcumque ipsis
 „Fratribus confiteri volentium infra ci-
 „vitates, & dioceses eorum quocumque
 „loco, & tempore iuxta formam con-
 „stitutionis antedictæ confessiones audire
 „. . . libere permittant, nec non
 „licentiam concedere non postponant.
 „Præterea statuit auctoritate apostolica,
 „quod præsentatio semel facta Ordina-
 „riis, & Prælatiis antedictis de huiusmo-
 „di Fratibus super confessionibus per
 „eos audiendis, quamdiu in civitatibus,
 „& diocesis, ad quas præsentati fue-
 „rint, perseveraverint, sufficiat. De
 „qua præsentatione si alicui in dubium
 „verteretur, sufficiat fidem facere per
 „testimonialis litteras Ministri, aut Cu-
 „stodis pro tempore, ubi Fratres sic præ-
 „sentati moram trahunt. “

VII. Defuncto Bonifacio IX. cum ann.
 1409. ad Summum Pontificatum assum-
 ptus fuisset Alexander V. apud ipsum
 Fratres Mendicantes conqueſti sunt, non-
 nullos Clericos, & Ecclesiasticas perso-
 nas, ac utriusque sexus homines Joann-
 nis de Poliacio damnatos articulos palam
 adstruere, aliosque illis erroneos articulos
 addere, Fideles a devotione Fratrum aver-
 tere, & omnem movere lapidem, ne
 Fratibus ipsis consteantur peccata sua.
 Quapropter edidit Pontifex Constitutio-
 nem, quæ incipit *Regnans in excelsis*,
 „(d) in qua delatos articulos tamquam
 „falsos, confictos, erroneos, & S. Ca-
 „nonibus contrarios damnat, & repro-
 „bat, decernens, quod si quis deinceps
 „eos asserere, aut in Scholis, vel alibi
 „glossare, defendere, seu tenere, aut
 „prædicare præsumperit, tamquam hæ-
 „reticus sit censendus, & excommuni-
 „cationis sententiam Summo Pontifici
 „reservatam incurrat ipso facto. Præ-
 „terea mandat universis Ecclesiarum Præ-
 „latis, ut ubi, & quando per Fratres,
 „vel

(a) Habetur Tom. 9. seu Part. 3. Bull. Rom. pag. 217. Edit. Luxemb. (b) Refer-
 tur a Wadingo Tom. 4. Annal. in Reg. hujus Pontif. num. 33. (c) Apud eund.
 Tom. 5. Annal. in Reg. hujus Pontif. num. 54. (d) V. Tom. 9. seu Part. 3.
 Bull. Rom. pag. 221.

„ vel eorum aliquem, vel alios requisiti
 „ fuerint, prædicta omnia solemniter pu-
 „ blicent, ac etiam per Rectores Paro-
 „ chialium Ecclesiarum in parochialibus
 „ Ecclesiis publicari faciant : „ Refert
 „ Natalis Alexander, (a) Fratres Prædica-
 „ tores, & Carmelitas palam professos ef-
 „ se, Constitutionem hanc se inficis impe-
 „ tratam fuisse, nec eam approbare, seque
 „ privilegiis præcedentium Pontificum con-
 „ tentos esse. Eorum prudentiam valde com-
 „ mendat, omnemque invidiam in caput
 „ refundit Fratrum Minorum, & Augusti-
 „ nianorum. Sed etiam ipsos una cum Mi-
 „ noribus, & Augustinianis apud se fuisse
 „ conqueositos idem Pontifex in sua illa con-
 „ stitutione testatur. Cum autem, inquit,
 „ scit super Fratrum Prædicatorum, &
 „ Minorum prædictorum, ac etiam Eremitarum
 „ S. Augustini, & B. Mariæ de Monte
 „ Carmelo Ordinum lamentabilis querela ad
 „ nostrum perduxit auditum &c. Quidquid
 „ sit, id certum est Constitutionem hanc
 „ valde offensusse Episcopum, & Acade-
 „ miam Parisensem, ut constat ex Serm.
 „ & censura Joannis Gersonii contra eam-
 „ dem Bullam. (b) Quare cum occasione
 „ publicationis ejusdem Bullæ, in diversis
 „ Mundi partibus magna scandala essent
 „ exorta; Joannes XXIII. Constitutione,
 „ quæ incipit in *Apostolica Sedis specula*
 „ (c) decrevit, ut rebus in eodem statu
 „ permanentibus, prout erant ante conse-
 „ crationem litterarum Alexandri V. prædi-
 „ ctæ litteræ, ac processus habiti per eas-
 „ dem, & quæcumque inde secuta perinde
 „ habeantur, ac si litteræ, ac processus
 „ hujusmodi nullatenus emanassent. His non
 „ obstantibus tantum abest, quod sequentes
 „ Pontifices privilegiis jam antea Ordinibus
 „ Regularibus concessis derogaverint: quin
 „ imo erga eosdem Ordines liberales fuisse
 „ re. Etenim Eugenius IV. an. 1436. Con-
 „ stitutionem edidit in favorem Congrega-
 „ tionis Monachorum S. Justini Ordinis S.
 „ Benedicti, quæ incipit *Esti quaslibet*
 „ *Personas*, (d) in qua concedit Præla-

„ tis dictæ Congregationis, five Mona-
 „ chis deputatis a suis Superioribus, ut
 „ ad audiendas earum personarum, quæ
 „ ad eos recurrunt, confessiones accede-
 „ re, illasque audire, ac personæ ipsæ
 „ eis confiteri possint, absque alia suo-
 „ rum Superiorum licentia. Insuper, ut
 „ eas absolvere possint ab omnibus, &
 „ singulis peccatis, præterquam Sedi Apo-
 „ stolicæ duntaxat reservatis, nec non a
 „ quibuscumque suspensionum, excommu-
 „ nicationum, & interdicti sententiis,
 „ aliisque ecclesiasticis censuris, & poenis
 „ a jure, vel ab homine latis, quas in-
 „ currisse quomodolibet censentur, in-
 „ juncta satisfactione absolvere: Præterea
 „ & vota omnia permutare, ac in om-
 „ nibus, & singulis casibus etiam Ordi-
 „ nariis, aut per Synodales, seu Provin-
 „ ciales constitutiones reservatis cum eis
 „ dispensare, præter censuras, poenas,
 „ vota, & casus, de quibus esset meri-
 „ to Sedes Apostolica consulenda. „ Post
 „ Eugenium Nicolaus V. electus an. 1447.
 „ concessit Fratribus Minoribus facultatem
 „ audiendi in confessionibus omnes quarum-
 „ cumque Diocesum. (e) Item Sixtus IV.
 „ an. 1477. Constituit, quæ incipit: *Sedis Apo-
 „ stolicæ gratiosa benignitas*, (f) concessit,
 „ quod Vicarius Generalis Ordinis Prædi-
 „ catorum Reformatorum in qualibet do-
 „ mo dicti Ordinis ei subiecta, ubi eum
 „ pro tempore morari contigerit, ac in
 „ ejus absentia singuli priores, five præ-
 „ sidentes in singulis domibus deputandi
 „ possint confessiones utriusque sexus Chri-
 „ stianidelium forensium ad singulas domos
 „ prædictas occurrentium, & ibidem pro-
 „ prium domicilium non habentium, ac
 „ inibi confiteri volentium toties, quoties
 „ ibidem confitebuntur, libere audire,
 „ & eos ab omnibus, & singulis pecca-
 „ tis, excessibus, & delictis, nec non
 „ excommunicatione sententis, & po-
 „ nis in singulos fideles prædictos in ge-
 „ nere, vel in specie ordinaria auctori-
 „ tate latis, dum tamen talia non sint,

(a) Hist. Eccl. Sæc. XV. cap. 1. art. 2. (b) Tom. 2. Oper. ejusd. Gerson pag. 231. & seq. (c) Tom. 9. seu part. 3. Bull. Rom. pag. 233. (d) apud Con-
 fectium pag. 38. (e) Casarubios Compend. Privil. pag. 45. n. 7. (f) apud
 Confectium pag. 79.

„ propter quæ Sedes Apostolica merito
 „ sit consulenda, in loci Ordinarii absen-
 „ tia duntaxat absolvere; — ac vota pere-
 „ grinationis, & abstinentiæ, quæ loci Or-
 „ dinarius, si præsens esset, commutare
 „ posset, in ipsius loci Ordinarii absen-
 „ tia, in alia pietatis opera commutare
 „ possint. „ Julius etiam II. ann. 1506.
 „ Constitutione, quæ incipit *Dum ad sa-*
 „ *crum Ordinem* (a) Ordini Minimorum con-
 „ cessit, ut confessiones quarumcumque
 „ personarum tam Religiosarum, quam
 „ Ecclesiasticarum, & sæcularium ubilibet
 „ audire, & illis auditis personas ipsas,
 „ & earum quamlibet juxta formam,
 „ & tenorem privilegii per Sixtum præ-
 „ decessorem Ordini Minimorum, ac il-
 „ lius personis, & Fratribus dudum con-
 „ cessi, & confirmati absolvere, ac pen-
 „ nitentiam salutarem illis injungere va-
 „ leant. „ Tenor autem privilegii a
 „ Sixto concessi in ejus Bulla, quæ incipit
 „ Sedes Apostolica (b) his verbis exprimi-
 „ tur: *Confessiones audiendi, & ab omni-*
 „ *bus casibus, excommunicationibus, sus-*
 „ *sensionibus, & interdictis, ac super qua-*
 „ *cumque irregularitate eidem Archiepisco-*
 „ *po tam a jure, quam ab eo referentis ab-*
 „ *solvendi, ac vota quæcumque permutan-*
 „ *di, & relaxandi.*

VIII. Displicebant Episcopis, & Paro-
 chis hæc, aliaque permulta privilegia Or-
 dinis Regularibus concessa, quia eorum ju-
 ribus videbantur non leve præjudicium
 inferre; unde frequentes erant, & graves
 inter Clerum sæcularem, & Regularem
 dissensiones, & lites. Quas ut compone-
 ret Leo X. ann. 1516. in Generali Con-
 cilio Lateranensi V. publicavit Constitu-
 tionem *Dum intra*, qua plures concessio-
 nes a Sede Apostolica Regularibus factas
 moderatus est. „ Quoad confessiones de-
 „ crevit, quod Superiores Fratrum Fra-
 „ tres, quos ad audiendas confessiones sub-
 „ ditorum Prælatorum pro tempore elegerint,
 „ eidem Prælati personaliter ex-
 „ hibere, ac præsentare, si eos sibi ex-
 „ hiberi, & præsentari petierint, alio-

„ quin eorum Vicariis, demmodo ad Præ-
 „ latus ultra duas dietas accederent non co-
 „ gantur, omnino teneantur. Insuper,
 „ quod possint illi per eisdem Episcopos,
 „ & Prælatos super sufficienti litteratura,
 „ & aliqua saltem hujusmodi Sacra-
 „ menti peritia duntaxat examinari. Præ-
 „ terea quod talibus præsentatis, & admis-
 „ sis, vel etiam indebite recusatis con-
 „ fitentibus Constitutioni, quæ incipit *Om-*
 „ *nis utriusque sexus* quoad confessionem
 „ duntaxat satisfecisse censeantur. Deni-
 „ que, quod ipsi Fratres etiam forensium
 „ confessiones audire valeant. Laicos au-
 „ tem, & Clericos seculares a senten-
 „ tiis ab homine latis nullatenus absol-
 „ vere possint. „ (c) Post Leonem Cle-
 „ mens VII. omnia, & singula privilegia a
 „ Prædecessoribus suis Fratribus concessa con-
 „ firmavit, innovavit, atque communicavit
 „ duabus Constitutionibus, una pro Mino-
 „ ribus, quæ incipit *Dum fructus uberes*
 „ ann. 1525. altera pro Carmelitibus, quæ
 „ incipit *Ex Clementi* anno 1530. (d) Pau-
 „ lus etiam III. qui Clementi successit, am-
 „ plissimam facultatem Jesuitis largitus est
 „ ann. 1545. Constituit, quæ incipit, *Cum*
 „ *inter cunctas*. (e) Concessit enim Jesui-
 „ tis illis, qui præbyteri fuerint, ut quo-
 „ rumcumque utriusque sexus Christi fide-
 „ lium ad eos undique accedentium con-
 „ fessionibus diligenter auditis ipsos, &
 „ eorum singulos ab omnibus, & singulis
 „ eorum peccatis, criminibus, excessibus,
 „ & delictis, quantumcumque gravibus,
 „ & enormibus, etiam Sedi Apostolicæ
 „ reservatis, & a quibuscvis exiis casibus
 „ resultantibus sententiis, censuris, & pe-
 „ nis ecclesiasticis, exceptis contentis in
 „ Bulla, quæ in die Cænæ Domini solita
 „ est legi, absolvere possint, atque eis pro
 „ commissis penitentiam salutarem in-
 „ jungere; nec non vota quæcumque per
 „ eos pro tempore emissâ, ultramarinis,
 „ visitationis liminum BB. Petri, & Pau-
 „ li Apostolorum de Urbe, ac S. Jaco-
 „ bi in Compostella, nec non Religio-
 „ nis, & castitatis votis duntaxat exce-

ptis,

(a) Ibid. pag. 118.

(b) Apud Confetti. pag. 87.

(c) Tom. 1. Bullar. Rom. pag.

531. Edit. Luxemb. & apud Confetti. pag. 127.

(d) Referat a Confetti. pag. 174.

& 179 & Tom. 1. Bullar. pag. 684.

(e) Apud Confetti. pag. 152.

ptis, in alia pietatis opera commutata. Tandem Paulus IV. an. 1555. Constit. quæ incipit „*Ex clementi* (a) omnia privilegia Fratribus Minoribus Regularis Observantiæ concessa confirmavit; atque concessit, ut pro tempore deputati Confessores Fratres Ordinis Minorum Observantiæ omnium quorumcumque Diocesum utriusque sexus Christianidelium ad eos pro tempore recurrentium confessiones audire possint, eosque etiam in casibus, & censuris, quibus eis per privilegia Sedis Apostolicæ, etiam per modum communicationis, & extensionis quorumcumque Ordinum, etiam Minimorum, hactenus concessum est, & singuli Ordines, etiam Minimorum, quorum privilegia eidem Ordini Minorum sunt communicata, &

extensa, absolvere consueverunt, possint absolvere, & eis penitentiam salutarem injungere. Non obstantibus Constitutionibus, etiam in Viennensi, etiam in ultimo generali Concilio Lateranensi, & aliis Conciliis editis &c. “

IX. Hæc sunt privilegia, quæ circa confessiones sæcularium audiendis Regularibus, & præcipue Mendicantibus ante Concilium Tridentinum fuere concessa, prout ex authenticis Pontificum Bullis colligere potui. Pleraque enim alia, quæ in Compendio privilegiorum referuntur a Casarubios, omisi; quia vel Bullis non authenticis innituntur, vel solis vivæ vocis oraculis, quæ per constitutiones Gregorii XV. *Romanus Pontifex* (b) Urbani VIII. *Alia felicitis* (c) Clementis XII. *Romanus Pontifex* (d) hodie sunt revocata.

C A P U T S E C U N D U M.

Quam sortem habuerint Regularium privilegia recensita capite Superiori a Tridentina Synodo, ad hæc usque tempora.

Quemadmodum nullo unquam tempore defuerunt, qui Regularium privilegia adversarentur; ita altæ auditæ sunt contra illa querelæ in ipso Tridentino Concilio, adeo ut insisterint aliqui ex Patribus, ut auctoritate Concilii privilegia hæc omnino revocarentur, & Regulares in iis potissimum, quæ predicationem, & Sacramentorum administrationem respiciunt, plenarie subderentur Prælati, & Parochis. (a) Concilium tamen privilegia hæc non extinxit, sed temperavit. Quoad rem nostram, scilicet quoad confessiones, Sess. 23. de Reform. cap. 15. decrevit, nullum etiam Regularem posse confessiones sæcularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus judicetur, & approbationem, quæ gratis detur, ob-

sineat; privilegiis, & consuetudine quæcumque etiam immemorabili non obstantibus. Quapropter Pius IV. Constit. quæ incipit *In Principis Apostolorum Sede* (f) declaravit, omnia, & singula privilegia, indulta, confessionalia &c. in his omnibus, & singulis, in quibus illa statutis, & decretis Concilii contrariantur, ipso jure revocata esse, cassata, & annullata, & ad ipsius Concilii terminos reducta.

II. Observantiam conciliaris hujus decreti Episcopi caperunt urgere; sed cum plerique non modicum hæc occasione Regularibus gravamen inferrent; Quidam enim Religiosos etiam probos, & idoneos, & a suis Superioribus approbatos ad confessiones audiendas admittere nullo modo volebant; quidam præterdebant, non solum singulis annis, sed etiam pluries in anno eosdem confessores sibi præsentari; in aliquibus etiam Oppidis tam Episcopi, seu

(a) Apud eumd. pag. 185. & Tom. 1. Bullar. pag. 116. (b) Tom. 4. Bull. Rom. pag. 152.
(c) Part. 4. Contin. Bull. pag. 184. (d) Part. 2. Contin. ejald. pag. 177. (e) Van-
Elspen Part. 2. tit. 6. cap. 5. n. 10. (f) Tom. 2. Bull. R. pag. 145 & apud Confetti. pag. 191.

seu eorum Vicarii, quam Præbyteri Curati nolebant, ut Fratres Mendicantes vocati ad audiendas confessiones infirmorum, aut etiam sanorum in privatis illorum domibus, vel alibi, præterquam in suis Ecclesiis, aut Monasteriis, possent accedere: Hinc Pius V. ann. 1567. Constitutionem edidit, quæ incipit *Essi Mendicantium Ordines* (a) in qua plura Concilii Tridentini decreta, quæ Regulares respiciunt, interpretatus est. „Ad rem nostram in eadem Constitutione §. 2. num. 2. declaravit decretum cap. 15. sess. 23. non comprehendere Fratres Ordinum Mendicantium a suis Generalibus, vel Minoribus Provincialibus ad audiendas confessiones utriusque sexus Christianissimum approbatus; ita ut a confessionibus audiendis tam intra eorum Ecclesias, & domos, quam extra, minime prohibeantur. Statuit insuper, quod ille, qui semel in una Diocesi admisit per Episcopum fuerit, semper in eadem Diocesi habeatur pro admissio, nec amplius examinari, vel præsentari in prædicta Diocesi debeat tam quoad prædicationes faciendas, quam quoad confessiones audiendas. Et §. 5. omnia, & singula privilegia Ordinibus Mendicantibus, etiam vivæ vocis oraculo, in genere, vel in specie, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessa, quæ decretis Concilii Tridentini non contrariantur expresse, perpetuo approbavit, & inviolabiliter observari debere decrevit. „Verum cum hac declaratione, & concessione Regulares abuterentur, & Sacerdotes Ordinum Mendicantium quandoque minus idonei, & inhabiles confessionibus Sæcularium audiendis ab eorum Superioribus præpositi, absque aliqua Episcoporum, sed sola Magistris Ordinis Generalis, vel Provincialium Ministrorum approbatione admitterentur; idem Pius V. anno 1571. constitutione, quæ incipit „*Romani Pontificis providentia* (b) sancivit,

„decretum Concilii Trident. de approbatione Regularium audiendis confessionibus sæcularium præpositorum ab Episcopis facienda, observari debere etiam in omnibus Regularibus quorumvis Ordinum etiam Mendicantium, etiam si sint Lectores, aut in Theologia graduati, vel a suis Magistris Generalibus, vel Provincialibus Ministris Sæcularium confessionibus audiendis præpositi; istæque inhibuit, ne absque speciali licentia, & approbatione ab Ordinariis obtinenda Sæcularium confessiones audire præsumant. Decrevit tamen eos, qui semel ab Episcopo in civitate, & Diocesis suis prævio examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinandos Ab Episcopo autem Successore pro maiori conscientie suæ quiete examinari de novo post se. „Postea Gregorius XIII. qui Pro successit, omnia, quæ circa Regulares Pius decreverat, & statuerat, ad terminos juris communis, & Concilii Trident. reduxit, iustique in iis omnibus eam deinceps dispositionem, atque decisionem futuram esse, quæ futura fuisset, si Pii litteræ non emanassent. Constituit. quæ incipit *In tanta* edita an. 1573. (c) Alia quidem Constitutione, quæ incipit *Ex benigna* (d) innovavit an. 1575. & confirmavit omnia Fratrum Minorum privilegia; ea tamen confirmavit, quatenus sint in usu, & S. Canonibus, & decretis Concilii Tridentini non adversentur; qua clausula usi sunt & Sixtus V. & Clemens VIII. Fratrum Minorum privilegia confirmantes, ille in constitutione, quæ incipit *Essi Mendicantium Ordines*; (e) iste in constitutione, quæ incipit *Ratio pastoralis officii*. (f) Idem Clemens VIII. Apostolicis litteris ann. 1592. ad Belgas datis, omnibus Fidelibus licitum pronuntiavit, Quadragesimæ, Paschatis, & alio quovis tempore, Religiosis Mendicantibus, Præbyteris Societatis Jesu, & aliis privilegiatis confiteri, dummodo ab Ordinariis sue-

(a) Tom. 2. Bull. Rom. pag. 243. (b) Tom. 10. seu part. 4. continuat. Bull. pag. 155. & apud Confess. pag. 228. (c) Tom. 10. seu part. 4. Bull. pag. 156.

(d) Apud Confess. pag. 247. (e) Apud eund. Conf. pag. 267.

(f) Tom. 3. Bull. pag. 74.

fuerint approbati, præcepitque Archiepiscopo Cameracensi, & Episcopo Atrebatensi, ut Parochos in officio continerent, ne prohiberent plebem sibi subditam, quominus Regularibus tempore Paschali confiteretur. (a)

III. Sequenti sæculo, idest ann. 1622. Gregorius XV. Constitutionem edidit, quæ incipit *Insuperabili*, (b) in qua decernit, „ statuit, atque declarat, tam Regulares, „ quam Sæculares quomodolibet exemptos „ in Sacramentorum administratione omnimodæ jurisdictioni diocesani Episcopi „ pi, tamquam Sedis Apostolicæ delegati „ ti esse subiectos. „ Et cum plura dubia super hac constitutione S. Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini interpretum fuissent proposita, quorum secundum erat: An Episcopi possint Regularibus præscribere, ut certis tantum in locis, ac temporibus, aut certarum personarum confessiones audiant, vel alias illorum privilegia restringere, ac moderari in Sacramentis administrandis: S. Congregatio respondit, hac in parte Constitutionem nihil novi juris induxisse, nec ullam novam auctoritatem Episcopis in Regulares attribuisse; ideoque in viam ipsius constitutionis non posse Episcopos Regularibus præscribere, ut certis tantum in locis, ac temporibus, aut certarum personarum confessiones audiant, vel alias illorum privilegia in Sacramentis administrandis restringere, aut moderari. Quam responsionem Sum. Pontifex approbavit. (c)

IV. Gregorio XV. successit Urbanus VIII. qui Constitutione *Cum sicut accepimus* edita ann. 1628. (d) abrogavit omnia, & singula indulta audiendi Sæcularium confessiones absque Ordinarii examine, & approbatione quibusvis Religiosis, Societatibus, etiam Jesu, Congregationibus, & Ordinibus tam Mendicantium, quam non Mendicantium, nec non Monachorum quorumcumque concessa. Idem Urbanus Constitutione *Alias felicitæ recordationis* edita ann. 1631. (e) revocavit omnia & singula privilegia con-

cessa vivæ vocis oraculo non solum cuiusvis Ordinis personis, sed etiam ipsis Ordinibus, Congregationibus, Societatibus, etiam Jesu, licet S. R. E. Cardinalium quorumcumque confirmata. Sed anno 1635. alia constitutione, quæ pariter incipit *Alias felicitæ recordationis* (f) declaravit in prædictis litteris super revocatione oraculorum minime comprehendendi Officiales, seu Ministros Sedis Apostolicæ, quibus ante emanatas prædictas constitutiones ex officiorum suorum auctoritate, & prærogativa de oraculo per eos a Romanis Pontificibus habito fides haberi solebat.

V. Inter omnes autem Constitutiones, quibus antiqua Regularium privilegia vel declarata, vel restricta, vel abrogata fuerant, celeberrima est Constitutio Clementis X., quæ incipit *Superna* edita ann. 1670. (g) In ea decernitur, Religiosos ab Episcopo ad confessiones Sæcularium in sua Diocesi audiendas approbatos, non posse in alia Diocesi eas absque Episcopi Diocesani approbatione audire. Item Religiosos, qui ad confessiones audiendas idonei generaliter reperti fuerint, ab Episcopis generaliter, & indistincte absque aliqua limitatione temporis, certorumque locorum, aut generis personarum in Diocesi propria admittendos; quoad cæteros vero, qui non adeo idonei reperiuntur. Ordinariorum arbitrio relinqui ipsos cum limitata facultate approbare. Generaliter tamen approbatos pro Sæcularibus, non censi approbatos ad audiendas confessiones Monialium. Præterea simpliciter approbatos posse in Diocesi Episcopi approbantis quovis anni tempore, etiam Paschali, & quorumcumque etiam infirmorum confessiones audire absque ulla Parochorum, vel ipsius Episcopi licentia. Tandem Regulares, prævio examine, simpliciter, & absque ulla temporis præfinitione ab ipsomet Episcopo, secus autem si ab ejus Vicario, aut ab antecessoribus Episcopis, approbatos, non posse ab eodem, qui sic approbavit, iterum

(a) V. Lib. II. Synod. Dioc. Bened. XIV. cap. 14. n. 4. (b) Tom. 3. Bull. pag. 452.
(c) ibid. post. dictam Constitut. (d) Tom. 4. Bullar. pag. 161. (e) Tom. 5. Bull.
pag. 132. (f) ibid. pag. 177. (g) Tom. 6. Bullar. pag. 303.

rum examinari, aut ab audiendis confessionibus suspendi, nisi nova superveniente causa, quæ ipsas confessiones concernat. Post Constitutionem hanc nihil novi reperio in Rom. Pontificum Bullis, quod circa materiam hanc Regularibus faveat, usque ad Benedictum XIII.

VI. Hic Pontifex pro sua vere magna, & paternæ erga Regularium familias dilectione, variis editis constitutionibus, pluribus eas gratis, privilegiis, favoribus cumulavit. In Constitutione potissimum *Præfatus* edita an. 1727. innumera sunt, quæ in gratiam sui Ordinis Prædicatorum vel confirmantur, vel de novo conceduntur. Inter cætera decernit §. 28. semel approbatos pro confessionibus, prævio examine, ab Episcopo, ab eo iterum examinari non debere. Item Confessariis Ordinis facultatem largitur §. 27. Personas seculares absolvendi a casibus, & censuris Sedi Apostolicæ reservatis, eorumque vota commutandi, ac juramenta solvendi juxta privilegia,

quæ ipsorum, aut alii cuicumque Regularium Ordini concessa esse, nec abrogata fuisse conspexit. Verum cum hæc privilegiorum concessio maximam in Regulares concitasset invidiam, & veteres controversiæ, ac lites excitatæ fuissent; Clemens XII. ann. 1733. Constit. quæ incipit *Romanus Pontifex* statuit, atque decrevit, de omnibus privilegiis in prædictis litteris Benedicti contentis eam deinceps decisionem, ac judicium, etiam in foro conscientie, habendum, quod si ve ex jure communi, si ve ex Concilio Tridentino, si ve ex decretis, & constitutionibus Apostolicis, si ve alias legitime habeantur, antequam eadem litteræ concessæ fuissent, perinde scilicet, ac si illæ non emanassent. Has vicissitudines recensita Regularium privilegia passa sunt a Tridentina Synodo ad hæc usque tempora. Nihil enim circa ea posteriores Pontifices Benedictus XIV. & Clemens Tertius decimus innovarunt.

C A P U T T E R T I U M.

Ex duobus capitulis præcedentibus satis aperte colligitur, aliqua quidem ex antiquis privilegiis revocata fuisse, sed alia adhuc in suo robore permanere.

Tanta decretorum, atque constitutionum varietas, quæ circa Regularium approbationem pro audiendis Sacularium confessionibus emanarunt, materiam hanc valde implicatam reddidit, atque difficilem. Nihilominus si earumdem Constitutionum chronologicam seriem consideremus, & priores cum posterioribus conferamus; id saltem possumus absque ulla difficultate colligere, plura quidem ex privilegiis Regularibus olim concessis fuisse sublata, sed adhuc aliqua in suo robore permanere.

II. Ac primo certum est, revocata esse, atque extincta privilegia Regularibus olim concessa a Martino IV. a Benedicto XI. ab Eugenio IV. a Pio V. Constitut. *Esti Mendicantium*, quibus concedebatur illis, ut cum sola suorum Superiorum approbatione Fidelium confessiones

posset audire. Concilium enim Tridentinum decernens, nullum etiam Regularium posse Sacularium confessiones audire, nisi ab Episcopis approbationem obtineat; & derogans privilegiis, & consuetudini cuicumque etiam immemorabili; ea privilegia de medio sustulit. Et quamvis Pius V. prius declaraverit, in eo Concilii decreto Fratres Ordinum Mendicantium minime comprehendendi; ipse tamen postea alia constitutione decrevit, illud decretum etiam in omnibus Regularibus quoracumque Ordinum, etiam Mendicantium, debere observari; quod constanter omnes posteriores Pontifices decreverunt, & potissimum Gregorius XV. Urbanus VIII. & Clemens X. Innovavit hoc suo decreto Concilium Tridentinum id, quod olim statuerant & Bonifacius VIII. Constitutione *Super Cathedram*, & Cle-

mens

mentis V. Constitutione *Dudum*; qui duo Pontifices voluerunt, ut Fratres a suis Superioribus pro Sæcularium confessionibus audiendis electi, Ecclesiæ Prælati deberent præsentari, ut ab iis licentiam obtinerent. Fidelium confessiones audiendi in eorum Diocessibus.

III. Ea pariter privilegia sunt revocata quibus a laudatis Pontificibus Martino IV. Benedicto XI. & Eugenio IV. iudicium de Confessorum idoneitate, seu habilitate eorum Superioribus committebatur. Tridentina enim Synodus statuens, nullum etiam Regularem ad audiendas Sæcularium confessiones idoneum reputari posse, nisi aut parochiale beneficium possideat, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus iudicetur, iudicium hoc expresse reservavit Episcopis. Qua in re id innovavit, quod olim decreverat Leo X. sua Constitutione *Dum intra*, qua statuit, ut Fratres a suis Superioribus præsentati, possint ab Episcopis, & Prælati examinari.

IV. E contra ea adhuc vigent privilegia omnia, quibus ante Concilium Tridentinum a Sum. Pontificibus, & potissimum ab Eugenio IV. Nicolao V. Sixto IV. Julio II. Leone X. Paulo III. & Paulo IV. Regularibus concessum est, ut confessiones Fidelium ex quacumque Diocesi ad se accedentium possint excipere. Privilegia enim hæc per Concilium Tridentinum, aut per posteriorum Pontificum constitutiones non solum revocata non sunt, verum etiam expresse sunt confirmata. Concilium enim Tridentinum Sess. 25. de Regul. cap. 20. ita decrevit: *In ceteris omnibus præfatorum Ordinum privilegia, & facultates, quæ ipsorum personas, loca, & iura concernunt, firmas sint, & intactas*. Similiter Gregorius XIII. Sixtus V. Clemens VIII. confirmarunt privilegia Regularium in his, quæ Concilio Tridentino non adversantur. Porro privilegia, quibus conceditur eisdem Regularibus facultas audiendi confessiones Fidelium ex quacumque Diocesi acceden-

tium non adversantur alicui Tridentini Concilii decreto: Hæc igitur privilegia non revocata sunt, sed confirmata. Hinc vi suorum privilegiorum facultatem audiendi confessiones etiam ex aliis Diocessibus confluentium Regulares habent a jure, ut probat Fagnanus in cap. *Omnis utriusque sexus* num. 79. ex Clementina *Dudum de Sepulchris*, quæ relata est in corpore juris. Quod si etiam alii Confessarii non Regulares id faciant, non a jure hæc eis facultas conceditur, sed a consuetudine, ac tacito Episcoporum consensu.

V. Idem dicendum de privilegiis, a Gregorio IX. ab Alexandro IV. a Martino IV. a Bonifacio VIII. a Benedicto XI. a Clemente V. a Joanne XXII. ab Alexandro V. a Leone X. & ab aliis Pontificibus ante Tridentinum concessis; vi quorum poterant Religiosi Mendicantes Fidelium confessiones excipere, Parochorum licentia minime requisita. Concilium enim Tridentinum solum Episcoporum approbationem requirit, nulla licentiz Parochorum facta mentione; ac tantum abest, quod fuerint hæc privilegia a posterioribus Pontificibus revocata; quin imo Clemens VIII. ut capite superiore notavimus, Archiepiscopo Cameracensi, & Episcopo Atrebatensi præcepit, ut in officio Parochos continerent, qui prohibebant Fidelibus sibi subditis, ne tempore Paschali apud Regulares deponerent peccata sua. Etiam Innocentius X. Constitutione incipiente *Exponi Nobis* (a) edita septimo idus Februarii ann. 1645. definivit, non posse Archiepiscopum Burdigalensem prohibere Regularibus habentibus privilegia Apostolica, ne a Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusive administrare valeant personis sæcularibus Sacramentum Confessionis. Tandem Clemens X. in Constit. Superna decrevit, Regulares simpliciter ab Ordinariis approbatos posse in Diocesi Episcopi approbantis quovis anni tempore, & quorumcumque etiam infirmorum Confessiones audire, absque ulla Parochorum

(a) V. lib. II. de Synod. Dioc. Bened. XIV. cap. 14. n. 4. posterioris in Edit. duob. Tom. distrib. qua usus sum.

rechorum, vel ipsius Episcopi licentia; ac declaravit eos, qui dictis Religiosis simpliciter approbatis Paschali tempore confessi fuerint, Constitutioni, quæ incipit, *Omnia utriusque sexus*, quoad Confessionem dumtaxat, satisfecisse censendos. Hinc cum ad S. Congregationem Concilii delatum fuisset, quemdam Episcopum in suis Synodalibus Constitutionibus prohibuisse, ne ullus Regularium, quamvis a se approbatus, Sæcularium ægotantium confessiones exciperet, sine licentia speciali Parochi proprii ejusdem ægotantis; eadem S. Congregatio die 24. Decembris ann. 1658. Synodalem Constitutionem ita temperandam censuit, ut Regularibus ab Episcopo jam approbatis liberum quidem esset, ad domos sæcularium morbo laborantium accedere, illis-
demque Pœnitentiæ Sacramentum administrare, hæc tamen adjecta lege, ut tenerentur Parochum de peccata ab infirmo Sacramentali confessione certiores reddere. (a) In eadem S. Congregatione Synodales Constitutiones Episcopi Midentis discussæ sunt, atque decisum, ut resert Benedictus XIV. lib. II. de Synod. Dioces. cap. 14. n. 2. septimam esse delendam, qua statuebatur, unumquem-

que teneri tempore Paschali, atque in mortis articulo sua peccata confiteri proprio Parocho, vel alteri Sacerdoti ab eodem Parocho delegato. Quapropter idem Benedictus XIV. loc. cit. num. 3. 4. & 5. opinionem refellit Bonaventuræ Balseau (b) Van-Eipen (c) Juvenin (d) contententium, per confessiones Regularibus factas Canon *Omnia utriusque sexus* minime satisfieri; eisque opponit, præter laudatas Summi Pontificum Constitutiones, ipsius etiam Gallicanæ Ecclesiæ sententiam, quam pluribus allatis monumentis Natalis Alexander exponit, (e) & consuetudinem ab universo Christiano Orbe receptam.

VI. Pauca hæc delibasse sufficiat ad id firmandum, quod initio hujus capituli dictum est; videlicet aliqua quidem ex antiquis Regularium privilegiis circa Sæcularium confessiones audiendas revocata fuisse, sed non omnia. Quoad privilegia illa, quæ hoc in capite a nobis commemorata sunt, Auctores fere omnes conveniunt. Sed alia non desunt, circa quæ innumeræ sunt excitatæ quæstiones, quarum præcipuas, atque utiliores in sequentibus capitulis resolvemus.

CAPUT QUARTUM.

An Regularis injuste ab Episcopo reprobus Sæcularium confessiones in ejus Diocesi possit audire?

Quamquam Regularibus omnibus, ne sine Episcoporum approbatione Sæcularium confessiones excipiant, Synodus Tridentina prohibuerit; nihilominus aliqui revocarunt in dubium, an hæc lex Regulares illos afficiat, quos injuste Episcopi reprobaverint. Pater Vitalis ex. ca. una cum suo Superiore adit Episcopum, ut ab eo approbationem pro confessionibus Sæcularium audiendis obtineat. Subit coram ipso examen longum,

atque difficile; sed quæstiones omnes sibi propofitas adeo prompte, docteq; resolvit, ut Examinatores doctrinam ejus, ac peculiarem juris peritiam publico elogio commendent. Præterea animi dotibus ornatus est, prudentia præfentim, ac probitate, adeo ut non solum Confratrum suorum, verum etiam Sæcularium omnium amorem, atque existimationem sibi conciliaverit. Episcopus nihilominus, ut ulciscatur offensam, quam a Superioribus

(a) V. lib. 9. de Synod. Dioces. cap. 16. n. 9. (b) in Theophilo Parochiali part. 4. art. 15. (c) Jur. Eccl. univ. part. 2. tit. 6. cap. 5. (d) de Sacram. dissert. 6. quæ. 5. cap. 4. art. 3. §. 1. & 2. (e) Hist. Eccl. diss. 4. Sæcul. XIII. & XIV.

ribus Religionis factam sibi fuisse præ-
tendit; petiit negat Patri Vitali audien-
darum confessionum licentiam. Dubita-
ri posset, utrum hic Religiosus Con-
fessarii munus queat exercere perinde,
ac si fuisset admissus?

II. Sententiam affirmantem plures Au-
ctores mordicus propugnavunt, inter quos
Navarrus (a) Emmanuel Rodericus (b)
Miranda, (c) atque Portellus. (d) Hanc
sententiam refert Lezana, (e) nec im-
probat; eamque probabiliter censuerunt
Castropalaus, (f) & Layman. (g) P.
Thomas, Franciscus Rotarius in sua Theo-
logia Morali Regularium (h) citat pro
hac sententia etiam Augustinum Barbo-
sa. Sed hallucinatus est. Barbosa enim
in suis Collectan. in Conc. Trident. sess.
23. cap. 15. num. 51. eam aperte re-
probat. Probant Auctores citati opinio-
nem suam ex Clementina Dudum de Sep-
pult. Ibi enim dicitur: Si vero iidem
Prelati præfati Fratribus ad confes-
siones, ut præmittitur, audiendas electis
huiusmodi exhibere licentiam recusaverint;
Nos ex tunc ipsi, ut confessiones sibi
confiteri volentium libere, licetque audi-
re valeant concedimus de plenitudi-
ne Apostolica potestatis. Cui privilegio
a Tridentino Concilio derogatum mini-
me fuisse contendunt: Tum quia illud
est dispositio Concilii Viennensis in cor-
pore juris inserta; ad derogandum autem
dispositioni Concilii Generalis insertæ in
corpore juris, necessarium est, quod fiat
illius specifica mentio, nec sufficit dero-
gatio generalis, qualis fit in dicto capi-
te Tridentini. Tum quia quando leges no-
væ generaliter loquuntur, & non revo-
cant expresse legem antiquam de casu
aliquo particulari; tunc trahuntur ad sen-
sum antiquæ legis, ut probat Navarrus
adducens multa iura. (i) Cum ergo
Clementina Dudum disponat de casu par-
ticulari, quo Regularis idoneus a suis
Superioribus præfentibus ad Episcoporeji-

ciatur inulte; Lex autem Tridentini sit
nova, nec ad peculiarem hunc casum
descendat; hinc inferant, non Clementi-
nam per Tridentinum limitandam esse;
sed potius explicandam juxta Clementi-
næ dispositionem Tridentini decretum.

III. Verum sententia hac omnem ami-
stis probabilitatis speciem, nec quispam
tuta conscientia ea uti potest, postquam
Alexander VII. plures propositiones ad
hanc materiam spectantes confixit. An-
no siquidem 1659. in causa Andegaven-
sis Episcopi, & Regularium ejusdem Ur-
bis, sequentes propositiones damnavit.
Prima erat: Concilium Tridentinum non
obligat Regulares in Gallia ad obtinen-
das approbationes ab Episcopis; ut con-
fessiones secularium audire possint; neque
ex illius Concilii auctoritate privilegia
Regularium restringi possunt, cum in Gal-
liis receptum non sit, prætorquam in de-
cisionibus Fidei, moxque etiam Bulla Pii
IV. pro confirmatione illius Concilii pro-
mulgata. Hæc propositio, inquit Ponti-
fex, est falsa, temeraria, scandalosa, in-
heresim, & schisma inducens, S. Con-
cilio Tridentino, & Sedi Apostolicæ in-
juriosa. Secunda erat: Ubi Concilium Tri-
dentinum est receptum, non possunt Epi-
scopi restringere, vel limitare approbatio-
nes, quas Regularibus concedunt ad con-
fessiones audiendas, neque illas ulla ex
causa revocare. Quin imò Ordinum Mon-
dicantium Religiosi ad eas approbationes
obtinendas non tenentur. Et si ab Episco-
pis Religiosi non probentur, rejectio illa
tantumdem valet, ac si approbatio con-
cessa fuisset. Propositio hæc complexæ ac-
cepta damnatur tamquam falsa, teme-
raria, scandalosa, & erronea. Possunt
ergo Concilii Tridentini Auctoritate Re-
gularium privilegia restringi; nec sufficit
approbatio petita, sed requiritur obtin-
ta. Anno vero 1665. aliud edidit decre-
tum, quo plures propositiones damnavit,
atque prohibuit, inter quashæc erat n. 13.

Satis-

- (a) in Manual. ca. 17. n. 264. (b) Tom. 1. quæ. Regul. quæ. 59. art. 1. (c) in
Manual. Prælat. Tom. 1. quæ. 15. art. 6. (d) Verb. Confessor. n. 7.
(e) Tom. 1. quæ. Regul. cap. 19. n. 3. (f) Tract. 23. disp. unic. (g) Tract. 6.
cap. 11. (h) Tom. 3. lib. 1. de Sacram. cap. 1. de Pœnit. punct. 7. n. 9.
(i) in cap. Placuit de Pœnit. disp. 6. n. 147.

Satisfacit præcepto annuæ confessionis, qui confitetur Regulari Episcopo præsentato, sed ab eo injuste reprobato. Quapropter recentiores Probabilistæ, inter quos Card. de Lugo (a) Franciscus Bordonus (b) Thomas-Franciscus Rotarius (c) nec non Lucius Ferraris (d) unanimiter docent. Regularem ab Episcopo, etiam injuste, reprobatum, nec licite, nec valide sæcularium confessiones audire posse.

III. Suadet id etiam ratio ex Concilio Tridentino de prompta. Concilium enim in suo decreto eodem modo, iisdemque omnino verbis, quantum ad approbationem, de Regularibus, ac de Sæcularibus Præbyteris loquitur. Sicut ergo vi illius decreti adnecessaria est approbatio Episcopi Præbytero sæculari, ut si reprobetur, licet injuste, audire confessiones nequaquam possit; ita vi ejusdem decreti etiam cuicumque Regulari adeo est necessaria, ut si denegetur, quamvis injuste, sæcularium confessiones nequeat excipere. Nec reponere juvat, disparem esse Regularium, ac Sæcularium Præbyterorum conditionem; cum Regulares habeant privilegia inserta in corpore juris, quæ favent eorum causæ, quibus privilegia Sæculares Præbyteri sunt destituti. Hæc enim responsio argumentum non solvit: Eo enim ipso, quod Concilium Regulares Præbyteros Præbyteris Sæcularibus quoad necessitatem approbationis facit æquales, eo ipso declarat privilegia Clementinæ, & Constitutionis *Dum intra* Leonis X. hanc in parte derogare se voluisse. Revocatum ergo fuisse a Tridentino privilegium illud, & ratione evincitur, & ex propositionibus ab Alexandro VII. solemniter confixis apertissime constat. Quocirca, nisi velimus asserere, Tridentinum Concilium derogando dispositioni in corpore juris insertæ, egisse id, quod non poterat; dicendum est, rationes illas, quibus utebantur oppositæ sententiæ patroni, ut

ostenderent privilegium illud adhuc post Tridentini decretum subsistere, meras esse cavillationes.

V. Revera nullius eas esse momenti, fuse ostendunt laudati Bordonus, atque Rotarius. 1. Quia juxta plurimorum, præsertim Canonistarum, sententiam Caput *Dudum* non est dispositio Concilii Viennensis, sed Clementis V. in Concilio Viennensi publicata; cui ut derogetur, non requiritur expressa illius mentio in Concilio generali derogante. 2. Quia etiam si dispositio Conciliaris esset, falsum est, ad derogandum constitutionibus generalibus Conciliorum oportere, ut fiat illarum specifica, & individua mentio, ut probat Fagnanus in cap. *Nonnulli* de rescript. n. 28. & 30. & docet etiam Benedictus XIV. in constitut. quæ incipit: *Magno cum animi nostri* edit. ann. 1751. §. 30. (e) Quod si Clementina inserta sit in corpore juris; ex hoc imo sequitur, quod facilius ei derogetur, ut idem Fagnanus ostendit ibid. n. 4. De privilegiis enim in corpore juris insertis non præsumitur in Papa, vel in Concilio ignorantia; unde si nova fiat dispositio privilegiis illis contraria, procedit ex certa scientia, voluntate, ac libertate, nec potest contra eam dari exceptio defectu cognitionis, & voluntatis Legislatoris. 3. denique quia lex posterior derogat legi priori etiam in casu particulari, sicut derogat in casu communi, cum non sit major ratio de uno, quam de alio. Addit Fagnanus (f) praxim Concilii Tridentini fuisse tollere privilegia inserta in corpore juris etiam concessa per Concilia generalia, non facta eorum specifica, & individua mentione, quod pluribus confirmat exemplis. Ac profecto ex capitibus de reformat. satis liquido apparet, voluisse Concilium Episcoporum jura vindicare, eamque illis potestatem restituere, quæ per concessionem privilegiorum valde læsa fuerat, atque immutata. Concludendum ergo Regularem inju-

(a) De Pœnit. disp. 21. Sect. 3. n. 52.

(b) Variar. Resol. part. 1. resolut. 26. n. 4.

(c) loc. sup. cit.

(d) in Biblioth. V. Approbatio art. 1. n. 4.

(e) Habetur Tom. 3. Bull. hujus Pontif. pag. 216.

(f) loc. cit. & in cap. In

de privileg. n. 12.

injuste ab Episcopo reprobatur nec licite, nec valide posse confessiones Sæcularium excipere. Cum enim Concilium Tridentinum decerneret ex una parte per negativam universalem, ut nullus Sacerdos etiam Regularis audiat Sæcularium confessiones, nisi ab Episcopo ut approbatus; inde consequitur, satis non esse, quod Regularis petat approbationem, sed requiri, quod obtineat. Et cum ex alia parte idem Concilium Episcopis non præ-

cipiat, ut eos approbent, quos idoneos repererint; hinc evincitur, non esse inefficacem, atque frustraneam negationem approbationis injustam, cum non sit contra Concilii dispositionem. Abutitur quidem sua potestate, & peccat Episcopus, si Regulari, quem cognoscit idoneum, ex vindicta, vel odio neget approbationem. Nihilominus quod negatum est; valide, licet illicite, est negatum.

CAPUT QUINTUM.

*An possint Episcopi Regularium approbationem certis limitibus circumscribere?
Quid statuerit hac super re Clemens X.?*

Alia questio fuit excitata, videlicet, utrum possint Episcopi Regularium approbationi limites certos apponere, licentiam confessiones audiendi eis limitando quoad tempus, quoad locum, quoad personas. Fundamentum dubitandi desumebatur ex eo, quod facultas audiendi Sæcularium confessiones a Summis Pontificibus Regularibus concessa, ampla est, generalis, atque illimitata. Concedunt enim, ut cujuscumque generis personas ad se accedentes possint audire. Ita Eugenius IV. Sixtus IV. Julius II. Paulus III. & Paulus IV. Ecce facultas illimitata quoad personas. Concedunt insuper, ut eas possint audire toties, quoties confiteri voluerint. Ita expresse Sixtus IV. En facultas illimitata quoad tempus. Denique concedunt, ut ubilibet eas possint audire. Ita Julius II. & Pius V. En facultas illimitata quoad locum. Porro inferior limitare non potest jurisdictionem a Superiore concessam. Cum ergo Regulari etiam post Tridentinum, supposita Episcopi approbatione, habeant jurisdictionem, & eundem illimitatam a Papa; quamvis Episcopi relinquatur arbitrio, approbationem Regulari vel concedere, vel negare; non est tamen in ejus potestate Regulari a se approbato jurisdi-

ctionem a Papa concessam certis limitibus circumscribere. Ita olim ratiocinabantur Henriquez, & Cruz, quos citat Laurentius de Peyrinis. (a) Hinc docebant, quod si Episcopus, præsertim ab sive rationabili causa, limitet Regularibus approbationem; restrictio illa ita debet intelligi, ut locum habeat quantum ad jurisdictionem ab Episcopo delegatam, non quantum ad eam, quam Regulares habent ex Summ. Pontificum privilegiis.

II. Verum dubitationem omnem sustulit Clemens X. in Constitut. *Superna*, in qua statuit, Religiosos illos, qui ad confessiones audiendas idonei generaliter reporti fuerint ab Episcopis, generaliter quoque, & indiscriminabiliter, absque aliqua limitatione temporis, certarumque locorum, aut generis personarum, in Diocesi propria admittendos: Quoad ceteros vero, qui non adeo idonei reverentur, si petierint se admitti, arbitrio Ordinariorum relinqui, ipsos cum limitata facultate, prout eisdem Ordinarii magis expedire videbitur, probare, & admittere. Item multo ante declaraverat S. Congregatio Concilii decreto edito die 2. Julii ann. 1587. (b) Hac Constitutione Clemens X. moderatus quidem est privilegia illa, quibus facultas audiendi Sæcularium con-

B fef. 1

(a) De privil. Regul. lib. 2. c. 13. Additam. cap. 2. num. 21. & 22.

(b) Vid. Lantusca in Theat. Regul. Verbi. Confess. num. 7.

sessiones sine ulla loci, temporis, vel personarum limitatione concedebatur; sed declaravit, mentem suam esse, ut Regularium approbatio eorundem sufficientia, atque habitati debeat respondere. Quapropter, si Episcopus Regularem aliquem prædium esse cognosceret & doctrina, quæ non tantum facillioribus casibus, qui in parvis Oppidis, sed etiam difficilioribus, qui in magnis civitatibus frequenter occurrunt, resolvendis sufficiat; & ætate, atque prudentia, qua fiat, ut sine periculo, aut suspicionis timore Mulierum etiam confessiones possit excipere; & peculiari rerum moralium peritia cum assiduo exercitio conjuncta, ita ut non ammittendam decursu temporis, sed potius augendam esse, rationabiliter, atque prudenter præsumi debeat; si omnes has dotes in aliquo Regulari Episcopus inveniret, teneretur hunc sine limitatione temporis, aut loci, aut personarum admittere. Ille enim generaliter esset idoneus; idoneus scilicet pro omni loco; idoneus pro omni tempore; idoneus pro omni genere personarum. Si cui tamen aliqua deesset ex istis dotibus, & appareret in illo vel scientiæ, vel ætatis, vel prudentiæ, vel studii defectus, quoniam generaliter non esset idoneus, ideo non generaliter, sed cum limitatione pro Episcopi arbitrio approbandus esset.

III. Sed quid, si Episcopus approbationem concedat, sed limitatam ad annum Regulari illi, quem reipsa generaliter idoneum esse cognoscit? Poteritne Regularis iste elapso anno, nova non obtenta Episcopi approbatione, sæcularium confessionibus audiendis in vim Clementinæ hujus Constitutionis incumbere? Quod superius diximus de approbatione injuste negata, etiam de approbatione injuste limitata dicendum est. Concilium Tridentinum etiam in Regularibus Episcoporum approbationem absolute requirit, ut Sæcularium confessiones audire possint.

Posterioribus Pontifices, inter quos Urbanus VIII. (a) omnia, & singula abrogaverunt, & cassaverunt privilegia, atque indulta sæcularium confessiones audiendi ab Episcopi Ordinarii approbatione, quibuscumque concessa. Porro ille Regularis, cui Episcopus approbationem injuste, & contra mentem Clementis X. limitavit ad annum, elapso anno revera omni caret approbatione. Non potest ergo sæcularium excipere confessiones.

IV. Nec illi prodest allata Constitutio *Superna*: Quamvis enim decernatur in illa, generaliter, & indistincte admittendos Religiosos illos, qui generaliter idonei reperti fuerint; non tamen conceditur illis, ut si forte generaliter non admittantur, possint nihilominus Confessorum ministerium exercere, ac si essent generaliter approbati, ita sentiunt Bordonus, (b) atque Rotarius. (c) Quapropter audiendi non sunt Emmanuel Rodericus (d) Miranda (e) Lezana (f) Confessarius, (g) & alii, qui assensum, restrictionem indebitam non valere, nec teneri Regularem injuste aggravatum in illa restrictione, obedire. Ratio illa, quam proferunt, & quam superius attigimus, ex eo desumpta, quod Regulares vi privilegiorum suorum jurisdictionem non ab Episcopo approbante recipiant, sed eam habeant a Papa, a quo cum sine ulla restrictione concedatur, non potest ab Episcopo limitari; ratio, inquam, illa nullius est momenti. Habeant quidem, non ab Episcopo, sed ab ipso Pontifice Summo jurisdictionem. Sed quid prodest eis hujusmodi jurisdictio, si non approbatio Episcoporum accedat? Concilium Tridentinum decrevit, & expressis verbis declarare Pontifices, nolite se, ut Regulares facultate sibi concessa audiendi Sæcularium confessiones utantur, nisi dependentur ab Episcoporum approbatione, atque licentia. Si ergo licentiam negent Episcopi, negent etiam Pon-

(a) Const. Cum sicut accepimus.

(b) Var. resol. Tom. 2. part. 1. resol. 36. n. 23.

(c) Tom. 3. Theol. Regul. lib. 1. c. 1. punct. VII. num. 13.

(d) Quæst. Reg. tom. 1.

quæst. 59. art. 8.

(e) in Manual. Præl. Reg. tom. 1. quæst. 45. art. 10. concl. 2.

(f) in Sum. quæst. regul. Tom. 1. cap. 19. num. 8.

(g) in Sum. Mater. Privil. tit. 17. cap. 5.

Pontifices jurisdictionem. Si Episcopi licentiam concedant pro Oppido tantum, non pro Civitate; pro viris, non pro feminis; vel licentiam unius anni spatio tantummodo duraturam; Pontifices quoque jurisdictionem largiuntur eisdem limitibus circumscriptam.

V. Hinc Innocentius XII. in Bulla directiva Ecclesiasticæ disciplinæ in Hispania, confirmata a Benedicto XIII. in Bulla edita post Concilium Romanum a se celebratum, declaravit, Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares, qui ab Episcopis obtinuerint licentiam audiendi con-

fessiones limitatam, vel quoad locum, vel quoad genus personarum, vel quoad tempus, non posse Pœnitentiæ Sacramentum administrare extra tempus, vel locum, vel genus personarum ab ipsis Episcopis præscriptum, quocumque privilegio, etiam in vim Bullæ, quæ appellatur Cruciata, sanctæ, competente, nullatenus suffraganturo. (a) Pro certo igitur habendum est, posse Episcopos Regularium approbationem quibusdam limitibus circumscribere; & Regulares ipsos debere limites illos, etiam si iniuste forent apposti, reverenter servare.

CAPUT SEXTUM.

Conditiones, quas præscribere possunt Episcopi etiam a Regularibus in Sacramenti Pœnitentiæ administratione servandas, diversi generis sunt. Ex earum defectu, seu inobservantia confessio aliquando redditur dumtaxat illicita, aliquando vero nedum illicita, sed etiam invalida. Aique ex his conditionibus referuntur.

Ostendimus capite superiori, posse Episcopos Regularium approbationi limites quosdam apponere, & consequenter aliquas conditiones præscribere, quas teneantur in Sacramenti Pœnitentiæ administratione servare. Sed hinc oritur questio, & quidem non levis momenti; utrum scilicet Regularis, quotiescumque confessiones audiat, non servata conditione aliqua in patentibus litteris Episcopi approbantis expressa, quæcumque illa sit; semper, non modo illicitè audiat, sed etiam invalide?

II. Pro quæstionis hujus resolutione id necessario est præmittendum; videlicet, conditiones quæ pro Sacramenti administratione ab Episcopis præscribuntur, diversi generis esse. Aliæ siquidem substantiam ipsam concessæ facultatis afficiunt; aliæ vero dumtaxat referuntur ad modum, qui in concessæ facultatis usu, si ve exercitio servari debet. Si Regularis conditionem non servet, quæ ad substantiam ipsam concessæ facultatis pertineat,

confessio erit invalida; quia deficiente ea conditione, cessat eo ipso licentia, seu facultas confessiones audiendi. Verum si conditio modum tantum respiciat in concessæ facultatis usu, atque exercitio servandum; istius conditionis defectus confessionem minime reddet invalidam; quia concessa facultas ab illius conditionis observantia non pendet, neque ita illi est alligata, ut deficiente conditione, facultas ipsa deficiat.

III. Hæc distinctione præmissa, conditiones aliquæ, si ve limitationes considerandæ sunt, quæ ab Episcopis in suis patentibus litteris pro Confessoris Regularibus apponi solent; atque investigandum, utrum ad ipsam facultatis substantiam, an ad solum modum eam exercendi sint referendæ. Et cum fere omnes, aut saltem præcipuæ, vel personas, vel tempus, vel locum respiciant; hunc ordinem claritatis gratia servabimus, ut de prioribus primo loco, secundo de posterioribus; denique de postremis sermonem instituemus.

B 2

VI.

(a) V. lib. 9. de Synod. Bened. XIV. cap. 16. n. 74 & Bull. Rom. Tom. 8. pag. 472. aecnon Tom. 12. pag. 60.

IV. Quoad eas conditiones, five limitationes, quæ referuntur ad Personas in confessione audiendas, minor est difficultas. Eo enim ipso, quod Episcopus approbationem, seu licentiam ad tale personarum genus constat, eo ipso pro aliis personarum generibus negat. Hinc, si dicat verbo, vel scripto alicui Regulari: Approbo te pro viris, non censetur approbatus pro fœminis. Quapropter limitationes illæ ipsam facultatis substantiam afficiunt; & si approbatus pro viris, etiam mulieres audiret, confessiones proculdubio forent invalidæ; quia audiret illas sine approbatione, atque licentia.

V. De limitationibus ergo illis dicamus, quæ ad tempus pertinent. Quem admodum huius generis limitationes diversæ, & variæ esse possunt; ita pro earum diversitate diverso quoque modo est iudicandum. Si dicat Episcopus: Approbo te ad annum, vel ad sex menses; quis non videt, ad approbationis substantiam limitationem hanc pertinere? Elapso enim anno, vel sex mensibus Confessarius jam omni caret approbatione, nisi novam obtineat; unde si, nova non obtenta, confessiones excipiat, nedum illicite agat, verum etiam invalide. Item si in facultate, quam Regulari concedit, Paschale tempus exciperet, exceptio hæc substantiam quoque respicere facultatis. Significaret enim Episcopus exceptione illa, nolle se pro tempore Paschali licentiam audiendi confessiones concedere, siue qua licentia ex superius dictis nec licite, nec valide possunt audiri. Quod si Innocentius X. declaravit ann. 1645. *Non posse Archiepiscopum Burdigalensem prohibere Regularibus, ne a Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusive administrare valeant personis secularibus Sacramentum confessionis*; (a) id quidem ex hac declaratione consequitur, male acturum Episcopum illum, qui Regulares ab audiendis tempore Paschali confessionibus secularium prohiberet: At non sequitur, posse Regulares eo tempore, non obstante Episcopi prohibitione, valide confessiones excipere. Sicut

enim approbatio, seu licentia iniuste, ac indebite negata nequaquam sufficit ad valide confessiones audiendas, ut superius cum communi etiam recentiorum Probabilistarum probavimus; ita nec sufficit licentia iniuste, ac indebite limitata, quia revera in utroque casu nulla licentia est. Alio modo fieri potest temporis limitatio; ut si præscribat Episcopus, ne Confessarii etiam Regulares, mulieres audiant ante Solis ortum, vel post Solis occasum. Conditio, seu limitatio hæc referenda erit ad modum in acceptæ potestatis exercitio servandum. Id enim Episcopus præcipit, ut majori, qua fieri possit, Sanctitatis Sacramentum administretur, & ut omnis similitarum suspicionum removeatur occasio. Ceterum facultatem concessam revocare, aut suspendere non intendit, conditione hac non servata; nisi eam forte præcipiat sub poena nullitatis confessionis, aut suspensionis a munere Confessarii ipso facto incurrenda. Hanc poenam quibuscumque in casibus imponunt Episcopi. Si ergo eam non imponent, rationabiliter, atque prudenter inferitur, nolle eos facultatem ita illi conditioni alligare, ut hac deficiente, illa quoque deficiat. Quapropter si quis ante solis ortum, vel post solis occasum mulierum confessiones contra Episcopi mandatum excipiat, agat quidem illicite, sed non invalide. Immo si id aliqua necessitas exigat, ne quidem agat illicite; cum in eo casu possit Confessarius Episcopi mentem interpretari, ejusque licentiam presumere.

VI. Hæc quoad eas conditiones, quæ tempus respiciunt. Quoad illas, quæ pertinent ad locum, similiter aliquæ ad facultatis substantiam, aliquæ ad modum dumtaxat, quo exerceri debet, referuntur. Præter quidem inobservantia confessionem reddit invalidam; sed non posteriorum. Afferamus exempla. Episcopus Regularem approbat pro districtu parvi cuiusdam Oppidi, ubi situm est Monasterium, in quo moratur. Hæc loci limitatio ad facultatis substantiam pertinere censenda est. Eo enim ipso, quod ad Oppidum

(a) Vid. sup. cap. 3. n. v. & apud Habert. de Pœnit. cap. 9. §. 4. quæ. 7.

pidum illud licentiam limitat confessiones audiendi, satis ostendit, judicare se quidem esse Religiosum illum idoneum pro loco, ubi, attenta conditione incolarum, difficilior casus non solent occurrere; sed non judicare idoneum pro Civitate, ubi pro audiendis Nobilibus præsertim, & Mercatorum confessionibus summa desideratur peritia, atque sagacitas; ideoque licentiam quidem concedere pro districtu illius Oppidi, sed extra districtum illum absolute negare. Quapropter si Regularis cum hujusmodi limitatione approbatus, confessiones audiret in Civitate, procul dubio audiret invalide, quia destitutus approbatione, atque licentia. Sed raro accidit, ut hoc modo limitentur quoad locum Regularium approbationes. Hæc limitatio loci in: patentibus Episcoporum litteris pro Confessariis Regularibus exprimitur. Islet his verbis: *Ut in Ecclesia tui Ordinis, ubi degis de familia, audire possis Christianissimas confessiones &c.* In aliquibus Dioecesibus additur: *Et in aliis de licentia Rectorum, seu Parochorum.* In aliis omittuntur hæc verba: *Et in aliis*, imo additur particula exceptiva tantum, hoc modo: *Ut in Ecclesia tui Ordinis tantum &c.* In aliqua tandem Dioecesi adhibetur hæc formula: *Ut in Ecclesia tui Ordinis, ubi degis de familia, non vero in domibus privatis, nisi infirmorum dumtaxat confessiones &c.* Ego quidem existimo, designationem loci formulis istis expressam accipiendam esse, non tamquam conditionem, quæ non servata jurisdictionis cesset, & absolutio reddatur invalida; sed tamquam modum recte administrandi Pœnitentiæ Sacramentum. Etenim ne administraretur in privatis domibus absque necessitate, debitum est reverentiæ; & ne administraretur in aliena Ecclesia, nisi de licentia Rectoris, æquitas ipsa requirit. Præscribunt ergo Episcopi, ne excipiantur confessiones in locis prophanis citra necessitatem, ad servandam reverentiam, quæ Sacramento debetur; & ne excipian-

tur in aliena Ecclesia absque Parochi, vel Rectoris licentia, ad evitanda dissidia. Cæterum non sine magno fundamento præsumitur, mentem eorum nequaquam esse, ea præscribere veluti conditiones, a quibus valor Sacramenti dependeat; ita ut iis non servatis, approbatio revocata remaneat, vel suspensa, & Sacramenti administratio reddatur invalida. Limitationes istæ, inquit Bordonus, (a) non ad auferendam potestatem ponuntur, sed ad ordinatam, sanctæque regendam Sacramenti administrationem; & ita accipiendæ sunt, ut non sint ablativæ facultatis. valide, sed licite absolventi; dant enim modum, & ordinem absolventi, non autem tollendi jurisdictionem. Etiam Passerinus docet, (b) limitationem illam, in Ecclesia tui Ordinis intelligendam esse, non ut conditionem taxativam, sed ut designationem modalem, ad explicandum id, quod est de æquitate, ut scilicet, invitis Rectoribus, non audiantur confessiones in eorum Ecclesiis. Tandem Clericatus, (c) cujus autoritas hac in se magna esse debet, cum plures annos munus egerit Vicarii generalis in Patavina Dioecesi, hanc esse testatur intentionem Episcoporum; & ait verba illa in Regularium approbationibus poni demonstrativos, non taxativos; id est, ut designatur locus aliquis, ubi Regulares commissum sibi munus exercent, non ut quæcumque alia loca excludantur. Ita sentiunt etiam Sanchez (d) Bonacina (e) Donatus (f) atque Rotarius. (g)

VII. Majorem parit difficultatem particula illa exceptiva *Tantum*, quæ in quibusdam patentibus Episcoporum litteris adhibetur. Eo enim ipso, quod ajunt Episcopi, concedere se Regulari facultatem audiendi confessiones in Ecclesia sui Ordinis tantum; alia quæcumque loca videntur excludere, & facultatem pro quibuscumque aliis Ecclesiis negare. Nihilominus arbitror, non fore invalidam confessionem illam, quam sine alia Episcopi speciali licentia,

B 3 centia,

(a) Var. resol. par. 1. resol. 36. n. 34.

(b) De statibus quæ. 187. art. 1. in spec. 1. n. 283.

(c) Tom. 2. decif. 32. de Sac. Pœn. n. 32.

(d) lib. 3. de Matrim. disp. 34. n. 2.

(e) de Pœn. quæ. 7. pun. 4. §. 18.

(f) Tom. 4. tract. 4. quæ. 18.

(g) Theol. Reg. Tom. 3. cap. 1. de Pœnit. punct. 7. n. 13.

entia, in aliena Ecclesia de consensu Parochi, seu Rectoris, Regularis cum illa limitatione approbatus audiret. Ratio est; quia ex Constit. *Superna*, qua Episcopi tamquam regula in approbatione Regularium utuntur, approbatio Regularium correspondere debet eorum idoneitati; ita ut si generaliter sint idonei, id est idonei & pro quovis loco, & pro quocumque personarum genere, & pro quacumque differentia temporis, generaliter quoque, id est sine ulla limitatione loci, temporis, seu personarum sint admittendi; si vero non ita idonei reperti fuerint, possint cum iis limitationibus approbari, prout magis, vel minus idonei iudicabuntur. Defectus ergo idoneitatis illa causa est, ob quam iuste possunt Episcopi eos limites approbationi Regularium apponere, ultra quos omni careant jurisdictione. Porro si Regularis idoneus est pro audiendis loci incolis in propria Ecclesia, idoneus quoque erit pro illis audiendis in alia Ecclesia. Neque enim illi peculiari loco ita alligata est ejus habilitas, ut eam extra illum locum ammittat. Cum ergo respectu alterius Ecclesiae nullus in eo Regulari defectus idoneitatis occurrat; nulla adest rationabilis causa, ob quam Episcopus approbationem ejus ita velit arctare, ut si in aliena Ecclesia etiam de consensu Parochi confessiones excipiat, eas excipiat invalide. Quapropter non est praesumendum, vel le Episcopum duobus Injuriis facere; videlicet & Regulari limitando ei sine causa legitimam facultatem, & Parochis ipsis, arbitrium eis auferendo vocandi in auxilium, & in partem laborum suorum Regulares jam pro confessionibus approbatos. Concludendum est igitur, sensum illius formulae hunc esse, ut Regulares in propria tantum Ecclesia libere confessiones excipiant; in aliis autem non libere, sed dependenter a Rectorum consensu possint audire; & in particula illa exceptiva id contineri, quod in aliorum Episcoporum patentibus litteris clarius exprimitur illis verbis: *Et in aliis de licentia Rectorum, seu Parochorum*; ita ut non omnis facultas in aliis Ecclesiis confessiones audiendi absolute excludatur, sed

sola facultas a Parochorum consensu independens, quam nimis audacter quidam Regulares sibi aliquando arrogarunt. Revera cum ad aures Illust. Petri-Mariae Saurez tunc Episcopi Feltriensis querelae delatae fuissent contra quosdam Diocesis suae Regulares, quod certis diebus a quibuldam Parochis rogati in eorum Ecclesiis Fidelium confessiones audirent, cum tamen in approbationis litteris facultas haec non haberetur expressa; adremovendam omnem dubitationem jussit, ut de cetero in iisdem litteris apponerentur haec verba: *Et in aliis de Rectorum, seu Parochorum consensu*. Quo facto id declaravit expresse, quod etiam antea in animo semper habuerat. Ego ipse tunc temporis morabar Feltriae, atque haec ex ipso ore Episcopi audivi. Accedit usus fere ubique receptus, & Episcopis, ac Vicariis generalibus notus, vi cujus Regulares, si vocentur a Parochis, libere, ac sine nova Episcoporum licentia in eorum Ecclesiis audiendis confessionibus vacant; quod in iis quoque Diocesisbus frequenter accidit, in quibus approbantur Regulares cum ea clausula: *Ut in Ecclesia tui Ordinis tantum*. Et tamen hunc usum nunquam reproboverunt Episcopi; quod certe facere debuissent, si vim haberet ea clausula irritandi confessiones, quas etiam de consensu eorum, ad quos spectat, extra propriam Ecclesiam Regulares audirent.

VIII. Sed quid, si Episcopus confessiones illas, quas absque sua speciali licentia Regulares audierint in aliis Ecclesiis etiam de Rectorum consensu, aperte declaret invalidas? Quamvis hujusmodi declaratio mihi videatur indebita, atque existimem, Romanarum Congregationum approbationem, si ad eas deferretur, non fore consecuturam; nihilominus, si quis Regularis contra ejusdem declarationis tenorem, ac prohibitionem in aliena Ecclesia confessiones audiret, eas invalidas judicarem. Vel enim eorum opinionem sequinur, qui contendunt, Regulares jurisdictionem ab ipso Episcopo approbante recipere; vel eorum sententiae adheremus, qui jurisdictionem distinguentes ab approbatione, hanc quidem ab Episc.

Episcopo, sed illam ajunt ab ipso Summo Pontifice Regularibus immediate conferri. Si priori sententiæ adhereremus; cum Episcopus confessiones illas, quas extra propriam Ecclesiam Regularis audierit, invalidas declaraverit, implicite protestatus est, nolle se Regularibus pro aliis Ecclesiis jurisdictionem concedere. Confessiones ergo illæ invalidæ erunt ob jurisdictionis defectum. Si vero sententiam posteriorem sequamur, eundem jurisdictionis defectum reperiri latendum est. Cum enim tum ex Trident. Concilio, tum ex laudatis Pontificum Constitutionibus, & præsertim Urbani VIII. Regu-

laribus jurisdictione non concedatur a Papa; nisi supposita Episcopi approbatione, si-ve licentia; (a) necessario consequitur, Regularem Papali jurisdictione carere, donec approbatione Episcopali sit destitutus. In casu autem nostro Regulari pro audiendis confessionibus in aliis Ecclesiis licentia negatur. Ergo a Papa jurisdictione ei non conceditur. Nec juvat approbationem ab Episcopo indebite, si-ve injuste negari, vel limitari. Superius enim approbationem si-ve injuste negatam, si-ve injuste limitatam nihil prorsus Confessionum validitati prodesse, satis, superque demonstratum est.

C A P U T S E P T I M U M.

De aliis limitationibus, quæ licet in patentibus Episcoporum litteris non exprimantur, semper tamen intelliguntur appositæ: Ubi de speciali Episcoporum licentia, quæ requiritur pro audiendis confessionibus Monialium, etiam ipsæ Regularibus subjeclarum.

HActenus egimus de limitationibus illis, quibus approbationem, quam concedunt Regularibus, solent Episcopi circumscribere. Aliæ limitationes sunt, quæ licet in patentibus Episcoporum litteris non exprimantur, semper tamen intelliguntur appositæ, & a Confessariis etiam Regularibus sunt diligenter servandæ. Frequentia sunt, & omnibus obvia hujusmodi limitationum exempla. Quamvis enim ex caus. Regularis approbatio extendatur sine ulla exceptione ad omnes utriusque sexus personas; Moniales tamen semper censentur exclusæ; ita ut Confessarius quilibet, licet quoad personas generaliter approbatus, speciali indigeat Episcopi facultate, ut Monialis alicuius confessionem non tantum liceat, sed etiam valide possit audire.

II. Neque id de iis tantum Monialibus intelligendum est, quæ jurisdictioni sub- sunt Episcoporum, verum etiam de illis, quæ ab Episcopis prorsus exemptæ, Superioribus Regularibus subjeclæ sunt. Ita

decrevit iustis, gravibusque de causis, quas refert Fagnanus, (b) Sum. Pontifex Gregorius XV. Constit. quæ incipit Inscrutabili (c) his verbis: *Confessores vero suos Regulares, si-ve Sæculares quomodocumque exempli tam ordinarii, quam extraordinarii ad confessiones Monialium, etiam Regularibus subjeclarum, audientibus nullatenus deputari vellent, nisi prius ab Episcopo Diocesano idonei judicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant.* Et cum S. Congregationi Concilii occasione hujus Constitutionis propositum fuisset hoc dubium num. 9. *An Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad confessiones personarum secularium audientibus, consentiant etiam approbati ad audiendas confessiones Monialium sibi subjeclarum; respondit nequaquam conferri, sed egera quoad hoc speciali Episcopi approbatione.* Eadem S. Congregatio interrogata, *an confessiones, quas audiunt Superiores Regulares electi, seu deputati, vel confirmati post publica-*

C 4 tio.

(a) Bened. XIV. lib. 9. de Synod. cap. 16. num. 7. (b) in cap. Cum Capella de privil. (c) Tom. 3. Bull. pag. 452.

(b) in cap. Cum Capella de

ziam, & scientiam tenoris dictæ Bullæ, non obtenta Episcopi approbatione, sine nulla, atque irrita, nec valet Respondit, confessiones hujusmodi nullas, atque irritas esse. (a) Idem decrevit Clemens X. in Constitut. Superna. (b) In ea enim statuit. §. 3. Religiosos generaliter approbatores ab Episcopo ad personarum secularium confessiones audiendas, nequaquam conscribi approbatores ad audiendas confessiones Monialium sibi subiectarum, sed egerere quoad hoc speciali Episcopi approbatione. Et declaravit, approbatores pro audiendis confessionibus Monialium unius Monasterii, minime posse audire confessiones Monialium alterius Monasterii. Ibidemque Confessores extraordinarios semel deputatos, atque approbatos ab Episcopo ad Monialium confessiones pro una vice audiendas, baud posse expleta deputatione in eam approbationis hujusmodi illarum confessiones audire; sed toties ab Episcopo esse approbandos, quoties casus deputationis contigerit. His Constitutionibus satis aperte declaratum est, atque decretum, in generali approbatione, quam Episcopus pro audiendis confessionibus quarumcumque utriusque sexus personarum alicui Regulari concedit, licentiam Monialium confessiones audiendi minime comprehendendi; nec posse quemquam valide earum confessiones excipere, nisi pro ipsis specialiter sit approbatus. Imo juxta harum Constitutionum tenorem privilegia illa, quibus facultas quarumcumque Personarum confessiones audiendi Regularibus concessa est, ita sunt explicanda, ut semper Moniales intelligantur exclusæ.

III. Hic tamen notandum est, peculiaris indulta, quæ aliquando a S. Pœnitentiaria Monialibus conceduntur, ut duabus, vel tribus vicibus pro quotibet anno eligere sibi possint Confessarium ab Ordinario approbatum, a quo sacramentaliter absolvantur, hæc, inquam, indulta excipienda esse a generalibus illis regulis, quæ in Constitutione Superna præcipiuntur. Quamobrem licet juxta præscripta in eadem Constitutione Confessa-

rius semel deputatus; atque approbatus ad Monialium confessiones audiendas, non possit expleta deputatione eas amplius audire, sed toties approbandus sit, quoties casus deputationis contigerit; nova tamen approbatione non indiget, si in vim specialis indulti S. Pœnitentiariæ ab aliqua, vel ab aliquibus Monialibus eodem indulto munitis eligatur. Cum enim Moniales quædam, quæ hujusmodi obtineant indulta, suppliciter petierint; utrum verba illa, a Confessario approbato ab Ordinario, quæ in S. Pœnitentiariæ litteris continentur expressa, ad Confessarium, qui alias vel ordinarius, vel extraordinarius fuerit, absolute possint extendi, quin nova approbatio Episcopi requiratur: S. Pœnitentiaria respondit ann. 1750. Indulta, de quibus agitur, per ejusdem S. Pœnitentiariæ organum a Summo Pontifice concedi Monialibus consuevit, ex eorumdem Summorum Pontificum mente, ac voluntate sub regulis in Constitutione Clementis Papæ X. incipiente Superna, sive in aliis consimilibus contentis minime comprehendendi. Quare declaravit sufficere, quod Confessarius vigore hujusmodi indulti a Moniali eligendus, fuerit alias, etiam semel ad Monialium confessiones audiendas ab Ordinario approbatus, nisi constet eundem Confessarium fuisse postea ob demerita, quæ ipsas confessiones concernant, ab eodem Ordinario positive reprobatum. Responsio hæc refertur per extensum a P. Lucio Ferraris in sua Bibliotheca (c)

IV. Præterea notandum, laudatas Constitutiones Inscrutabili Gregorii XV. & Superna Clementis X. qua parte decernunt, Regulares Monialium etiam sibi subiectarum confessiones audire non posse sine Diocessani Episcopi approbatione, Superiores Generales, & Provinciales respectu ad Moniales sui subiectas minime efficere. Ita enim declaravit Benedictus XIII. in Constitutione, quæ incipit, Pastoralis officii sollicitudo. (d) Ad hæc, inquit §. 6. rursus prohibemus, atque interdici-mus, ne Regulares cujuscum-

(a) ibid. post dict. Constit.

1. V. Confessarius n. 53.

(b) Tom. 6. Bullar. pag. 305.

(c) Tom. 7. Supplem.

(d) Tom. 3. sive Part. 2. Contin. Bull. pag. 495.

que Ordinis, atque Instituti excipere audeant confessiones Monialium, etiam eorum regimini subiectarum, & ab Ordinario jurisdictione quomodolibet exemptarum, nisi ultra licentiam suorum Superiorum Regularium, examinati fuerint, & pro ipsarum Monialium confessionibus audiendis specialiter approbati ab Episcopo Diocesano: Et si secus factum fuerit, tunc quoque confessiones irritas, & con-

fessarios ipso jure suspensos fore itidem declaramus. Ab hujusmodi tamen lege, & ordinatione eximimus Superiores Generales, ac etiam Provinciales ejusque Ordinis Regularis, quibus ut confessiones Monialium, sibi tamen subiectarum duntaxat, absque speciali approbatione Episcopi Diocesani audire liceat, & valide possint, permittimus, & indulgemus.

CAPUT OCTAVUM.

Sequitur idem argumentum; atque ostenditur, Regulares non posse Fidelium confessiones extra Diocesim Episcopi approbantis audire.

Quod diximus Capite superiori de generali, & illimitata approbatione quorundam Personarum; de generali quoque, & illimitata approbatione quoad locum dicendum est. Quapropter licet Episcopus in approbationis huiusmodi locum nullum exciperet; approbatio nihilominus intra Diocesim fines intelligeretur restricta. Resolutio hæc pendet ab illa questione, circa quam valde olim disputatum est, ut testatur Cardin. de Lugo, (a) videlicet, a quo Episcopo obtineri approbatio debeat. Contendebant alii, cuiuscumque Episcopi approbationem sufficere, ut Sacerdos possit ubique confessiones audire: Concilium enim, ajbant, solum requirit, ut sit approbatus ab Episcopis, neque id ad hunc, vel illum Episcopum limitat, atque determinat. Alii dicebant, requiri approbationem Episcopi Pœnitentis, cuius auditur confessio; Cum enim sit ipse legitimus, & ordinarius ejus Superior, videtur ipse solus posse alteri delegare jurisdictionem super ipsum. Aliorum opinio erat, obtinendam approbationem esse ab Episcopo infusus Confessarii; unde inferebant Confessarium approbatum a suo Ordinario habere id omne, quod Concilium requirit, ut ubique possit ei demandari jurisdictio in foro Sacramentali. Alii denique propugnabant requiri approbationem Episcopi loci, in quo fit confessio;

quia ad Episcopum loci pertinet providere Confessarios idoneos pro commorantibus in illo loco. Hæc postrema sententia prævaluit; hæc hodie a Theologis docetur; hæc praxi communi, & pluribus S. Congregationis decisionibus, nec non Summorum Pontificum decretis firmatur; atque hæc Regulares ipsi sequi tenentur, nec amplius possunt in vim antiquorum privilegiorum confessiones Fidelium extra Diocesim Episcopi approbantis audire, ut Sedes Apostolica declaravit pluribus Constitutionibus, quas hic referre nec supervacaneum, nec injucundum fore arbitramur.

II. Primo loco Constitutionem damus Innocentii X. quæ incipit *Cum fient accipimus*, edit. die 14. Maji ann. 1648. (b) In ea Sum. Pontifex statuit, *Regulares, etiam Societatis Jesu, in una Diocesi ab Episcopo approbatus ad confessiones secularium audiendas, nequaquam posse in alia Diocesi hujusmodi confessiones audire suas approbationes Episcopi diocesani; & respondens ibidem ad decimum dubium decernit, Episcopum posse procedere contra Regulares audientes in sua Diocesi confessiones secularium sine approbatione Episcopi loci.* Post Innocentium, Clemens X. in sua Constitut. *Superna* idem decrevit his verbis: *Ad hæc Religiosos ab Episcopo ad confessiones se-*

cu-

(a) de Sacr. Pœnit. disp. 21. Sect. 1.

(b) Tom. 3. Bullar. pag. 457.

cularium in sua Diœcesi audiendas approbator non posse in aliena Diœcesi eas ab Episcopi diœcesani approbatione audire, quamvis penitentes subditi sint ejus Episcopi, a quo ipsi Religiosi jam fuerant approbati.

III. Præter hæc duo Innocentii, & Clementis decreta, recentiores habemus Innocentii XII. Innocentii XIII. Benedicti XIII. & Benedicti XIV. declarationes editas hoc sæculo. Innocentius liquidem XII. Constituit. quæ incipit *Cum sicut* (a) declaravit ann. 1700, atque decrevit, Confessarios tam Sæculares, quam Regulares, quicumque illi sint, etiam in vim Bullæ Cruciatæ a Penitentibus ad audiendas sacramentalis eorum confessiones electos, nullatenus posse hujusmodi confessiones audire sine approbatione Ordinarii, & Episcopi diœcesani loci, in quo ipsi Penitentes degunt, & Confessarios eligunt, vel ad excipiendas confessiones requirunt; nec ad hoc suffragari approbationem semel, vel pluries ab Ordinarii aliorum locorum, & Diœcesum obtemperant, etiam si Penitentes illorum Ordinariarum, qui Confessarios electos approbassent, subditi forent. Subindeque statuit, Confessiones aliter impostum factas, & respectivo audiat, nullas, irritas, & invalidas fore; & Sacerdotibus, qui illas audire præsumpserint, suspensionis penam ipso facto incurrendam induxit. Innocentius vero XIII. ann. 1723. Constit. quæ incipit *Apostolici Ministerii* (b) declaravit, Sacerdotibus tam Sæcularibus, quam Regularibus ad confessiones excipiendas ex vi Bullæ Cruciatæ, vel ex quocumque alio privilegio electis minime suffragari, quod approbati alias fuerint ab Episcopo, qui aliquando loci, in quo confessiones audiendæ sunt, Ordinarius fuerit, sed talis non amplius existat, vel quia ab humanis excesserit, aut Episcopatu renuntiaverit, vel quia ad aliam Ecclesiæ auctoritate apostolica translatus reperitur; sed necessariam omnino esse illius, qui actualiter, &

pro tempore ordinariam jurisdictionem in ea Diœcesi exerceat, approbationem. nem. „Duas hæc Constitutiones in omnibus, & per omnia confirmavit, atque innovavit sequenti ann. 1723. Benedictus XIII. Constituit. quæ incipit *In supremo militantis Ecclesiæ solio*, (c) eorum tenore de verbo ad verbum inserto. Tandem Benedictus XIV. ann. 1744. Constitutione incipiente *Apostolica indulta* (d) „has Prædecessorum suorum declarationes, atque decreta non solum approbavit, atque innovavit; sed extendit etiam ad omnia indulta circa electionem Confessarii, five universi per Ecclesiam Christianis fidelibus, five alicui Regioni, aut Loco, Universitati aut Cætui particulari Sodalium, seu Confratrum quandocumque, & ubicumque concessa, vel concedenda; nec non ad omnes, & singulas personas, quæ sub eorundem indultorum concessione comprehensæ reperiuntur, vel quas posterum comprehendere contingat, quæque supradictis indultis uti voluerint. „Cohærenter ad hæc in pluribus Constitutionibus, quas edidit occasione Jubilæi an. 1750. Romæ celebrati, ejusdemque extensionis ad universum Catholicum Orbem sequenti anno 1751. semper exigit, ut Confessarii a Penitentibus eligendi approbati sint ab Ordinariis, in quorum Civitatibus, Diœcesibus, & Territoriis confessiones excipiendæ erunt. Ita in Constitut. quæ incipit *Paterna christitas* §. 8. & in Constitut. quæ incipit *Benedictus Deus* §. 4. In alia vero Constitutione, quæ incipit *Celebrationem*, §. 10. supra memoratam quæstionem discutit ex professo, & recensitis diversis Theologorum opinionibus, atque commentis, ait, se in Constitutione, quæ incipit *Benedictus Deus* ejusmodi verba, scilicet de eligendo Confessario approbato ab Ordinario, in cuius diœcesi excipienda est confessio, consulto inseruisse, per quæ omnes contrarie, & reprobandæ opiniones, etiam præsentis Jubilæi tempore, exclu-

(a) Part. 6. Continuat. Bullar. pag. 342.

(b) Part. 7. Continuat. Bullar. pag. 60.

(c) Tom. 3. Bullar. pag. 471.

(d) Tom. 2. Bullar. hujus Pontif. Constit. 100.

se remanent; quæ quidem verba occasione alterius Jubilæi, sive universalis, sive particularis adhibita, eundem effectum similiter sunt habitura. (a)

IV. Ex laudatis Constitutionibus sequentia corollaria debemus inferre.

1. Reprobata esse doctrinam, quam tradit Antonius de Corduba in suis ad Compendium privilegiorum annotationibus, (b) videlicet Confessarium Regularem semel debite præsentatum, non teneri amplius se præsentare in eadem Diœcesi, nec in alia quacumque, ad quam se transulerit ad morandum ad tempus, vel in perpetuum; sed jam censi semper, & ubique debite præsentatum. Doctrina hæc ab ipsomet Bordonio impugnatur, tamquam menti Concilii Tridentini contraria; quod Concilium sine ulla exceptione requirit, ut Confessarii approbati sint ab Episcopis. Consulto autem positum est in illo Concilii decreto *Ab Episcopis* in plurali, ut ipse Bordonus observat, (c) ut referatur ad singulos Episcopos singularum Diœcesum.

2. Rejiciendam pariter esse doctrinam, quam tradit Bordonus laudatus, (d) & sequitur etiam Lezana, (e) videlicet Regulares audire possunt ubique terrarum confessiones subditorum illius diœcesis, ubi sunt approbati. Neque huic doctrinæ favet Clementina *Dudum*, quam citat pro sua sententia Bordonus. Quamvis enim revera pares fierent in illa Regulares Parochis; male tamen inferitur, quod sicut Parochi etiam extra Diœcesim suas oves absolvere possunt, ita etiam Regulares

extra Diœcesim, in qua fuere approbati, absolvere possint suos Pœnitentes. Hæc enim in parte in eadem Clementina declarantur Parochis inæquales; cum in ea præscribatur expresse, ut non exercent hoc munus extra Civitates, & Diœceses, in quibus fuerint deputati.

3. Nullius esse valoris privilegium illud, quod Casarubius in Compendio privilegiorum (f) asserit ab Eugenio IV. Fratribus Minoribus fuisse concessum, & etiam J. f. itis concessum fuisse a Gregorio XIII. refert P. Hieronymus a Sorbo, (g) ut videlicet dum sunt in itinere, possint in quovis loco confessiones audire, licet ibi non fuerint præsentati; dummodo non possint Ordinarii illius loci copiam habere. Quamvis enim authentica essent huiusmodi privilegia, de quo valde possit dubitari, per laudatas Summi Pontificum Constitutiones jam peritus sunt revocata. Non sunt ergo audiendi Miranda, (h) Lomusca, (i) Antonius a Spiritu Sancto, (k) qui docent, Religiosos itinerantes ab uno Ordinario juxta formam Tridentinam approbatos, posse de Parochorum licentia ubique confessiones audire, dummodo tamen ibi non sit Ordinarius. Id enim Regularibus omnibus, ac nominatim ipsis Jesuitis, ad excludendum privilegium eis a Gregorio concessum, severe prohibuit Innocentius X. cujus verba jam recitavimus; unde ipse Diana testatur, (l) opinionem illam post Constitutionem Innocentianam omni probabilitate carere. (m)

(a) Tom. 3. Bullar. hujus Pontif. Constit. 28. (b) pag. 51. §. Quoad 7. 16.
(c) Variar. resol. Part. 1. resol. 36. quæ. 15. (d) loc. cit. quæ. 7. (e) in Sum.
Quæ. Regul. cap. 19. n. 5. (f) Verb. Absolutio quoad sæcul. primo num. 3.
(g) in Annotat. ad idem Com. priv. loc. cit. (h) in Manual. Præl. Tom. 1. quæst.
45. art. 8. (i) in Theat. Reg. v. Confessarius n. 12. (k) tracl. 2. disp. 3. a
num. 12. (l) part. 10. tracl. 24. respons. 13. (m) V. Rotarium in Theol.
Regul. Tom. 3. lib. 1. cap. 1. de potat. punct. 7. n. 14.

An possit Episcopus approbationem Regularibus concessam pro libito revocare? Et quid illis agendum sit, si omnibus simul ejusdem Monasterii Religiosis audiendarum confessionum licentiam adimat?

Mirum est, inquit Rotarius, (a); quod dubia circa materiam propositam ad S. Congregationes delata fuerint. Nos hic utiliora, & quæ scitu magis necessaria videntur; ex Summorum Pontificum Constitutionibus, & Sacrarum Congregationum declarationibus breviter resolvemus.

II. Ac primo meminisse debemus; Regulares ab Episcopis pro Sæcularium confessionibus, audiendis approbatos in duas classes distingui a Clemente X. in totius laudata Constitutione *Superna*. Vel enim limitate dumtaxat sunt approbati, vel sunt approbati simpliciter, absque ulla limitatione temporis, certorumque locorum, aut generis personarum. Certum est, Episcopum revocare non posse licentias Regularibus illis concessas, quos simpliciter approbavit, nisi nova superveniat causa, quæ ipsas confessiones concernat. Ita decrevit idem Clemens X. in ea Constit. §. 5. Ubi declaravit, non solum doctrinæ defectum, verum etiam morum improbitatem, causam esse ad confessiones pertinentem, ob quam iuste potest Episcopus Regularem, quamvis a se generaliter approbatum, a Ministerio suspendere. Verum, cum hodie nullus fere Episcopus sit, qui Regulares quantumvis doctos, & probos simpliciter approbet; sed omnibus indiscriminatim limitatio præferibatur ad tempus; supervacaneum est de Regularibus simpliciter approbatis, hac de re longiorem habere sermonem. De illis ergo, qui sunt cum temporis præfinitione approbati, dubitari potest; utrum concessam approbationem possit Episcopis intra præfinitum

tempus, sive antequam tempus præscriptum expiret, pro libito suspendere, aut revocare? Si causa occurrat, quæ confessiones ipsas concernat; in dubium revocari nequit, eorum approbationem posse suspendi; & quod Summus Pontifex circa simpliciter approbatos decrevit, potiori jure de Regularibus illis debet intelligi, qui licentiam limitatam obtinuerunt. Hinc si aliquis Regularis cum scandalo, aut alias inhoneste vivat, vel aliquod delictum committat, per quod rationabili Episcopi iudicio videatur a confessionibus suspendendus; poterit illi jure, ac merito concessa facultas auferri. Cum enim, ut ait idem Clemens X., præcipua Ministerii Sacramenti Pœnitentiæ qualitas sit vitæ integritas, ac morum honestas; utique ea causa ad confessionis ministerium pertinet; ac præinde nihil obstat, quin minus ob eam possit Episcopus Regulares a semetipso approbatos suspendere, aut repellere a confessionibus audiendis. Aliæ causæ ob quas approbatio revocari potest, videri possunt apud Bordonum, (b) & apud Rotarium. (c) Verum si nulla interveniat causa legitima, non potest Episcopus Regularibus, quamvis limitate approbatis, concessam licentiam, antequam præfinitum tempus expiret, licite revocare. Faceret enim illis injuriam, eorum famæ, atque honori præjudicium inferret, ipsosque variis hominum suspitionibus, & diceriis exponeret. Præterquam quod approbatio ab Episcopo facta, prævio examine, ad normam Tridentini, non est mera gratia liberaliter, & gratis concessa; sed est gratia facta cum

one.

(a) loc. cit. punct. 8. n. 1.

(b) Var. Resol. Part. 1. resol. 36. n. 83.

(c) loc. cit. punct. 8. n. 11.

onere approbati, qui examen subivit, vel ei subeundo se exposuit: imo ut doctores advertant, est juridica quadam sententia declarativa idoneitatis illius, qui fuit approbatus. Sententia autem iusta sine nova causa retractari non potest; & si retractetur sine causa, injuria fit iudicatio.

III. Hæc, quæ diximus, observare debet Episcopus, quando agitur de auferenda uni, aut alteri Regulari confessiones audiendi facultate. Si enim ageretur de ea auferenda omnibus simul Confessariis ejusdem Monasterii, aut Conventus; id præstare non posset, inconsulta Sede Apostolica. Ita decrevit idem Clemens X. qui postquam dixit, posse Episcopum etiam ob improbitatem morum, aut ob delictum aliquod Regulares a semetipso approbatos suspendere, aut repellere a confessionibus audiendis; statim subdit: *Attamen confessiones audiendi facultatem omnibus simul unius Conventus Regularibus Confessionibus adimi ab Episcopo inconsulta Sede Apostolica nullatenus posse. Quibus verbis confirmavit, quod jam pridem, scilicet anno 1615, decreverat S. Congregatio Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium præposita; cujus integrum Decretum refertur a Lautusæ in suo Theat. Regular. (a) Ac profecto id maxime consentaneum esse æquitati. Cum enim difficillimum factu sit, ut omnes Religiosi ejusdem Monasterii jam approbati tamquam ad audiendas confessiones idonei, omnes inepti vel ex defectu scientiæ, vel ex defectu morum evaserint; si omnes simul audiendis confessionibus suspenderentur, de Episcopi iniustitia rationabiliter dubitari posset: Itaque iudicium in hujusmodi casibus sibi Sedes Apostolica reservavit.*

IV. At supponamus, Episcopum de facto omnes suspendere Confessarios ejusdem Conventus. Poteruntne illi, non obstante hac suspensione, confessiones audire? Affirmant Peyrinus, (b) Bordo-

nus, (c) Lezana, (d) & alii plures Auctores; quia, suspensio illa, inquit, tamquam invalida habenda est, cum Episcopus limites suæ auctoritatis excedat. Verum hæc mihi non arridet opinio; ac illorum sententiæ subscribo, qui docent, teneri etiam in hoc casu Regulares illos suspensos, ab audiendis confessionibus abstinere. Jura enim illa, quæ prohibent Episcopis, ne omnes simul ejusdem Monasterii Confessarios suspendant, cum nullam clausulam habeant irritativæ facti; suspensionem ab Episcopo illicitè inflictam non reddunt ipso jure nullam, & invalidam, sed solum per iudicem irritandam. Atque hic valde notandum est, quam diverso modo se gesserint Pontifices illi, qui ante Concilium Tridentinum, ac illi, qui post Tridentini celebrationem vel ad componendas lites, vel ad removendas difficultates ex usu privilegiorum hac super re Regularibus concessorum exortas, Decreta, & Constitutiones suas ediderunt. Ante Concilium enim expresse verbis declarare Pontifices mentem suam esse, ut Regulares, Episcopis facultatem audiendi Confessiones indebitè recusantibus, eas nihilominus possent excipere. Ita Bullacius VIII. in Constitutione *Super Cathedrali*, & Clemens V. in Constitut. *Dudum*. Si vero, inquit, iidem Prælati præfatis Fratribus ad confessiones audiendas electis hujusmodi exhibere licentiam recusaverint; Nos ex nunc ipsi, ut confessiones sibi confiteri volentium libere, licetque audire valeant, & eisdem penitentias imponere salutare, atque eisdem beneficium absolutionis impertiri, gratiose concedimus de plenitudine Apostolicæ potestatis. Ita etiam Benedictus XI. Constituit. *Inter cunctas*. Quod si denegent, inquit, vel intra triduum non concedant, (licentiam) ex tunc iidem Fratres nihilominus hujusmodi officium exequantur. Ita denique Leo X. Constituit. *Dum intra Talibus*, ait, *præfatis*, & admis-

(a) Verb. Confessarius num. 12. (b) de privil. Regul. in Constit. 2. Sixti IV. §. 11. n. 45. (c) Variar. Resol. part. 1. resol. 36. n. 12. (d) quæst. regul. Tom. 2. cap. 19. n. 9.

missi, vel etiam indebite recusatis confiteatur, Constitutioni, qua incipit Omnis utriusque sexus, quoad confessionem duntaxat satisfecisse censentur. At postquam Tridentina Synodus generaliter, & absolute decrevit, nullum etiam Regularem posse absque Episcopi approbatione Christianissimum confessionem audire; & omnia privilegia huic decreto adversantia cassavit; providerunt quidem Pontifices ne Regulares Confessarii ab Episcopis indebite gravarentur; sed nullus dixit, posse Regulares libere, & licite confessiones audire in iis casibus, in quibus Episcopi approbationem vel negarent injulte, vel indebite revocant; quin imo oppositum declaravit Alexander VII. in eo decreto, quo sequentem propositionem confixit: Satisfacit præcepto annua confessionis, qui confitetur Regulari Episcopo presentato, sed ab eo injuste reprobato. Ex hac autem diversa agendi ratione non obscure colligitur, Pontifices Tridentino posteriores, libertatem confessiones audiendi etiam sine approbatione, seu licentia Episcopi, in casu injulsi gravaminis, Regularibus confirmare, sive relinquere noluisse. Ad superiorem ergo judicem, idest ad S. Congregationem Regulares gravati recurrere possunt, eique injuriam sibi illatam sincere, ac reverenter exponere. Sed non possunt interim confessiones excipere; quia cum licentiæ suspensio, seu revocatio, quamvis illicita, non sit tamen invalida; ea subsistente, revera carent approbatione, quæ a Tridentino Concilio ad Sacramenti valorem exigatur. Quæ superius diximus de approbatione vel injulte limitata, vel etiam in-

julte negata, huic quoque casui sunt applicanda.

V. Quod si Regulares omnes ejusdem Conventus hoc modo se gerere debent, si Episcopus omnibus simul audiendarum confessionum licentiam adimat; multo magis id præstare tenetur privatus aliquis Religiosus, si facultas jam sibi concessa absque ulla iusta, & rationabili causa ab Episcopo revocetur. Præterquamquod enim non est revocatio ista ipso jure nulla, & invalida, ut superius diximus; id etiam nocet huic Religioso, quod excitat. *Constat. Superna non tenetur Episcopum aut processum instituere, aut alicui rationem reddere, aut causam factæ revocationis sive illi, sive ejus Superioribus patefacere. De qua causa, ait Pontifex §. 5. haud necessarium esse, ut in actis constet, nec eam teneri Episcopum ipsi Regularibus significare, sed Sedi Apostolicæ duntaxat, ubi eam aperiri possulerit.* Quapropter cum Religiosus ille numquam scire possit, an Episcopus sine causa, vel ex iusta causa ad revocandam licentiam processerit; imo flet contra ipsum præsumptio, quod revocans ex causis sibi notis iuste se gesserit; Episcopus enim ratione suæ dignitatis, & status non præsumitur malus, nisi evidenter probetur: Hinc est, quod etiam in illorum sententia, qui docent injustam licentiæ revocationem nedum illicitam esse, sed etiam invalidam, tenetur semper ab audiendis confessionibus abstinere; alioquin, cum revera causam, quæ movit Episcopum, scire non possit, manifesto saltem periculo se se exponeret Sacramentum invalide ministrandi.

C A P U T D E C I M U M.

De Regularum examine pro audiendis Confessionibus ab Episcopis requisitis.

Cum facultate, quæ Episcopis convenit, Regulares pro confessionibus approbandi, magnam habet affinitatem facultas, quæ Episcopis ipsis a Concilio Tridentino tribuitur, eosdem Regulares

examinandi. Etiam circa hujusmodi facultatem plures sunt olim excitatæ quæstiones. Etenim non desuerunt Auctores, qui antiqua jura allegantes, & Synodi Tridentinæ decretum male interpretantes, pro-

propugnabant, non posse Episcopos examinis onus Regularibus illis imponere, qui sint in Theologia graduati. Ita Corduba, (a) & alii, quos citat Miranda. (b) Allegabant cap. ad *Aposolicam. Extra. de Regul.* ubi dicitur, quod notus sine probatione recipitur; & Glossam in cap. de *Petro dist. 47. verb. ignota*, ubi dicitur, quod qui est notus, non examinatur per cap. *Valde dist. 94. & cap. Peniam 35. quasi. 9.* atque huic opinioni verba ipsa Tridentini favere contendebant. Dum enim Concilium Tridentinum ait *nulum Regularum ad audiendas confessiones secularium idoneum reputari debere, nisi ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias, idoneum judicetur*; satis ostendit, inquit, se voluisse ab examinibus onere Religiosos in Theologia graduatos excipere, qui quasi ipso jure idonei dijudicantur. Sed cumque verba Concilii attente, ac sine ulla præjudicata opinione consideranti manifestissime patet, explanationem hanc extortam esse, atque violentam. Judicium de Regularium idoneitate Synodus Tridentina reservat Episcopis. In eorum tamen arbitrio relinquit, ut vel examine utantur, vel alia via, ad idoneitatem hanc discernendam. Si ergo velint Episcopi etiam graduatorum idoneitatem per examen probare, utuntur jure suo, & ea libertate, qua a Concilio donati sunt; quæ quidem libertas non est recenter inducta; sed jam pridem etiam a Leone X. absque ulla graduum distinctione fuerat illis concessa Conclit. Dum, infra publicata in Concilio Lateran. his verbis: *Possunt illi, scilicet Fratres Episcopis præsentati, per eisdem Episcopos, & Prælatos super sufficienti sustentura, & aliqua faciem hujusmodi Sacramenti perita duntaxat, examinari.* Præterea eodem modo loquitur Tridentinum de Sacerdotibus Regularibus, ac de Secularibus. Inter Sæculares etiam Præbyteros plurimi sunt S. Theologiæ professores, vel Doctoratus laurea insigniti. Cur ergo soli Regulares hanc licentiam tentantur Episcopis, contententes illis fa-

cultatem examinandi suos Lectores, vel in Theologia graduatos? Merito in se concitarunt cavillationibus illis Episcoporum indignationem, adeo ut ipse Pius V. licet erga Regulares valde opensus, Constitutionem *Et si Mendicantium*, quam in eorum favorem ediderat, alia Constitutione, quæ incipit *Romani Pontificis providentia*, coactus fuerit revocare; ac sine ulla exceptione præcipere, ut *decretum Concilii Tridentini de approbatione Regularium observari debeat etiam in omnibus Regularibus quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, etiam si sint Lectores, aut in Theologia Graduati.* Quapropter ipse Miranda, quamvis pro viribus Regularium privilegia defendat, ingenue fatetur, prædictos Religiosos posse ab Episcopis examinari; licet ex convenientia, & urbanitate examinari non debeant. Ac revera nullus est hostis inter Regulares, qui Confessarii manus in aliqua Diocesi exercere desiderans, Episcopo, si examen exigat, contradicat; & approbationem, nullo præmissi experimento sibi concedendam esse contendat.

II. Aliqui tamen non desunt, qui licet incitari non amplius audeant, posse Episcopos ea prima vice, qua Regulares pro confessionibus Sæcularium audiendis licentiam petunt, de ipsorum doctrina per examen experimentum sumere; adhuc nihilominus arbitrantur, liberum eis non esse, Regulares semel a se, maxime prævio examine, approbatos ad examen iterum revocare, & novum de eorum doctrina periculum facere. Hic revocare debemus in mentem, quod capite superiori notavimus, ex Constitutione *Superna* valde disparem esse Regularium illorum conditionem, qui simpliciter fuerunt approbati, ac illorum, qui approbationem certo temporis spatio conclusam obtinuerunt. Si de illis sermonem instituerimus, nemo potest jure prætereire, elapso tempore ab Episcopis præfinito, ex. gr. completo anno, absque novo examine eos esse iterum approbandos. Nulla enim illis suffragatur ratio sufficiens, ut Episcopis novum examen per nova appro-

(a) in Sum. quæ. 10. & 16. (b) in Manual. Tom. 1. quæst. 45. artic. 9.

approbatione exigentibus, & sine repetito hoc experimento eos admittere reculantibus possint legitime contradicere; cum hanc Apostolicæ Constitutiones tribuant Episcopis, & asserant facultatem. Quamvis enim Pius V. in laudata Constitutione, quæ incipit *Romani Pontificis providentia*, decreverit, *Regulares illos, qui semel ab Episcopo in Civitate, & Diocesis suis prævio examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinandos*; postea tamen Clemens X. declaravit in Constitut. *Superna*, id intelligendum esse de Regularibus simpliciter, & absque ulla temporis præfinitione approbatis. *Regulares vero*, inquit, *ad ejusmodi confessiones audiendas, prævio examine, simpliciter, & absque ulla temporis præfinitione ab ipsomet Episcopo approbatus non posse ab eodem, qui sic approbatus, iterum examinari*. Quæ quidem declaratio rationi valde est consentanea, & cum iis apprime coheret, quæ superius in eadem Constitutione decreverat. Decreverat enim, indistincte, & sine aliqua limitatione admittendos Religiosos illos, qui generaliter idonei reperti fuerint; ceteros vero, qui non adeo reperiuntur idonei, posse ab Ordinariis cum limitata facultate approbari; unde consequitur illos quidem novo non esse examini subiaciendos, cum Episcopi perpetuam eis dederint auctoritatem, & palam declaraverint, circa ipsorum doctrinam novo se experimento non indigere; at posteriores, elapso tempore præfinito, iterum ad examen vocari posse; cum jam licentia expiraverit, & Episcopos eam coarctans ex. gr. ad annum vel ad sex menses, satis ostenderit, cognoscere se, parum eos Moribus doctrinis addiscendis vacasse, ac valde timere, ne, si forte absque limitatione temporis approbentur, in rerum Moralium studio imbecilliores imposterum, ac tardiores evadant. Quapropter ratio ipsa fuset, æquissimum esse, ut cum denuo pro licentiæ confirmatione obtinenda se presentaverint, possint Episcopi pro conscientie quiete ex-

periri, an in eo studio, quod ad Confessarii munus rite obendum adeo est necessarium, vel profecerint, vel secesserint. De hoc argumento fusius agit B. n. d. i. q. XIV. in suis Ecclesiasticis institutionibus instituit. 86. nec non lib. 13. de Synod. cap. 9. num. 22.

III. Hæc quoad Religiosos illos, qui ad tempus determinatum sunt approbati. Quoad alios vero, qui approbationem absque ulla præfinitione temporis fortasse obtinuerint; jam diximus, eos per Constitutiones laudatas tum S. Pii V. tum Clementis X. ab iterati examinationis onore dispensari. Quod tamen ita debet intelligi, ut examinari amplius nequeant ab eodem Episcopo, qui simpliciter eos, ac sine limitatione approbavit. Unde cum illo mortuo, vel ad aliam Ecclesiam translo, nova approbatione successoris indigeant, ut in eadem Diocesi valide, ac licite possint confessiones audire; consequenter possunt a successore Episcopo examinari. Hinc Pius V. in cit. Constitut., postquam dixit *eos, qui semel ab Episcopo prævio examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinandos*, statim subdit: *Ab Episcopo autem Successore pro majori conscientia sua quiete examinari de novo posse*: quod confirmavit Clemens X. decernens, illimitate, & generaliter approbatos non posse quidem ab Episcopo iterum examinari, si fuerint ab ipso ita generaliter approbati; posse tamen, si approbati fuerint ab Episcopis antecessoribus. Ita hodie servari debet, quicquid dicat Emmanuel Rodericus, (a) qui contendit approbationem Confessariorum Ordinum Prædicatorum, & Minorum esse perpetuam saltem pro eodem Episcopatu; contra quem sentiunt Miranda, (b) Bordonus (c) atque Lezana. (d)

IV. Aliqui tamen casus occurrere possunt, in quibus Regulares isti etiam ab illo ipsomet Episcopo, sub cujus regimine generaliter fuerint admissi, iterum vocari queant ad examen. Sicut illos hic subijciemus. Sit igitur casus primus.

P. Fa-

(a) Tom. 1. quæ. Reg. q. 59. art. 4.

(c) Var. resol. par. 1. resol. 26. n. 5.

(b) in Manual. Tom. 1. q. 45. art. 7.

(d) T. 1. quæ. Reg. cap. 19. n. 7.

P. Fabricius Regularis Sacerdos, absente Episcopo, examen subit coram vicario generali pro confessionibus; & cum singularem ostendat casum conscientiae, ac Theologiae moralis peritiam, generalem approbationem obtinet nulla sive loci, sive personarum, sive temporis limitatione restrictam. Revertitur post aliquos menses Episcopus, omnesque Confessarios tum Saeculares, tum Regulares, qui tempore absentiae suae a Vicario generali approbati fuerant, ad novum examen vocat, praevio quindecim dierum spatio, quo elapso, si non se praesentaverint, revocata intelligitur confessiones audiendi facultas. P. Fabricius contendit, ad hoc novum examen se non teneri; quia praevio examine simpliciter, & absque ulla temporis praefinitione fuit approbatus, ut loquitur Clemens X. in Constitutione *Superna*. Allegat etiam pro se Constitutionem S. Pii V. quae incipit *Romani Pontificis providentia*, in qua decernitur, Regulares semel ab Episcopo praevio examine approbatus, ab eodem Episcopo iterum non examinandos. Et quamvis approbationem non ab ipsomet Episcopo, sed ab ejus Vicario Generali obtinuerit, perinde hoc esse contendit; cum unum, & idem sit utriusque tribunal. Fallitur nihilominus Religiosus iste, atque offendit, Constitutionem *Superna* satis attente se non legisse. In ea enim statuitur quidem, Regulares illos, qui fuerint, praevio examine, ab ipsomet Episcopo generaliter, & simpliciter approbati, non posse ab eodem Episcopo, qui sic approbavit, iterum examinari. Sed expresse illi excipiuntur ab hac regula, qui hoc modo approbati fuerint a Vicario Generali ejusdem Episcopi. Secus autem, inquit, si ab ejus Vicario, aut ab Antecessoribus Episcopis &c. Quae exceptio declaratur, verba Pii V. superius allata litteraliter esse accipienda; & quamvis ordinarie loquendo idem sit Episcopi & Vicarii Generalis tribunal, non debere tamen ad Vicarium extendi, quoad Confessoriorum approbationem, quiquid dicitur de Episcopo. Ac profecto cum in re tanti momenti debeat Episcopus conscientiae suae satisfacere;

quemadmodum non tenetur stare sui Antecessoris judicio, ita judicio proprii Vicarii non tenetur adeo deferre, ut non possit Confessarios ab illo simpliciter admissos novo experimento probare. Quapropter cum jura allata a P. Fabricio ejus causae nullo modo faveant; id unum superest, ut vel ab exercendo Confessarii munere abstineat, vel novo examini se subiciat.

V. Alter casus hic est. P. Vitalis se subit coram Episcopo approbationem pro confessionibus Saecularium audiendis impetraturus. Cum autem Praelatus perfectam habeat Religiosi istius probitatem, atque doctrinam, nullo praemisso examine, amplam ei, atque illimitatam concedit facultatem. Post aliquot menses Episcopus jussu de causis publico edicto Confessarios omnes vocat ad examen, atque revocatam declarat elapso mense facultatem illorum, qui coram eo se minime praesentaverint. Dubitat P. Vitalis, utrum vi generalis, & illimitatae approbationis ab ipsomet Episcopo sibi concessae ab hoc novo onere intelligatur exceptus? At verba Constitutionum S. Pii V. & Clementis X. sunt adeo clara, ut nullus dubitationi relinquatur locus. Pius V. ait, eos, qui semel ab Episcopo in Civitate, & Diocesis suis, praevio examine, approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinandos. Clemens vero ait, Regulares ad confessiones audiendas, praevio examine, simpliciter, & absque ulla temporis praefinitione ab ipsomet Episcopo, . . . approbati, non posse ab eodem iterum examinari. Uterque Pontifex expresse requirit examen. Cum ergo P. Vitalis ab Episcopo absque examine approbatus fuerit; privilegio illo ut nequaquam potest, quod iis dumtaxat concessum est, qui praevio examine generalem, & nulla temporis praefinitione conclusam approbationem sunt consecuti. Hisce tamen temporibus casus isti vel nunquam accidunt, vel rarissime. U. enim observat Bordonus, (a) Episcopi oculati sunt isti, quod ars deludatur arte; siquidem Ordinarii locorum omni discrimine Religiosos approbare solent limitate, saltem quoad tempus.

C

CA.

(a) Var. col. part. 1. col. 31. n. 19.

CAPUT UNDECIMUM.

Discutitur illa quæstio; an Episcopali Sede vacante, Vicarius Capitularis possit revocare facultatem Sæcularium confessionum audiendi ab Episcopo defuncto, vel ad aliam Sedem translatam Regularibus jam concessam; ac posito, quod facultas hujusmodi revocetur, an possint nihilominus Regulares ab Episcopo decessore approbati, non obstantæ Vicarii Capitularis revocatione, libere confessiones excipere?

Quæstionem in hoc capite discutendam aggredimur, quæ olim magno animorum æstu fuit agitata; & quotiescumque casus occurrit Sedis Episcopalis vacantis, privatis saltem præbet concertationibus occasionem. Quæstionis istius statusclarus nequit exponi, quam id enarrando, quod in quadam Italæ Urbe pluribus abhinc annis evenit, maximasque in ea peperit dissensiones. Episcopo vita functo, Vicarius Capitularis publico edicto suo Confessariis omnibus tam Sæcularibus, quam Regularibus intimavit, ut intra mensem coram ipso se præsentarent confirmationem facultatum pro audiendis sæcularium confessionibus, prævio examine, recepturi: Alias ipso facto nullas declarabat facultates prædictas. Regulares tamen numquam præsentare se voluerunt; nihilque curantes declarationem a Vicario factam, confessiones audierunt, ut antea, etiam postquam tempus approbationis ab Episcopo sibi concessæ jam erat elapsum. Dubitatur ergo primo, an Vicarius ille Capitularis facultatem concessam ab Episcopo Regularibus quoad audiendas Sæcularium confessiones revocare potuerit? Dubitatur secundo, an potuerint Regulares sine nova Vicarii Capitularis approbatione tuta conscientia confessiones audire?

II. Quoad primam quæstionis partem ego quidem cum illis Auctoribus sentio, qui docent, facultatem revocandi licentias audiendarum confessionum ab Episcopo Regularibus jam concessas Vicario Capitulari non convenire. Id autem haud obscure colligitur ex superius laudata Constitutione S. Pii V. quæ incipit: *Romani Pontificis providentia*, in qua soli Episcopo successoris facultas asseritur

ad novum examen vocandi Regulares ab Episcopo antecessore approbatos. *Ab Episcopo autem succedere*, inquit, *pro majori conscientie suæ quiete examinari de novo posse*. Porro licet Vicarius Capitularis Episcopo in Ecclesiæ administratione succedat, & quoad ea, quæ jurisdictionis sunt, vice fungatur Episcopi; cum tamen in iis non succedat, quæ Episcopalis sunt Ordinis, nec est, nec dici aliquo modo potest Episcopus successor. Facultas igitur ei minime convenit Regularium approbationes revocandi, eoquæ ad novum examen cogendi. Præterquamquod, ut Doctores advertunt, (a) facultas a Pio V. Episcopo successoris tributa Episcopi personam respicit, non dignitatem, & Sedem, quod indicant illa verba: *Ab Episcopo successore examinari posse pro majori conscientie suæ quiete*: Cum ergo Vicarius Capitularis non succedat Personæ, hæc facultate uti nequit. Addunt aliqui jus Episcoporum approbandi Regulares pro confessionibus non esse ordinarium, sed delegatum. Quapropter, cum Vicarius Capitularis Episcopo non succedat in iis, quæ ipsi ex jure dumtaxat delegato conveniunt, ut docet Fagnanus cum communi Canonistarum; (b) hinc inferunt, Vicarium Capitularem nequam succedere in jure Episcopis confesso, Regulares pro confessionibus approbandi; idest judicandi, an habiles sint, atque idonei ad Confessarii munus rite exercendum, quod supposita Superioris præsentatione, & Episcopi approbatione ab ipso Summo Pontifice Regularibus demandatur. Supponunt Auctores isti, jurisdictionem a Summo Pontifice Regulares accipere; & cum ipse Summus Pontifex nolit hanc jurisdictionem concedere, nisi

ido-

(a) V. Rotari Theol. Regul. Tom. 3. cap. 1. de pœnit. punct. 7. num. 20.

(b) cap. *Hic*, quæ de Majorit; & obed. num. 55.

idoneis; ideo Episcopis delegasse facultatem cognoscendi vice iſus de Regularium idoneitate. Verum, cum magnis hæc sint obnoxia difficultatibus; ideo prætermiſſo hoc argumento, in medium profero privilegium a Clemente IV. concessum, cujus meminit etiam S. Antoninus. (a)

III. Clementini privilegii hæc sunt verba. (b) *Existantibus vobis devotionis meritis, votis vestris libenter annuimus, & petitiones vestras, quantum cum Deo possumus, favorabiliter exaudimus. Ex parte siquidem vestra fuit propositum coram Nobis, quod licet vobis a nonnullis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiarum Prelatis, audiendi confessiones subditorum suorum, nec non prædicandi, & aliqua vota in aliis pietatis opera commutandi in suis Civitatibus, & Diocesis, licentia sit concessa; quia tamen ipsi Prelatis decedentibus, uti licentia huiusmodi, Ecclesiis sic vacantibus, dubitatis; Nobis humiliter supplicasti, ut providere vobis super hoc paternam diligentiam curavimus. Vestris igitur supplicationibus inclinati, præsentium vobis auctoritate concedimus, ut in huiusmodi casu possitis uti tamdiu libere prædicta licentia, donec viduatis Ecclesiis proviſum fuerit de Pastore. Ex hoc privilegio ita liceat argumentari. Vicarius Capitularis id Regularibus auferre non potest, quod eis Summus Pontifex expresse concessit. Porro in privilegio alato Summus Pontifex Regularibus expresse concessit, ut licentia confessiones audiendi a defuncto Episcopo sibi concessa tamdiu libere utantur, donec viduata Ecclesiæ de novo Episcopo provideatur. Non potest ergo Vicarius Capitularis id Regularibus ullo modo prohibere. Nec privilegium hoc revocatum aliquando fuisse potest evinci; cum neque Tridentino Concilio, neque ulli posteriorum Pontificum Constitutioni adversetur. Id enim dumtaxat Tridentinum decrevit, id Pontifices exigunt, ut nullus Regula-*

*ris sine Episcopi approbatione confessiones excipiat. In casu autem nostro Regulares Episcopi approbatione non carent. Valet ergo privilegium, quo utuntur, quod Tridentini Concilii, aut Romanorum Pontificum decretis non contradicit. Quapropter S. Congregatio Concilii in Fannesi 5. Septemb. 1603. & in Aquis 27. Julii 1604. ut retet Nicolius apud Ferraris, (c) decrevit, *Regulares prævio exaratus approbati ab Episcopo diſpenſatio, non posse a Capitulo, seu ejus Vicario, Sede vacante, examinari propter privilegium Clementis II.* Nec mirum cuiuspiam videri debet, Episcopalem jurisdictionem, qua tempore Sedis vacantis Vicarius Capitularis præditus est, per privilegium hoc limitari; cum in plerisque aliis ad solam jurisdictionem spectantibus circumscripta inveniat ejus potestas; nec liberum ei sit ea omnia præstare, quæ præstare potest Episcopus. Ita ex Tridentini decreto (d) veniunt ei litteras dimissorias pro suscipiendis Ordinibus, alicui, qui Beneficii Ecclesiastici recepti, sive recipiendi occasione arctus non fuerit, infra annum a die vacationis, Sede vacante, concedere. Ita exequi nequit dispensationes ab Apostolica Sede Episcopo, aut ejus Vicario Generali delegatas, quas ante Episcopi obitum, eorum alter non sit exequutus. (e) Sacra pariter Congregatio Concilii die 13. Novembris 1688. interrogata: *An Vicarius Capitularis, Sede Episcopali vacante, facultatem habeat concedendi indulgentias, quas ceterorum concedere possit Episcopus vivans; distincte prohibuit, ne opinio, quæ Vicario asserit eam facultatem, deduceretur in praxim; respondendo: Vicarius Capitularis se abſtineat.* (f) Nil igitur mirum, quod etiam circa Regularium approbationem jurisdictioni Vicarii Capitularis fuerit hoc modo restricta; ut facultas revocandi licentias pro confessionibus Sæcularium audiendis ab Episcopo antecessore eisdem concessas, ipsoque ad novum exam-*

C 2 men.

(a) 3. part. tit. 17. cap. 10. (b) apud Confetr. pag. 12. (c) in Biblioth. V. Approbatio art. 1. n. 57. (d) Sess. 7. de Ref. cap. 10. & Sess. 23. de Ref. cap. 10. (e) Bened XIV. lib. 2. de Synod. Dioc. cap. 9. n. 3. (f) ibid. num. 7.

men vocandi soli Episcopo successori sit reservata.

IV. Resoluta priori dubitatione, aliqua de posteriori dicenda sunt; an scilicet potuerint Regulares, stante Vicarii Capitularis revocatione, tuta conscientia uti facultate a defuncto Episcopo obtenta, & confessiones, ut antea solebant, excipere? Duplex temporis differentia mihi distinguenda videtur. Vel enim questio instituitur de confessionibus illis, quas Regulares audierunt; quando nondum expiraverat tempus, quod a defuncto Episcopo, qui eos approbavit, fuerat præfinitum: Vel de illis confessionibus sermo est, quas audierunt, postquam tempus illud jam erat elapsum. Si de prioribus confessionibus loquamur; mihi persuasum est, Regulares illos eas & licite, & valide audiuisse, quia legitimam habebant auctoritatem audiendi. Cum enim concedat eis Clemens IV. ut diximus, ut Sede vacante, ea licentia libere utantur, quam a defuncto Episcopo obtinuerunt; dubitari nequit, quin ea uti possint pro eo tempore, ad quod ab ipso met Episcopo fuerat extensa. Quamvis enim concessa fuerit ad tempus, durante tamen tempore vera licentia erat. Nec obflare potuit revocatio illius facta a Vicario Capitulari. Inferior enim valide nequit auferre, quod a Superiore conceditur, aut invalidum declarare, quod a Superiore validum esse decernitur. Cum ergo concedat Summus Pontifex Regularibus, ut licentia ab Episcopo obtenta libere utantur; si Vicarius Capitularis prohibeat Regularibus prædictæ licentiæ usum, hujusmodi prohibitio procul dubio erit invalida; alioquin dicendum esset, Vicarii prohibitionem concessioni Apostolicæ prævalere. Item, cum Summus Pontifex privilegio illo declaret validas confessiones esse, quas cum licentia defuncti Episcopi Regulares audierint; si Vicarius Capitularis eas nullas, irritasque declaret, inanis, & invalida erit hujusmodi declaratio. Adde, quod si Vicarius Capitularis licentiam ab Episcopo defuncto Regularibus concessam valide possit revocare, etiam antequam expirat tempus in ea præfinitum; privilegium

illud Clementis IV. esset omnino frustraneum. Cum enim ante Vicarii Capitularis revocationem Regulares privilegio non egeant; (attenta communi Theologorum sententia docentium delegatam jurisdictionem per mortem delegantis non expirare, & delegatum ea uti posse, donec vel labatur tempus præscriptum, vel ab eo revocetur, qui legitimam habeat facultatem eam revocandi) si Vicarius etiam ante tempus ab Episcopo designatum Regularium licentiam possit valide revocare, quid illis proderit Summi Pontificis privilegium? Nihil omnino; sed pares erunt cæteris Præbyteris sæcularibus, ad quos privilegium hoc non extenditur. Ut ergo privilegium aliquid operetur, dicendum est, Vicarium Capitularem vi illius impediri, ne licentiam audiendi confessiones ab Episcopo Regularibus datam, saltem durante tempore in ea præfinito valide possit revocare. Nec doctrina, quam modo defendimus, doctrinæ superius traditæ contradicit, qua docuimus, Episcoporum injuste quidem, sed tamen valide negare licentiam confessiones audiendi Regulari illi, quem omni ex parte cognoscit idoneum. Cum enim jura omnia Regularium approbationem reservent Episcopis, nec ullum invenire sit privilegium post Synodum Tridentinam concessum, quo facultas fiat Regularibus confessiones audiendi contra voluntatem Episcopi licentiam irrationabiliter, & injuste negantis; hinc diximus Episcopum in eo casu abuti quidem jure suo, id oportere illicite negare licentiam; nihilominus negare eam valide, quia revera negandi auctoritas a nulla est illi lege suscita. At in casu, de quo modo agimus, cum Regulares habeant ex una parte Episcopi defuncti licentiam, quæ adhuc perseverat; cum habeant ex alia Apostolicum privilegium, quo eis liber usus prædictæ licentiæ conceditur; consequenter Vicario Capitulari facultas adempta est, usum licentiæ illius impediendi; ac proinde si impedire tentet, invalide agit; utitur enim facultate, quam non habet. Regulares ergo, de quibus in casu proposito, tuta conscientia, non obstante Vicarii

Capit-

Capitularis edicto, confessiones audierunt eo tempore, quo limites ab Episcopo defuncto præscripti nondum erant elapsi.

V. Nunc de confessionibus illis dicendum est, quas contra Vicarii Capitularis edictum Regulares audierunt, postquam tempus in Episcopi licentia præfixum jam expiraverat. Ergo quidem arbitror, non potuisse Regulares tuta conscientia confessiones excipere. Quod ut probem, satis mihi est, si ostendam in hoc capite, incertam, aut ad summum probabilem dumtaxat fuisse eorum jurisdictionem. Cum enim in Sacramenti poenitentiae administratione nemo, ut saniores omnes Theologi docent, jurisdictione mere probabili tuta conscientia uti possit; necessario consequitur, eos non potuisse tuta conscientia confessiones audire, si incertam, aut mere probabilem jurisdictionem habuerint. Hoc autem facillime evincitur. Quamvis enim propugnarent ipsi, habere se vi privilegii Clementis

IV. confessiones audiendi facultatem; contendebat e contra Vicarius Capitularis privilegium illud nullo modo eis suffragari, maxime post elapsum tempus ab Episcopo antecessore præscriptum; ac proinde omni eos facultate carere. Habebant illi adherentes sibi Theologos; etiam Vicarius Theologos pro se pugnantes habebat. Proferebant illi rationes utique non spernendas. Sed etiam Vicarii sententia non spernendis rationibus fulciebatur. Illis argumenta sua videbantur invictis; sed Theologi, qui ex adverso pugnabant, ea ostendebant infirma. Stante hujusmodi concertatione, non erat profecto Regularium opinio vel tutior, vel moraliter certa; imo nec excedebat probabilitatis fines. Non poterant ergo ea utitata conscientia; qua usus opinionis mere probabilis in Sacramentorum administratione Sacramenta ipsa periculo nullitatis exponit. Rationem hanc attigisse sufficit, quæ clarius capite sequenti illustrabitur.

C A P U T D U O D E C I M U M.

Sequitur idem argumentum, aique ostenditur, Regulares, tempore Sedis vacantis, post elapsum approbationis tempus a defuncto Episcopo præfixum, non posse tuta conscientia sine nova Vicarii Capitularis approbatione Sacularium confessiones excipere. Examinantur momenta, quæ pro sententia opposita proferuntur.

EXtrinsecum argumentum in fine superioris Capituli indicatum satis, ni fallor, evincit, Confessarios Regulares de quibus in casu proposito, post elapsum tempus approbationis a defuncto Episcopo obtentæ, Ministerium suum prosequi, invito Vicario Capitulari, minime debuisse. Verum cum plures adhuc pro contraria opinione decerent, ac firmiter credant, tempore Sedis vacantis, etiam post elapsum tempus ab Episcopo Antecessore præscriptum, se posse absque nova Vicarii Capitularis approbatione libere Sacularium confessiones audire; operæ pretium duco, fufus quæstionem hanc pettractare, ut re mature perpensa, judicare quisque possit, quid sibi prudenter agendum sit in casu, qui frequenter occurrit, Episcopalis Sedis vacantis. Pri-

mo igitur loco rationes proferam, quibus illa quorundam Regularium sententia impugnatur. Deinde discatiam, quanti valeant argumenta, quibus solet eadem sententia ab aliquibus propugnari.

II. Hæc sit igitur prima ratio. Certissimum principium est, quod in dubium revocari nullo modo potest, neminem posse confessiones excipere, si jurisdictione sit destitutus. Porro post elapsum tempus approbationis a defuncto Episcopo obtentæ, Regulares jurisdictione sunt destituti; Nisi ergo eam sibi aliunde procurent, non possunt ultra confessiones excipere. Minor propositus, circa quam vertitur cardo difficultatis, probatur. Quando enim ab Episcopo fuere approbati, vel jurisdictionem ab ipomet Episcopo receperunt, vel eam receperunt a

Papa. Si ab Episcopo; ea certe non amplius extenditur, quam approbatio ipsa extendatur. Sicut ergo Episcopus approbationem limitando ad tempus, vult, quod elapso tempore approbatio cesset; ita vult, quod cesset iurisdiclio, quæ ab approbatione dependet. Ergo cum elapso tempore careant Regulares Episcopi approbatione, carent quoque Episcopi iurisdictione. Quod si iurisdictionem receperunt a Papa; cum hæc pariter in vim Tridentini Concilii, atque Constitutionum a subsequentibus Pontificibus, ac præcipue Urbano VIII & Clemente X. editarum ab Episcopo approbatione necessario dependeat, tamquam a conditione, ut ajunt, sine qua non; iisdem limitibus circumscribitur, quos approbationi apponit Episcopus; & Pontifices Summi decernentes, posse Episcopos approbationem Regularibus limitare, declararunt aperte, intentionem suam esse, ut iurisdiclio, quam Regularibus ipsi concedunt, non ultra extendatur, quam extendatur Episcopalis approbatio. Deficiente igitur Episcopi approbatione, etiam iurisdiclio cessat a Papa concessa, quæ approbationi, ut ita dicam, est alligata. Elapso autem tempore præfinito, deficit approbatio; ergo deficit ipsa pariter iurisdiclio. Reponi fortasse poterit, iurisdictionem, quæ vi legis ordinaria; & communis cessare deberet, vi tamen privilegii Clementis IV. usque ad provisionem novi Episcopi prorogari. Sed quanti valeat hæc temporibus privilegium illud, quod est contrarie opinionis unicum fundamentum; ne cogamur eadem cum fastidio repetere, in solutione objectionum ostendam. Interea sententiam meam alia quoque ratione confirmo, quæ est hujusmodi.

III. Nemo potest in Sacramentis conferendis salva conscientia sequi opinionem minus tutam de valore Sacramenti, licet probabilem, relicta tutiore. Atque opinio, quæ docet, Regulares ab Episcopo approbatos ad tempus posse tempore Sedis vacantis, etiam postquam approbatio expiravit, independenter a Vicario Capitulari Secularium confessiones valide excipere; opinio hæc, quamvis for-

tasse possit esse probabilis, tamen est minus tuta, quam opinio contraria defendens nova eos approbatione, ac facultate indigere, quæ certe tutior est. Non possunt ergo Regulares post elapsam Episcopalis approbationis tempus, in administratione Sacramenti Præsentie, salva conscientia prorem opinionem sequi; posteriore relicta. Circa veritatem majoris propositionis nulla potest esse contentio; cum ab Innocentio XI. solemniter decreto die 2. Martii an. 1679. proscripta fuerit propositio, qua asserbatur, non esse illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore. At nullo negotio minor etiam propositio probatur. Quis enim neget, tutius agere Regularem illum, qui tempore Sedis vacantis, post elapsum tempus licentie ab Episcopo sibi concessæ novam a Vicario Capitulari facultatem obtinet, ut confessiones excipiat; quam illum, qui nulla obtenta Vicarii Capitularis licentia, confessiones, ut antea solebat, audire prosequitur? De valore confessionum, quæ excipiuntur ab illo, nemo potest dubitare. Dubitare enim non possunt ii, qui necessariam esse propugnant Vicarii Capitularis approbationem; Hanc enim obtinuit. Neque illi dubitare possunt, qui contendunt, licentiam sufficere ab Episcopo defuncto concessam; Ea enim juxta illorum opinionem, licet tempore elapso, non caret. Quacumque ergo ex parte Regularis ille in tuto ponit Sacramenti valorem. Vel enim facultas ab Episcopo olim concessa sufficiat; vel insufficiens ea sit, & nova requiratur Vicarii Capitularis licentia; cum utraque sit præditus, certo certius est, vel unius, vel alterius vigore valide illum conficere Sacramentum. Hæc autem certitudo circa confessiones illas nequit haberi, quas Regularis soli defuncti Episcopi licentie, quæ jam expiravit, confisus audiret. Cum enim Theologi plerique negent, licentiam illam per Clementis privilegium, usque ad provisionem novi Episcopi prorogari, ac non sine magno fundamento contendunt, intelligendum esse privilegium illud de solis licentiis ab Episcopo illicitate concessis, vel

vel etiam de limitatis, sed pro eo solo tempore, quo nondum expiraverint; quamvis oppositæ sententiæ propugnatoribus probabile videri possit, valere confessiones illas, id tamen certum esse nullo modo potest. Tutior ergo est sententia illorum, qui docent, facultatem Vicarii Capitularis ad valide confessiones audiendas requiri, postquam tempus in Episcopi approbatione præscriptum elapsum est: Illorum vero sententia, qui arbitrantur, facultatem Vicarii Capitularis esse *superfluum*, est minus tuta. Non possunt ergo *Regulares*, priori rejecta, hac posteriori tuta conscientia uti; cum agatur de jurisdictione, a qua valor Sacramenti dependet. Sed audiamus, quamnam in propriâ opinionis confirmationem argumenta proferant.

IV. Tutissima est, inquit, illa sententia, quæ non obscuro, aut ambiguo, sed clarissimo, ac certo privilegio Apostolicæ Sedis innitur. Hujusmodi autem est sententia, quam propugnamus, & qua plurimi ex Regularibus tempore Sedis vacantis in supra descripto casu usi sunt. Siquidem Clemens Papa IV. aperte concedit suis Apostolicis litteris, ut licentia ab Episcopo defuncto concessatam diu libere *Regulares* utantur, donec Ecclesiæ viduatæ provisum fuerit de Pastore. Generalis est Pontificia hæc dispositio, & nulla facta distinctione illimitatæ, seu limitatæ licentiæ, absolute decernit, valere licentiam Episcopi Regularibus datam usque ad novi Episcopi provisionem. Hic est terminus licentiæ hujusmodi ab Apostolica Sede præfixus. Cum ergo vi Pontificiæ Constitutionis licentia valeat; quid opus est, a Capitulari Vicario eam confirmari?

V. Hoc est præcipuum, imo unicum adversariorum argumentum. In eo autem eos arbitror hallucinari, quod varias confundunt temporum circumstantias, quæ tamen debent accurate distinguî. Ad assequendam enim allati privilegii intelligentiam, & cognoscendum legitimum sensum, opus est animadvertere, disciplinam, quæ circa *Regulares* quoad facultatem Sæcularium confessiones audiendi posterioribus temporibus, & ma-

xime post Concilium Tridentinum inducta est, ab ea, quæ tempore Clementis IV. vigeat, longe esse diversam. Ea quidem tempestate Religiosi Mendicantes Ordinis Prædicatorum, & Ordinis Minorum a Gregorio IX. qui vixit inquitque dumtaxat annis ante Clementem IV. defunctus est instituti fuerant velut Missionarii Apostolici, cum facultate ubique terrarum confessiones audiendi, & Verbum Dei prædicandi; quam facultatem eis confirmavit Innocentius IV. & Alexander IV. successores Gregorii. Sisebant tamen se Religiosi illi eorum locorum Ordinariis, eisque facultatem a Sede Apostolica sibi concessam significabant, ut eorum licentiam, ac beneplacitum obtinentes, liberius, ac fructuosius demandatum sibi Ministerium exequerentur. Episcopi autem Apostolicis litteris obsequentes licentiam eis dabant id præstandi in propriis Diocæsis, ad quod missi fuerant; quæ quidem licentia generalis, atque indefinita erat, quemadmodum facultas a Pontifice Romano concessa erat indefinita. At postquam Concilium Tridentinum facultatem illam confessiones audiendi Regularibus ab Apostolica Sede concessam Episcoporum iudicio, & approbationi subiecit, ei que dedit arbitrium illius facultatis usum vel permittendi Regularibus, vel prohibendi, prout illos vel idoneos, vel inhábiles iudicaverint; ceperunt approbationes, atque licentias variis limitationibus circumscribere. Cumque *Regulares* conquererentur, atque contenderent, non posse Episcopos limitare eam facultatem, quæ ab Apostolica Sede fuerat sine limitatione concessa; Summus Pontifex Clemens X. declaravit expresse, auctoritatem hanc Episcopos convenire erga *Regulares* illos, quos ad Confessiones audiendas generaliter idoneos non esse repererint. Post hanc declarationem usus apponendi limitationes Regularium approbationibus communis evasit adeo, ut nostra hac tempestate nulli Regulari concedatur approbatio quoad tempus illimitata. Hinc satis aperte constat, privilegium Clementis IV. de sola licentia loqui quoad tempus illimitata, quæ tunc erat in usu. Quapropter quoad circa licentiam illam

illam concedit, male extenditur ad licentiam limitatam quoad tempus, quæ posterioribus temporibus, ac præsertim post Concilium Tridentinum invaluit.

VI. Sed nulla sit, inquit, in illo privilegio licentiæ illimitatæ, ac limitatæ distinctio; & ubi lex non distinguit, cur non distinguere debemus? Sed ideo nulla distinctio sit, quia tunc temporis nec fieri poterat, quia tunc nulla erat limitata licentia. Nondum Pontifices, iudicio, atque arbitrio Episcoporum commiserant, ut facultatem illam, quam ipsi generalem concesserant, atque illimitatam, possent Regularibus limitare. Si utraque illa licentia tunc fuisset in usu, utriusque distinctionem in eo privilegio Clementem facturum fuisse præsumendum est; sicut reipsa in posteriorum Pontificum Constitutionibus utriusque mentionem legimus, postquam utriusque usus in usus est. Cum ergo illimitatæ, ac limitatæ licentiæ diversa sit ratio; non potest rationabiliter extendi ad utramque, quod uni earum concessum est. Ac revera licentia ab Episcopo sine ulla temporis limitatione concessa, etiam post ejus mortem vera licentia est, quia revocata non fuit, sicut ejus voluntas, atque intentio non fuit revocata. Merito igitur declaravit Clemens IV. libere posse Regulares hujusmodi licentia uti, quæ usque dum viduatæ Ecclesiæ de novo Pastore provisum fuerit, revera subsistit. Hac de causa docuimus, limitatam quoque licentiam vi privilegii laudati a Vicario Capitulari revocari non posse, antequam prænitum tempus expiret; quia Episcopi licentia, sicut ejus intentio, perseverat etiam post ejus mortem, usque dum tempus illud fuerit elapsum. Quæ quidem ratio elapso jam tempore designato non valet. Tunc enim cessat licentia se ipsa, cessante Episcopi voluntate; & nulla prorsus evadit; quia ultra id tempus nullo modo intentio concedentis extenditur; atque ideo casum hunc a privilegio Clementis excludimus. Quod autem hoc modo accipienda sit Pontificia illa concessio, suadet etiam hæc ratio. Ex illati privilegii tenore id jure, meritoque

colligitur; ad removendum omnem scrupulum, atque dubitationem, voluisse Clementem, ut tempore Sedis vacantis Regulares libere uti possint licentia ab Episcopo sibi concessa, eodem prorsus modo, quo ea uterentur, si adhuc ipse Episcopus viveret. Porro si viveret Episcopus; licentia limitata quoad tempus, elapso tempore non uterentur, nisi obtenta ejusdem renovatione. Ergo juxta Clementis mentem hæc limitata licentia tempore Sedis vacantis libere uti nequeant, postquam expiravit tempus præscriptum, nisi a Vicario Capitulari ejusdem confirmationem, seu renovationem obtineant.

VII. Si quis autem responsionibus illis, atque interpretationibus non acquiescat, & contendat adhuc, eodem prorsus modo, ac sensu tam de illimitata, quam de limitata licentia Clementem fuisse loquutum; aliam viam ad hunc urgendum arripio, aliamque responsionem adhibeo. Dico igitur privilegium Clementis qua parte licentias respicit limitatas ad tempus, per Concilii Tridentini decretum, & per subsequentem Pontificum Constitutiones revocatum fuisse. Et ne responsio hæc merum desperatæ causæ videatur effugium; quæro, utrum elapso tempore ab Episcopo præfinito, Regulares in casu, de quo agimus, confessiones libere possint audire vi approbationis ab Episcopo ipso ante ejus mortem obtentæ, an vi privilegii Clementini id eis permittentis? Non vi approbationis Episcopi; Eo enim ipso, quo approbationem limitavit, ad annum, voluit eam non amplius valere, elapso anno. Ergo vi privilegii. Sed hoc privilegium adversatur Concilii Tridentini decreto, quo statuitur, nullum Regularem sine Episcopi approbatione posse confessiones audire. Ergo hæc ex parte revocatum est. Nec reponere juvat, Regulares, de quibus loquimur, jam ab Episcopo fuisse approbatos; ac propterea falsum esse, eos sine approbatione confessiones excipere. Cum enim Episcopus approbationem concessit ad annum tantummodo duraturam; elapso anno revera carent omni Episcopi approbatione. Dicere autem eam per Summi Pontificis privilegium confir-

mar,

mari, aut prorogari, idem est, si res serio, attentè pensetur, addicere, per privilegium illud concedi, ut quovis Episcopi approbatio non amplius subsistat, confessiones nihilominus possint audire; quo significatur, ut audire possint sine Episcopi approbatione, quod Tridentini Concilii decreto, ut dicebamus, nec non Constitutionibus Urbani VIII. & Clementis X. manifestè adversatur.

VIII. His responsionibus occurrit argumentum, quod ex privilegio Clementis IV. solent adversarii desumere. Si enim de sola illimitata licentia privilegium illud debeat intelligi, vel quia ad licentiam limitatam ad tempus, ex mente ipsius concedentis, elapso tempore, nequit extendi; vel quia posito, quod ad hanc quoque licentiam olim extendere, postea in hac parte revocatum est; si de sola, inquam, illimitata licentia debeat intelligi; profecto nihil adversarii proficiunt, si ex privilegio illius verbis probare conentur, posse Regulares post elapsum tempus in licentia defuncti Episcopi præsumtum, absque nova Vicarii Capitularis licentia Sæcularium confessiones excipere. Ego nihilominus non contendo, responsiones adhibitas adeo certas esse, atque evidentes, ut nulla remaneat oppositæ sententiæ probabilitatis species. Fateri tamen quisque debet, nisi sit partium studio, & præjudicata opinione occupatus, magna illas non carere probabilitate. Id mihi satis est, ut evincam, quod ab initio proposui, non posse videlicet Regulares, postquam Episcopi licentiæ expiraverint, sine nova Vicarii Capitularis facultate, tuta conscientia confessiones audire. Si enim responsiones illæ magna probabilitate non carent; id

saltem evincitur, probabilitatis fines minime excedere, quod adversarii disceptant, posse adhuc Regulares in vim privilegii Clementis IV. cum sola Episcopi defuncti approbatione, quamvis jam expiraverit, confessionibus audiendis vacare: Si hoc non excedit probabilitatis fines; neque tutum erit hac uti opinione, ubi agitur de Sacramenti valore: Si denique id tutum non est, erit consequenter illicitum.

IX. Ex his licet inferre, quomodo se gerere debeant Regulares in casu Sedis vacantis, ut conscientię suæ consulant, absque formidine Sacramentum exponendi periculo nullitatis. Antequam facultas expiret ab Episcopo defuncto concessa, ea possunt libere uti, quamvis licentiæ omnes Vicarii Capitularis elicto publico revocaverit. Hæc etenim revocatio ad Regularium licentiās, quæ nondum expiraverant, nequit extendi. Privilegium enim Clementis IV. id saltem operari debet, ut revocari non possint, donec elapsum non fuerit tempus in eis præsumtum. Etenim quoad hoc viget adhuc privilegium illud, cum neque Concilii Tridentini decreto, neque posteriorum Pontificum Constitutionibus hac in parte adversetur; imo Constitutioni Clementis X. quæ incipit *Superna*, sit valde conforme. Sed elapso tempore, vel debent ab audiendis confessionibus abstinere, vel tenentur se se Vicarii Capitularis licentiā munire. Alioquin, cum vis privilegii quoad hanc partem in controversia sit posita, eamque subsistere certis rationibus non possit ostendi; Sacramentum Pœnitentiæ nullitatis periculo exponeretur. (a)

CAPUT DECIMUMTERTIUM.

Præter Episcopi approbationem, Regularibus necessaria est etiam Superiorum suorum licentia, ut Sæcularium confessiones licite possint audire. Aliqui casus præfici reseruantur.

NUllum Regularem posse confessiones Sæcularium, etiam Sacerdotum audire, nisi ab Episcopis sit approbatus, revocari nequit in dubium, postquam, privi-

(a) Vid. Not. 1. in cap. 10. tit. 17. 3. part. Sum. S. Antonini Edit. Veron.

drivilegiis quibuscumque sublati, id Synodus Tridentina decrevit. (a) Contraverit tamen inter Auctores, an præter Episcopi approbationem etiam Superiorum suorum licentia sit Regularibus necessaria? Ut plene rem hanc pertrahamus, duo sunt investiganda. Primum, utrum Regularis cum sola Episcopi approbatione sine sui Superioris licentia Sæcularium confessiones licite possit audire. Alterum, utrum si de facto audiat, confessiones illæ sint etiam invalidæ? Priorem quæstionem in præsentem; posteriorem in sequenti capite resolvemus.

II. Dicendum igitur primo loco, Religiosum illicite agere, non solum si contra expressam Superioris sui voluntatem Sæcularium confessiones excipiat; verum etiam si Episcopi approbationem sibi procuraret, & confessiones audiat, Superiore inconsulto, & non obtenta ab eo confessiones audiendi facultate. Prima pars hujus propositionis a nemine revocatur in dubium. Posita enim expressa prohibitione Prælati, si nihilominus confessiones Religiosus audiret, in re valde gravi votum obedientiæ violaret. Circa secundam propositionis partem communis est Doctorum opinio, Regularem illum male, & illicite acturum, qui absque sui Superioris licentia obtenta Episcopi approbatione confessionibus audiendis incurreret. Ita sentiunt S. Antoninus, (b) Navarrus, (c) Tamburinus, (d) Miranda, (e) Bordonus, (f) Lezana, (g) & alii. Ratio est, quia cum Religiosus voti obedientiæ non amplius habeat proprium velle, & nolle, ac seipsum Prælati subjecerit, ut ait D. Thomas (h) quantum ad generalem dispositionem, vitæ suæ; tenetur in omnibus ab ejus voluntate, ac beneplacito dependere, nec licite potest, nisi de ipsius consensu Ministerium ullum sibi arrogare, quantumvis sanctum, & multo minus Confessarii munus, quod tanti momenti est, eo in-

ficio, & inconsulto assumere, ac ex proprio arbitrio exercere. Multo magis autem Religiosus hoc sibi arrogando peccaret in illis Ordinibus, in quibus Statuto prohibetur, ne quis absque Superioris approbatione, ac licentia Confessarii munus exerceat; quod quidem Statutum cuicumque Ordini Regulari arbitror esse commune; neque enim credo, ut ait etiam Rotarius, (i) Religionem aliquam esse, quæ circa materiam adeo gravem decreto aliquo non providerit. Gravius, inquam, Religiosus iste peccaret; quia nedum sine licentia, verum etiam contra Superiorum voluntatem in illo Statuto satis expressam confessiones audiret.

III. Nec reponere juvat, Concilium Tridentinum nihil aliud Regularibus ipsis præscribere, nisi ut ab Episcopis approbationem obtineant; nulla Regularium Prælatorum licentia facta mentione. Quo Tridentini decreto, ait quidam Auctor apud Rotarium, (k) cum revocatae sint & Clementina *Dudum de Sepult.* & Constitutio *Dum intra Leonis X.* quibus Confessariorum electio, & præsentatio quoad Regulares, ipsorum Superioribus committebatur; Confessarii Regulares Confessariis Sæcularibus facti videtur æquales, ita ut sicut illi, ita & illi, quin præsententur ab aliquo, libere possint, ac sponte per se ipsos immediate, ac independentem a Superiore eximini se subijcere, & approbationem ab Episcopis obtinere. Auctor iste supponit, Constitutiones illas Clementis V. & Leonis X. a Tridentino Concilio revocatas omnino fuisse, atque cassatas; quod tamen plerique Doctores negant, contendentes, Constitutiones illas imo fuisse a Tridentino Concilio approbatas, & confirmatas, ut videri potest apud Ludovicum Miranda in suo Manuali Prælatorum. (l) Sed hac ommissa quæstione, quamvis concedamus, Constitutiones illas quoad aliqua in ipsis contenta Concilii Tridentini decreto ad-

ver-

(a) Sess. 23. cap. 15. de Reform. (b) 3. part. tit. 17. cap. 7. (c) in Manual. Conf. cap. 4. (d) de jure Abbat. Tom. 2. disp. 6. q. 15. n. 1. 2. (e) in Manuali Tom. 1. q. 45. art. 11. (f) Var. Refol. part. 1. refol. 9. quæ. 9. (g) in Sum. Quæ. Reg. cap. 29. n. 11. (h) Quodl. 10. art. 10. ad 3. (i) Tom. 3. cap. 1. de pœnit. punct. 7. num. 5. (k) loc. cit. (l) Tom. 1. quæ. 45. art. 6.

versari, ac propterea quoad illa nullius amplius esse valoris; nullo modo potest inferri, revocatas esse pariter quoad illa, quæ Tridentini decreto non sunt ullaratione contraria. Hujusmodi sunt ea, quæ circa electionem, & præsentationem Confessariorum Regularium ab eorum Superioribus faciendam in illis Constitutionibus præscribuntur. Auctoritas enim, quam Tridentinum tribuit Episcopis, approbandi Regulares ipsos pro Sæcularium confessionibus audiendis, non pugnat cum auctoritate, quæ Prælati Regularibus convenit, e suorum Subditorum numero eos dumtaxat eligendi, & Episcopis præsentandi, quos aptos, & idoneos noverint. Hæc ergo auctoritas non fuit es per Concilium ablata. Tridentinum quidem decrevit, Regulares non posse sine Episcopi approbatione Sæcularium confessiones excipere; At circa eorum præsentationem nihil omnino statuit; ex quo silentio legitime inferitur, in eo statu, in quo erat antea, rem hanc reliquisse. Ac profecto, quis sibi persuadeat, Concilium id voluisse permittere, ex quo sequeretur Religiosæ disciplinæ præjudicium non leve? Quot enim sequi possent absurda, si Regulares, excusso in materia tam gravi omni subjectionis jugo, procurata sibi, Superiore penitus inficio, Episcopi approbatione, libere possent, ac licite Sæcularium confessiones audire! Regularis Prælatus quofdam aliquando in suis Subditis defectus agnoscit, quos Episcopus prorsus ignorat; ideoque dicendum, Superioris licentiam Concilium minime excludere; sed præter illam, Episcopi quoque approbationem exigere. Quapropter, licet ex ipsius decreto possit inferri confessiones a Regulari cum sola Episcopi approbatione, & absque licentia Superioris auctas, validas esse; probari tamen non potest, eas quoque esse licitas.

IV. Ex his, quæ diximus, aliqui casus facillime resolvuntur. Sit primus. Alexander ab Episcopo licentiam obtinuit eligendi sibi in Confessarium ex Religiosis Sacerdotibus cuiusdam Monasterii, quemcumque maluerit. Privilegium

hoc significat Patri Timotheo nondum a suis Superioribus pro Sæcularium confessionibus approbato, eumque rogat, ut confessionem suam velit audire. Potest ne P. Timotheus licite petitioni Alexandri acquiescere? S. Antoninus casum hunc resolvit his verbis: *(a) Religiosus non debet audire confessiones, etiam illarum, qui habent licentiam eligendi sibi Confessorem quemcumque, etiamsi haberent a Papa, sine auctoritate, & sine licentia sui Superioris; quia sine suo Superiore velle, & nolle non habet.* Et inferius. *Per hoc, quod Papa daret licentiam alicui, quod posset sibi eligere quemcumque etiam Religiosum pro audientia confessionum, vel pro predicatione; ex ipsa licentia non debet Religiosus audire confessionem, vel predicare sine licentia sui Superioris, vel Prælati, vel Abbatis.* Et certe rationabiliter præsumi non potest, velle Summum Pontificem ordinem discipline regularis invertere, & Religiosum absolute a subjectione suis Superioribus debita. Imo, cum omnium Religiosorum sufficientiam nosse non possit; neille, cui privilegium concedit, ineptum forte Religiosum eligat, præsumi debet, conditionem hanc supponere, atque exigere, dummodo Religiosus electus habeat a suo Prælato, qui Subditorum suorum qualitates optime novit, licentiam confessiones audiendi. Quod si ita judicandum esset in casu, quo quis facultatem eligendi sibi in Confessarium quemcumque Religiosum obtineret a Papa; multo magis in casu proposito, quo Alexander ab Episcopo facultatem illam accepit.

V. Alter casus sit iste. Franciscus Parochus cuiusdam ruralis Ecclesiæ, obtenta ab Episcopo facultate, rogat P. Sempronium Ordinis Strictioris Observantiæ S. Francisci Concionatorem, qui ibi Quadragesimalis conciones habet, ut sibi velit paschali tempore in audientis Parochianorum suorum confessionibus opem ferre. Cui morem gerit P. Sempronius; & quamvis a suo Provinciali Confessarii munus nondum sit demandatum, plurius excipit confessiones. Quæritur an licite?

(a) 2. Part. tit. 17. cap. 10.

te? Si, ut diximus, ex communi Doctorum sententia illicite agit Regularis ille, qui infcio, & inconstituto Praelato suo Confessarii Ministerium exercet; multo magis illicite agit P. Sempionius. Cum enim in ejus Ordine per generalia statuta vetitum sit, ne quis confessiones Sæcularium excipiat, nisi a Praelato suo Confessarius institutus fuerit; ipse agit contra expressam Superiorum voluntatem. Habetur autem huiusmodi prohibitio tum in Statutis Salmanticensibus ann. 1353. tum in Vallisletanis an. 1593. tum in Barchinonensibus an. 1621. In Statutis vero generalibus pro Reformatis edris, & a Sede Apostolica in forma speciali approbatis ann. 1642. hæc habentur. (a) *Niuno avrà autorità di confessare Secolari, se nella tavola del Capitolo; o Congregazione non sarà collocato per Confessore, sotto la privazione di dieci anni di voce attiva, e passiva, o sospeſo dalla confessione: Sarà però lecito al Ministro del confesſo del Definitorio costituire qualche Confessore tra l'anno.* Gravitas appositæ poenæ argumentum est absolutæ Superiorum voluntatis. Cum ergo P. Sempionius nec in tabula capitulari familiæ, nec extraordinarie a Provinciali Ministro Confessarius sit institutus; non licet ei, ut Parocho morem gerat, adeo severam sui Ordinis legem infringere.

VI. Ultimo loco casus hic resolvendus proponitur. Cum die secunda Augusti occasione Indulgentiæ, quæ appellatur Portiunculæ, ad quendam Patrum Reformatorum Ecclesiæ magnus esse solet Poenitentium concursus; Confessarii autem sint valde pauci; illius Conventus Superior cuidam Religioso Sacerdoti ætatis annorum vigintiocho facultatem obtinet ab Episcopo, ut Sæcularium confessiones illa die dumtaxat possit audire. Queritur, an id reprehensione sit dignum? Etiam hic Constitutiones habentur severe prohibentes, ne quis ante annum trigessimum expletum ad confessiones audiendas admittatur. In Statutis Salmanticensibus hæc leguntur cap. 9. *Nemo Sæcularium instituitur Confessarius, nisi anno.*

rum fuerit triginta; cum nata: minores vim habeant eam personam, & gravitatem, quæ tantum dicit officium. Et in Vallisletanis, tit. de Sacra peccatorum confessione: *Ante annum trigessimum expletum, ad sacras peccatorum confessiones audiendas quæpiam admitti posse sanctione Apostolica prohibetur, sub poenæ privationis ædum legitimorum Superioribus quibusvis licentiam ejusmodi dantibus eo ipso incurrenda.* Quod totidem ferme verbis in Statutis quoque Reformatorum decernitur: *N. Nemo possit esse declarato Confessore de' Secolari a-junt Statuta, (b) se non aucta finiti trenta anni d' età, conforme la Costituzione Apostolica. Il Superiore, che sarà altrimenti, sia privo degli atti legittimi.* Id solum Provincialibus concessum est, ut circa ætatem dispensare possint pro Confessoribus Fratrum, ut in Capitulo Generali Romano ann. 1612. declaratum fuit. Cum ergo Superior ille, de quo in casu, a Statutis Ordinis, & multo magis ab Apostolicis Constitutionibus dispensare non possit, male, & illicite agit, Religiosum aliquem audiendi confessionibus destinando contra legis præscriptum. Nec esse potest exculatio legitima, si dicatur, Superiorem uti Epixia, benigne, & rationabiliter in casu illo particulari legem interpretando. Cum enim ea causa, ob quam lex condita est, ut scilicet rite, & recte Poenitentia Sacramentum administretur; cum, inquam, ea causa in casu illo particulari magni concursus quammaxime urget; tunc enim cuiuscumque generis poenitentes accedunt, qui casus valde implicatos solent afferre; idcirco interpretatio illa non potest esse secundum legem, imo sit contra legis, & legislatoris mentem, atque contra rationem ipsam, quæ dicitur, in iis potissimum circumstantiis Sacramenti administrationem committendam non esse Religioso illi, qui necessaria gravitate, & prudentia præditus esse non potest, & numquam ex professo Moralis Theologiæ studio vacavit. Et certe magis interest, ut rite Sacramentum administretur, quam

ut

ut sine delectu, Confessarii multiplicentur pro numero Penitentium. Si hujusmodi interpretationibus viam aperiamus in materia tam gravi, etiam Concionatores, qui pro Confessarii munere a Superioribus non sunt approbati, tempore Quadragesimæ hanc sibi facultatem legem interpretandi arrogabant; & quancunq;

omnis legum sapienter conditarum vis infringitur. Communi ergo Doctorum sententiæ adherendum, qui docent, Religiosum illicite agere, si absque legitima Superiorum suorum licentia, quamvis non sine Episcopi approbatione, facultatem sibi usurpet Sæcularium confessiones audiendi.

CAPUT DECIMUMQUARTUM.

An Regularis, qui Sæcularium confessiones audit sine suorum Superiorum licentia, non tantum illicite absolvat, sed etiam invalide? Duplex Auditorum opinio. Referuntur utriusque sententiæ momenta.

Ostendimus capite superiori, Religiosum illum male, & illicite acturum, qui, procurata sibi Episcopi approbatione, Confessarii munus absque ulla facultate, seu licentia suorum Superiorum obiret; nec ulla est inter Auditores, hac de re opinionum diversitas. Sed valde inter eos controvertitur, utrum invalidæ forent confessiones illæ, quas Superiore penitus infcio, & multo magis invito, Religiosus exciperet; asserentibus aliis; aliis & contrario negantibus.

II. P. Franciscus Bordonus (a) defendit Regularem, qui infcio, vel contradicente Prælato suo ab Episcopo facultatem obtinuit confessiones Sæcularium audiendi; nedum illicite, sed etiam invalide absolvere quoscunque ad se accedentes. Et proposita questione; (b) An Religiosus de licentia sui Superioris præsentatus, & ab Episcopo simpliciter approbatus absque limitatione personarum; si in sua Religione adsit Statutum, ne Sacerdotes talis ætatis confessiones audiant feminarum, ille autem ætatis illius sit, de qua Statutum loquitur; non solum peccet audiendo feminas, verum etiam nullæ sint datæ absolutiones. Spectu mulierum; hac questione proposita resolvit, absolutiones illas invalidas esse, ac nullas. Non desunt alii Docto-

res graves, qui mordicus hanc opinionem pronuntiant, quam probant his potissimum argumentis. 1. Quia Regularis, qui approbationem obtinet sine licentia sui Superioris, jurisdictionem nullo modo consequitur. Non enim illi communicatur a Papa; quia in vim privilegiorum, & ipsius juris communis jurisdictione non confertur, nisi Regularibus a proprio Prælato præsentatis. Si ergo Regularis a proprio Superiore non sit præsentatus, imo nec pro audiendis confessionibus approbatus; a nullo jure, aut privilegio reperitur illi auctoritas ista concessa. Sed neque ab Episcopo approbante communicatur. Cum enim non valeat jurisdictione tradita, nisi ille, cui traditur, acceptet, atque consentiat; & cum consensus a Religioso traditus, infcio, vel invito suo Superiore, sit nullus; hinc jurisdictione ab Episcopo ei non confertur ob incapacitatem personæ, quæ cum non habeat proprium velle, & nolle, valide nequit consentire. 2. Quia nullo modo præsumi potest, velle Episcopum, aut Papam jurisdictionem Regulari concedere eam sibi modo illicite procuranti: Sed absque licentia sui Superioris, eam sibi Regularis procurat modo illicite: Merito igitur præsumi debet, nolle Episcopum, aut Papam in tali casu Regulari illi jurisdictione

(a) Var. Refol. par. 1. refol. 36. quæ. 11.

(b) refol. p. quæ. 9. num. 26.

jurisdictionem tribuere. Tandem in medium proferunt quoddam Breve a Julio III. concessum ad instantiam cujusdam Magistri Generalis Ordinis Prædicatorum, quo revocantur, & irritæ declarantur omnes licentiæ ab Ordinariis concessæ Religiosis ejusdem Ordinis ad audiendas confessiones absque suorum Superiorum licentia. Et quamvis id concessit Julius III. Ordini Prædicatorum, per communicationem tamen ad alios quoque Religiones extenditur.

III. E contra S. Antoninus, (a) Miranda, (b) Tamburinus, (c) Lezana, (d) Rotarius, (e) nec non Natalis Alexander (f) concedunt quidem, absolutiones datas a Regulari in vim approbationis ab Episcopo obtentæ, sed absque sui Superioris licentia, illicitas esse; sed negant eas esse invalidas. Habet enim, inquit, omne id, quod ex Concilii Tridentini decreto ad validam hujus Sacramenti administrationem requiritur; videlicet, ut ab Episcopo per examen, aut alias idoneus judicetur, & ab eodem approbationem obtineat. Circa Prælati Regularis licentiam ne verbum quidem in illo decreto. Ex mente igitur Tridentini ea non exigitur, ut absolutio sit valida. Si enim Concilium æqualiter necessariam eam judicasset, ac Episcopi approbationem; illius etiam mentionem in suo decreto fecisset. Quod autem Regularis non habeat proprium velle, aut nolle; id quidem receptionem jurisdictionis facit illicitam, sed non reddit invalidam. Quamvis enim ob votum obedientiæ nihil independenter a suo Superiore licite velle possit; plura tamen sunt, quæ si a Subdito fiant, etiam contra Superioris mentem, nihilominus facta tenent; nec defunt casus, in quibus voluntas Subditi, quæ licet illicita, non definit tamen esse vera voluntas, prævalet Superioris ipsius voluntati. Exemplum præbet applicatio Missæ. Si enim Superior jubeat, ut Sacerdos applicet Sacrificium pro uno, ipse autem applicet pro alio;

Theologi communiter docent, Sacerdotis applicationem valere. Præterquam, quod Prælatus prohibens aliquam actionem Subdito, nec semper intendit, nec semper potest eam irritare, si fiat. Cum ergo Subditus potestatem Ordinis habeat, capax est accipendi ab Episcopo potestatem jurisdictionis. Defectus licentiæ Prælati receptionem jurisdictionis, cuiusque usum reddit illicitum, sed reddere nequit invalidum. Quoad intentionem, quam Episcopus habere præsumitur, non conferendi jurisdictionem Regularibus illis, qui modo illicito eam sibi procurant; idem dicendum est, inquit hujus sententiæ propugnatores, quod de solemnitate illa protestatione, qua juxta Pontificale Romanum Episcopus Ordines collaturus sub pœna excommunicationis præcipit, ne quisquam canonico impedimento irretitus ad Ordines suscipiendos accedere audeat. Posita hac protestatione, videtur nolle se irregularem aliquem initiare. Et tamen, si quis occulta irregularitate detentus accedat, valide initatur; quia non obstante generali illo edito, cuiuslibet tamen accedenti Ordines vult peculiari intentione conferre. Ita in casu nostro. Quamvis generaliter velit Episcopus illis dumtaxat Regularibus jurisdictionem suam delegare, qui modo licito eam postulant; in hoc tamen, vel illo peculiari casu Regularem approbans, quicumque ille sit; necessariam etiam facultatem, quantum est ex se, vult ipsi communicare, quæ ad valide absolvendum desideratur.

IV. Difficilius videtur esse argumentum ex Brevis Julii III. desumptum. Nihilominus respondent aliqui 1. quod eum privilegium in illo Brevis continetur; liberum est Superioribus vel eo uti, vel ei renuntiare. Quapropter, quamvis concedant, confessiones factas Regularibus ab Episcopo approbatis sine suorum Superiorum licentia, irritas, & nullas esse iniis Religiosis, in quibus illud Breve accepta-

(a) 2. part. tit. 17. cap. 7.

(b) Tom. 1. Manual. Præl. quæ. 45. art. 6.

(c) de jure Abbat. Tom. 2. disp. 6. quæ. 15.

(d) in Sum. Quæst. Reg. cap. 19. n. 12.

(e) Tom. 3. cap. 1. de pœnit. pun. 7. u. 5. cap. 5. art. 19. Reg. 15.

(f) in Theol. mor. de Sacram. Pœnit.

ceptatum fuit; negant tamen idem proferendum esse iudicium, si de Religiosis illis sit sermo, in quibus idem Breve non est receptum. Respondent alii 2. (a) in illo Brevi cassari, & revocari gratias factas a Papa, Nuntiis, Legatis, & Majori Pœnitentiario; sed nullum quidem verbum haberi de approbatione Episcoporum pro confessionibus Sæcularium audiendis; unde inferunt, nihil ex vi illius revocari, quod facultates respiciat, ab Ordinariis obtentas pro administrando Sæcularibus Pœnitentiæ Sacramento. Responsio hæc approbatur etiam a Passerino, qui licet confessiones, quas absque Prælatorum suorum licentia Regulares exciperent, invalidas fore propugnet; (b) ingenue tamen fatetur, id ab aliquibus satis male probari ex laudato Brevi Julii III. concessio Prælati Ordinis Prædicatorum. In illo enim, inquit, (c) irritantur dumtaxat litteræ Apostolicæ, Legatorum, Nuntiorum, & Pœnitentiariæ, in quibus conceduntur gratiæ personales ad Confessores eligendos, & confessiones audiendas, vel aliæ exemptiones, nisi vel sint obtentæ de Superiorum consensu, vel sint manu propria Papæ, aut de consensu Protectoris, aut Vice-protectoris signatæ. Unde non comprehenduntur concessiones, gratiæ, & litteræ Episcoporum. Hoc autem confirmat ex eo, quod Magister Generalis Stephanus Ufufmaris, qui Breve illud obtinuit, remedium petit contra eas litteras, quæ a superiori jurisdictione venientes vim habeant illum obligandi, & contra quas ipse, aliquæ Ordinis Superiores venire non poterant, etsi viderent, ex illis præjudicium Ordini generali. Quæ vero poterant ab Episcopis provenire, non erant illi molestæ; quia ex, vel aliis Superioribus invitis effectum obtinere non poterant. Unde concludit, (d) ex vi litterarum Julii III. non magis irritam esse confessionem habitam a Religioso Ordinis Præd. in vim approbationis Episco-

pi invito suo Superiore, quam sit habitam a Religioso alterius Ordinis.

V. Hæc sunt præcipua utriusque sententiæ momenta, quæ in medium proferre volui, ut inde quisque concipiat, sententiam quæ docet, validas esse absolutiones datas a Regulari cum approbatione quidem Episcopi, sed infæto, & multo magis contradicente Superiore suo, non esse adeo certam, ut quisquislibere, ac sine ullo salutis periculo eam possit amplecti. Ipse P. Rotarius, qui huic adhæret opinioni, sincere fatetur, rationes opinionis contrariæ reddere rem satis dubiam; in quo casu, inquit, (e) cum possessio stet pro Sacramento, melior est illius conditio, nec de ejus irritatione, & invaliditate adeo absolute est iudicandum. Quibus verbis Auctor iste mihi videtur pugnancia loqui. Dum enim ait Sacramentum Pœnitentiæ a Regulari absque sui Prælati licentia collatum non debere adeo absolute invalidum judicari; significare videtur, prudenter in præxi hac de re suspendendum esse iudicium. Cum autem dicit, hoc in casu possessionem stare pro Sacramento, jam illud in præxi tamquam validum habendum esse pronuntiat. Si ex ejus confessione res hæc argumentis contrariæ sententiæ redditur satis dubia; id potius debet inferri, nemini sciendum esse absolutioni sibi datæ a Regulari a suo Superiore non approbato; adeoque Pœnitentem illum, qui in hujus defectus cognitionem veniret, debere sibi consulere, apud alium legitimum Sacerdotem repetendo confessionem suam, de cujus validitate valde inter Theologos disputatur. Id certe firmatur ex hac varietate opinionum, quod superius diximus, peccatum Religiosum illum, qui sine sui Prælati licentia approbationem ab Episcopo pro audiendis Sæcularium confessionibus obtineret, equè uteretur; Adhiberet enim jurisdictionem non satis certam, ac Sacramentum exponeret periculo nullitatis.

C A.

(a) Rotari Theol. Regul. Tom. 3. cap. 1. de Pœnit. punct. 7. num. 7. (b) De Hominibus, & offic. Tom. 2. quæ. 187. art. 1. num. 221. (c) ibid. n. 229.

(d) ibid. num. 230. (e) loc. cit.

CAPUT DECIMUM QUINTUM.

As Regulares ab Episcopo de suorum Superiorum licentia, & consensu approbati, jurisdictionem accipiant a Papa?

Quamvis Episcoporum approbatio ex Tridentini Concilii decreto Regularibus ipsis ad hoc sit necessaria, ut nemo absque illa valido queat Sæcularium, etiam Sacerdotum, confessiones excipere; communior tamen sententia docet, Regulares a Superioribus suis præsentatos, & ab Episcopis approbatos, ab infomet Papa jurisdictione donari, si ejus valide, & licite possunt Sæcularibus Personis Pœnitentiæ Sacramentum administrare. Ita sentiunt non modo illi Regulares Auctores, qui pro tuis suis privilegiis, tamquam pro aris, & focis decernunt; verum etiam plurimi celeberrimi Canonistæ nullo partium studio erga Ordines Regulares affecti; inter quos Prosper Faznarus, (a) & Ludovicus Thomassinus. (b) Id autem suadetur tum ex Constitut. Gregorii IX. quæ incipit: *Quoniam abundavit iniquitas*, in qua testatur licet Fratribus Pontificia auctoritate confessiones audire, & pœnitentias injungere; tum ex Constitut. Martini IV. quæ incipit: *Ad fructus uberes*, in qua Fratribus a suis Superioribus electis, & approbatis plenam dat facultatem libere exercendi prædicationis officium, & confessiones audiendi; ac districtius inhihet, ne quis eos in exercitio, aut executione officiorum ipsorum audeat quomodolibet impedire. Id etiam constat ex Alexandro IV. qui sua Constitutione, quæ incipit: *Patri æterni benignitas*, damnato libello Guillelmi de S. Amore, qui inter alia docebat, non posse Summum Pontificem toti Ordini potestatem dare prædicandi, confessiones audiendi, & absolvendi Pœnitentias per totum Orbem; mandavit Ecclesiarum Prælatiis, ut permitterent Fratribus uti libere indulgentiis, ac litteris a Sede Apostolica eisdem concessis

Tandem ex Constitutione Joannis XXII. quæ incipit: *Par electionis*, in corpore Juris inserta; nec non ex alia Alexandri V. incipiente: *Regnans in excelsis*, quibus tamquam falsi, & erronei reprobantur articuli Joannis de Poliano, inter quos unus erat; Quod Papa non potest dare potestatem generalem audiendi confessiones, quin confessus habenti licentiam teneatur eadem peccata proprio Sacerdoti iterum confiteri. (c)

II. Ex his omnibus aperte colligitur, Regulares ab ipsismet Summis Pontificibus missos fuisse, ac ad audiendas Christianissimum confessiones delegatos, cum facultate pœnitentes absolvendi, & pœnitentias salutare eis injungendi. Hinc enim, concitata in illos multorum invidia, anam arripuerunt memorati Doctores Guillelmus, & Joannes, ipsam impugnandi Summorum Pontificum auctoritatem. Porro facultas hæc Regularibus ab Apostolica Sede tributa, numquam fuit nec per Concilium Tridentinum, nec per sequentes Pontifices revocata. Hoc enim duntaxat Tridentinum Concilium, & posteriores Pontifices decreverunt, non posse Regulares absque Episcopi approbatione Sæcularium confessiones audire; quo decreto ablatum quidem est Regularibus usus jurisdictionis eisdem a Papa collatæ ab Ordinariis licentia independentis; sed ipsa jurisdictio non fuit ablata. Quapropter antiquis concessionibus, & privilegiis quoad hoc non est derogatum; sed solum statutum est, ut Regulares concessa sibi facultate non amplius libere utantur, sed de Episcoporum licentia, atque consensu; Nomine enim approbationis a Tridentino requisitæ licentia intelligitur, ut explicat ipse Benedictus XIV. (d) Conferunt ergo etiam hodie

(a) in lib. 5. Decr. cap. Omnis de pœn. & remiss. n. 79. & ibi cap. Ne prodilatione. n. 27. (b) De Vet. & Nova Eccl. discipl. part. 1. lib. 2. cap. 10. n. 10.

(c) Vid. sup. Cap. 1. (d) lib. 9. de Synod. cap. 16. n. 7.

hodie Pontifices Regularibus legitime præsentatis jurisdictionem; hac tamen conditione adjecta, ut ea nullo modo uti possint, nisi dependenter ab Episcoporum approbatione; quod olim Bonifacius VIII. Constituit. *Super Cathedrali*, & Clemens V. Constitutione *Dudum* de Sepulturis, decreverant. Cæterum vigere adhuc ea privilegia, vi quorum ab ipsa Sede Apostolica jurisdictionem Regulares accipiunt, haud obscure insinuat tum in litteris Clementis VIII. an. 1592. ad Belgas datis, quibus omnibus Fidelibus licitum pronuntiavit, Quadragesimæ, Paschatis, & alio quovis tempore, Religiosis Mendicantibus, Præbyteris Societatis Jesu, & aliis privilegiatis confiteri, dummodo ab Ordinariis fuerint approbati; (a) tum in Constitutione Innocentii X. quæ incipit *Exposui Nobis*, in qua declaratur, non posse Archiepiscopum Burgdigalensem prohibere Regularibus habentibus privilegia Apostolica, ne a Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusive administrare valeant personis sæcularibus Sacramentum Confessionis. (b)

III. Confirmatur assertio nostra. Regulares enim eo ipso, quod ab Episcopo de licentia Superiorum suorum sunt approbati; non solum in ejus Subditos, verum etiam in quoscunque a se ex aliis Diocesisbus accedentes jurisdictionem acquirunt; quibus penitentias injungere, & absolutionis beneficium impertiri valent, & quidem non ex mera consuetudine, ut alii Presbyteri, sed virtute pri-

vilegiorum, quæ in alio Capite numquam revocata fuisse probavimus. (c) Ita enim concessere Eugenius IV. Nicolaus V. Sixtus IV. Julius II. Paulus III. & Paulus IV. (d) Porro Episcoporum jurisdictionem tam amplam nequit de jure concedere. Eam ergo his etiam temporibus habent Regulares a Papa. Quapropter S. Congregatio Concilii declaravit, ut refert Fagnanus, (e) Regulares intra Diocesim Episcopi approbantis posse absolvere penitentem alterius Diocesis, cum habeant jurisdictionem a Papa. His addi potest, Regulares frui potestate absolvendi a pluribus casibus Summo Pontifici reservatis, nec non vota aliqua commutandi, ut suo loco probabimus, quas facultates non ab Episcopis approbantibus, sed a Papa ipso recipiunt.

IV. Quamvis autem Regulares hæc prærogativa præditi sint, & gloriantur se esse ab ipso Summo Pontifice delegatos; nihilominus, salvis quibusdam peculiaribus facultatibus, quibus ex non revocatis Summorum Pontificum privilegiis donantur, fatendum est, prærogativam illam aut nihil, aut parum eisdem prodesse, adeo ut inutilis videri possit hæc quaestio. Vel enim dicamus jurisdictionem in Penitentes a Papa Regularibus delegari; vel dicamus, eam delegari ab Episcopis, perinde est; cum jam Episcoporum approbatio, seu licentia adeo sit necessaria, ut ea deficiente, ipsa quoque jurisdictio a Papa concessa deficiat; ea limitata, ipsa pariter limitetur.

CAPUT DECIMUMSEXTUM.

Non possunt Regulares absque speciali Episcoporum delegatione absolvere ab iis casibus, qui sunt eisdem Episcopis reservati. Privilegia, si qua erant, jam sunt revocata.

Quemadmodum certum est, Episcopis omnibus in sua cuique Diocesi licere, graviora quædam crimina suo

peculiari judicio reservare; ita indubium revocari non potest, per calum reservationem prohiberi, ne a reservatis Sac-

D

cerdo-

(a) V. sup. cap. 2. n. 2. (b) V. sup. cap. 3. n. 5. (c) cap. 3. n. 4. (d) V. sup. cap. 1. n. 7. 8. (e) in locis citat.

dercotes inferiores absolvant. (a) Non defuerunt tamen Auctores, inter quos Angelus, (b) Sylvester, (c) alique Summistæ, qui propugnauerunt, Religiosos Mendicantes absolvere posse a casibus Episcopalis, nisi sint ex iis, quos Episcopales facit jus. Imo Emmanuel Rodericus defendit, (d) etiam post Tridentinum eos absolvere posse vi privilegiorum suorum ab omnibus casibus, etiam de jure, & specialiter Episcopis reservatis. Quæquidem opinio omnino rejicienda est; ac si ne ulla dubitatione afferendam, privilegia illa esse penitus revocata; ideoque Regulares a nullo ex casibus, qui sunt Episcopis reservati, posse amplius quempiam absolvere, nisi specialem absolventi receperint facultatem.

II. Probatur id primo ex Clementina Dudum de Sepulturis, in qua Clemens V. declarat, nolle se Regularibus ad confessiones Sacularium audiendas deputatis, & admissis aliam potestatem concedere, nisi illam, qua Parochi secundum jus commune potiuntur. Per hujusmodi concessionem, inquit, nequaquam intendimus, Personis, seu Fratribus ipsi soliter deputatis potestatem in hoc impendere amplius, quam in ea Curatis, vel Parochialibus Sacerdotibus est à jure concessa; nisi forsitan eis Ecclesiarum Prælati uberior in hac parte gratiam specialiter duxerim faciendam. Atqui Curatorum potestas ad eos casus nequaquam extenditur, quos Ordinarii locorum sibi reservant; Ergo neque potestas Regularium. Respondet Emmanuel Rodericus hanc potestatis limitationem de iis tantum casibus intelligendam esse, qui a jure sunt Episcopis reservati; ideoque non debere ad alios omnes extendi, quos Ordinarii sibi reservare voluerint. Fundamentum istius responsionis desumit ex eo, quia supponit, habere Curatos a jure communi, ut possint ab iis casibus poenitentes absolvere, quos sibi Episcopi extra jus

reservaverint. Sed hanc facultatem concedi Curatis a jure negat Franciscus Bordonus ex cap. 2. de poenit. & remiss. in 6. (e) Ac revera, cum ea hodie prævaleat opinio, quam sequitur etiam Paulus Comitulus, (f) videlicet, eorum tantum casus Episcopis reservari, quos ipsi in folio reservationis expresserint; quia ob varietatem opinionum, quas refert S. Antoninus, (g) incertissimum est, quot, & qui sint casus à jure ipso Episcopis reservati: si ea facultas Parochis conveniret, quam ipsis asserit Rodericus; ex iis casibus, qui sunt in tabella reservationis descripti, vel nullus, vel paucissimi essent, a quibus non posset ordinaria sua auctoritate quilibet Curatus absolvere; eum paucis quibusdam exceptis, reliqui omnes proprio Episcoporum arbitrio, & auctoritate juxta peculiarem cujuscumque Diocesis exigentiam sint reservati. Et tamen nullus hodie Parochus hanc sibi arrogat facultatem. Deinde ipse Clemens V. in cap. Religiosi de privileg. mentem suam clarius aperuit. Ibi enim in virtute S. Obdiæntiæ, & sub interminatione maledictionis æternæ districtius inhibet, ne in casibus Sedi Apostolicæ, aut locorum Ordinariis reservatis quemquam absolvere præsumant. Hic de omnibus casibus Ordinariis reservatis generaliter loquitur, nullo apposito verbo, ex quo aliqua colligi possit exceptio. Dicendum igitur etiam in alia sua decretali Dudum ad quoscumque casus sive in jure, sive extra jus Episcopis reservatos ejus prohibitionem extendi.

III. At Rodericus, & alii in medium proferunt privilegiorum farraginem, quibus a posterioribus Pontificibus facultas absolventi a quibuscumque casibus Episcopis reservatis absque ulla limitatione Regularibus indulgetur. Verum privilegia ista, quæcumque sint, post Tridentinum Concilium nullius omnino sunt roboris. Sancta enim Synodus declarans (b) pos-

(a) Concil. Trid. Sess. 14. cap. 7. & Can. 12. (b) in Sum. V. Casus & V. Confessio 3. §. 28. (c) in Sum. V. Confessor. 2. quæst. 5. (d) Tom. 1. Quæst. Canon. & Regul. quæ. 46. art. 2. 3. & 13. (e) Tom. 2. part. 1. resol. 6. quæ. 29. (f) in Respons. Moral. lib. 1. quæ. 25. (g) Part. 3. tit. 17. cap. 11. (h) Sess. 14. c. 7. de Cal. referat.

se Episcopos pro illis in Subditis tradita supra reliquos inferiores Sacerdotes auctoritate, causas aliquas criminum graviores in sua quemque Diocesi suo peculiari iudicio reservare; & Sacerdotes extra mortis articulum nihil posse in casibus reservatis; ideoque debere poenitentes suos ad Superiores, & legitimos iudices pro beneficio absolutionis remittere; hæc, inquam, declarans, atque decernens, consequenter privilegia omnia revocavit, quibus Regularibus concedebatur, ut a casibus quibuscumque sine speciali Episcoporum licentia omnes ad se accedentes absolvere possent.

IV. Ad eludendam huius decreti vim duo reponit Emmanuel Rodericus: (a) primo, Concilium in eo decreto de solis Sæcularibus Sacerdotibus loqui, non de Regularibus. Si enim, inquit, etiam Regulares comprehendere voluisset, expresse eos nominasset, sicut eos nominavit expresse Sess. 23, cap. 15. de reform. agens de necessaria Episcoporum approbatione ad confessiones Sæcularium audientias. Secundo reponit, privilegium salutem a casibus absolviendi concessum Regularibus per Clementinam *Dudum* eo decreto non revocari; quia debuisset Concilium mentionem illius facere, cum ea Decretalis sit in corpore juris inserta. Sed frustra laborat. Quod enim ad primam attinet responsionem: Propositio hæc, Sacerdotes Episcopis inferiores in casibus reservatis nihil possunt extra mortis articulum, cum universalis sit, omnes comprehendit, neminem excipit. An forte non sunt Regulares inferiores Episcopis? Quod autem Concilium voluerit in hoc decreto etiam Regulares includere, ex posteriori decreto edito in Sess. 23. aperte colligitur. Eo enim ipso, quod in hoc necessaria decernitur etiam Confessariis Regularibus nominatim expressis Episcoporum approbatio; manifeste consequitur, ex mente Concilii Regulares ipsos in casibus reservatis nihil posse, si non sint ab Episcopis pro lifdem casibus approbati. Majoris ponderis non est secunda respon-

sio; tum quia, ut derogetur privilegio etiam in corpore juris inserto non requiritur expressa illius mentio in Concilio generali derogante, ut probat Fagnanus; (b) & alibi dictum est; (c) tum quia falso supponitur, in ea Clementina concedi Regularibus facultatem absolviendi a casibus Episcopis reservatis; imo facultas ista negatur, ut jam ostendimus; unde concedimus, eam fuisse quidem a Tridentina Synodo confirmatam, at non eo sensu, quo vult Rodericus; sed quatenus eadem facultatis limitatio, quæ in illa decreta fuerat, in hac Synodo fuit renovata. Sed quid opus est conjecturis, ubi expressas habemus, atque iteratas Summorum Pontificum declarationes? post quas si Rodericus scripsisset, suam certe sententiam non propugnasset.

V. Cum Regulares adhuc post Tridentinum Concilium præterderent, vi privilegiorum, quorum confirmationem impetraverant, habere se facultatem absolviendi poenitentes a casibus, quos Episcopi reservassent, eaque facultate uterentur in praxi; S. Carolus Borromeus ad reprimendos eorum ausus, suæque, & Coepiscoporum suorum jura tuenda, Sædem Apostolicam adiit, cui proposuit hoc dubium: An Regulares ex privilegiis a Sede Apostolica impetratis, & præsertim ex eo, quod nominatim Mare Magnum, possint absolvere poenitentes in casibus, quos sibi Episcopus reservavit. Et S. Congregatio Concilii die 10. Septembris ann. 1572. approbante Gregorio XIII. respondit: Ex facultatibus per hoc Mare Magnum, aliæ privilegia Regularibus concessa, factam eis non esse potestatem absolviendi in casibus Episcopis reservatis. Qua habita responsione idem S. Carolus in suo Concilio Provinciali Mediolanensi III. ann. 1573. celebrato, sub tit. de iis, quæ ad Sacram. Poenitentiae pertinent, edixit; Ne Confessarii Regulares eorum peccatorum, quorum absolutio Episcopo reservata est, vinculis irretitis poenitentes absolvant; quemadmodum a S. Sede Apostolica declaratum est, id eis non li-

(a) loc. cit. art. 13.

(b) in cap. Nonnulli de Rescrip. num. 23. & 30.

(c) Vid.

sup. Cap. 4. num. 5.

cere quavis privilegiorum suorum auctoritate. Et in alio Concilio Provinciali Mediolanensi V. ann. 1579. hoc decretum edidit Part. 1. Ab his casibus proxime promulgatis si quis Confessarius cujusvis Ordinis sine facultate scripta ab Episcopo data aliquem absolvere attentarit, excommunicationis poenam ipso facto subeat.

VI. Sed parum hæc profuerunt; Regulares enim allatam S. Congregationis declarationem suo modo interpretantes variis cavillationibus eludebant. Quapropter S. Congregatio S.R.E. Cardinalium negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præposita, die 9. Mens. Januarii ann. 1601. de speciali Clementis VIII. mandato, Sacerdotibus omnibus tam Sæcularibus, quam Regularibus per universam Italiam extra Urbem degentibus ad confessiones audiendas probatis, quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, Militiarum, aut Congregationum, etiam Societatis Jesu, jussit, atque præcepit, ne quis eorum sub prætextu quorumcumque privilegiorum, a casibus, quos Ordinarii locorum hæcenus reservant, vel impollerum sibi reservabant, nullo casu etiam necessitatis, vel impedimenti, nisi in mortis articulo, seu cum speciali licentia, absolutionis beneficium de cætero impendere audeant, vel præsumant, sub poenâ in contrascentes tam Regulares, quam Sæculares, excommunicationis, privationis officiorum, & dignitatum, aut beneficiorum, inhabilitatis item audiendi confessiones, & quæcumque officia, prælaturas, beneficia impoterum obtinendi, ipso facto, absque ulla alia declaratione incurrenda; super quibus a nemine, nisi a Romano Pontifice, habilitatio, dispensatio, aut absolutio præterquam in mortis articulo possit impetiri. (a) Eadem S. Congregatio idem decretum confirmavit die 7. Januarii. ann. 1617. jubente Paulo V. atque ad unguem servari præcepit. Cum autem dicerent Regulares, Decreta hæc solos in Italia degentes afficere, ideoque privile-

gia sibi concessa extra Italiam in suo robore permanere; ut hoc effugium præcluderet, eadem S. Congregatio, præcipiente Urbano VIII. die 18. Novemb. ann. 1628. declaravit, per privilegiorum confirmationes, quas Regulares post Sacrum Tridentinum Concilium a Sede Apostolica obtinuerunt, nequaquam revixisse privilegia prius ab eodem Concilio, ac deinde etiam ipsius Congregationis decretis sublata, atque extincta, si quæ habebant, absolviendi a casibus Ordinario loci reservatis; ac proinde Regulares cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti etiam necessario exprimendi, nec infra, nec extra Italiam in vim privilegiorum, aut confirmationum ejusmodi, quas vel hæcenus obtinuerint, vel deinceps forte obtinebunt, nisi quempiam absolvere ab eisdem casibus Ordinario loci reservatis. At si quis egerint, absolutiones nullas, atque irritas fuisse, ac fore. (b)

VII. His Sacrarum Congregationum declarationibus accedit solenne decretum Alexandri VII. quo inter alias propositiones hæc quoque proscripta fuit die 24. Septemb. ann. 1665. *Mendicantes possunt absolvere a casibus Episcopis reservatis, non obtenta ad id Episcoporum facultate.* Accedit etiam Consultatio Clementis X. quæ incipit *Superna* edita ann. 1670. qua summus hic Pontifex tria, quantum ad hoc propositum attinet, declaravit. 1. Ex facultatibus per Mare magnum, aliave privilegia Regularium cujuscumque Ordinis, Instituti, aut Societatis, etiam Jesu, concessis, factam eis non esse potestatem absolviendi in casibus ab Episcopo sibi reservatis. 2. Per confirmationes dictorum privilegiorum, quas Regulares a Sede Apostolica per S. Concilium Tridentinum obtinuerunt, nequaquam revixisse privilegia prius ab eodem Concilio, aut deinde Apostolicis etiam decretis sublata, atque extincta, si quæ habebant, absolviendi a casibus Episcopo reservatis. 3. Habentes facultatem absolviendi ab omnibus casibus Sedi Apostoli-

(a) Vid. Quaranta. V. Casus reserv. n. 13. de Pœn. q. 7. c. 2, art. 3. & lib. 5. de Syoad. Diœ. cap. 5. Benediçi XIV.

(b) V. Juvenin. Commentar. de Sac. diff. 6.

re reservatis, non ideo posse absolvere a casibus, quos Episcopi sibi reservaverint. Ex tot Summorum Pontificum declarationibus, atque decretis apertissime constat, nullum hodie Regulares prætere posse privilegium, vi cuius a casibus Episcopis reservatis absque speciali eorum delegatione possint absolvere. Id fatentur Franciscus Bordonus, (a) Jo: Baptista Lezana, (b) & Ludovicus Miranda; (c) atque hæc sententia inter ipsos Probabilitas communis evasit. Quapropter supervacaneum existimo in refellendis illis cavillationibus immorari, quas ad tuenda Regularium privilegia, de quibus loquimur, excogitarunt tum P. Antonius Quintanadvenas, (d) tum P. Marcus Vidal, (e) quos solide, & fuisse refellit laudatus Bordonus. (f)

VIII. Id præterire non possum, quod docet P. Patritius Sporer. (g) Loquens de facultate quoad casus Episcopales Regularibus olim concessa, latetur, post decretum Urbani VIII. quod supra relatatum est, prodidisse, vel authenticè innovasse tam multas Bullas, & declarationes in favorem Episcoporum, ut iis perperis, Alexander VII. sub anathemate prohibuerit propositionem, quæ asserbat, Mendicantes posse absolvere a casibus Episcopis reservatis, non obtenta ob id Episcoporum facultate. Nihilominus ait, præsumendum esse, Episcopos concedere facultatem, quando norunt vigere apud Religiosos Mendicantes, sicut revera, inquit, verissime viget in Germania, morem absolvendi ab huiusmodi casibus, & tamen non contradicunt: & asserti auctoritatem P. Gobat asserentis consuetudinem posse ampliari, imo tribuere jurisdictionem. Quod si Episcopus aliquis expresse contradicat, & interdicat Mendicantibus facultatem absolvendi a casibus sibi reservatis, prout factum fuisse testatur ab aliquo Episcopo in sua

Argentinenfi Provincia; in hoc casu Confessarii suadet, ut se humiliantes licentiam petant; sed interim tuto absolvant pro prima vice Pœnitentes reservationis Episcopalis ignaros. Doctrina hæc Sporerii tota plena est laxitatis. Ac primo nimis fidenter asserit, morem vigere in Germania apud Regulares absolvendi a casibus Episcopis reservatis, non obtenta Episcoporum facultate. Siquidem P. Massæus Kresslinger in suis additionibus ad Theol. Moral. P. Anacleti Reifensuel (b) ait, Regularibus quoad potestatem absolvendi Sæculares a casibus Episcopo reservatis cavendam esse propositionem ab Alexandro VII. damnatam. Supponit ergo apud Regulares consuetudinem non vigere absolvendi a casibus, non petita Episcoporum licentia. 2. Si alicubi a Regularibus mos ille servetur; non legitima consuetudo, sed corruptela, & abusus appellandus est: Tum quia consuetudo, quæ canonicis obviat institutis, nullius debet esse momenti ex cap. Ad audientiam de consuetud. Tum quia licet longevæ consuetudinis non sit vilis auctoritas; non tamen est usque adeo valitura, ut vel juri positivo debeat præjudicium generare, nisi fuerit rationabilis & legitime sit præscripta. Ex cap. Cum tanto. ibid. Porro consuetudo, quam præterdit P. Sporer, non est rationabilis, tum quia per eam nervus disrumpitur ecclesiasticæ disciplinæ, ut dicitur cap. Cum inter vos; ibid; tum quia irrationabilis est, ut ait Glossa in cap. Cum tanto, illa consuetudo; quæ improbat a jure. Huic autem consuetudini & Concilii Tridentini, & Summ. Pontificum decreta adversantur. Nec dici potest legitime præscripta, cum semper contra eam Episcopi reclamaverint, & nova prodierint in dies Ecclesiæ decreta. 3. Male inserit P. Sporer, tacitum adesse Episcoporum consensum, si Regularibus

D 3 qui

(a) Tom. 2. Part. 1. resol. 6. quæ. 29. n. 37. (b) in Sum. QQ. Regul. Tom. 1. cap. 19. n. 17. (c) in Man. Præl. Tom. 1. quæ. 46. art. 4. (d) Tract. 3. de Sacra. Pœnit. Singul. 14. (e) in Arca vitali inquisit. 1. de casib. reserv. a n. 40. & deinceps (f) loc. cit. resol. 6. quæ. 29. num. 47. (g) Tom. 3. part. 3. cap. 6. Sect. 1. §. 1. num. 746. & seq. (h) in additione 5. ad quæst. 11. distinct. 9. de absol. a casib. reserv.

qui a casibus Episcopaliibus solent absol-
vere, non contradicant; & abutitur il-
la regula juris: *Qui tacet, consentire vi-*
detur. (a) Non enim ait regula, quod
consentiat, sed quod videatur consenti-
re, & intelligenda est juxta sequentem
regulam: *Is qui tacet, non facit, sed*
nec utique negare videtur. (b) Ubi ait
Glossa, quod tacere est quoddam medium
inter expressam voluntatem, & expres-
sam contradictionem, & affert exemplum
Prælati, qui tacet ex causa, desumptum
ex cap. *Nihil prodest, de præscriptis.* Epi-
scoporum ergo silentium non est signum
certum taciti eorum consensus; imo præ-
sumendum est, ideo eos tacere, quia a-
busum ignorant; atque ita præsumendi
fundamentum desumitur ex eo, quod Spo-
rer ipse fatetur, abusum hunc expresse
fuisse ab aliquibus Episcopis etiam in sua
Provincia reprobatum, & interdictum;
unde qui tacent, ignorare merito præ-

sumuntur. Ex quibus omnibus contra
illius Auctoris doctrinam ita liceat argu-
mentari. In administratione Sacramenti
Pœnitentiæ illicitum est uti dubia, &
incerta jurisdictione, imo etiam proba-
bili, maxime quando certa potest habe-
ri. Jurisdictio Regularium in casus Epi-
scopis reservatus soli tacito innixæ Epi-
scoporum consensui, nedum probabilis non
est, quin imo dubia est, atque incerta.
Ea ergo uti est illicitum, eo vel maxi-
me, quod certa facillime potest ab Epi-
scopis obtineri. Quod autem ait idem
Auctor ultimo loco, tuto posse pro pri-
ma vice a casibus reservatis Pœnitentes
illos absolvi, qui legem reservationis
ignorant, ex illo Probabilistarum prin-
cipio derivat, quo statuitur ignorantiam
reservationis ab ea incurrenda excusare;
quod principium rejicitur ab omnibus sa-
næ doctrinæ Theologis; nec instituti mei
est illius falsitatem ostendere.

CAPUT DECIMUMSEPTIMUM.

Referuntur privilegia, quibus Regularibus concessum est, ut a casibus Summo Pon-
tifici reservatis absolvere possint. Privilegia illa hodie valde sunt limitata.

IN comperto est apud omnes, privile-
gia quædam Regularibus olim fuisse
concessa, quibus indulgebatur eis, ut pos-
sent pœnitentibus etiam eorum criminum
reis, quæ Summo Pontifici reservantur,
beneficium absolutionis impendere. Iis
ommissis, quæ vel ex Bullis Summ. Pon-
tificum non authenticis, vel ex solis vi-
væ vocis oraculis deprompta sunt, &
referuntur ab Alphonsio de Casarubios in
suo Compendio privilegiorum; (c) oc-
currit Constitutio Sixti IV. quæ incipit:
Sedis Apostolicæ gratiosa benignitas, (d)
edita ann. 1477. ad instantiam Regis, &
Reginæ Castellæ, & Legionis. „Conce-
dit in ea Summus Pontifex, ut Vica-
rius Generalis Ordinis Prædicatorum
Reformatorum in qualibet domo dicti
Ordinis ei subjecta, ubi eum pro tem-

„pore morari contigerit; ac in ejus ab-
„sentia singuli Priores, five Prædicates
„singularum domorum dicti Ordinis pro
„tempore existentes, ac quatuor prædi-
„cti Ordinis professores præbyteri ido-
„nei per Vicarium, & singulos Priores,
„five Prædicates prædictos in singulis
„domibus deputandi, possint confesio-
„nes utriusque sexus Christianifidelium so-
„lensium ad singulas domos prædictas ac-
„cedentium . . . libere audire, & eos
„ab omnibus, & singulis peccatis, ex-
„cessibus, & delictis per eosdem com-
„missis, ac confessis, nec non excom-
„municationum sententiis, ac pœnis in
„singulos fideles prædictos in genere,
„vel in specie ordinaria auctoritate la-
„tis, de quibus ipsi Fideles se absolvi
petierint, dum tamen talia non sint,
„pro-

(a) Reg. 43. in 6. (b) Reg. 44. (c) Verb. Absolutio quoad Sæculares secundo.
(d) Referuntur a Jo: Baptista Confessio in sua collectione privileg. pag. 79.

„ propter quæ Sedes Apostolica merito
„ sit consulenda, in loci Ordinarii absen-
„ tia dumtaxat absolvere possint. “ Ve-
rum hoc privilegium ad solum Vicarium
generalem, ac in ejus absentia ad Prio-
res, seu Præfidentes, & quatuor Sacer-
dotes ab eis deputatos pro solis forensi-
bus limitatur; nec prædicti eo uti pote-
rant, nisi Ordinarii absentibus.

II. Ampliorem facultatem Jesuitis lar-
gitus est Paulus III. anno 1545. Constit-
tut. quæ incipit, *Cum inter cunctas*. „ Con-
„ cessit enim Jesuitis illis, qui præbyte-
„ ri fuerint, ut quorumcumque utriusque
„ sexus Christifidelium ad eos undique ac-
„ cedentium confessionibus diligenter au-
„ ditis, ipsos, & eorum singulos ab om-
„ nibus, & singulis eorum peccatis, cri-
„ minibus, excessibus, & delictis, quan-
„ tumcumque gravibus, & enormibus,
„ etiam Sedi Apostolicæ reservatis, &
„ a quibusvis ex ipsis casibus resultanti-
„ bus sententiis, censuris, & pœnis ec-
„ clesiasticis, exceptis contentis in Bul-
„ li, quæ in die Cœnæ Domini solita
„ est legi, absolvere possint. „ (a) Simi-
le privilegium Fratribus Minoribus Re-
gularis Observantiæ S. Francisci à Paulo
IV. reperimus concessum. Constitutio-
ne enim, quæ incipit. *Ex clementi* edi-
ta an. 1555. (b) postquam omnia eo-
„ rum privilegia confirmavit, concedit et-
„ iam, ut pro tempore deputati Confes-
„ sores Fratres Ordinis Minorum Obser-
„ vantiae omnium quarumcumque Dioe-
„ cesium utriusque sexus Christifidelium
„ ad eos pro tempore recurrentium con-
„ fessiones audire possint, eosque etiam
„ in casibus, & censuris, quibus eis per
„ privilegia Sedis Apostolicæ, etiam per
„ modum communicationis, & exten-
„ sionis quorumcumque Ordinum, etiam
„ Minimorum, hæcenus concessum est,
„ & singuli Ordines, etiam Minimorum,
„ quorum privilegia eidem Ordini Mini-
„ orum sunt communicata, & extensa,
„ absolvere consueverunt, possint absol-
„ vere, & eis poenitentiam salutarem

„ injungere. “ Supponit hic Sammus Pon-
tifex Fratribus Minoribus privilegia fuisse
concessa, vi quorum a casibus, & cen-
suris absolvere possent, eaque confirmat.
A quibus autem casibus, & censuris po-
terant contentes absolvere? Id expli-
cat sequentibus verbis: *In quibus singuli*
Ordinis absolvere consueverunt. At con-
sueverunt absolvere a casibus, & cen-
suris etiam Summo Pontifici reservatis, si
casus in Bulla Cœnæ contentos excipias.
Ex innumeris enim propemodum libris,
qui facultatem hanc Regularibus asserunt,
aperte colligitur, morem hunc inter eos
fuisse communem. Supponit ergo Pon-
tifex, atque confirmat privilegia absolve-
di a casibus, & censuris etiam Summo
Pontifici reservatis. Deinde privilegium
a Paulo III. Jesuitis concessum, clarum
est, nec ullum relinquit dubitationi lo-
cum. Privilegium autem illud fuit et-
iam ad Fratres Minores extensum tum
per Constitutionem Clementis VII.
incipientem, *Dum fructus uberet*; (c)
qua gratias, & privilegia cuiuscumque
Ordini Mendicanti, & non Mendican-
ti quomodolibet concessa, & conceden-
da Ordini Minorum communicat; tum
per Constitutionem Clementis VIII. quæ
incipit, *Ratio Pastoralis officii*, (d) qua
privilegia omnia Ordinibus tam Men-
dicantibus, quam non Mendicantibus
conceduntur, de novo Fratribus Minoribus
conceduntur, ac si specialiter, & expre-
sse eisdem Fratribus essent insulta. Dum
ergo Paulus IV. concedit, ut Confessarii
Ordinis Minorum absolvere possint a ca-
sibus, & censuris, quibus per privilegia
Sedis Apostolicæ, etiam per modum com-
municationis concessum est, & singuli
Ordines absolvere consueverunt; conse-
quenter concedit, ut a casibus, & cen-
suris Summo Pontifici reservatis absolvere
possint.

III. Præter generalia hæc privilegia,
quibus sine ulla temporis, vel persona-
rum limitatione Regularibus indulgetur,
ut a casibus, qui Papali reservatione ob-

D 4 no-

(a) Refertur a Confett. pag. 134. (b) Apud eumd. pag. 185. & Tom. 1. Bullar.
pag. 316 (c) Apud Confett. pag. 179. (d) Apud eumd. pag. 186. & Tom.
3. Bull. pag. 74.

noxii sunt, omnes ad se recurrentes absolvere possint, alia privilegia minus generalia non desunt, quibus concessum est, ut ea facultate vel pro certo Personarum genere, vel etiam pro quibusvis Fidelibus, sed quibusdam dumtaxat determinatis anni diebus Regulares utantur. Hujusmodi est privilegium concessum Minimis à Leone X. Constitut. quæ incipit, *Esti cunctæ Orbis Ecclesiæ*. (a) Hic enim Pontifex Correctori domus SS. Trinitatis in monte Pinco de Urbe Ordinis Minimorum pro tempore existentis concessit, ut Confessores religiosos dicti Ordinis deputare valeat, qui Christifideles adejusdem domus Ecclesiam pro consequendis indulgentiis, singulis diebus Dominicis Quadragesimæ cujuslibet anni, & a medio Quadragesimæ usque ad octavam Paschæ includere, etiam cujuslibet anni, diebus singulis accedentes, eorum confessionibus diligenter auditis, a quibuscumque casibus etiam Apostolicæ Sædi reservatis, exceptis contentis in Bulla Cænæ Domini, absolvere possint. "Quam gratiam Clemens VII. ad omnes, & singulas ejusdem Ordinis domus etiam de novo susceptas, vel suscipiendas extendit Constitutione, quæ incipit; *Devotionis augmentum*; (b) & Paulus IV. Fratibus Minoribus Regularis Observantiæ communicavit Constitutione, *Ex clementi*, cujus supra mentionem fecimus. Hujusmodi quoque est privilegium, quod idem Leo X. in gratiam Confratrum SS. Rosarii concessit Constitutione incipiente, *Pastoris eterni*, (c) cujus privilegii hæc sunt verba. §. 11. Ac quod omnes prædicti, eorum singuli in Pascha Resurrectionis, & festivitatis prædictis, ac tribus diebus singulis festivitatum eorumdem præcedentibus, cuicumque Præbytero domus Ordinis Prædicatorum Fratrum professorum per eorum singulos pro tempore eligendo peccata sua confiteri valeant; ipsæque Præbyter, eorum confessionibus diligenter auditis, ipsos, & eorum singulos ab omni-

bus, & singulis excommunicationibus, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, & promulgatis, nec non sacrilegiis, incestibus, adulteriis, pœnitentiarum injunctarum, & divinorum officiorum, & juniorum omissionibus, aliisque eorum peccatis, criminibus, excessibus, delictis, quantumcumque gravibus, & enormibus, in singulis etiam Sedi Apostolicæ reservatis casibus, contentis in Bulla singulis annis die Cænæ Domini legi consueta dumtaxat, exceptis, absolvere, & eis pro commissis pœnitentiam salutarem injungere, ac juramenta quæcumque sine alia, cujus præjudicio relaxare; & vota quæcumque, ultramarinis, visitationis liminum BB. Petri, & Pauli, ac S. Jacobi in Compostella, nec non Religiosis, & castitatis votis dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare libere possit; Ordinarii, & Archidiaconi loci, ac Rectorum parochialium, & cujusvis alterius licentia desuper minime requisita. "Simile indultum largitus est etiam Confratribus B. M. V. de Monte Carmelo Sum. Pontifex Clemens VII. Constit., quæ incipit *Ex clementi*, (d) sed semel in vita dumtaxat consequendum. Indulgentiam enim eisdem, §. 8. & cuilibet eorum, ut alium quem præbyterum idoneum sæcularum, vel cujusvis Ordinis, etiam Mendicantium, & de Observantia regularium in suum possint eligere confessionem, qui eos in casibus Apostolicæ sedis qualitercumque reservatis, exceptis contentis in litteris Cænæ Domini, semel in vita, & in mortis articulo; de aliis vero dictæ Sedi non reservatis casibus toties, quoties opportunum fuerit, eorum confessionibus diligenter auditis, absolvere possit, illisque pro commissis pœnitentiam salutarem injungere; nec non vota quæcumque, quinque superius, in Bulla Leonis re-

cen-

(a) Apud Laurentium de Peyrinis de priv. Regul. Constit. 8. Leon. X. (b) Apud eund. Constit. 3. Clem. VII. (c) Tom. 1. Bullar. pag. 621. (d) Tom. 1. Bul. pag. 624. & apud Lezana in Sum. Quar. Regul. Tom. 2. cap. 15. n. 36.

„ censitis exceptis, in alia pietatis ope-
 „ ra commutare, & iuramenta quæcum-
 „ que sine tertii præiudicio relaxare, ac
 „ omnium eorum peccatorum semel in
 „ vita, & in mortis articulo, etiam si
 „ tunc non sublequatur, plenariam re-
 „ missionem, & absolutionem auctorita-
 „ te Apostolica impendere.

IV. Verum privilegia hæc a postero-
 „ ribus Pontificibus limitata fuerunt; &
 „ facultates Regularibus olim concessæ pro
 „ absolutione eorum casuum, qui Sedi A-
 „ postolicæ reservantur, hodie valde sunt
 „ imminutæ. Ac primo non solum ab iis
 „ casibus absolvere nequeunt, qui clare;
 „ sed neque ab iis, qui dubie solum con-
 „ tinentur in Bulla Cœnæ. Scetenim Con-
 „ gregatio S. R. E. Cardinalium negotiis,
 „ & consultationibus Episcoporum, & Re-
 „ gularium præposita, die 9. Januarii ann.
 „ 1601. de speciali Clementis VIII. man-
 „ dato Sacerdotibus omnibus tam Sæcu-
 „ laribus, quam Regularibus per univer-
 „ sum Italiam extra Urbem degentibus
 „ ad confessiones audiendas approbatis,
 „ quorumvis Ordinum, etiam Mendi-
 „ cantium, Militiarum, aut Congrega-
 „ tionum, etiam Societatis J. fusus, & ge-
 „ neraliter quarumcumque aliarum, quo-
 „ vis nomine nuncupentur, iussit, atque
 „ præcepit, ne quis eorum sub prætextu
 „ privilegiorum, indulgentiarum, aut facul-
 „ tatum generaliter, vel specificè sive
 „ scripto, aut vivæ vocis oraculo, vel
 „ per communicationem a Sede Aposto-
 „ lica, vel ejus auctoritate eorum Or-
 „ dinibus, Congregationibus, Collegiis,
 „ vel Societatibus, aut Archiconfrater-
 „ nitatibus secularium, aut singularibus
 „ personis, seu alias quomodocumque
 „ sub quibuscvis tenoribus, forma, &
 „ clausulis etiam derogatarum deroga-
 „ toriis, ad cuiusvis etiam Imperato-
 „ ris, Regum, aut aliorum Principum
 „ instantiam concessarum, seu confirma-
 „ tarum, alicuius cuiusvis status, gradus,
 „ & conditionis, aut dignitatis tam Ec-

„ clesiasticæ, quam secularis, etiam Re-
 „ giæ, vel Imperialis, ab ullo ex casu-
 „ bus clare, vel dubie in Bulla die Cœ-
 „ næ Domini legi solita contentis, vel
 „ alias quomodocumque Sedi Apostolicæ
 „ reservatis, aut in futurum, & per
 „ Sanctitatem suam, ejusque Successores
 „ pro tempore in eadem Bulla, vel alie-
 „ ter reservandis, nec etiam a casibus,
 „ quos Ordinarii locorum hæcenus re-
 „ servarunt, vel imposuerunt sibi re-
 „ servabunt. nullo casu etiam necessi-
 „ tatis, vel impedimenti, nisi in mor-
 „ tis articulo, seu cum nova, vel speci-
 „ ali Sanctitatis suæ, aut Successorum
 „ suorum, vel Ordinariorum quoad casus
 „ ab ipsis tantum reservatos, respecti-
 „ ve impetrata in scriptis licentia Ordini-
 „ nariis locorum exhibenda, absolutione
 „ nis beneficium de cætero impendere
 „ audeat, vel præsumat..... sub poe-
 „ na contrasacientibus tam Regularibus,
 „ quam Sæcularibus excommunicationis,
 „ privationis officiorum, & dignitatum,
 „ aut beneficiorum, inhabilitatis item
 „ audiendi confessiones, & quæcumque
 „ officia, prælaturas, beneficia in posse-
 „ rum obtinendi, ipso facto, absque ul-
 „ la alia declaratione incurrenda; super
 „ quibus a nemine, nisi a Romano Pon-
 „ tifice, habilitatio, dispensatio, aut ab-
 „ solutio, præterquam in mortis articu-
 „ lo, possit impertiri. Sanctitas enim
 „ sua, quatenus opus sit, facultates, &
 „ concessiones ipsas in hac parte uti-
 „ las, & irritas haberi de cætero vo-
 „ luit, non obstantibus quibuscumque.
 „ (a) Quapropter audiendi non sunt Fe-
 „ lix Potestas, & Lucius Ferraris qui do-
 „ cent (b) casus in Bulla Cœnæ dubie
 „ contentos absolvi posse, hac ratione du-
 „ cti, quia eadem S. Congregatio in alio
 „ decreto edito ann. 1602. quo prius mō-
 „ derata est, omisit particulas illas, *clare,*
 „ *vel dubie contentis.* Et enim cuiusque
 „ legenti manifestum est, moderationem,
 „ seu declarationem prioris Decreti circa
 „ abso-

(a) Vid. Stephanum Quaranta. V. Casus reservati. num. 13. & Augustinum Mat-
 „ thæucci in suo Officiali Curie cap. 5. num. 3. (b) Felix Potell. in exar.
 „ Confessi. Tom. 1. Part. 4. num. 3313. Lucius Ferraris in Bibl. V. Reservato
 „ casuum num. 41.

absolutionem a casibus Bullæ Cœnæ nullo modo versari; sed circa alios tantummodo casus Sedi Apostolicæ reservatos; & circa pœnas adversus contrascentes inflictas. Ubi enim in priori decreto S. Congregatio privilegiatis quibuscumque prohibuerat, ne ab ullo ex casibus etiam extra Bullam Cœnæ quomodocumque Summo Pontifici reservatis, vel in futurum reservandis absolverent; in posteriori decreto ad quinque dumtaxat casus prohibitionem hanc limitavit; ac præterea pœnam inhabilitatis audiendi confessiones sublata voluit. Cæterum quoad casus Bullæ Cœnæ mandavit prius decretum in sua firmitate, & pristino robore permanere. Hoc quoque decretum inferius dabimus num. 6.

V. Secundo, neque intra, neque extra Italiam, neque extra Urbem Romam, neque intra possunt Regulares a casibus in Bulla Cœnæ reservatis absolvere. Quamvis enim prohibitio, quæ prodit sub Clemente VIII. fiat Sacerdotibus tam Sæcularibus, quam Regularibus per universam Italiam extra Urbem degentibus, unde inferebant aliqui posse adhuc Regulares extra Italiam, & in Urbe ab iis casibus vi privilegiorum absolvere; Nilominus eadem S. Congregatio die 17. Novemb. ann. 1628. declaravit, Regulares cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti etiam necessario exprimiendi nec intra, nec extra Italiam in vim privilegiorum, aut confirmationum, quas vel hæcenus obtinuerunt, vel deinceps forte obtinebunt, non posse quemquam absolvere a casibus in Bulla Cœnæ reservatis, quod decretum ab Urbano VIII. fuit approbatum. (a) Et quoad Regulares degentes in Urbe Congregatio particularis pro Ecclesiasticæ disciplinæ rectæ ratione conservanda a Clemente XI. deputata, anno 1711. decreto suo, quod integrum refertur a P. Lucio Ferraris in sua Bibliotheca, (b) Confessariis privilegiatis in Urbe degentibus casus illos exceptit, qui continentur in Bulla in die Cœnæ Domini legi consue-

ta; ac præterea tam dictis privilegiatis, quam ipsis etiam Pœnitentiariis Basilicarum Urbis absolutionem prohibuit a casu publico violatæ clausuræ Monialium ad malum, seu inhonestum finem; a Præbytericidio publico; & a casu publico violatæ Immunitatis Ecclesiasticæ in terminis Constitutionis Gregorii XIV. incip. *Cum alias nonnulli*; & etiam in casu occulto dictæ violationis Immunitatis, si fuerit secuta auctoritate publica.

VI. Tercio: Præter casus Bullæ Cœnæ prohibentur etiam Regulares intra Italiam, atque extra Urbem degentes absolvere ab aliis quinque casibus, juxta laudatum decretum S. Congregationis negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præpositæ sui prioris decreti declaratorium, cujus supra mentionem fecimus, quod est tenoris sequentis.

„Cum dubia quædam, ac difficultates
„circa ejusdem Decreti interpretationem,
„atque observantiam emerissent, eadem
„Congregatio, ne ullus deinceps
„obscuritati, scrupulo, ambiguitate
„locus relinqueretur, & ut clarius appareret,
„in quibus casibus vigore ejusdem
„decreti reservatis intelligatur prohibita
„absolutio; speciali mandato ejusdem
„S. D. N. Clementis PP. VIII. similiter
„vivæ vocis oraculo super ea re habitum,
„ipsum decretum ita moderatur,
„ac declarat; videlicet, sub ejusdem prohibitione
„illos tantum imposterum comprehendendos
„casus, qui in Bulla die Cœnæ Domini legi
„consueti continentur;
„ac præterea violationis immunitatis Ecclesiasticæ,
„in terminis Constitut. felic. record. Gregorii XIV.
„quæ incipit; *Cum alias nonnulli*; Violationis clausuræ
„Monialium ad malum finem;
„Provocantium, & pugnantium in duello
„juxta decretum S. Concil. Trid., & Constit. fel. record. Gregorii PP. XIII.
„quæ incipit, *Ad tollendum*; Injunctum violentas
„manus in Clericos, juxta Can. *Si quis suadente*, ac juris dispositionem;
„Simoniz realis scienter contractæ, atque etiam confidenter be-

(a) Vid. apud Matthæucci loc. sup. cit. cap. 3. n. 5. num. 47.

(b) V. Absolvere art. 8.

„ neficialis: Item omnes casus, quos Or-
 „ dinarii locorum sibi reservarunt, vel
 „ impollerum reservabunt. In quibus om-
 „ nibus jam enumeratis casibus dumtaxat,
 „ & sublata etiam poena inhabilita-
 „ tis audiendi confessiones, eadem S. Cong-
 „ vult, & mandat dictum decretum in
 „ sua firmitate, & pristino robore per-
 „ manere, &c. (a) Per hanc ergo de-
 „ clarationem ablata est Regularibus intra
 „ Italiam, & extra Urbem degentibus fa-
 „ cultas absolvendi Sæculares quoscumque
 „ non tantum a casibus Bullæ Cœnæ, ve-
 „ rum etiam ab aliis quinque casibus recen-
 „ sitis in allato decreto; qua quidem facul-
 „ tate neque erga Personas illas uti amplius
 „ possunt, quæ alicui privilegiatæ Confrat-
 „ ternitati forent adscriptæ: Privilegia enim
 „ in gratiam hujusmodi Confratrum olim
 „ concessa, quoad absolutionem a memo-
 „ ratis casibus jam sunt revocata tum per
 „ S. Congregationis decreta, tum per pecu-
 „ liarem Clementis VIII. Constitutionem,
 „ quæ incipit: *Quæcumque a Sede Aposto-
 „ lica.* (b) In ea siquidem Sum. Pontifex,
 „ postquam plura pro legitima, & valida
 „ Confraternitatum erectione, atque aggre-
 „ gatione decrevit; subdit deinde §. 9.
 „ Decernimus insuper, ut iidem Confes-
 „ sarii prædictos Confratres cujuscumque
 „ gradus, status, conditionis, præmi-
 „ nentiae, etiam si speciali nota dignæ
 „ fuerint, a casibus contentis in Litteris,
 „ quæ die Cœnæ Domini legi consueve-
 „ runt, nec non violationis inamunita-
 „ tis, & libertatis Ecclesiasticæ, & clau-
 „ suræ Monasteriorum Monialium, si vi-
 „ delicet sine necessaria & urgenti cau-
 „ sa, ac sine Superiorum licentia, vel
 „ etiam si causa, & licentia concessa
 „ abutentes, prædicta Monasteria ingres-
 „ si fuerint, nec non violentæ manus in-
 „ jectionis in Clericum, & singulariter
 „ taminis, seu duelli, ac ab aliis etiam
 „ casibus tam a Nobis, quam a Nostro

„ in Urbe Vicario, & locorum Ordina-
 „ riis respective reservatis, & pro tem-
 „ pore reservandis, & etiam a quavis
 „ excommunicatione ab homine lata ab-
 „ solvere, & super irregularitatibus tam
 „ ex aliquo defectu provenientibus, quam
 „ occasione delicti contractis cum aliquo
 „ dispensare prætextu dictorum privile-
 „ giorum nullo modo possint. „ Hinc
 „ Benedictus XIII. in sua Constitutione *Pre-
 „ tiosus*, §. 4. confirmans, innovans, &
 „ de novo concedens privilegium, quod Leo
 „ X. Constituit, quæ incipit *Pasteris eter-
 „ ni*, Confraternitati SS. Rosarii quoad ab-
 „ solutionem a casibus, & censuris refer-
 „ vatis concesserat, declaravit, hæc intel-
 „ ligenda, & accipienda esse juxta sancita
 „ a Clemente VII. in Constitutione CXV.
Quæcumque a Sede. (c)

VII. Ex allatis Constitutionibus, atque
 decretis apertissime constat, privilegia Re-
 gularibus olim concessa ad absolvendos
 Sæculares a casibus sedis Apostolicæ refer-
 vatis, hodie valde esse imminuta, adeo
 ut mirum sit, post adeo solemnes, adeo
 generales, ac toties repetitas prohibitions
 non defuisse Scriptores, qui adhuc propu-
 gnaverint, Regulares per sua privilegia
 posse absolvere Sæculares ab omnibus
 casibus occultis Bullæ Cœnæ; (d) quæ
 quidem sententia ad eludenda Summorum
 Pontificum Decreta excogitata fuit. Hinc
 Alexander VII. die 24. Septemb. an. 1665.
 sequentes propositiones confixit: *Prælati
 Regulares possunt in foro conscientie ab-
 solvere quoscumque Sæculares ab hæresi
 occulta, & ab excommunicatione per eam
 incursa. Altera: Sententia afferenti, Bul-
 lam Cœnæ solum prohibere absolutionem
 hæresi, & aliorum criminum, quando
 publica sunt, & id non derogare faculta-
 ti Tridentini, in qua de occultis crimi-
 nibus sermo est, ann. 1629. 18. Julii in
 Consistorio S. Congregationis Eminenti-
 ssimorum Cardinalium visa, & tolerata est.*

(a) V. Matthæucci loc. cit. n. 3. (b) Tom. 3. Bullar. pag. 182. (c) Tom. 10.
 Bull. pag. 313. (d) Ballæus Verb. Hæresis n. 18. Antonius a Spiritu S. in Di-
 rect. Reg. Tract. 2. disp. 3. Sect. 1. §. 2. n. 43. & 49.

CAPUT DECIMUM OCTAVUM.

Facultas, quæ per privilegia in superiori capite recensita Regularibus fuit olim concessa, quamvis hodie valde sit imminuta, non est tamen penitus revocata. Sed male a quibusdam Auctoribus ad censuras particulariter, ac nominatim ab homine latæ, & ad ipsas irregularitates extenditur.

EXistimant aliqui, facultatem absol- vendi a casibus Summo Pontifici reservatis, qua Regularesolim donati erant, per privilegiorum revocationem omnino fuisse sublatam. Eorum opinionem refellit P. Gaudentius de Janua; (a) atque ex illis ipsis Decretis, ex quibus dubitandi occasionem Auctores illi sumperunt, facillime demonstratur, a pluribus casibus, qui Sedi Apostolicæ reservati sunt, posse adhuc Confessarios Regulares a suis Superioribus legitime præsentatos, & ab Episcopis ad audiendas Sæcularium confessiones approbatos absolvere. Quamvis enim in priori decreto, quod prodit sub Clemente VIII. an. 1601. prohibita sit absolutio non solum a casibus in Bulla Cœnæ contentis, verum etiam a quibuscumque aliis Sedi Apostolicæ reservatis, aut in futurum reservandis; hæc tamen prohibitio expresse fit Sacerdotibus tam Sæcularibus, quam Regularibus per universam Italiam extra Urbem degentibus. Regulares ergo extra Italiam, vel in Urbe degentes minime comprehendit, eorumque privilegia extra Italiam, ac in Urbe illæsa relinquit. Præterea etiam quoad Regulares ipsos intra Italiam extra Urbem degentes, generalis illa prohibitio ad casus Bullæ Cœnæ, & alios quinque, quos supra memoravimus, restricta est per aliud decretum, quo S. Congregatio seq. an. 1602. de ejusdem Clementis VIII. mandato prius illud decretum declaravit, ac moderata est. Quoad alios casus imo Regularium præservantur Indulta. Præterea, ait decretum, declarat (S. Congregatio) eos quidem Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares, qui aliquo ex privilegiis, indultis, & facultatibus in supradicto decreto expressis sus-

sulti fuerint, posse iuxta eorum privilegia indulta, & facultates usu ante idem decretum receptas, & quæ sub aliis revocationibus non comprehenduntur tantum, & non alias, absolvere a casibus in præfenti declaratione non comprehensis: Aliis vero Sacerdotibus huiusmodi privilegia non habentibus nihil de novo concedi. Cum ergo ante illud Decretum privilegia ad absolvendum a casibus Summo Pontifici reservatis Regulares haberent, eisque uterentur; nec aut per Concilium Tridentinum, aut per Bullam Pii IV. in Principis, revocata fuerint, ut observat laudatus P. Gaudentius de Janua: (b) Illis enim dumtaxat privilegiis derogatum est, quæ adversantur Tridentini decretis; hinc sequitur, eadem privilegia per illam S. Congregationis declarationem confirmata fuisse quoad casus in ea non expressos.

II. Aliud Decretum ab eadem S. Congregatione editum est die 7. Januarii an. 1617. sub Paulo V. quod, per extensum refertur ab Augustino Barbosa, (c) Est autem tenoris sequentis. „ Quoniam S. „ Congregatio Cardinalium negotiis E- „ piscoporum, ac Regularium præposito- „ rum nuper accepit, quamplures Re- „ gulares tantum facultatis, seu privile- „ gii ab Apostolica Sede sibi concessum „ prosteri, ut etiam a casibus locorum „ Ordinariis in eorum Diocesisbus re- „ servatis, absque alia ipsorum Ordini- „ narium licentia, pœnitentes absol- „ vere minime dubitent, nonnullosque „ alios in decreto prohibitionis absolu- „ tionis a casibus Sedi Apostolicæ, vel „ locorum Ordinariis reservatis die 9. Ja- „ nuar. 1601. sel. rec. Clementis PP. „ VIII. jussu edito, necnon in declaratio- „ ne

(a) Tom. 1. de Visitatione cap. 4. Dub. 10. Sect. 3. n. 36. §. 1. (b) loc. cit.

(c) De offic. & potest. Episc. alleg. 30, num. 187. ac de offic. & potest. Parochi, cap. 19, num. 62.

ne illius eodem Clemente Pontif. jubente die 26. Novemb. 1602. promulgata, excommunicationes Sedi, vel Ordinaris prædictis reservatas, minime comprehensas asserere, unde fit, ut metus, quo homines a peccando coercentur, absolutionis facilitate exolefcant. Ideo S. eadem Congregatio de SS. D. N. Pauli PP. V. speciali mandato vivæ vocis oraculo desuper habito, Decretum hujusmodi, illiusque declarationem, nec non censuris, & pœnas in eis contentas, omnia confirmanda, atque innovanda opere præsum duxit, prout per præsentis confirmat, atque innovat, ab omnibusque Sacerdotibus tam Sæcularibus, quam Regularibus quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, Militiarum, Congregationum, aut cujusvis alterius Instituti, etiam necessario exprimendi, quovis nomine nuncupentur, inviolabiliter observari, ac insuper, ut nulli ex Sacerdotibus prædictis, quibuscumque privilegiis, indultis, & facultatibus suffulti ab excommunicationibus, vel a casibus eisdem Ordinaris, vel Sedi Apostolicæ reservatis, tam ad forum contentiosum eorumdem Ordinariorum deductis, quam non deductis, præterquam in mortali articulo, absolvere audeant, vel præsumant, vel eorum aliquis audeat, vel præsumat, sub eisdem censuris, & pœnis eo ipso, & absque alia declaratione incurrendis, mandat, ac præcipit, non obstantibus omnibus, quæ idem Clemens VIII. in decreto, & declaratione hujusmodi voluit non obstatere. Eadem S. Congregatio ann. 1623. die 17. Novemb. sequentem edidit sub Urbano VIII. declarationem. S. Congregatio censuit per confirmationes privilegiorum, quas Regulares a Sede Apostolica post Concilium Tridentinum obtinuerunt, nequaquam revixissim se privilegia per prius ab eodem Concilio, ac deinde etiam ipsius Congregationis decretis sublata, atque extincta, si quæ habeant, absolviendi a ca-

sibus contentis in Bulla, quæ in dia. Cræne Domini legi consuevit, utpote sublata per annuam ipsius Bullæ publicationem, nec vires, aut robur acquisivisse ex subsequentibus privilegiorum confirmationibus; ac proinde Regulares cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti etiam necessario exprimendi nec intra, nec extra Italiam in vim privilegiorum, aut confirmationum ejusmodi, quas vel hætenus obtinuerunt, vel deinceps forte obtinebunt, possunt quemquam absolvere ab eisdem casibus in Bulla Cræne, aut Ordinario loci reservatis; ac si secus egerint, absolutiones nullas, atque irritas fore, & esse. Ab aliis vero casibus, & censuris, si quidem Regulares habent a Sede Apostolica absolviendi facultatem, illam extra Italiam minime sublata fuisse eisdem S. Congregationis decretis hæc de re editis iussu S. memor. Clementis VIII. Quam S. Congregationis sententiam Sanctitas Sua ad se relata approbavit, mandavitque ab omnibus, ad quos pertinet, inviolabiliter observari. (a)

III. Operæ pretium duxi, hæc duo decreta integre, fideliterque describere; ut possit quisque, omni partium studio seposito, judicare, an ex ipsis liceat inferre, privilegia Regularium quoad absolutionem a casibus Sum. Pontifici reservatis esse penitus revocata, ac prorsus extincta. P. Dominicus Viva (b) in priori decreto edito sub Paulo V. notat postrema illa verba: *Ac insuper, ut nulli ex Sacerdotibus prædictis quibuscumque privilegiis, indultis, & facultatibus suffulti ab excommunicationibus, vel casibus eisdem Ordinario, vel Sedi Apostolicæ reservatis absolvere audeant, vel præsumant.* Clausula illa. *Insuper*, ait ille, videtur indicare novam dispositionem Legislatoris ab antiquis distinctam ex cap. *Statutum s. Insuper de Rescriptis in sexto*, atque adeo videtur Pontifex abstulisse a Regularibus facultatem absolviendi ab omnibus quomodolibet.

(a) Apud Barbof de offic. & pot. Parochi cap. 19. n. 62. (b) in Proposit. 12. Alexand. VII. num. XIV.

modocumque Episcopo, vel Sedi Apostolicæ reservatis. Sed explicatio hæc cuiusque Decretum illud serio, & attente consideranti a mente Sum. Pontificis, & S. Congregationis aliena videbitur. Duas partes habet illud Decretum: In priori parte non tantum decretum, quod ann. 1601. ediderat sub Clemente VIII. sed ejusdem etiam declarationem a se editam subsequenti anno 1602. quoad omnia in eis contenta, S. Congregatio confirmat; atque innovat. In posteriori parte absolutionem prohibet non solum a casibus; quod per decreta præcedentia factum fuerat; verum etiam ab excommunicationibus, Ordinariis, vel Sedi Apostolicæ reservatis, quæ prohibitio in Clementis VIII. decretis non habebatur expresse. Cum enim nonnulli absolutionem a censuris ab absolutione a casibus distinguentes, malitiose prætenderent, decreta ventantia absolutionem a casibus, facultatem absolviendi a censuris, quæ casibus annexæ sunt, minime fuisse, atque hoc modo vim omnem decretorum eluderent; ad excludendas hujusmodi falsas, perniciosasque interpretationes opus fuit, ut S. Congregatio expresse declararet, decreta prohibentia absolutionem a casibus Ordinariis, vel Summo Pontifici reservatis, prohibitionem quoque comprehendere absolutionis a censuris casibus iisdem annexis: Non ergo condidit novam legem, sed clarius veterem explicavit. Quapropter cum præcipit, ut nemo privilegiorum prætextu ab excommunicationibus, vel casibus Ordinario, vel Sedi Apostolicæ reservatis præsumat absolvere; loquitur relative ad decreta a se edita sub Clemente, ac de illis dumtaxat censuris, & casibus intelligenda est, quos in declaratione, seu moderatione ann. 1602. a se edita sub laudato Pontifice, expresserat. Hunc esse legitimum Decreti illius sensum fatendum est, nisi dicere velimus S. Congregationem sibi contradicere, ac in posteriori unius, ejusdemque decreti parte id evertere, quod statuerat, ac firmaverat in priori. In priori siquidem parte non tantum Clementis VIII. decretum, sed illius etiam declarationem quoad omnia confirmans,

atque innovans, consequenter ratum, firmumque voluit, quod statutum in ea fuerat, videlicet, in prohibitione privilegiatis facta illos tantum imposterum comprehendere casus, qui in Bulla de Cœnæ Domini legi consueva, continentur, ac præterea alios quinque ibidem expressos; nec non Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares privilegiis fassutos posse juxta eorum privilegia absolvere a casibus in illa declaratione non comprehensis. Quis autem sibi persuadeat, in sequenti decreti parte S. Congregationem statim contrarium decernere voluisse, ac declarasse, non tantum casus Bullæ Cœnæ, non tantum quinque alios exceptos, sed omnes reservatos casus in prohibitione comprehendere; nec posse amplius privilegiatos absolvere ab ullo casu, quamvis non sit in illa declaratione comprehensus? Nonne hoc esset illudere? Aliena igitur est a S. Congregationis mente ea interpretatio, quam adhibet P. Viva laudatus; & valde claudicat argumentum illud, quod ad eam tuendam, atque ad evertenda Regularium privilegia subdit his verbis: Si vera esset doctrina Adversariorum putantium verba decreti Pauli V. referenda esse ad casus, & censuras contentas in decreto Clementis VIII. sequeretur, quod ista prohibitio referenda pariter esset ad Confessarios intra Italiam tantum extra Urbem degentes, de quibus tantum loquebatur in primo decreto ann. 1601. Clemens VIII. Atqui prohibitio Pauli V. fuit universalis relate ad Confessarios, ut declaravit Urbanus VIII. dicens in suo decreto, neque intra; neque extra Italiam posse Confessarios absolvere a casibus Episcopalibus; Ergo dicendum pariter est, quod eadem prohibitio fuerit universalis etiam relate ad casus; ut proinde vi decreti Pauli V. sublata fuerit Regularibus omnis facultas absolviendi tam a casibus quomodocumque Episcopo, quam a casibus Sedi Apostolicæ reservatis. Argumentum hoc nihil omnino concludit, cum juxta Logicæ regulas ex particulari propositione conclusionem universalem numquam liceat inferre. Minor propositio, quam in sua argumentatione laudatus Auctor assumit, par-

particularis est; ac de solis casibus Episcopalis loquitur. Hinc licet possit inferre prohibitionem Pauli V. universalem esse relate ad casus Episcopales, quia pro huiusmodi casibus universalis est relate ad Confessarios; non tamen recte concludit, eandem prohibitionem universalem esse relate ad casus Papales, quia pro casibus Episcopalibus universaliter ad omnes Confessarios extenditur. In hunc potius modum argumentatio debet institui. Pauli V. prohibitio, quoad casus Summo Pontifici reservatos non est universalis relate ad Confessarios; cum ex Urbani VIII. declaratione possint a pluribus casibus Confessarii privilegiati extra Italiam absolvere. Ergo neque relate ad casus ipsos universalis est.

IV. Examinandum superest Decretum editum sub Urbano VIII. quod Regularibus obliit Card. Petra. (a) Sed non video, quomodo probari possit ex illo, Regularium privilegia, de quibus agimus, esse prorsus extincta. Ex ipsis decreti verbis id manifestum est, facultatem absolvendi a casibus, & censuris Sedi Apostolicæ reservatis, si casus illos excipias, qui vel in Bulla Cœnæ, vel Ordinario loci sunt reservati, Regularibus extra Italiam non fuisse sublatam. Postquam enim decreto hoc declaravit S. Congregatio, atque sancivit, Regulares nec intra, nec extra Italiam a casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reservatis posse quemquam absolvere; statim subdit: *Ab aliis vero casibus, & censuris, siquidem Regulares habent a Sede Apostolica absolvendi facultatem, illam extra Italiam minime sublatam fuisse S. Congregationis decretis hac de re editis jussu Clementis VIII.* Nec reponere juvat, S. Congregationem eo ipso, quod declaravit, Regulares extra Italiam facultate illa non fuisse privatos, solum implicite declarasse, fuisse illam ademptam Regularibus intra Italiam. Hoc sentire, ac declarare S. Congregatio nullo modo potuit; quia, ut advertit P. Gaudentius de Janua, id esset contra evidentem veritatem; cum in allegatis Cle-

mentis VIII. Decretis facultas absolvendi ab aliis casibus, ibidem non exceptis, generaliter, & absque limitatione Regularibus præservetur, ut initio huiuscapitis ostensum est. Ideo autem de Regularibus tantum extra Italiam constitutis loquitur Urbani decretum, quia pro illis tantum editum est. Quoad Regulares intra Italiam degentes, cum de illis non ageretur, nihil omnino statuit; sed relinquit eos in eo statu, in quo erant vigore præcedentium declarationum, antequam decretum hoc ederetur. Idem dicendum ad Decretum sub Clemente XI. editum capite superiori num. 5. indicatum, quo pariter utitur laudatus Cardinalis Petra. Præservatur in eo Confessariis privilegiatis in Urbe facultas absolvendi ab aliis Papalibus casibus, præter contentos in Bulla Cœnæ, & uocisque alios in decreto eodem exceptos. At non ideo inferendum, quancumque facultatem ademptam fuisse Confessariis privilegiatis extra Urbem, circa quos Decretum mere negative se habet, quia de illis non agebatur. Cæterum facultatem hanc absolvendi a casibus, & censuris Sedi Apostolicæ reservatis, iis demptis, qui in memoratis declarationibus excipiuntur, supponit in Regularibus, etiam Clemens X. in celebri Bulla *Superna* §. 7. ubi de ipsis loquens ait: *Et habentes facultatem absolvendi ab omnibus casibus Sedi Apostolicæ reservatis, non ideo a casibus Episcopo reservatis posse absolovere.* Atque hoc idem habetur in pluribus S. C. C. declarationibus, quas refert P. Gaudentius de Janua, videlicet in Andrien 24. Novemb. 1710. decr. libr. 60. & 24. Januar. 1711. decr. libr. 61. necnon in Colonen. 16. Novemb. 1720. lib. decr. 70.

V. Posito autem, quod facultas Regularibus olim concessa pro absolven-
dis a casibus Summo Pontifici reservatis, immutata quidem sit, sed non penitus revocata; non est inutile, si paucis hic colligamus, quæ circa rem hanc sub variis Pontificibus decreta sunt, ut quilibet unico velut intuitu limites suæ facultatis agnoscens, errores illos faciat
evi-

(a) Tom. 5. ad Constit. 19. Sixti IV. num. 10.

evitet, in quos posset defectu cognitionis impingere. I. igitur a casibus, qui continentur in Bulla Cœnæ, Regulares non possunt neque intra neque extra Italiam vi privilegiorum suorum poenitentes absolvere. Ex decr. Clementis VIII. sup. rel. cap. 17. num. 4. Et ex alio decr. Urbani VIII. quod habetur in hoc cap. num. 2. & in cap. præced. n. 5. II. Regularibus in Urbe degentibus vetitum est absolvere non solum a casibus Bullæ Cœnæ, sed etiam a casu publico violatæ clausuræ Monialium ad malum, seu inhonestum finem; a Præbytericidio publico; a casu publico violatæ immunitatis ecclesiasticæ; in terminis Conclit. Gregorii XIV. & etiam in casu occulto dictæ violationis immunitatis, si fuerit secuta auctoritate publica. Ex decr. Clementis XI. Vid. cap. præced. n. 5. III. Regularibus intra Italiam, sed extra Urbem degentibus ablata est etiam facultas absolvendi a casibus, violationis immunitatis ecclesiasticæ in terminis Conclit. Gregorii XIV. Violationis clausuræ Monialium ad malum finem: Provocantium, & pugnantium in duello: Injicientium violentas manus in Clericos: Simoniac realis scienter contractæ, atque etiam confidentiæ beneficiæ. Ex secundo Decr. Clementis VIII. quod integrum exhibetur cap. præced. num. 6. IV. Quod de casibus dictum est, etiam de excommunicationibus debet intelligi ex Decr. Pauli V. quod habetur sup. n. 2. V. Ab aliis casibus Sedi Apostolicæ reservatis adhuc absolvere possunt Regulares privilegiis gaudentes, nisi forte reservati sint cum expressa privilegiorum derogatione; & idcirco non possunt hodie Personas illas absolvere, quæ vel per se ipsos, vel per alium innoxios Sacerdotes apud Ecclesiasticos Judices falso sollicitationis infumaverint. Benedictus enim XIV. Conclit. quæ incipit: *Sacramentum Penitentia* edit. an. 1740. hujas tam nefarii criminis absolutionem Sibi, ac Romanis Pontificibus Successoribus suis reservavit, se-

vere prohibens, ne hujusmodi Personæ a quocumque Sacerdote quovis privilegio, auctoritate, & dignitate munito absolvantur, nisi in fine viæ, & excepto mortis articulo.

VI. Hic dubitare quis posset, an facultas illa, quam Regularibus vindicavimus, etiam ad censuras particulariter, & nominatim latas, & ad irregularitates ipsas debeat extendi? Antonius a Spiritu S. defendit, (a) Regulares per sua privilegia absolvere posse non solum excommunicatos per sententiam generalem a jure, vel ab homine, sed etiam nominatim, & specialiter excommunicatos, seu aliis sententiis ligatos per sententiam ab homine latam, dummodo hoc fiat satisfacta prius parte, & exceptis casibus Bullæ Cœnæ. Docet etiam, (b) eosdem Regulares dispensare posse cum Sæcularibus in omnibus irregularitatibus, in quibus Episcopus potest jure ordinari. Sed Auctor ille nimis privilegia, & facultates Regularium amplificat. Quod spectat ad censuras in medium propter privilegium concessum Minimis a Sixto IV. & confirmatum a Julio II. Conclit. quæ incipit: *Dum ad Sacrum Ordinem*. (c) nec non privilegium a Paulo III. Jesuitis concessum Conclit. quæ incipit: *Cum inter cunctas*; (d) & quia continetur in iis generalis facultas absolvendi ab omnibus censuris, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, exceptis contentis in Bulla Cœnæ; ideo inserti excludendas non esse censuras ab homine latas, cum privilegia ipsa nullam excipiant. At cum odiosæ sint concessionem hujusmodi, quia ordinarii Judicis auctoritati præjudicant; ideo non ampliandæ sunt, sed restringendæ juxta illam regulam juris: *Odia restringi conveniunt*. (e) Et cum facultas absolviendi a censuris nominatim latis sit specialissima, quæ non solet concedi, ut Passerinus advertit; (f) in generali absolviendi facultate non debet censeri comprehensa, juxta aliam regulam juris: *In generali concessione non veniunt ea, quæ quis non est*

fit

(a) In Direct. Reg. Tracl. 2. disp. 3. Sect. 1. 9. 2. n. 36. (b) ibid. Sect. 2. 1. n. 65.
(c) V. sup. cap. 1. n. 7. (d) V. ibid. n. 8. & cap. 17. n. 2. (e) in 6. Reg. 15.
(f) de elect. can. cap. 26. quæ. 8.

Set verifimiliter in specie concessurus. (a) Quod autem spectat ad irregularitates, supponit idem Antoninus a Spiritu S. facultatem in iis dispensandi cum Sæcularibus in allatis Sixti IV. & Julii II. privilegiis aperitissime contineri. Sed hallucinatur. Etenim facultas confessiones audiendi, & ab omnibus casibus, excommunicationibus, suspensionibus, & interdictionibus, ac super quacunque irregularitate eidem Archiepiscopo tam a jure, quam ab eo reservatis, & permixtis, toties, quoties opus foret, & esset, absolvendi, & dispensandi, non in Sæcularium, sed in Religiosorum Ordinis Minorum gratiam concessa fuit; ut ex ferie integri illius paragraphi manifestissime constat; quod Passerinus ipse notavit. (b) Verum est Julium II. postmodum concessisse, ut ejusdem Ordinis Fratres etiam pro Sæcularibus uti possint facultate prædicta. Sed cum in hac concessione, absolutionis tantum fiat mentio, & non dispensationis; apertum indicium est, noluisse Pontificem hunc communicare Fratribus facultatem cum Sæcularibus super irregularitatibus dispensandi, quamvis facultatem largitus fuerit eisdem a casibus absolvendi. Nec non, ait §. 32. confessiones quarumcumque personarum, tam religiosarum, quam ecclesiasticarum, & secularium ubilibet audire, & illis auditis, personas ipsas & earum quamlibet juxta formam, & tenorem privilegii per præfatum Sixtum prædecessorem Ordini Minorum hujusmodi, ac illius personis, & fratribus dudum concessi, & confirmari, absolvere, ac penitentiam salutarem illis injungere valeant. Aliqui putant ex laudata Pauli III. Constitutione privilegium hoc Regularium se posse colligere; quia facultas in illa conceditur absolvendi etiam a quibuscunque ex ipsis casibus resistentibus sententiis, censuris, & penis ecclesiasticis. Sed præterquamquod irregularitas primario, & proprie non est poena; Passerinus respondet, irregularitatem,

aliasque poenas canonicas ibi non comprehendendi, quæ proprie sunt fori externi, & ad forum sacramentale minime pertinent; unde ait, (c) nomina illa *censuris* & *penis* esse synonyma, & ad majorem expressionem posita; quod non raro fit in jure:

VII. Sed quid opus est conjecturis, ubi habemus apertas posteriorum Pontificum declarationes, quibus Regularibus quibuscunque prohibetur, tum ne absolvant Sæculares a censuris ab homine latis, tum ne cum ipsis super aliqua irregularitate dispenſent? Leo X. in celebri Constituit. Dum intra publicata in Generali Concilio Lateranensi V. (d) ait §. 7. *Ipſique Fratres etiam forenſum confessiones audire valent; Laicos tamen & Clericos ſæculares a ſententiis ab homine latis nulloatenus abſolvere poſſunt.* Clemens VIII. Conſtit. quæ incipit: *Quæcumque a Sede §. 9. Dæcernimus*, inquit, *ut iidem Conſeſſarii*, (loquitur etiam de Regularibus) *a quavis excommunicatione ab homine lata abſolvere, & ſuper irregularitatibus, tam ex aliquo deſectu provenientibus, quam occasione delicti contradiſ cum aliquo diſpenſare prætextu dictorum privilegiorum nullo modo poſſint.* Tandem Benedictus XIII. in ſua Conſtituit. *Præſoſus §. 4.* hanc Clementis VIII. ſanctionem confirmavit, eamque etiam pro Conſeſſariis SS. Roſarii ſervari præcepit. Quapropter licet indubia privilegia proferri poſſent, quibus olim Regularibus tam ample facultates fuiſſent indultæ; nullius tamen amplius roboris eſſent, ob ſubſequentes Pontificum revocationes. Caveant ergo Conſeſſarii Regulares ab Auctoris ſupra citati doctrina, quæ nimium laxat habenas; & amplectantur ſententiam, quam ſequuntur Laurentius de Peyrinis, (e) Jo: Baptiſta de Lezana, (f) Felix Potestas, (g) Didacus ab Aragonia, (h) aliiſque privilegiorum aſſertores, qui ſatentur ingenue, Regularibus non licere, Sæcularem aliquem aut a cen-

E
ſuris

(a) in 6. Regul. 81. (b) De ſtatibus quæ. 187. art. 1. inſpect. 2. n. 488. (c) ibid. n. 493. (d) Tom. 1. Bull. pag. 581. (e) de priv. Reg. in Conſit. 26. Leonis X. §. 11. 12. 13. (f) Tom. 1. cap. 19. n. 4. 18. 19. (g) Exam. Conſeſſ. Tom. 1. Part. 4. cap. 5. n. 3461. & Part. 5. n. 4491. (h) Dilucide Privil. Tract. 6. cap. 5. n. 21.

furis nominatim latis absolvere, aut super irregularitate aliqua dispensare.

VIII. Ab alia quoque ejusdem Auctoris doctrina cavere debent. Ait ille, (a) Confessarios Regulares uti posse etiam extra confessionem ea facultate, quam habent, absolvendi a censuris. Idem sentit etiam Franciscus Bordonus. (b) Sed quomodo id sibi possunt tuta conscientia arrogare, quod eis privilegia Summorum Pontificum non concedunt? Porro privilegia hanc absolvendi facultatem non tribuunt, nisi diligenti peccatorum confessione præmissa. *Possim Christianidelum confessiones audire*, ait Sixtus IV. eosque ab omnibus peccatis, excessibus, & delictis; nec non excommunicationum sententiis, & penis absolvere. Paulus III. auctoritatem quidem absolvendi Christianideles largitur, sed eorum confessionibus diligenter auditis. Eodem modo loquitur Paulus IV. Est ergo concessa facultas hæc pro solo foro interno, & sacramentali, extra quod nullo modo potest contra pri-

vilegiorum tenorem a Regularibus exerceri. Quam autem extorta sit, & aliena a Pontificum mente interpretatio illa, quam adhibet Antonius a Spiritu S.; nemo est, qui non videat. Ait, verba illa, *audita confessione* indicare dumtaxat, absolventem debere esse confessorem idoneum, non qui actu absolvat, sed qui possit a peccatis absolvere alias non reservatis. Quis sibi persuadeat, ea verba reddere hunc sensum, quem Auctor ille præten dit? Interpretationem hanc respuit etiam P. Hieronymus a Sorbo (c) & nobiscum sentit, Regulares prædictam absolvendi facultatem non habere, nisi in foro sacramentali. Ipse P. Sporer, (d) quamvis contrariam opinionem probabilem arbitretur; fatetur tamen, tutius, consultius, & usitatus esse, non absolvere, nisi vel audita confessione, vel in ordine ad confessionem mox instituentiam. Nos tamen dicimus, neminem, nisi audita confessione, absolvendum.

CAPUT DECIMUMNONUM.

Agitur de facultate dispensandi in Sacularium Votis, quam plures Auctores Confessarios Regularibus offerunt; atque ostenditur, nullo eam satis primo privilegio probari.

NON agitur hic de Votis solemnibus; nec de Votis illis simplicibus, quæ Summo Pontifici sunt reservata. Hujusmodi autem sunt quinque; Vota videlicet Religionem ingrediendi, perpetuam castitatem servandi, peregrinationis ad S. Urbem Jerusalem, ad Sanctuarium D. Jacobi de Compostella, item ad Urbem Romam ob visitandas Basilicas SS. Apostolorum Petri, & Pauli; ut habetur in cap. *Esti Dominici cap. 5. de penitent. & remiss. intra Extrav. comm.* Quamvis enim inter vota Summo Pontifici reservata recenseant aliqui votum

visitationis Sacræ Domus Lauretanzæ; & aliqui omnia etiam vota perpetua; advertit tamen Benedictus XIV. in sua Epistola Encyclica ad Penitentiarios, & Confessarios pro Anno Sancto in Urbe deputatos, quæ incipit: *Inter præteritis*, (e) advertit, inquam, num. 42. priorum opinionem nulli fundamento inniti; posteriorum vero sententiam intelligendam esse de solo voto perpetuo, quo quis Episcopatum acceptans obligationem suscipit, animarum sibi commissarum curam retinendi, juxta responsum Innocentii III. in cap. *Nisi cum pridem, de renun-*

(a) in Direct. Reg. Tract. 2. disp. 3. Sect. 1. S. 2. n. 57. (b) Tom. 1. resol. 6. n. 24. (c) in resol. mater. absol. in Com. priv. post Verb. Absol. quoad secul. secundo. §. 2. advertendum. (d) Theol. Sacr. Part. 3. cap. 6. Sect. 2. n. 744. (e) Tom. 3. Bull. ejusd. Pontific. pag. 98.

renuntiatione. De quinque ergo illis Votis non agitur. Stante enim reservatione Papali nullam circa ea facultatem habere se Regulares ultro concedunt. Contraversia versatur circa alia vota simplicia, quæ a Personis etiam degentibus in sæculo aliquando emittuntur. Docet enim Auctorum, præsertim Regulæ, pars maxima, posse Confessarios Regulares vi privilegiorum suorum, non solum ea commutare, verum etiam Christianiles ab eis dispensare.

II. Ad irruinam revocanda sunt privilegia, quæ iurant, ut iudicare possimus, an sint iusti ponderis. Sed antequam ea perpendamus, operæ pretium est, dispensationem accurate distinguere a commutatione. Ut enim ait Benedictus XIV. in laudata Encyclica num. 45. res sunt inter se valde diversæ. Dispensatio siquidem obligationem Voti tollit, sine ulla alia subrogatione. At simplici commutatione non exinquitur obligatio Voti, sed materia Voti transfertur in aliam materiam, quæ ipsi subrogatur. Hac posita distinctione, investigandum est in hoc capite, an Regulares ullum proferant authenticum privilegium, vi cuius Sæculares Personas dispensare possint in Votis.

III. Innumera sunt privilegia, quæ ad probandum Regularibus competere huiusmodi facultatem, tum apud Auctores, tum in privilegiorum compendiis reperiuntur collecta. Omitto privilegium Innocentii VIII. cuius meminit Alphonsus de Cæsariibus in suo Compend. Privil. (a) Eit enim, ipso teste, vivæ vocis oraculum. Omnia autem vivæ vocis oracula sunt revocata tum a Gregorio XV. Constit. quæ incipit *Romanus Pontifex*, (b) tum ab Urbano VIII. Constit. quæ incipit *Alia felici*. (c) Proferunt ergo Bullam Eugenii IV. quæ incipit: *Etsi quolibet Personæ*. (d) Sed in illa, sola conceditur vota permutandi facultas.

Insuper, inquit, & vota omnia permutare, ac in omnibus, & singulis casibus, etiam Ordinariis, aut per synodales, seu provinciales constitutiones reservatis cum eis dispensare, præter censuras, penas, vota, & casus, de quibus esset merito Sedes Apostolica consulenda. Male hunc locum interpretatur Ludovicus Miranda, (e) qui putat, verbum illud *dispensare*, etiam ad vota referendum esse; cum in textu vota expresse distinguantur, & casus; & verbum, *permutare Votis*; verbum autem *dispensare* casibus applicetur. Quapropter ipse Emmanuel Rodericus fatetur, (f) per concessionem hanc non dari facultatem ad dispensandum, sed ad commutandum vota. Proferunt etiam Bullam Sixti IV. incipientem: *Sedis Apostolica gratiose benignitas*. (g) Sed præterquamquod privilegium illud valde est limitatum: in eo nec umbra quidem dispensationis habetur. *Vota*, inquit, *peregrinationis, & abstinætiæ, quæ loci Ordinarius, si præsent esset, commutare posset, in ipsius loci Ordinarii absentia in alia pietatis opera commutare*. Ubi habetur hic dispensandi facultas? Aliqui proferunt Constit. Pauli III. quæ incipit: *Cum inter cunctas* editam in gratiam Societatis Jesu. (h) Sed illi operam perdunt. In ea enim Summus Pontifex solum commutandi facultatem concedit. *Vota quæcumque*, inquit, *per eos, scilicet Chubbiles, pro tempore emissæ, ultramarinis, visitationis liminum B. Petri, & Pauli Apostolorum de Urbe, ac S. Jacobi in Compellenda, nec non Religionis, & casuatis votis dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare*. Quam facultatem Gregorius XIII. in sua Constitutione, *Decret Romanum* confirmavit quidem, sed ultra commutationem minime extendit.

IV. Alia duo privilegia allegantur, quæ Regularibus magis favere videntur, quia in illis verbum *dispensare*, seu *relaxa-*

E 2

(a) V. Absol. quoad Sæculares secundo num. 12. (b) Tom. 3. Bull. pag. 476.
(c) Tom. 4. Bull. in append. pag. 16. (d) Tom. 1. Bull. Guincent. Constit. 63. & 2. pud. Contect. pag. 38. (e) In Manuali Præl. Tom. 1. quæ 48. art. 3. (f) QQ. Can. & Reg. Tom. 1. quæ 63. art. 3. (g) Tom. 3. Bull. Ord. Præl. & apud Conti. pag. 79. (h) Apud Contect. pag. 124.

laxare adhibetur. Primum est privilegium, quod Benedictinis Vallisoletanis ab Eugenio IV. ajunt fuisse concessum. Bullam tamen non proferunt. Passerinus (a) asserit, concessum fuisse per simplicem signaturam supplicationis portatæ Pontifici, in qua supplicatione hæc habentur: *Ac cum eis, & eorum quolibet dispensare super votis etiam Episcopo reservatis, & ea commutare in alia pietatis opera toties, quoties devotioni prædictorum videbitur expedire, auctoritate Apostolica licita, & libere possint.* Jo: Baptista de Lezana (b) ait sibi non constare, an per Bullam, an per vivæ vocis oraculum concessum fuerit privilegium istud. Non est ergo sciendum privilegio, cujus nullum profertur authenticum monumentum. Quod si dicamus iussisse concessum vel per simplicem signaturam ut Passerino placet, vel per vivæ vocis oraculum, ut suspicatur Lezana; multo minus ipsius valet auctoritas; cum privilegia eo modo concessa a Clemente XII. Constitutione, quæ incipit *Romanus Pontifex* (c) sint revocata. Præterea quamvis de privilegiis istius existentia dubitari non posset; adhuc tamen ex illo non probaretur invicte, Regulares habere facultatem proprie dispensandi, tum quia, ipso satente Roderico, ad Monasterium Vallisoletanum limitatum est, ob hanc valde coardantem clausulam: *Confessoribus deputatis, & deputandis a Priora, sive Præsidente Monasterii S. Benedicti Vallisoleti*; qui Confessoris juxta Alphandum de Casarubios (d) tres, vel quatuor deputari possunt; tum quia sensus, & significatio verborum illorum; *Cum eis dispensare super votis*, per sequentia verba, *Et ea commutare in alia pietatis opera*, explicatur, & ad solam commutationem restringitur. Cum enim, ut laudatus Passerinus advertit, dispensatio votorum genus quoddam sit, & totum comprehendens, etiam commutationem; bene habet hic locum re-

gula illa, quod quando particula *Et* ponitur inter genus, & speciem, tunc stat declarative, & limitative, ut in proposito sensus sit, quod concedatur dispensare, non quomodocumque, sed vota in alia pietatis opera commutando.

V. Alterum privilegium desumitur ex Constitutione Sixti IV. incipiente, *Sedes Apostolica*, quam referunt Jo: Baptista Confestius, (e) & Laurentius de Peyrinis. (f) In ea confirmatur facultas a Pyrrho Archiepiscopo Consentino Ordini Minorum concessa, *vota quaecumque permittendi, & relaxandi.* At relaxatio voti, plus est, inquit, quam permutatio. Illa enim solutionem importat vinculi per votum contracti, quod vinculum per solam commutationem nequaquam solvitur. Facultas ergo conceditur non tantum commutandi vota, verum etiam ab eis dispensandi. At reponi potest, & quidem non sine magno fundamento, verbum *relaxandi* eo loci tantam vim non habere, quantum ei tribuunt adversarii. Neque enim significat rigorosam, & proprie dictam dispensationem; sed eam dumtaxat vinculi solutionem, quæ etiam in simplici commutatione semper intervenit. Etenim quotiescumque votum aliquod commutatur, obligatio transfertur ab una materia ad aliam, seu quod in idem recidit, priori obligationi alia obligatio æquivalens substituitur, ac consequenter prior illa obligatio relaxatur. Cum ergo ait Pontifex concedere se facultatem commutandi, & relaxandi vota, facultatem significat absolviendi ab obligatione peculiari per votum contracta, aliamque substituendi; non significat facultatem absolute tollendi quamcumque obligationem sine ulla subrogatione, in quo vera, & proprie dicta dispensatio consistit. Deinde cuicumque Constitutionem illam attente consideranti id manifeste patebit, quod capite superiori num. 6. notavimus cum Passerino, videlicet facultatem illam in gratiam dumtaxat

Fra-

(a) Tom. 2. de statibus quæ 187. art. 1. inspect. 4. n. 604. (b) Tom. 1. cap. 19. n. 22.
(c) Part. 3. Contin. Bull. pag. 177. Edit. Luxemb. (d) In Comp. privil. V. Abiol. quoad Sacril. secundo num. 16. (e) In Collect. privil. pag. 87. (f) de Privil. Regul. Constit. 2. Sixti IV.

Fratrum Congregationis fuisse concessam. Id ex ipsa verborum serie colligitur. Ait enim: *Sacerdotibus vero hujusmodi Congregationis, seu Sæcularibus, vel Regularibus per vos eligendis* (facultas conceditur) *Eucharistiam, & alia quæcumque ecclesiastica sacramenta libera.* & licito Tibi, hujusmodique tuæ Congregationis personis absque quacumque Superioris licentia ministrandi. . . . Confessiones audiendi, & ab omnibus casibus, excommunicationibus, suspensionibus, & interdictis, & super quacumque irregularitate. . . . absolvendi, & dispensandi, votaque quæcumque permittendi, & relaxandi. Hæc ultima verba ad personas illas referenda sunt, quæ in antecedentibus nominantur expresse. Porro in antecedentibus facultas administrandi omnia Sacramenta confertur Sacerdotibus in gratiam Personarum, quæ Religioni Minorum sunt aggregatæ: Ergo in gratiam quoque earundem Personarum, subsequentibus verbis datur facultas absolvendi ab omnibus casibus, & vota quæcumque permittendi, & relaxandi. Male, ergo hujusmodi facultatis usus ex hoc privilegio ad ipsas Personas sæculares extenditur; qua in re etiam P. Fulgentius Cutiliati deceptus est. (a) Aliud argumentum, quo hæc responsio nostra firmatur, citata Constitutionis verba suppeditant. Facultas enim illa relaxandi vota communicatur Sacerdotibus, etiam Sæcularibus, quos Fratres ejusdem Congregationis elegerint. Communicatur ergo, ut ea, non in gratiam sæcularium, & extraneorum, sed in gratiam Fratrum eligentium utantur; nisi dicere velimus, Regulares ex vi privilegii hujus non tantum posse per se ipsos cum Personis Sæcularibus dispensare in votis, sed etiam posse facultatem hanc pro iisdem Personis cuiuscumque extraneo Præbitero communicare, quod certe nec Auctores illi fomniarunt, qui pro amplificandis Regularium privilegiis magis laboraverunt. Nec reponere juvat, ad Sæculares quoque Personas extensum fuisse a Julio II.

quod a Sixto pro solis Fratribus fuerat antea concessum. Quamvis enim Pontifex ille Ordini Minorum facultatem sit elargitus absolviendi Sæculares quoscumque juxta formam, & tenorem privilegii ejusdem Ordinis personis a Sixto concessi; facultatem tamen largitus non est cum eisdem Sæcularibus vel in votis, vel super irregularitatibus dispensandi, ut dictum est capite superiori num. 6. Et quod ait de Sæcularium absolutione, ad dispensationem, quæ est valde diversa, & de qua ipse non loquitur, nullo modo potest extendi.

Hæc sunt privilegia, quæ a Regularibus proferuntur. Quanti autem valeant ad probandum eos posse tuto conscientia Sæculares ipsos dispensare in votis, ex iis, quæ hæctenus dicta sunt, potest unusquisque colligere. Ac profecto omni caret probabilitate, voluisse Romanos Pontifices eam facultatem Regularibus indulgere; quod duobus potissimum argumentis ostendo.

VI. Primum argumentum desumendum P. Concina (b) ex Constitut. Pretiosius, quam edidit in gratiam sui Ordinis Prædictorum Benedictus XIII. In ea Summus Pontifex privilegia omnia illi Ordini ab Apostolica Sede concessa nedum confirmat; verum etiam novis concessionibus augeat. Et tamen circa Laicorum vota, non dispensandi, sed commutandi dumtaxat facultatem indulget. *Circa Personam, inquit, prædictis Societatibus adscriptas intelligimus, prout volumus, & de Apostolica benignitate indulgemus, concedimus, & declaramus, ut a Confessariis Ordinis Prædictorum absolvi, earumque juramenta relaxari, ac vota commutari, sicut de Confratribus, & Confratribus Reservatis supra diximus, & concessimus, possint, ac valeant. . . .* Et circa reliquas Personas Sæculares Societatibus minime adscriptas, *illam Confessariis Ordinis concedimus, ut easdem ab aliis prædictæ Sedi reservatis casibus, & censuris absolvere, earumque vota commutare, ac juramenta solvere. . . . possint, ac*

E 3 va-

(a) Theol. Mor. Tract. 4. de 1. Decal. præc. cap. 10. de Voto §. 5. n. 16.
3. Theol. Christi. in Decal. lib. 4. dissert. 3. cap. 11. n. 18.

(b) Tom.

valent. An verosimile est, Benedictum XIII. in hac eadem Constitutione, in qua adeo amplificavit sui Ordinis privilegia, ac tot ipsum, tantisque facultatibus cumulavit; an, inquam, verosimile est, facultatem dispensandi in Sæcularium votis Ordini suo auferre voluisse? Decidendum potius, in ea ipsum persuasione fuisse, hujusmodi privilegium a nullo Prædecessorum suorum reperiri concessum.

VII. Alterum argumentum desumitur ex eo, quod neque ipso Jubilæi tempore soleant Romani Pontifices Cœlestarius concedere facultatem dispensandi in votis. Legi possunt Bullæ Benedicti XIV. Benedicti XIII. Clementis XI. aliorumque Pontificum, quibus vel initio Pontificatus, vel ingruentium occasione malorum, vel ipso recurrente anno sancto indicitur Jubilæum. In iis nihil aliud Cœlestarius indulgetur, quam ut commutare possint simplicia Fidelium vota. An verosimile est, concessisse eos Regularibus quibuscunque, ut quovis tempore dispensare possint in votis; cum facultatem hanc nec eo tempore concedere consueverint, quo favores spirituales, & gratias largiori manu dispensant in utilitatem Fidelium? Adeo, quod neque ipse Major Pœnitentiarius, qui Romæ a summo Pontifice constituitur, facultatem habet dispensandi in votis, sed ea duntaxat commutan-

di. *Voto simplicia quæcumque*, ait Innocentius X.I. Constit. quæ incipit, *Romani Pontifex* §. 39. (a) *tamen si privato foram suo confirmata, possit idem Major Pœnitentiarius in alia pietatis opera commutare.* Et Benedictus XIV. Constit. quæ incipit, *Papæ beatus*, (b) concedit illi, non ut vota simplicia absolute dispensare possit, sed ut possit eadem in alia pietatis opera dispensando commutare: Quæ verba non absolutam, & proprie dictam dispensationem significant, sed solam commutationem cum aliqua dispensatione coniunctam, ut ipse Benedictus in sua Epistola Encyclica edita pro Anno sancto, quæ incipit, *Inter præteritos*, (c) explicavit. Quis autem dicat, Summos Pontifices majorem facultatem Regularibus contulisse, quam ipsi Majori Pœnitentiario? Cum ergo nullum proferatur ex una parte certum, & authenticum privilegium; cum aliarum rationes suadeant ex alia parte, auctoritas in dispensandi in votis nunquam Regularibus fuisse concessam; fides præstantia non est quibusdam Auctoribus, qui nullo præmissi examine privilegia præcantes, sine ulla hæsitacione, ac fidenter asserunt, Confessarios Regulares, præsertim Ordinum Mendicantium, posse in votis cum omnibus Fidelibus ad se accedentibus dispensare.

CAPUT VIGESIMUM.

Regulares si privilegiorum facultate fruuntur commutandi Sæcularium vota. Quid debeant in faciendâ commutatione servari?

Aliud esse dispensare ab obligatione per votum contracta, aliud eam commutare, jam diximus initio capitis præcedentis. Ibi Regularibus dispensandi facultatem negavimus, quia nullo satis firmo privilegio reperitur concessa: Hic autem facultatem illis asserimus commutandi; quia privilegia non desunt, quibus eam Regularibus communicata

fuisse probamus. Extare hujusmodi privilegia scilicet faciem indubiam laudatæ Constitutiones, præsertim Eugenii IV. *Esti quaslibet Personæ*; Pauli III. *Cum imur cumbas*, & Gregorii XIII. *Dicet Romanum*; quibus Constitutiones quoque possumus addere tum Leonis X. *Papæ æterni*, tum Clementis VII. *Ex clementi*, tum Benedicti XIII. *Tresquis* in fa-

(a) Part. 6. Contin. Bull. par. 186.

(b) Tom. 1. Bull. hujus Pont. pag. 194.

(c) Tom. 3. Bull. ejusd. Pontifi.

in favorem eorum Fidelium, qui adscripti sunt aliquibus Confraternitatibus, editas, quas capite decimo septimo num. 3. & cap. decimo nono num. 6. commemoravimus. In eorum singulis, facultas commutandi Christifidelium vota, exceptis illis, quæ Sedi Apostolicæ sunt reservata, verbis apertissimis indulgetur.

II. Hæc autem privilegia adhuc in suo robore permanere silenter asserimus, quia probari non possunt ab aliquo posteriore Pontifice revocata. Clemens enim VIII. in decreto, quod incipit : *Sacra Congregatio*, & in alio, quod incipit : *Cum dubia quedam*, quorum superius mentionem fecimus, (a) valde quidem Confessorum Regularium facultates limitat, atque coarctat; sed quoad casus Papæ, vel Episcopis reservatos, non autem quoad vota; nisi dicere velimus, etiam vota sub casuum nomine comprehendii; quod quam sit a mente Summi Pontificis, & ea sensu illorum decretorum alienum, ex eo aperte colligitur, quod in posteriori decreto declaratur expresse, casus, a quibus Regulares prohibentur absolvere, hos esse; videlicet, casus reservatos in Bulla Cœnæ; violationis immunitatis ecclesiasticæ; violationis clausuræ Monialium ad malum finem; Provocantium, & pugnantium in duello; Injuriarum violentas manus in Clericos; Simoniacæ realis scienter contractæ; conscientie beneficalis; nec non omnes casus, quos Ordinarii locorum sibi reservant, vel in posterum reservant. Quæ declaratio satis innuit, casuum nomine, non vota a Fidelibus esset, sed crimina ab eis patrata in eo decreto significari. Nec magis læsa fuerunt ab eodem Clemente VIII. hujusmodi privilegia per Constitutionem, quæ incipit : *Quæcumque a Sede*. Ea enim indulta, quæ moderari voluit, vel penitus revocare, in illa Constitutione satis expressit; & cum circa votorum commutationem nihil de novo decreverit, haud obscure significavit, Prædecessorum suorum concessionem, & gratias, hac in parte asserere se noluisset. Idcirco Benedictus XIII.

in Constit. *Pretiosus*, in qua, ut alias diximus, (b) hanc Clementinam Constitutionem declaravit esse servandam; facultatem a certis casibus absolvendam; quæ a Clemente fuerat ablata, nequaquam restituit, sed facultatem commutandi Fidelium vota, circa quam nihil ille statuerat, confirmavit, atque de novo concessit. (c)

III. Dubitare quis posset, an privilegia, de quibus loquimur, abrogata fuerint a Clemente XII. Constitutione, quæ incipit, *Romani Pontifex* edita anno 1732. in qua inter alias facultates, quas, etiam Communitatibus, Universitatibus, Capitulis, Collegiis, Confraternitatibus, Conventibus, & Monasteriis, cujuscunque Ordinis, Congregationis, Militiæ, etiam S. Joannis Hierosolymitani, ac Instituti, & Societatis, etiam Jesu, tam Mendicantium, quam non Mendicantium concessas, revocat, irritat, & annullat, hanc quoque recenset, *dispensandi, sive commutandi vota quæcumque licet simplicia dumtaxat, ac juramento minime confirmata*. Sed tollit omnem dubitationem sequens ejusdem Pontificis declaratio. Ait enim §. 6. ejusdem Constitutionis: *Ceterum per præfatos non intendimus revocare supradicta indulta, facultates, gratias, quæ per quavis litteras Apostolicas, etiam in forma Brevis expeditas, vel rescriptas a S. R. E. Cardinalium, aut Romane Curie Prætorum, aliorum, Almo Urbis Congregationibus editas, & ab eisdem Prædecessoribus approbata; nec non per Officium Penitentiariæ, Apostolicæ quandocunque concessa fuerint, seu emanaverint, quæ salva, ac firma remanere volumus*. Quapropter cum facultas commutandi vota per litteras Apostolicas Regularibus concessa fuerit, sub hac Clementis revocatione non comprehenditur.

IV. Posito ergo, quod Confessarii Regulares sola uti possint facultate commutandi vota, non dispensandi, ut fuisse probavimus; ne limites concessæ sibi auctoritatis prætergrediantur, cavere maxime debent, ne dum vota commutant, minorem, seu inæqualem materiam subti-

E 4

(a) cap. 17. n. 4. & 6.

(b) ibid. n. 6.

(c) V. sup. cap. 19. n. 6.

tuant. Ut enim commutatio sit iusta, ait P. Henno, (a) servari debet æqualitas rei ad rem; unde si fiat in minus, erit donatio saltem partialis, & admittetur aliquid dispensationis, quam facere ille non potest, cui sola commutandi facultas concessa est. Haud ignoro, Benedictum XIV. Constituit, quæ incipit, *Corvocat* concessisse Pœnitentiariis, ut possent vota simplicia dispensando commutare; id est commutationem facere cum aliqua dispensatione conjunctam. Non tenebantur illi rigorosam æqualitatem servare; & poterant priori voti materiam minorem etiam, seu inæqualem materiam substituire. Sed hæc specialis fuit, & extraordinaria facultas solis Pœnitentiarii Urbis concessa, tempore Anni Sancti dumtaxat duratura. Quapropter nullum ex ea desumi potest contra id quod dicimus, argumentum. Imo cum ipse Benedictus in eadem Constitutione Pœnitentiarios a reliquis Confessariis approbatis distingueret, plures, & ampliores illis, quam his, facultates delegando; his vero non concesserit, sicut illis, ut vota possent dispensando commutare, sed simpliciter, ut possent commutare; legitime inferitur, ex ipsius mente Confessarium, qui sola præditus est commutandi facultate, æqualitatem in commutatione servare debere. Quæ quidem æqualitas, non est arithmetice, & mathematicæ, sed moraliter accipienda, ais P. Concina, (b) atque ea sufficit, quæ prudenter, & bona fide talis existimetur; nec enim nimis scrupulose metienda res est. Hinc si dubia sit æqualitas inter materiam voto subjectam, & materiam illi substituendam, commutationi locus relinquitur. Cum enim sit dubia, consequenter non est certa inæqualitas nec pro una, nec pro altera parte; idcirco dubium deponendum est, & missa nimia superstitione, bona fide ea servetur æqua-

litas, quæ in ceteris contradicibus a viris prudentibus servari solet. Laudatus P. Henno, (c) suggerit quasdam regulas in hac votorum commutatione servandas, quæ apud eum legi poterunt; Explanare enim illas non est huius loci, cum de Votis ex professo hic non agatur. Satis est, Confessarius Regularis monuisse, ne facultate illa, qua præditos eos esse deffendimus, abutantur.

V. Quod circa æqualitatem, quæ servari a Confessariis vota commutantibus debet, hæcenus dictum est, traditur etiam a P. Patritio Sporer: (d) Et quamvis doceat, commutationem regulariter fieri debere in rem æqualem, vel quasi æqualem, aut saltem non notabiliter minorem; & eum, qui commutandi facultate pollet, posse commutare vota in aliquanto minus; id nihilominus ita temperat, ut declarat id se dixisse, non ad excludendam æqualitatem moralem, sed ad significandum, necessarium non esse æqualitatem physicam, quæ neque ab ipsis Theologis rigidioribus exigitur. *Hinc non requiritur, inquit, æqualitas stricta, & physica; & quis hanc attingat? sed moralis tantum, scilicet in aliud non notabiliter minus, sed juxta prudentis arbitrium, æque bonum, ac gratum Deo, etsi re ipsa aliquantulum minus.* Et inferius subdit, materiam, quæ in commutatione subrogatur, non debere esse ita notabiliter inæqualem, ut moraliter æquivalet alicui dispensationi. Quibus verbis ostendit, moralem se æqualitatem exigere; si ne qua dispensatio aliqua interveniret. Quapropter a communiori DD. sententia verbo potius differt, quam sensu; unde non erat, cur eum P. Concina ob rem hanc acris carperet; huic ipsius doctrinæ notam laxitatis imponeret; illicque exprobraret, quod Sanchezium, aliosque Auctores non legerit.

(a) Tom. 1. Tract. in Decal. disp. 2. quæ. 3. de Voto Concl. 4. (b) Tom. 3. in Decal. lib. 4. diss. 3. cap. 15. n. 4. & 6. Decal. cap. 3. Sect. 4. n. 122.

(c) loc. cit. (d) Tract. 3. in 2. præc.

CAPUT VIGESIMUMPRIMUM.

Disputatur, an possint Regulares dispensari cum iis, qui, sub voto simplici castitatis perpetuæ, Matrimonium deinde contraxerunt, ut possint petere debitum?

PRæter facultatem dispensandi, & commutandi simplicia Sæcularium vota, quæ non sint Sedi Apostolicæ reservata; facultas etiam Regularibus a maxima Scriptorum parte tribuitur dispensandi cum iis, qui post emissum simplex castitatis perpetuæ votum Matrimonium contraxerunt, ut possint petere debitum. Ita inter cæteros Emmanuel Rodericus, (a) Ludovicus Miranda, (b) Franciscus Borjonus, (c) Antonius a Spiritu Sancto, (d) Anacletus Reiffenstuel, (e) Didacus ab Aragonia (f) Lucius Ferraris, (g) & tere omnes Probabilistæ. In hoc tamen discrepant inter se, quod asserunt aliqui, necessariam esse Generalis, vel Provincialis licentiam, seu deputationem specialem, ut Confessarii Regulares possint dispensare; alii negant licentiam huiusmodi necessariam requiri. Salmanticenses docent, (h) satis esse, si deputatio fiat a Superiore Conventuali. P. Thomas-Franciscus Rotarius casum hunc distinguit. (i) Difficultas enim hæc, inquit, dupliciter agitari potest; primo postquam matrimonium fuit consummatum; secundo antequam consummetur. Si qui ligatus est voto, post consummatum matrimonium, dispensationem petat ad petendum debitum; concedit, dispensari posse a Confessario Regulari; quia licet votum perpetuæ castitatis sit Papæ reservatum, tamen dispensans in conjugato ad petendum debitum, non dispensat in voto, cum ipse remaneat eodem voto ligatus ita, ut si præmoriatur Uxor, non possit secundam ducere; sed dispensat solum quoad aliquam partem, scilicet quoad petendum debitum ab Uxore.

At si dispensationem petat ante consummatum Matrimonium, negat dispensari posse a Regularibus Confessariis; cum enim, inquit, tunc adhuc integre votum suum Deo reddere possit, non videtur ad banc dispensationem extendi privilegia, quæ Regulares ajunt sibi fuisse concessa. In tanta opinionum varietate, quid ego sentiam, paucis expono.

II. Dico igitur, quod si post consummatum, sive ante consummatum matrimonium dispensationem querat ad petendum debitum, qui voto perpetuæ castitatis obstrictus est; non possunt eam Confessarii Regulares concedere. Votum enim illud Summo Pontifici reservatum est. In votis autem reservatis nulla Regularibus non solum dispensandi, sed neque commutandi est concessa facultas. Nec valet id, quod Rotarius ait, in casu proposito non totalem, sed partialem duntaxat dispensationem requiri. Etenim votum castitatis, si perfectum sit, perpetuum, & absolutum, ita est Sedi Apostolicæ reservatum, ut quilibet Confessorius, quantumvis privilegiatus, prohibetur illud commutare sub pena excommunicationis Summo Pontifici reservatæ, cap. *Etsi dominici* inter Extrav. comm. de prenit., & remiss. Porro votum castitatis, de quo hic disputatur, perpetuum est, perfectum, & absolutum. Ut enim recte judicemus, an revera huiusmodi sit; considerari debet, quemadmodum observat P. Gaudentius de Janua, (*) non pro eo posteriori tempore, quo ob actualis Matrimonii circumstantias difficile nimis evasit, sed pro eo tempore, quo prodiit a libera voluntate: Cum autem

(a) QQ. Can. & Reg. Tom. 1. q. 63. art. 2. (b) In Manual. Præl. q. 47. art. 2.
(c) Retol. 15. n. 31. (d) in Direct. Reg. Tract. 2. disp. 3. Sect. 2. §. 2. n. 83.
(e) lib. 1. decret. tit. 28. n. 548. (f) in Dilucid. Priv. Tract. 6. cap. 6. n. 23.
(g) in Bibliot. V. Debitum conjugale art. 2. n. 82. (h) Tract. 9. cap. 13. punct. 1. n. 16. (i) Theol. Mor. Regal. Tom. 3. cap. 1. punct. 9. num. 20. (*) Tom. 2. de visit. cap. 7. dubit. 19. Sect. 3. n. 75.

tem fuerit tunc absolutum, perfectum, atque perpetuum; tale remanet etiam post contractum, imo & consummatum Matrimonium, nec suam mutat naturam, Matrimonio superveniente. Est ergo Sedi Apostolicæ reservatum; nec suffragantur Regularibus privilegia, ut possint illius commutandi, ac multo magis quovis modo dispensandi facultatem sibi arrogare. Præterea jam fuisse probavimus, in votis ipsis non reservatis Regulares dispensare non posse: Multo minus in voto castitatis perpetuæ, quod reservatum est. Et quamvis agatur hic non de totali, sed de partiali dispensatione; agitur tamen de dispensatione ab observantia voti, donec per alterutrum mortem vinculum Matrimonii solvatur; quæ cum vera dispensatio sit, ad Regulares pertinere nequaquam potest. Tandem, si votum castitatis perpetuæ commutare non possunt, in aliam materiam voti vinculum transferendo; multo minus erit illis permissum in eodem voto, etiam partialiter dispensare, obligationem ejus, ad tempus, & ex parte solvendo. Quocirca concludendum est, distinctionem illam dispensationis totalis, & partialis merum effugium esse a Probabilistis excogitatum ad eludendam legem; & Summos Pontifices reservantes sibi votum castitatis perpetuæ, quantumque auctoritatem se se ingerendi in materiam hanc cæteris omnibus admisse.

III. Sed audiamus, quibus rationibus controversæ facultatis assertores utantur. Nonne, inquit, Regulares dispensare possunt in omnibus votis, in quibus dispensare possunt Episcopi? At possunt Episcopi ad petendum debitum dispensare cum conjugæ, qui ante Matrimonium, votum perpetuæ castitatis emisit; eoque ligatus Matrimonium contraxit. Id ergo possunt etiam Confessarii Regulares. Verum hoc argumentum nullo negotio diluitur. Primo enim absolute negamus, Regulares dispensare posse in omnibus Sæcularium votis, in quibus dispensare possunt Episcopi. Quia enim auctoritate id

possunt? Certe non ordinaria, quæ solis convenit Ecclesiæ Prælati. Ergo delegata. Sed facultatem dispensandi in Sæcularium votis numquam fuisse Regularibus delegatam satis, superque probavimus. Male ergo, & absque ullo fundamento Regularibus auctoritas illa tribuitur, quæ jure ordinario, & vi proprii muneris soli Ecclesiæ Prælati donati sunt. Deinde juxta ipsa Probabilistarum principia, Regulares dispensare possunt circa Sæcularium vota in iis tantum casibus, in quibus possunt Episcopi dispensare jure ordinario. At ipsi Probabilistæ docent, Episcopos de jure ordinario dispensare non posse ad petendum debitum, cum conjugæ, qui cum esset voto perpetuæ castitatis obstrictus, Matrimonium inivit; atque id posse fatentur vigore dumtaxat consuetudinis, tacita Summorum Pontificum consensione approbatæ: Ita Azorius, Toletus, Diana, & alii apud Ferraris. (a) Ergo juxta principia ab ipsa Probabilistarum Schola probata, & recepta, cum Conjugæ voto perpetuæ castitatis obstricto dispensare nequeunt Regulares ad petendum debitum.

IV. Reponunt, eam facultatem, quæ vi approbatæ, & legitimæ consuetudinis Episcopi præstiti sunt, Regularibus quoque fuisse communicatam ex privilegiis ab Apostolica Sede concessis. Atque hic iterum proferunt privilegia Innocentii VIII. Eugenii IV. Sixti IV. Pauli III. Verum quanti valeant hæc concessiones, superius ostendimus, ubi probavimus, eas vel revocatas esse, quia sola vivæ vocis oraculo fuere firmatæ; vel indulgæ per eas facultatem summatim commutandi vota non reservata, nec ullam auctoritatem dari dispensandi in votis ipsis non reservatis; consequenter multo minus in iis, quæ summo Pontifici reservata sunt. Casus hujus specialis, videlicet uxoris, qui indiget dispensatione ad petendum debitum, a quo impeditur ob præcedens castitatis votum, in illatis privilegiis ne verbum quidem habetur. Quapropter Emanuel Rodericus, (a) & Ludovicus Miran-

(a) in Bibliot. V. Debitum conjugale art. 2. n. 2.

(b) Tom. 2. quæ. 63. art. 2.

randa (a) ad privilegium recurrunt a Pio V. concessum, quod impetratum fuerunt a P. Joanne de Aguilera tunc in Romana Curia Commissario Generali. At quidquid sit de hujus privilegii existentia, certum est, solo vivæ vocis oraculo fuisse concessum, ut omnes fatentur; idcirco nullius potest esse momenti, cum omnia vivæ vocis oracula tum a Gregorio XV., tum ab Urbano VIII. fuerint revocata. Eo vel maxime, quod de hac Pii concessione non constat, nisi per ipsius P. Joannis authenticam subscriptionem in Archivio Aracelitano Fratrum Minorum de Observantia repositam. Quapropter; cum P. de Aguilera Papæ Minister, seu Officialis non esset; concessio illa, de qua ipse testatur, inter ea vivæ vocis oracula computari non potest, quæ in posteriori Urbani VIII. Constitutione excipiuntur; (b) ut recte animadvertit P. Gaudentius de Janua, (c) qui laxam P. Aragoniensis doctrinam de subsistentia eorum privilegiorum, quæ per vivæ vocis oracula fuere concessa, solide, sapienterque refellit. His de causis P. Jo. Baptistæ de Lezana concludit, (d): Confessarios Regulares prædicta Pii V. concessione uti non posse.

V. Probat aliqui, facultatem illam dispensandi cum uxoris super voto castitatis ad petendum debitum, Regularibus convenire, ex quodam privilegio a Julio II. Benedictinis concessio; quod non fuit merum vivæ vocis oraculum, sed potius rescriptum Cardinalis Ludovici Summi Pœnitentarii de mandato eiusdem Pontificis editum. Sed valde infirmum est hoc argumentum. Primo enim privilegium illud, ut observat Lezana, (e) Prioribus, & Præfidentibus Monasterii S. Benedicti Congregationis Vallisoletanæ, & tribus, aut quatuor Mona-

chis idoneis pro ipsis pro tempore deputandis, & ad nutum revocandis, concessum fuit; ideoque ad universos Confessarios Regulares non debet extendi. Deinde, cum ex communi doctrina *privilegia non plus operentur, quam verba sonant*; facultas, quæ ex privilegio conceditur pro dispensatione impedimenti ex aliquo designato motivo derivantis; ampliari non debet ad dispensationem ejusdem impedimenti resultantis ex alio motivo. Porro impedimentum ad petendum debitum potest ex triplici capite a conjugibus contrahi; ratione scilicet, vel incestuosi concubitus cum affine in primo, & secundo gradu, vel voti ab uno Conjugum ante Matrimonii celebrationem emissi, vel voti editi de communi consensu ab utroque conjugē post Matrimonium contractum, etiam consummatum. Privilegium autem Julii II. nihil aliud indulget, nisi ut dispensari possit super impedimento ad petendum debitum, quod oritur ex incestu. Male ergo, & absque fundamento colligitur ex eodem, tunc etiam super illo posse cum conjugibus dispensari, quando resultat ex voto vel ante, vel post Matrimonium emissio. Ita ratiocinatur P. Gaudentius de Janua. (f) Sed de privilegio hoc plura dicenda erunt capite sequenti. Concludamus interim cum Auctore laudato, (g) *non sufficere allegare verba Doctorum, quorum unus ab altero transcribit; sed opus esse authenticis documentis, ac privilegia ad potestatem hujusmodi probandam, cum nequeat competere Regularibus, nisi per indultum.* Quæ quidem clara, & authentica documenta cum ab Auctoribus minime proferantur; ideo facultatem illam, quam ipsi propugnant, Confessariis Regularibus abjudicamus.

(a) In Manual. quæst. 47. art. 2.

cap. 7. Dub. 19. Sect. 3. num. 74.

Affinitas. (f) loc. cit. n. 73.

(b) V. sup. cap. 2. n. 4.

(d) Tom. 1. cap. 49. n. 26.

(g) ibid.

(e) Tom. 2. de visc.

(c) Tom. 3. V.

De Privilegio, quod plerique Auctores ajunt Regularibus fuisse concessum, dispensandi scilicet ad petendum debitum cum conjugis incestuosis, qui consanguineam uxoris suæ in primo, vel secundo gradu, cognoverunt.

Aliud privilegium examinandum superest, quod Regulares habere se putant, dispensandi scilicet ad petendum debitum cum uxoris, qui ob incestum cum affine in primo, aut secundo gradu, patratum, petendi jure privati sunt. Asserunt hoc privilegium præter Rodericum, & Miranda P. Anacletus Reiffenstuel, (a) & P. Franciscus Henno (b) cum aliis pluribus; quamvis circa usum ejusdem inter se non conveniant. Etenim P. Henno ait Regulares hoc privilegio uti non posse, nisi in tribunali Sacramentali, ac in domibus, & Ecclesiis Ordinis, ac nisi sint a suo Provinciali specialiter ad hoc deputati. Reiffenstuel autem conditiones has non requirit, ac speciale Provincialis deputationem necessariam non esse defendit. Sed omnem hanc opinionum varietatem circa privilegii usum, ipsius substantiam examinemus.

II. Privilegium hoc, inquit, concessum fuit a S. Pio V. Confessariis Ordinis Minorum de Observantia ad instantiam P. Joannis de Aguilera tunc in Romana Curia Commissarii Generalis, & habetur authenticum testimonium concessionis prædictæ in Conventu Araceli-tano in Archivio dicti Commissarii, quod est tenoris sequentis: SS. Dominus noster Pius V. concessit, quod Fratres Confessarii Ordinis Minorum, si sint viri docti, & juxta formam Concilii Tridentini approbati, ex commissione Provincialis dispensare possint in foro conscientie tantum ad petendum debitum cum his, qui consanguineum, vel consanguineam sui conjugis post matrimonium carnaliter cognoverunt. Confundunt aliqui hoc privilegium cum illo, cujus mentio facta est in capite præcedenti, cum tamen, ut post

Rodericum notavit P. Gaudentius de Janua, (c) duo privilegia sint diversis temporibus edita. Concessum namque ad dispensandum cum incestuosos emanasse fertur die 29. Aprilis an. 1569. & aliud respiciens jus deperditum causa emissi voti datum legitur sub die 26. Octobris ejusdem anni. Utrumque tamen soli innititur vivæ vocis oraculo. Idcirco quod superius diximus de facultate dispensandi cum uxoris voto castitatis obstrictis a Pio V. concessa; etiam de facultate dispensandi cum incestuosos conjugibus ac eodem Pontifice pari modo communicata dicendum est; unde ipsi privilegiorum propugnatores, inter quos P. Lucius Ferraris, (d) parum illam, aut nihil valere concedunt.

III. Alio igitur privilegio utuntur ad asserendam Regularibus hanc facultatem. Tale est, inquit idem P. Lucius Ferraris, (e) privilegium, quod ab Eugenio IV. non vivæ vocis oraculo, sed per Bullam concessum fuit Benedictinis Congregationis Cassinensis an. 1436. pridie Kalendas Julii. Et quamvis in præfata Bulla facultas dispensandi cum incestuosos conjugibus ad petendum debitum non contineatur expresse; nihilominus, prosequitur idem P. Ferraris, Julius II. declaravit, hanc potestatem vi dictæ Bullæ Eugeniæ esse concessam; & suam ipsam declarationem notificari fecit a Ludovico S. Marcelli Præbytero Cardinali, maximo Pœnitentiario, & Officiali Papæ, & ab eo Officii Pœnitentiariæ sigillo muniti. Declaratio autem hæc est tenoris sequentis. Nos igitur auctoritate Domini nostri Papæ, cujus Pœnitentiaria curam gerimus, & de ejus speciali, & expresso mandato super hoc vi-

(a) lib. 1. decret. tit. 28. n. 571. & lib. 4. decret. in App. de disp. sup. impedit. n. 577.

(b) Tract. in Decal. disp. 6. quæ. 3. concl. 3. (c) loc. sup. cit. num. 72. §. 2.

(d) in Bibliot. V. Debitum conjugale art. 2. n. 14. (e) ibidem.

na vocis oraculo Nobis facta, ut tam vigore concessionis Apostolicæ præstille, quam verborum hujusmodi in illa appositionum, Vos, & pro tempore existentes dierum Monasteriorum Abbates, Priores, Præsidentes, & Monachi prædicti conjugatos hujusmodi, qui post contractum Matrimonium consanguineas uxorum suarum cognoverunt, vel uxores, quæ a consanguineis virorum suorum se carnaliter cognosci permiserunt, a talibus excessibus absolvere, & eis salutarem penitentiam injungere, nec non cum eis, & eorum quolibet, ut non obstante affinitate superveniente, debitum conjugale reddere, & exigere valeant, dispensare libere, & licite valeatis, ac possint, ac valeant, perpetuo declaramus, in contrarium non obstantibus quibuscumque. Quæ quidem declaratio, licet vivæ vocis oraculo facta fuerit, in revocatione tamen Gregorii XV. & Urbani VIII. minime comprehenditur; cum ipse Urbanus VIII. Constit. quæ incipit *Alias felicis* ann. 1635, edita, declaraverit, ea vivæ vocis oracula non fuisse a se revocata, quæ alicujus Officialis, seu Ministri Sedis Apostolicæ auctoritate firmata sunt. Hujusmodi est autem allata declaratio Julii II.; Cardinalis enim Ludovicus erat tunc Officialis Papæ, utpote ejusdem Maximi Penitentiarius. Hactenus P. Ferraris.

IV. Plura sunt, quæ privilegium hoc mihi reddunt valde suspectum. Ac primo in Bulla Eugenii IV. quæ a laudato Auctore citatur, & incipit: *Etsi qualibet Personæ*, (a) hujusmodi facultatis dispensandi cum incestuosus ad petendum debitum, ne umbra quidem habetur. An verosimile est, declarasse Julium II. per illam Eugenii Constitutionem eam facultatem concedi, de qua concedenda nec cogitavit Eugenius, ut ex toto illius Bullæ tenore evidenter apparet? Non esset ista declaratio concessionis jam factæ, sed novi privilegii concessio. Præterea non solum in magno Bullario Romano, sed neque in Bullario Casimensi, in quo

P. Cornelius Marcellinus Cassianum privilegia ex Archivis, & Bibliothecis illius Congregationis extracta, diligenter collegit, declaratio hoc repeitur. An verosimile est, hunc publicum sui Ordinis Archivistam ignorasse privilegium hoc, quod tot aliorum Ordinum, quibus primario, ac directe non fuit concessum, innotuit Auctoribus? Denique illi ipsi Scriptores, qui referunt hoc privilegium, eoque ad asserendam Regularibus facultatem dispensandi cum incestuosus, utuntur, inter se non conveniunt. Alii enim, ut Rodericus, Miranda, Lerana, a Martino V. dicant fuisse concessum, & confirmatum a Julio II. Alii, ut Lucius Ferraris, concessum ferunt ab Eugenio IV. & ab eodem Julio confirmatum. Quidam Provincialis deputationem necessariam esse defendunt, ut Regulares hoc privilegio uti possint. Quidam ajunt Superioris localis deputationem sufficere; Quidam etiam nullius specialem deputationem requiri arbitrantur. (b) Quæ omnia indicant, eos indubiam, & authenticam concessionem nec legisse, nec vidisse. Quæ autem fides præləri potest Auctoribus adeo inter se dissentientibus? Hæc sunt suppositionis indicia.

V. Sed quamvis de Indulti illius existentia, & veritate dubitari non posset; nimis tamen fidenter mihi videtur P. Lucius Ferraris asserere, in generali Urbani VIII. revocatione, quæ omnia vivæ vocis oracula, etiam quorumcumque Cardinalium manu firmata, cassavit Constitut., quæ incipit: *Alias felicis record.* Edit. anno 1631. minime comprehendit. Quamvis enim idem Urbanus alia Constitutione, quæ pariter incipit, *Alias felicis record.* 1635. priorem illam aliquantulum temperaverit; nihilominus temperamentum hoc, si diligenter, ac sedulo perpendatur, aut nihil, aut parum privilegii illius assertoribus favere videtur. Siquidem in hac postrema constitutione id unum declaravit, atque decrevit, videlicet, *Sedis Apostolicæ Officialis, seu Ministros, quibus alias ante* ema.

(a) in Bull. Casin. Const. 63. & apud Confess. pag. 38. Direct. Reg. Tract. 1. disp. 1. Sect. 2. §. 3. n. 112.

(b) Antonius a Spiritu S. in

emanatis prædictas Constitutiones ex officiorum suorum auctoritate, & prærogativa de oraculo per eos a Romanis Pontificibus pro tempore existentibus habito fides haberi solebat, quoad ea, quæ ad cuiuslibet eorum officium, seu munus, quo funguntur, pertinent, in literis super revocatione oraculorum huiusmodi emanatis minime comprehensas fuisse, nec esse, nec comprehendendi debere. Ab illa ergo generali revocatione non omnia excipiuntur vivæ vocis oracula, quæ aliquis Sedis Apostolicæ Officialis, seu Ministri manu firmata sint; sed ea dumtaxat, quæ de re sunt ad ipsius Officialis, seu Ministri manus, atque officium pertinet. Porro oraculum Julii II. de quo disputamus, non continet rem, quæ ad munus, & officium spectet Majoris Pœnitentiararii, qualis erat Cardinalis Ludovicus, a quo fertur, oraculum illud suis signatum. Majoris Pœnitentiararii munus est, gravioribus Fidelium morbis quamlibet occultis mederi, atque juxta facultates sibi concessas spiritualibus eorum necessitatibus providere. Hac enim de causa, ut testatur Benedictus XIV. Constituit, quæ incipit *Passtor bonus* edita an. 1744. Apostolicæ Pœnitentiariæ Officium fuit institutum. Quod si aliquis casus particularis occurrat, ad quem non extendatur ejus facultas; Romanum Pontificem consulere debet, a quo solet ipsi vivæ vocis oraculo auctoritas illa concedi, qua indiget. Atque ista sunt illa vivæ vocis oracula, quæ ad officium spectant Majoris Pœnitentiararii. Id non obscure significat in laudata Constitutione idem Benedictus XIV. his verbis: §. 5. *Salva semper Majoris Pœnitentiararii facultate Romanum Pontificem consulendi in quibusvis particularibus casibus, etiam per præsentem nostras litteras non concessis, imo prohibitis, seu reservatis, & exceptis; ita ut ipsi Majori Pœnitentiarario de Romani Pontificis speciali mandato, vivæ vocis oraculo de super sibi factis, procedere offerenti, indubia fides debeatur adhiberi.* Hæc sunt illa vivæ vocis oracula, quæ cum proprie ad officium Majoris

Pœnitentiararii pertineant, ab Urbano VIII. declarantur excepta. Tantum autem abest, quod oraculum Julii II. quos facultas dispensandi cum incestuosis ad petendum debitum Regularibus perhibetur concedi, rem contineat ad Majoris Pœnitentiararii munus spectantem, quin imo rem continet, quæ lædit ipsius officium, & jura. Facultas enim, quæ illi concedita est ad dispensandum cum incestuosis, evadet inutilis, si Confessarii omnes Ordinum Regularium absque alio recurra possint omnes legitime dispensare. Quapropter vel omnino falsum est, vel saltem valde est incertum, quod P. Ferraris nimis fidenter asseruit, oraculum illud Julii II. in revocatione Urbani VIII. non comprehendi.

VI. Alio utitur argumento P. Anacletus Reiffenstuel (a) ad asserendam Regularibus hanc cum incestuosis dispensandi facultatem. Privilegium proferit, quo a Leone X. PP. Augustinianis conceditur, *ut cum his, qui in primo affinitatis gradu scienter aut ignoranter contraxerunt, modo notorium id non fuerit, neque in judicium productum, dispensare valeant, ut de novo contrahat, & in eodem contractu Matrimonia remaneant, prole etiam legitima.* Cum vi privilegii hujus, inquit Anacletus, possint Confessarii Regulares legitime approbati, & expositi, dispensare in foro conscientie cum conjugatis super impedimento affinitatis dirimente, ita ut Matrimonium nulliter contractum revalidare, in eoque permanere debitumque potere, ac reddere valeant; multo magis poterunt super eodem affinitatis impedimento solam petitionem debiti impediende dispensare juxta regulam §3. juris in 6. *Cui licet quod est plus, licet usque quod est minus.*

VII. Valde clarificat hoc Anacleti argumentum. Primo enim illa regula juris plures patitur exceptiones, ut notat glossa; ac frequenter fallit in iis potissimum rebus, quæ a sola contentis voluntate dependent. Potest enim quis alteri concedere quod majus est, & quod minus est prohibere. Ita quavis ex concessio-

(a) lib. 4. Decret. in append. de dispensat. sup. imped. n. 577. & seq.

teffione Romanorum Pontificum abfolvere poffint Regulares, ut alias offendimus, a cafibus Sedi Apoftolicæ refervatis, quibufdam dumtaxat exceptis; non tamen poffunt a cafibus, qui Epifcopis refervantur, abfolvere. Male ergo inferitur, poffe Regulares cum inceftuofis difpenfare, ut poffint petere debitum; quia poffunt difpenfare cum conjugatis fuper impedimento affinitatis dirimente, ut Matrimonium jam contractum valeant revalidare. Cum enim in pofteriori hac facultate prior illa neceffario non includatur; potuerunt Romani Pontifices unam fine altera delegare. Secundo elandicat argumentum, quia in eo proponitur tamquam certum, quod incertiffimum eft. Etenim de veritate illius privilegii, iure, ac merito dubitatur, cum gravia non defint fuppoftitionis indicia. P. Gaudentius de Janua nullum fe inter Doctores inveniffe teftatur, (a) qui Bullam Leonis X. perlegerit, aut eam fe legiffe tamquam teftis oculatus affirmet: Imo Alphonsus ipfe de Cafarubios, qui omnia Regularium privilegia & authentica, & non authentica in unum collegit, nullam mentionem facit privilegii huius. An verofimile eft, fi verum, & genuinum foret, tam diligentes, ac follicitos indagatores fugiffe; adeo ut nemo umquam exemplar aliquod tam amplæ, ac peculiaris concessionis inveniret? Prætera ipfi Epifcopi difpenfare nequeunt fuper impedimento dirimente occulto, cum quo Matrimonium contractum fuit, nifi plures circumftantiæ, feu conditiones concurrant, ut cum communi Theologorum Benedictus XIV. advertit. (b) Inter eas una eft, quod Matrimonium contractum fuerit bona fide, ex ignorantia iuris, aut facti; altera, ut non poffit facile adiri prima Sedes, feu difpenfatio a Papa obtineri. Facultas autem per allatum privilegium conceffa his conditionibus non eft circumfcripta, & ad eos etiam conjugatos extenditur, qui in printo affinitatis gradu, mala fide, & fcienter contraxerint. Quis sibi perfuadeat, voluiffe

Leonem Regulares Confefarios Eoifcopis, anteponere? Accedit, quod ipfe Cardinalis Major Pœnitentiarius, quamvis fit ei conceffum difpenfare in foro confcientiæ fuper impedimento occulto affinitatis ex copula illicita proveniente; abstinere tamen debet etiam in contractæ Matrimonii a difpenfatione, feu Matrimonii revalidatione in gradibus primo, & fecundo, feu fecundo tantum affinitatis ex copula licita, etiam in occultis, quemadmodum Benedictus XIV. præfcribit in fua Conftitut. quæ incipit, *Pæftor bonus*. §. 40. At facultas, quæ dicitur a Leone conceffa, etiam ad primum extenditur gradum affinitatis quovis modo contractæ. An probabile eft, omnibus indifcriminatim Confefariis Ordinum Mendicantium eam facultatem generaliter fuiffe conceffam pro quocumque cafu, & pro quavis temporis differentia, quæ nec ipfi Majori Pœnitentiario folet ordinarie concedi? Ego fufpicio, plura huiufce generis privilegia aliquibus particularibus pro aliquo cafu speciali, ita exigentibus loci, temporis, aliarumve rerum circumftantiis, primitus fuiffe conceffa; ac fucceffu temporis ab incautis Auditoribus, ac nimium de amplianda Ordinum Mendicantium auctoritate follicitis male fuiffe ad omnes Regulares perfonas indifferenter extenfa. Privilegia autem huiusmodi quanti valeant conicere quifque poteft. Denique addi poteft, privilegium illud amiffum jamdiu fuiffe per non ufum. Neque enim ea facultate revalidandi Matrimonia in primo affinitatis gradu contracta Regulares utuntur; cum fere omnes ignorent illud Leonis indultum, cuius fit a pauciffimis Auctoritas mentio; cuiusque ufum ipfi illi Scriptores, qui illud memorant, non expedire fatentur. Ex his omnibus fatis, fuperque conflare arbitror, nullius effe momenti argumentum, quod ex dubio, & incerto privilegio Anacletus depromit, ut offendat facultatem difpenfandi cum inceftuofis ad pretendendum debitum Regularibus fuiffe conceffam. Quapropter fequamur confilium Joannis Bapti-

(a) Tom. 2. de vifitat. cap. 7. Dub. 19. Sect. 3. n. 74. §. 3.
2. n. 1. ultimæ Edit.

(b) lib 9, de Synodo cap.

ptistæ de Lexana, qui ait, (a) securius esse hujusmodi concessionibus non uti; & adhæreamus sententiæ Antonii de Corduba, qui in suis annotationibus ad Compendium privilegiorum (b) loquens de privilegio dispensandi in affinitatibus contractis, post matrimonium consummatum, ratione incestus a viro commissi cum consanguinea uxoris, aut e contra, quod a

Collectore refertur ab Innocentio VIII. Confessariis Ordinis Minorum fuisse concessum, judicium suum his verbis expressit: *Non est securum uti tali concessione, dispensando in affinitate; quia non conflet de veritate, sed de rumore illius concessionis, nec habetur in libris Ordinis. Ideo in re tanti momenti, contra jus commune non est credendum rumoribus.*

(a) in Sum. QQ. Reg. Tom. 1. cap. 19. n. 25.

(b) Verb. Dispenfatio: Quoad §. 17.

PARS SECUNDA,

IN QUA AGITUR DE PRIVILEGIIS, REGULARIBUS

Præsertim Ordinum Mendicantium concessis,
pro Sacramento Pœnitentiæ suscipiendo.

CAPUT PRIMUM.

Apud Regulares Prælatos residet jurisdictio ordinaria in propriis Subditos, quam aliis quoque delegare possunt, imo tenentur: Neque enim debent obligationem Religiosis imponere, ut sibi confiteantur peccata sua.

IN comperto est apud omnes, neminem posse Regularium Personarum confessiones excipere, nisi vel ordinaria, vel delegata in Regulares spirituali jurisdictione sit præstitus. Ordinariam jurisdictionem apud eorum Prælatos residere jam nemo ambigit. Quamvis enim olim etiam Monachi spirituali Episcoporum regimini subjacerent; (a) a pluribus tamen sæculis sunt omnino ab jurisdictione Episcoporum exempti: qua exemptione Ordines Mendicantes, Prædicatorum præsertim, ac Minorum, vel ab eorum incunabulis donati sunt, adeo ut Gregorius IX. Ecclesiarum Prælatos, alioquin increpaverit, qui Religiosorum confessiones, ipsis inavitis, audire volebant, eisque injunge-

re pœnitentias, & Eucharistiam exhibere ut habetur in cap. *Nimis iniqua*, de excessibus Prælat. (b)

II. Spiritualem hanc Regularium Prælatorum jurisdictionem in propriis Subditos posteriores Pontifices agnoverunt; atque illis adeo fuit persuasum, ordinariam facultatem Religiosorum confessiones audiendi residere apud eorum Prælatos, ut quorundam audaciam, qui hanc Superiorum suorum jurisdictionem declinare tentabant, repetitis Constitutionibus refraxerint. Alexander IV. Constat., quæ incipit *Virtute conspicuus* (c) prohibuit, ne aliquis eorum (Fratrum,) alii, quam Prælati suis peccata sua confiteri præsumat, nisi necessitatis cogente articulo, vel nisi forsitan Magister, vel Prior prius

(a) Thomassin. de discipl. Part. 1. lib. 3. cap. 29. & seq. & Van-Espen Tom. 3. part. 3. tit. 22.

(b) lib. 5. decret. tit. 31. cap. 16.

(c) Tom. 1. Bullar. Ord.

Præd. pag. 407.

prius alicui Fratri dederit Fratri alteri ejusdem Ordinis licentiam confitendi. Eandem prohibitionem innovavit, & confirmavit Benedictus XI. Constit. *Inter cunctas* (a) & Innocentius VIII. Constit. incip. *Ratio exigit*, (b) ac Julius II. tum Constit. incip. *Confiteantes*; tum alia, quæ incipit *Exponi Nobis*, (c) prohibere, ne Confessionalibus, Indulgentiis, aut Bulla Cruciatæ absque Superiorum suorum licentia Fratres utantur ad sibi eligendos Confessores. Etiam Paulus III. Constituit. incip. *Exponi Nobis*, (d) decrevit, concessiones a Pœnitentiaria, aut alias a Sede Apostolica emanatas, quarum prætextu Fratres, & Moniales, neglectis eorum Prælati, & Confessariis deputatis prædictis, alios prædicti, vel aliter Ordinis Regulares, & aliquando Seculares Præbiteros minus idoneos, & inter lepram, & lepram discernere sufficientes pro eorum arbitrio in Confessores eligunt; ejusdem Fratribus, & Monialibus, nisi de licentia eorum Superioris, & eadurante, nullatenus suffragari. Tandem Clemens VIII. Constit. quæ incipit: *Romani Pontificis circumspicienda benignitas* (e) declaravit, concessione S. Cruciatæ, & aliorum indulgentiarum particularium, quantum ad articulum eligendi Confessorem, & absolvendi a casibus reservatis, cum Fratribus, Sororibus, Monialibus Ordinis B. M. de Monte Carmelo, ac aliorum quorumcumque Ordinum, & Congregationum cujusvis Instituti Mendicantium, & non Mendicantium, tam Provincia Hispaniæ, quam extra eam, ubilibet, locum minime habere, nec censeri; sed sue intentionis existere, quod iidem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem dispositioni suorum Prælatorum subiecti sint. Atque hæc declaratio tum ab Urbano VIII. Constit. quæ incipit: *In specula*, (f) tum a Benedicto XIV. Constit. incip. *Apostolica*

indulta (g) fuit confirmata. Hanc Regularium disciplinam quoad confessiones Tridentina Synodus non immutavit. Decevit equidem (h) Regulares ipsos Episcoporum approbatione indigere, ut possint confessiones Sæcularium audire; non autem, inquit Barbosa, (i) si eorundem Regularium confessiones excipere debeant; cum satis sit proprii Superioris Regularis approbatio; & mens Concilii fuerit, circa Regulares nihil in hoc innovare, sed eos curæ suorum Prælatorum relinquere.

III. Prælati ergo Regulares jure ordinario Subditotum suorum confessiones audire possunt. Præter eos nullus Sacerdos Pœnitentiæ Sacramentum potest Regularibus ministrare, nisi de eorum Superiorum licentia. Cum enim Regulares non Episcopi, sed propriis Prælati subditi sint; non ad Episcopos, sed ad Prælatos Regulares spectat, spirituales jurisdictionem pro audiendis Subditotum suorum confessionibus aliis Sacerdotibus delegare. Hæc tamen eorum auctoritas vel per Summorum Pontificum Constitutiones, vel per specialia cujusvis Ordinis statuta fuit in aliquibus limitata; unde ea non pro libito suo, sed juxta limites, ac regulas vel a Sede Apostolica, vel a Religione ipsa sibi præscriptas uti debent. Hinc aliquæ difficultates emergunt, quas in hoc opere pro viribus nostris enodare curabimus.

IV. Atque hic statim dubium occurrit; an videlicet Regulares teneantur proprio Superiori confiteri peccata sua. Ratio dubitandi defumitur ex cap. *Omnis utriusque sexus* (k) ubi præcipitur, ut Subditi constentur proprio Sacerdoti. Cum autem Superior, qui habet in Regulares ordinariam jurisdictionem, sit proprius eorum Sacerdos, videtur consequi, tenei eos apud Superiorem sacramentalem facere confessionem. Verum huic præcepto satisfacit etiam qui alteri di proprii Sacer-

(a) inter Extravag. commun. tit. de privil.

(c) ibid. pag. 262.

(d) ibid. pag. 394.

(e) Bullar. Rom. pag. 200.

(f) Tom. 4.

(g) Tom. 1. Bullar. hujus Pontif. constit. 100.

(h) Tom. 4. Bull. O. P. pag. 44.

(i) Tom. 5. ejusd. Bull. pag. 559. & Tom.

3. Bullar. Rom. edit. Luxemb. pag. 175.

(k) less. 23. cap. 15. de Ref.

(l) in Collect. lo cit. Trident. loc.

(m) lib. 5. Decret. tit. 38. cap. 12.

Sacerdotis licentia confitetur. Subdit enim eodem cap. Innocentius III. *Si quis autem alieno Sacerdoti voluerit iussu de causa sua confiteri peccato, licentiam prius possidet, & obtineat a proprio Sacerdote.* Atque id tantummodo Alexander IV., ceterique laudati Pontifices Regularibus prohibent, ne alij, quam Prælati confiteantur peccata sua, nisi de eorundem Prælatorum licentia. Præterquamquod Clemens VIII. in suo decreto de casuum reservat. pro Regularibus edito anno 1593. scrupulum omnem abstulit, omnemque dubitationem his verbis: *Non liceat Superioribus Regularium confessiones Subditorum audire, nisi quando aliquod peccatum reservatum admiserint, aut ipsi Subditi sponte, aut proprio motu id ab eis petierint.* Quo in loco grave contineri præceptum docent Auctores, adeo ut mortaliter peccaret ille Superior, qui extra casum peccati reservati alicui Subdito obligationem confitendi si-

bi suas culpas imponeret. Si ergo licite nequit Superior Subditi confessionem audire, nisi proprio motu, ac sponte accedat; liberum est ipsi Subdito vel apud Prælatum, vel apud alium Confessarium ex deputatis ab ipso sua peccata deponere. Idcirco idem Clemens statuit in laudato decreto, ut Superiores in singulis domibus deputent duos, tres, aut plures Confessarios pro Subditorum numero majori, vel minori. Ac revera hæc libertas in Subdito valde necessaria est ad præcavenda illa mala, quæ ablata ea libertate frequentissime sequerentur. Cum enim Superior jurisdictionem habeat etiam in foro externo, suspicari quis posset, uti illam notitia habita in confessione ad exteriorum domus gubernationem; nec desissent, qui ob hanc suspensionem, vel etiam ob solum reverentialem timorem ab integra, fidei, & sincera confessione suorum peccatorum impeditur.

CAPUT SECUNDUM.

An facultas approbandi Confessarios pro Regularibus etiam ad Superiores locales pertineat? Examinatur, utrum in Ordine Minorum, aliisque Ordinibus, in quibus reservata est, iid. in nihilominus Superiores locales privilegio gaudeant eligendi in suum Confessarium simplicem Sacerdotem sibi subditum, quamvis neque a Generali, neque a Provinciali approbaturum.

Ostendimus capite superiori, facultatem deputandi Confessarios, qui Regularium confessiones excipiant, apud eorum Prælatos tantummodo residere. Quærimus hic, an Superiores quicumque locales inter Prælatos hujusmodi sint recensendi ita, ut etiam ipsi pro suis respectivè Subditis Confessarios instituere possint.

II. P. Ludovicus Miranda, (a) P. Thomas-Franciscus Rotarius, (b) P. Gaudentius de Janua, (c) alique Auctores ajunt, Superiores locales, attentis antiquis Juribus, ac privilegiis sibi concessis,

Confessarios posse instituere pro suo Monasterio, sicut possunt Generales pro tota Ordine, & Provinciales pro tota Provincia; quia, inquit, virtute privilegiorum tantam habent in suis Subditis Conventuales auctoritatem, quantum Generales in totum Ordinem, & Provinciales in totam Provinciam. Nihilominus fatentur omnes, hanc Superiorum localium facultatem per generalia Statuta, maxime accedente auctoritate apostolica, restringi posse, ac limitari. Quapropter non possant Superiores locales eam exercere pro libito, sed attendere unamquique debet,

F 2

(a) in Man. Præl. Tom. 2. quæ. 19. art. 4. (b) Theol. Regul. Tom. 2. lib. 1. de Sacram. cap. 1. punct. 2. n. 3. (c) Tom. 2. de visitat. cap. 7. dubit. 20. Sect. 1. n. 3. §. 2.

bet, quid ferant proprii Ordinis constitutiones. Satis universaliter receptum est, ait Donatus, (a) ut Superiores locales Confessarios delegare nequeant, nisi approbentur a Provinciali; & hanc esse praxim suæ Barnabitarum Congregationis testatur Rotarius. (b) Apud Patres Observantes, ac Reformatos S. Francisci quoad vigintiduo capita Guardianorum auctoritatem in Capitulis generalibus vel ablatam fuisse, vel certis limitibus circumscriptam ostendit Miranda. Signanter vero facultas Confessarios instituendi, si quam antea habebant, fuit illis adempta, ac Ministris Provincialibus reservata. Nulli licet, ita habetur in Statutis generalibus Vallisoletanis ann. 1593. *facultas Fratrum confessiones audire, nec ad id quisquam idoneus reputetur, nisi aut Guardianus sit, aut a Generali, vel Provinciali per examen, si necessarium videbitur eisdem, aut alias idoneus iudicetur, & approbationem, ac facultatem obtineat.* Statutum hoc Tridentini Concilii decreto est valde conforme. Sicut enim per Tridentinum approbatio Confessariorum pro Sæcularibus solis Episcopis est reservata; ita rationi consonum fuit, ut approbatio Confessariorum pro Fratribus a Capitulo Generali reservaretur solis Prælati majoribus, qui vicem gerunt Episcoporum. Propterea statutum illud jam usu receptum est, ac inviolabiliter in tota Religione servatur.

III. Quamvis autem nullus sit hodie Guardianus, qui facultatem instituendi Confessarios pro sua familia sibi arrogare præsumat; plerique tamen non desunt, qui facultatem se habere arbitrantur eligendi sibi in Confessarium etiam simplicem Sacerdotem, quamvis a Generali, seu a Provinciali non approbatum. Ego tamen exilimo, opinionem hanc omni probabilitate carere; ac mihi persuasum est, Guardianos, aliosque Superiores locales illorum Ordinum, in quibus ad solos Prælatos majores pertinet Confessarios approbare pro confessionibus Religiosorum au-

diendis, nisi certum quoddam privilegium eis suffragetur, non posse vi muneris sui neque in propriis Conventibus in suum Confessarium simplicem Sacerdotem tam Generalis, quam Provincialis approbatione carentem eligere. Cum enim, ut ostendimus, nequeant approbare quempiam pro aliis, neque possunt approbare pro se. Hinc, sicut Parochi, postquam approbandi facultas fuit illis adempta, atque Episcopis reservata, nequeunt sibi eligere in Confessarium Sacerdotem non approbatum ab Ordinario, adeo ut opinio, quæ id assererat, ab Alexandro VII. die 24. Septemb. ann. 1665. proscripta fuerit; ita nequeunt Guardiani simplicem Sacerdotem in suum Confessarium eligere, quoniam approbatio Confessariorum pro Fratribus eisdem prohibetur, & absque ulla exceptione solis Generalibus, & Provincialibus reservatur. Habent quidem ordinariam in proprios Subditos jurisdictionem, quoad eorum confessiones audiendas, sicut Parochi habent in suos; At quemadmodum illi, ita & illi eam aliis delegare non possunt. Videndum igitur, an id saltem possint ex certo aliquo privilegio.

IV. Emmanuel Rodericus, (c) Franciscus Bordonus, (d) Rotarius, (e) aliique passim, qui Superioribus omnibus etiam localibus facultatem, de qua hic disputamus, attribuant, in medium proferunt privilegium, quod habetur in cap. *Ne pro dilatione*, de pœnit., & remiss. (f) cujus hæc sunt verba: *Ne pro dilatione pœnitentie periculum imminet animarum, permittimus Episcopis, & aliis Superioribus, nec non minoribus Prælati exemptis, ut etiam præter sui Superioris licentiam providum, & discretum possint sibi eligere Confessorem.* Guardiani, inquit, alique Superiores locales sunt veri Prælati. Comprehenduntur igitur in hoc capite, ac possunt juxta facultatem ibi concessam sibi eligere Confessarium absque Provincialis, qui est immediatus eorum Superior, licentia. Por-

ro

(a) Tom. 3. tract. 5. n. 1. (b) loc. cit. (c) Quæ. Reg. Tom. 1. quæ. 20. art. 28.
(d) Var. Resol. part. 1. resol. 31. quæ. 10. n. 28. (e) Theol. Reg. Tom. 3. lib. 1. de
Sac. cap. 1. punct. 2. n. 1. (f) lib. 5. decret. tit. 18. cap. 16.

ro frustraneum esset hoc privilegium, si eligere non possent, nisi approbatum; Omnes enim Subditi possunt cuicumque approbato libere confiteri: Nec huiusmodi electio sine Superioris licentia fieret; cum ad eligendum unam ex approbatis imo præsupponatur licentia Superioris in ipsa Confessarii approbatione contenta. Dicendum ergo posse Guardianos, aliosque Superiores locales quocumque nomine appellantur, vi illius privilegii simplicem Sacerdotem in suum Confessarium eligere.

V. Nihilominus non habet argumentum hoc tantam vim, ut omni dubitatione sublata facultatem prædictam Guardianis certo possimus asserere. Ac primo rationabiliter dubitari potest, an Superiores locales Conventuum in laudato capite comprehendatur. Cum enim duo requirantur, ut quis eo privilegio uti possit, videlicet ut sit prælatus, ac præterea ut sit exemptus, quod S. Antonius notavit; (a) quamvis Guardianis Prælatorum nomen, ac dignitas tribuatur, quamplurimi tamen non inferioris subellii Doctores negant, recensendos eos esse inter Prælatos exemptos, quorum in capite, *Ne pro dilatione* fit mentio. Ita sentiunt cum Holliensis, & Abbate B. Angelus de Clavasio, (b) & ipse Collector privilegiorum Fratrum Minorum. (c) Notandum, ait Angelus, quod tales inferiores Episcopis oportet primo, quod sint immediate sub Papa, quia exempti, qui habent Abbatem, vel Generalem, & huiusmodi super se, non possunt sibi eligere Confessorem. Et Holliensis, quem refert & sequitur Abbas, (d) duxerat: *Caveant sibi Abbates, & Canonici Ecclesiarum Cathedralium, qui immediate sub sunt Episcopo, vel alii superiori, ut ad eum recurrant in confessionibus; nam ab alio non possunt absolvi, cum a iudice non suo absoluto sa-*

ne non tenent. Hinc cum Guardiani Papæ immediate non sub sint, sed suis Provincialibus, & Generalibus; juxta horum Canonillarum sententiam non sunt inter exemptos illos Prælatos connumerandi, quibus facultas eligendi sibi Confessorem conceditur.

VI. Quod si hac rejecta sententia propugnare quis velit cum Corduba, (e) & aliis, etiam Guardianos, aliosque Superiores locales Monasteriorum in citato capite comprehendendi; potuerunt alii merito respondere secundo loco, usum illius privilegii fuisse eis per generales Ordinis constitutiones ablatum; quibus statutum fuit, ut superius diximus, nulli licere sacras Fratrum confessiones audire, nec ad id quemquam idoneum reputari debere, nisi a Generali, vel Provinciali approbatur. Unde sic licet argumentari. Per Concilii Tridentini decretum, quo solis Episcopis approbatio Confessariorum est reservata, privati sunt Parochi privilegio eligendi sibi in Confessarium simplicem Sacerdotem, quamvis etiam ipsi juxta plures Auctores (f) in illo capite *Ne pro dilatione* comprehenderentur. Ergo similiter per Statutum Ordinis, quo solis Generalibus, & Provincialibus reservatur approbatio Confessariorum, eodem privilegio Guardiani privati sunt. Non possunt Parochi simplicem Sacerdotem etiam propriæ Paræciæ in suum Confessarium eligere, ut decrevit etiam Alexander VII. quia non possunt ulli jurisdictionem ad confessiones excipiendas delegare. At neque Guardiani jurisdictionem suam possunt alteri delegare in ordine ad confessiones audiendas: Ergo ob eandem causam neque possunt simplicem suæ Familiæ Sacerdotem sibi eligere in Confessarium. Ita sentit etiam P. Lucius Ferraris in sua Bibliotheca. (g) Nec reponere juvat, inferiorem aufferre non posse, quod concessum fuerit a su-

F 3 pe-

- (a) 3. Part. tit. 17 cap. 2. §. 2. (b) in Sum. v. Confessio 3. n. 5. (c) V. Accedere ad Monall. Monial. §. item Holliensis. Et §. Tandem quoad prædicta.
(d) in cap. Conquerente de offic. ordinis. (e) in Annot. ad Comp. priv. V. Accedere ad Monall. Mon. §. Quoad illa duo. (f) Vid. Nat. Alex. de Sacr. Pœnit. cap. 5. art. 10. Reg. 14. Habert de Pœnit. ca p. 6. q. 5. Pontasium. V. Parochus. Caf. 7.
(g) V. Prælatus Regul. n. 59.

periore; ideoque non potuisse Guardianus per Capitula generalia eo privilegio privari, quod fuit illis a Gregorio IX. concessum, & in corpore juris habetur. Regula enim illa non valet, nisi in eo casu, ut docet Ludovicus Miranda, (a) quo privilegium aliquod tolleretur contra voluntatem concedentis, & etiam illius, cui concessum est. At in casu nostro dici nequit, Capitulum generale, in quo statutum illud conditum fuit, egisse contra voluntatem Summi Pontificis. Capitula enim Generalia Apostolicæ Sedis licentiam semper præsupponantur habere ad ea statuenda, quibus Religionis bono, atque utilitati prospicitur. Et si aliquando licentia desit expressa, sufficit, ait Auctor laudatus, præsumpta, seu interpretativa. Multo minus dici potest, editum fuisse statutum contra Superiorum localium voluntatem. Etenim Fratres omnes, ut Auctor idem advertit, compromittunt in Capitula generalia, ut faciant, atque disponent, de omnibus quæ pertinent ad bonum, & regimen Religionis; quo fit, ut voluntate saltem interpretativa totius Ordinis, per Capitula generalia Prælatorum quorumcumque potestas limitari possit, & usus aliquorum privilegiorum auferri; unde concludit Miranda, graviter peccaturos Guardianos illos, cæterosque Præfectos, qui abstinere nolent ab usu eorum privilegiorum, quæ per Capitula generalia sibi fuere prohibita.

VII. Tertio. Causa, propter quam Gregorius IX. privilegium illud concessit, hæc una est, ne pro dilatione poenitentiae periculum immineret animarum. Cum enim teneretur quisque ex cap. *Omnis* proprio Sacerdos confiteri; proprius autem cuiuscumque Sacerdos sit ejus immediate Superior, ut ait S. Antoninus, (b) puta Episcopi Archiepiscopus, Archiepiscopi Primas, Primas Patriarchæ, Patriarchæ Papa, qui etiam immediatus Superior est Prælatorum exemptorum; hinc subbat, ut non possent Episcopi, aliique Prælati exempti, nisi proprio respective Superiori confiteri, vel alteri de ejus licen-

tia. Quod cum grave esset, & cum sæpe sæpius ob difficultatem recursus cogentur confessionem differre; indulsit Summus Pontifex, ut possint etiam sine proprii Superioris licentia sibi Confessorem eligere. *Novum est*, inquit Collector privilegiorum Fratrum Minorum, (c) *notum est, quod Episcopi, & Superiores Prælati possunt dare licentiam Subditis suis, ut confiteantur, cui maluerint. Sed quia ipsi non poterant hoc facere erga se ipsos, contulit eis privilegium jus, ut ipsi, & alii Prælati immediate subjeti Papæ, prout sunt Generales Ordinum, possint eligere Confessorem, quem maluerint. Et Glossa in cap. Ne pro dilatione. Sic ergo videtur, inquit, quod Episcopi, vel alii inferiores Prælati exempti ante ipsam permissionem non poterant se subicere alicui confessori sine licentia sui Superioris. Porro causa illa, quæ ad concedendum privilegium Pontificem impulit, respectu Guardianorum nullo modo subsistit. Cum enim plures sint in unoquoque Conventu Sacerdotes, ad audiendas Fratrum confessiones a Prælati majoribus deputati; sicut ad Provincialem pro licentia recurrere non coguntur, ita non coguntur ob Provincialis, qui immediatus est eorum Superior, absentiam, confessionem differre. Quo ergo fundamento, & quæ de causa debet ad eos quoque privilegium illud extendi?*

VIII. Aliud argumentum suppeditant Glossa in cap. *Omnis* utriusque sexus, de prenit.; & remiss. in verb. *alieno Sacerdote*; & Fagnanus in cap. *Ne pro dilatione*, num. 7. Est autem hujusmodi. De duobus impedimentis ad actum, uno sublato, & altero remanente, actus expediri non potest. Duo autem impediunt, quominus simplex Sacerdos absolvere poenitentem possit; quorum unum personam respicit infusus Sacerdotis, si videlicet ad ministrandum Poenitentiae Sacramentum non sit idoneus; alterum Poenitentem respicit, si videlicet Sacerdos in ipsum jurisdictionem non habeat. Quamvis ergo ex vi privilegii aueretur impedimentum, quod ad audiendam Guardiani

(a) in Manual Præl. Tom. 2. q. 19. art. 5.

(b) 3. part. tit. 17. cap. 2. §. 2.

(c) Verb. Accedere ad Monast. Mon. §. Tandem quoad prædicta.

diari confessionem simplex Sacerdos habet ex jurisdictionis defectu; alterum tamen remanet, quod oritur ex defectu idoneitatis personæ ipsius Sacerdotis, qui nisi a Generali vel Provinciali sit approbatus, per generalia statuta ad audiendas Fratrum confessiones declaratur inhabilis. Quod quidem impedimentum privilegio illo non, removetur. Libertas enim eligendi Confessorem in eo concessa ad eos tantum Sacerdotes referri potest, qui sunt eligibiles: Eligibiles autem ii tantum sunt, qui a proprio Ordinario sacre approbati. Quod adeo verum est, ut Episcopi ipsi, quibus clare, & aperte privilegium illud concessum fuit, eligere nequeant in Confessarium Sacerdotem sibi non subditum, nisi a proprio Episcopo sit approbatus. Idcirco S. Congregatio Concilii declaravit, ut referunt Franciscus Suarez, (a) Cardin. de Lugo, (b) & Fagnanus laudatus, (c) privilegium eligendi Confessorem, quod competit Episcopis in vim decretalis, *Ne pro dilata-* *ne*, non esse quidem a Concilio Tridentino sublatum; sed tamen non posse sibi eligere Sacerdotem sibi non subditum, nisi aut Parochiale beneficium habeat, aut a suo Ordinario approbatus fuerit ad confessiones audiendas ad præscriptum cap. 35. Sess. 23. Quæ declaratio a Gregorio XIII. fuit confirmata.

IX. Hæ sunt rationes præcipuæ, quibus valde suspectum redditur privilegium illud, quo aliqui Superiores locales gaudere se putant, eligendi sibi in Confessarium simplicem Sacerdotem neque a Generali, neque a Provinciali approbatum. Id certe fatebitur quicumque, omni præoccupata opinione seposita, tum ad rationum pondus, quibus privilegium illud impugnatur, tum ad gravitatem Doctorum, qui eam facultatem Guardianis, aliisque Superioribus localibus negant, serio velit attendere. Nec nos aliquid amplius exigimus. Neque enim in animo habuimus demonstrare evidenter, privilegium illud vel numquam fuisse con-

cessum, vel postea certo fuisse sublatum; sed hæc sola nobis mens fuit, ostendere vel dubiam, atque suspectam esse privilegii illius concessionem, vel saltem ejusdem revocationem valde esse probabilem. Id satis est, ut possimus fidenter asserere, Superiores locales nec prudenter, nec licite eo uti posse. Non prudenter: Quæ enim prudentia, in maximi momenti negotio, in quo de rebus agitur conscientiz, & animæ, omnem spem suam in ea facultate reponere, quæ a pluribus jure, meritoque revocatur in dubium? Non licite. Quamvis enim daremus, opinionem, quæ Guardianis asserit eam facultatem, non omni probabilitate carere; cum tamen proculdubio firmamur: *ta*; & cum e contra sententiam eam facultatem negans, nedum probabilis sit, verum etiam sit tutior; illicitum est in praxi priorem sequi, posteriore rejecta; agitur enim hic de Sacramenti valore. Quapropter cum S. Congregationi propositum fuisset hoc dubium: An Superiores Regulares possint assumere in Confessarium simplicem Sacerdotem, & cum divisa essent vota; respondit Summus Pontifex, ut refert Franciscus Suarez, (d) tutiorem partem esse sequendam.

X. Caveant ergo Superiores locales ab usu illius privilegii, quod adeo certum non est, quantum fortasse plures ex illis hactenus sunt arbitrati. Ac si quis nolit allatis rationibus cedere, aut nostro consilio adherere, saltem caveat, ne limitos concessæ in laudato capite facultatis excedat. Errant enim qui putant facultatem concedi eligendi prohibitoquecumque maluerint. *Permittimus*, ait textus, *ut providum, & discretum possint sibi eligere confessorem*. Discretus autem quis sit, discimus ex cap. *Omnis de poenit.*, & remiss. *Sacerdos autem*, inquit, *si discretus, & castus, ut more periti Medici superinfundat oleum, & oleum vulneribus sauciatis, diligenter inquirens peccatoris circumstantias, & peccatis quibus prudenter intelligat, quales debent ei*

F 4

pra-

(a) disp. 23. sect. 6. n. 6. (b) disp. 21. de poenit. sect. 2. num. 22. (c) In lib. 3. decret. de poen., & rem. cap. *Ne pro dilata-*, num. 62. (d) disp. 22. de poenit. sect. 4. num. 2.

præbere consilium; & cujusmodi venedictum adhibere, diverſi experimentis utendo ad ſalvandum agrotum. Numquid huiusmodi diſcretionem ſunt præditi Sacerdotes illi iuniores, qui Theologiam moralem nec dum a limine ſalutarunt; vel illi, qui, licet ætate provecti, numquam tamen ob ſcientiæ defectum, vel ob hebetudinem mentis iudicati ſunt ad miniſtrandum Pœnitentiæ Sacramentum idonei? Et tamen huiusmodi ſunt ut plurimum Sacerdotes, ad quos confeſſionis cauſa recurrunt Superiores illi, qui privilegium eligendi Confeſſorem ſibi putant eſſe conceſſum. Cum enim in qua-

libet Religioſa familia illi, qui ad exercendum munus Confeſſarii ſunt apti, Provincialis approbatione donati ſint reliquum eſt, ut cæteri, qui non ſunt, approbati, vel ætatis, vel prudentiæ, vel ſtudii ſufficientis defectu ſint ad illud munus inepti. Guardiani ergo, alique Superiores aliquem ex iſtorum numero ſibi eligentes in Confeſſarium, ſemper male conſulant animæ ſuæ. Nam eſſi privilegium, quod habere ſe jaſtant, in dubium revocari non poſſet, certum tamen eſt, facultatem eis non concedi eligendi ſibi in Confeſſarium Sacerdotem, qui neque providus ſit, neque diſcretus.

CAPUT TERTIUM.

Confeſſarii a Provinciali approbati confeſſiones audire poſſunt Religioſorum ejuſdem Ordinis, quavis alterius Provinciæ, quos in Monaſteriis hoſpitari contigerit. Proponitur quaſtio, an valida ſit, ac licita Confeſſio mutua inter Fratres Obſervantes, ac Reformatos S. Franciſci, ac reſolvitur P. Sabini Bononienſis opinio contendentes Reformatos accedere poſſe ad Obſervantes, & viciſſim, eo tantum fine, ut apud illos deponant peccata ſua. Aliquibus ejuſdem Auctoris argumentis occurrunt.

Cum apud Regulares, poſſimum Mendicantes, ad omnes Provinciæ Conventus Superioris Provincialis extendatur auctoritas; revocari nequit in dubium, quin Religioſi qui in eiſdem Conventibus de familia morantur, valide, ac licite poſſint a Confeſſariis ab eodeputatis abſolvi. Dubitare quis poſſet, an idem dicendum ſit de Religioſis advenſis ejuſdem quidem Ordinis, ſed alterius Provinciæ, quos in Monaſteriis vel occasione itineris, vel alia de cauſa hoſpitari contigerit. Verum etiam hi Religioſi, cum Subditi evadant illius Superioris, in cujus Provinciæ, ac Monaſterio morantur; poſſunt ad quemcumque Confeſſarium a Provinciali approbatum cauſa confeſſionis accedere; atque ita declaratum habetur in Conſtitutionibus generalibus Fratrum Reformatorum S. Franciſci cap. 9. num. 21.

II. Doctrina hæc non inutili quaſtioni occaſionem præbet; videlicet, an id, quod

de Religioſis advenſis, diverſæ quidem Provinciæ, ſed ejuſdem Ordinis, dictum eſt; ampliandum quoque ſit tum ad Religioſos Regularis Obſervantiæ S. Franciſci, qui ad Reformatorum Conventus, tum ad Reformatos, qui ad Conventus Obſervantium accedunt, ita, ut valide, & licite tum Obſervantes a Reformatis, tum Reformati ab Obſervantibus poſſint abſolvi? Proponitur hæc quaſtio a P. Sabino Bononienſi in ſua Luce Morali, (a) ubi defendit, licitam eſſe, & validam confeſſionem mutua inter Fratres Obſervantes & Reformatos ubique locorum. Sed nimis abſoluta, ac generalis mihi videtur hæc reſolutio. Quapropter diſtinctione opus eſt. Vel enim Religioſus ille, qui vult Pœnitentiæ Sacramentum ſuſcipere, ad Conventum accedit tamquam Hoſpes, quia non eſt in loco propriæ familiæ Conventus; vel accedit conſulto eo tantum fine, ut confeſſetur peccata ſua.

(a) Traſt. 68. quæſt. 13. num. 24.

sua. Si accedat (tamquam Hospes, P. Sabinus) sententiam amplector, & aio tum Confessarium Observantem advenæ Reformati, tum Confessarium Reformatum posse valide, & licite confessionem advenæ Observantis excipere. Cum enim utraque Familia, Observantium videlicet, atque Reformatorum unum Corpus constituat sub eodem capite, Ministro scilicet Generali; Religiosus advena subditus illius Superioris evadit, a quo hospitio recipitur, ejusque subest jurisdictioni eo tempore, quo in ipsius Conventu moratur. Quod tum ex Apostolicis, tum ex Ordinis constitutionibus aperte colligitur, quibus non solum Generali Ministro, verum etiam singulis Provincialibus, & eorum Vicariis, atque Custodibus indulgetur, ut in Provincia, & Custodi sibi commissis, Fratris constituti ibidem, & alii Fratres ejusdem Ordinis undecumque ad eos declinantibus, absolutione, & dispensatione indigentibus, absolutionis, & dispensationis beneficium impertiri valeant; ut videri potest in confessione Clementis IV. a Sixto IV., & Julio II. confirmata, quæ tum Vallisoletanis, tum Barcinonensibus Constitutionibus est inserta, atque etiam in Statutis generalibus Reformatorum laudata, atque recepta. (a) Cum ergo tam Observantes, quam Reformati ejusdem revera sint Ordinis, possunt in eo Conventu, ad quem declinaverint hospitii causa, absolutionis beneficium vel ab ipso Provinciali Ministro, vel ab aliquo ex Confessariis ab eo deputatis accipere. Quinimo dicendum est, tum Observantem, qui apud Reformatos, tum Reformatum, qui apud Observantes diversatur, non posse peccata sua Confessario vel Sæculari, vel Regulari alterius Ordinis valide confiteri. Confessio enim illa est invalida, quæ fit apud Sacerdotem jurisdictione carentem. In casu autem nostro, si Religiosi illi Confessario vel Sæculari, vel Regulari alterius Ordinis confiterentur, proculdubio confessionem suam facerent apud Sacerdotem jurisdictione carentem. Cum enim Sacerdoti extraneo non possit hæc

jurisdictio conferri, nisi vel a Papa, vel a Religionis Prælati; Prælati autem Religionis, ac ipsi Romani Pontifices eam non concedant, nisi in necessitatis articulo, extra quem imo prohibent, ne Fratres extra Ordinem confiteantur; consequenter quilibet extraneus Sacerdos jurisdictione caret in Religiosos Hospites, de quibus loquimur: Neque enim vera potest præteriri necessitas, dum hospitantur in Cœnobii, ubi plures prælati sunt Confessarii a Superioribus Ordinis approbati. Hospites ergo tam Observantes, quam Reformati non tantum possunt apud Confessarios eorum respective Conventuum, in quibus morantur, valide, & licite confiteri peccata sua; verum etiam & Apostolicis, & Ordinis constitutionibus, quas referemus inferius, apud Confessarium extraneum ea confiteri prohibentur.

III. Hoc, quod de Religiosis Hospitibus dictum est, ad Religiosos illos male mihi videtur extendi, qui vel ad Observantes, vel ad Reformatos accedunt eo tantum fine, ut apud illos deponant peccata sua, quicquid in contrarium dicat P. Sabinus laudatus. Res hæc practico illustrari potest exemplo. P. Fabricius ex Observantium familia, qui degit in Civitate, in quo tum Observantium, tum Reformatorum Cœnobita sua sunt, ad Reformatorum Conventum se confert, specie quidem invisendi P. Sophronium amicum suum, sed revera ea intentione, ut illi confiteatur peccata sua; nulla petita, vel obtenta a suo Superiore confessionis apud Reformatum faciendæ licentia. Dubitatur, an P. Sophronius, qui a suo Provinciali Reformato pro Fratrum confessionibus est approbatus, confessionem P. Fabricii Observantis valide possit excipere? Si P. Sophronius non tantum sui Provincialis, sed etiam ipsius Generalis facultate munitus sit; dubitari nequit, quin Pœnitentiæ Sacramentum etiam Religioso Observanti possit valide, ac licite ministrare; Facultas enim illa ad Fratres omnes extenditur Generalis jurisdictioni subiectis, ejusmodi sunt tam Observantes, quam Reformati. At si solum ha-

(a) cap. 7. num. 12.

habeat sui Provincialis approbationem; ego quidem sentio contra Sabinam, non posse illum tuta conscientia P. Fabricii confessionem audire; & si audiat, eam fore defectu jurisdictionis invalidam. Cum enim Superior Provincialis, qui approbavit P. Sophronium, nullam habeat in P. Fabricium auctoritatem, nullam consequenter potuit in eum alteri delegare. Quapropter, cum ab eo Confessarii nequeant institui, ac deputari, nisi pro solis Fratris sibi subditis; legitime inferitur, P. Sophronium nullam acquisivisse per sui Provincialis approbationem in P. Fabricium auctoritatem; cum idem P. Fabricius nullo modo possit inter illius Subditos numerari. Ita sentiunt etiam P. Sanctiorius, (a) P. Felix Potestas, (b) & P. Philippus de Castelluccio, (c) Sed expendamus contraria opinionis momenta.

IV. Prima ratio, quam profert P. Sabinus, hæc est; quia amicitie familiæ, Observantium videlicet, & Reformatorum, formant unam totalem Religionem unitate Capitii; & quilibet Confessarius approbatus in nostra Religione censetur unicuique Fratri nostro, tamquam proprius Sacerdos. Ex utraque Familia unam totalem Religionem constituit, omnes concedunt. At quomodo ex hac unitate Religionis, & Capitii possit inferri, quemlibet Confessarium in Religione approbatum, habendum esse tamquam proprium Sacerdotem quorumcumque utriusque Familiæ Fratrum, profecto non video. Etenim Religionis unitas Provinciarum distinctionem non tollit; neque ex eo, quod unicum sit supremum utriusque Familiæ Caput, ultra iustos limites extendi debet inferiorum Prælatorum auctoritas, ita ut unius Familiæ Prælati in Subditos alterius Familiæ, & Superiores unius Provinciæ in alterius Subditos jurisdictionem suam libere possint aliquo modo exercere. Id enim non ordinem pareret, sed confusionem. Quapropter suis finibus unusquisque debet esse contentus. Quilibet Provincialis, si cut distinctam Provinciam regit, ita di-

stinctos Subditos habet; quibus tamen omnibus præest Generalis Minister, ex qua Generalis præsentia unitas Religionis exargit. Hæc unitas Religionis, & Capitii facit, ut Generalis Minister, sicut in omnes, & singulos cujuscumque Provinciæ Fratres jurisdictione potitur, ita valeat Confessarios pro omnibus approbare. Provinciales tamen, cum propriæ dumtaxat Provinciæ præsent, pro solis propriæ Provinciæ Subditis Confessarios instituere possunt, qui nisi sint Generalis quoque facultate muniti, alterius Provinciæ, ac multo minus alterius Familiæ Subditorum confessiones nequaquam possunt absque eorum respectu Prælatorum licentia defectu jurisdictionis audire.

V. Secunda ratio P. Sabinæ aut nihil, aut parum differt a prima. Sacerdos, inquit, approbatus pro Fratribus sive ab uno, sive ab altero Provinciali videtur idoneus Confessor pro omnibus Fratribus totius Ordinis per universon Orbem terrarum Ministro Generali subiectis. Si ergo sumus uniti, quis nos separabit in jurisdictione fori interni, & Sacramentalis? Gratis hic asserit, ac falso supponit omnimodam unionem inter utramque Familiam Observantium, atque Reformatorum. Quamvis enim utraque ab eodem Ministro Generali regatur, habet utraque nihilominus distinctas Provincias, & Provinciales distinctos, imo diverum vivendi, ac vestiendi modum, nec Reformati servare tenentur generales Ordinis constitutiones in his, quæ peculiaribus eorum Statutis ab Urbano VIII. approbatis adversantur. Tota ergo unio, quæ inter eas reperitur, ad supremum Caput refertur, quod est utrique commune. In cæteris sere omnibus distinctæ sunt, ac separate. Quid ergo mirum, si in jurisdictione pariter separantur fori interni, ac Sacramentalis?

VI. Tertia ratio majorem aliquam vim præferre videtur. Acla, inquit, capitularia, inter quæ utique sunt electiones, & approbationes Confessorum, utrius-

(a) in Stat. 1. quæ. 10. in fine. (b) Tom. 1. part. 4. cap. 5. n. 2434. (c) Dichia-
raz. della Regola Tom. 1. Tratt. della confess. art. 6. dub. 2.

utriusque Familiae, confirmantur a Generali Ministro sive immediate, sive mediante Commissario Visitatore Capitulis assilente. Ergo Confessarii censentur approbati pro Fratribus totius Ordinis. Sed facilis est responsio. Generalis enim approbans electiones Confessariorum, quam sunt in Capitulis Provincialibus, confirmat utique Religiosis electis facultatem audiendi confessiones illis collatam; sed non ideo aut collatam extendit, aut novam, amplioremque concedit. Cum ergo facultas illis a Provinciali collata sit pro audiendis confessionibus illorum Fratrum, qui sibi subditi sunt; hæc ipsa facultas ad Fratres Provinciae illius limitata confirmatur a Generali. Quapropter ex hac confirmatione non licet inferre, Confessatum in Capitulo Provinciali approbatum, eo ipso censi approbatum pro Fratribus totius Ordinis. Nonne electiones etiam Provincialium, & Guardianorum confirmantur a Generali? An ideo in omnes, & singulos Fratres totius Ordinis Ministro Generali subditos jurisdictionem acquirunt? Nulla certe auctoritate potentiur in alienos Subditos, nisi forte tam-

quam Hospites ad eorum Provinciam, & Conventus accedant. Idem dicendum de Confessariis. Præterquam quod in Capitulis Provincialibus instituuntur quidem Confessarii, sed non approbantur: Id est, ad obeundum Confessarii munus tum ratione ætatis, tum ratione morum declarantur idonei: Sed munus illud eis non committitur, nisi idonei etiam quoad scientiam ab Examinatoribus judicentur. Generalis igitur approbans Acta capitularia, confirmat quidem Confessariorum institutionem, sed non confirmat eorum approbationem, quæ a solo Provinciali fit extra Capitulum. Denique quot Confessarii in Congregationibus intermedii instituuntur, quibus Generalis Minister non præest neque per se, neque per Visitatorem a se deputatum! Harum autem institutionum notitia ad Generalem non mittitur, sicut mittitur Guardianorum electio; ac proinde dici nequit a Generali eas confirmari, nisi dicere velimus Generalem Ministrum approbare, & confirmare id, quod ignorat. Nullius ergo roboris est argumentum, quod trahit P. Sabinus ex Actuum Capitularium confirmatione.

CAPUT QUARTUM.

Alie P. Sabini rationes confutantur.

Pater Sabinus, ut probet Confessarios tam Observantes, quam Reformatos, licet a suis dumtaxat Provincialibus sint approbati, nihilominus posse valide, ac licite omnium Fratrum utriusque Familiae confessiones excipere, præter argumenta, quæ capite superiori soluta sunt, aliis rationibus utitur, quas hic ad tertiam revocabimus. Consuetudo, inquit, vim legis habet, ac sufficientem præbet jurisdictionem. Atqui viget consuetudo hujus laudabilis mutæ Confessionis tam activæ, quam passivæ Observantes inter, & Reformatos: Ergo saltem vi ipsius confertur eis jurisdictione. Quod autem legitima sit ea consuetudo, probat ex eo, quod utriusque Familiae Prælati, qui eam & sciunt, & vident, nihilominus non reclamant. Ergo ipsam

approbant. — Quod ad conferendam jurisdictionem tacita Superiorum approbatio aliquando sufficiat, quodque certius tacita hujus approbationis indicium sit consuetudo jam introducta, ab omnibus recepta, nec a Superioribus illam non ignorantibus improbita, non diffitemur. Negamus tamen, quod asserit hic P. Sabinus, consuetudinem in Religione vigere ab omnibus receptam, atque a Provincialibus approbatam, ut tum Observantes apud Reformatos, tum Reformati apud Observantes libere constentur. Paucissimos vidi Observantes Reformatum Confessarium querere; paucissimos item Reformatos ad Observantes causa confessionis accedere; atque hi sunt, ut plurimum, indisciplinati aliqui Religiosi, qui cum nolint mores corrigere,

ac vivendi rationem, quæ reprehenditur a Confratribus suis, quos ipsi scrupulosos appellat, immutare; Confessarios, quos facilius fallere possint, secreto, ac furtim quærent extra Conventum. An dici potest consuetudo legitima id, quod a paucis huius generis Religiosis fieri videmus Præterea si ea, quam supponit P. Sabinus, consuetudo vigeret; Confessarii a Provincialibus approbati frustra Generalis facultatem pro audiendis Fratribus illius jurisdictioni subiectis sibi procurarent, ac frustra eam Generales ipsi concederet. Supponunt ergo necessariam esse, ut Fratres omnes sive Observantes, sive Reformatos possint indifferenter audire. Quapropter falsum est, consuetudinem illam ab omnibus esse receptam. Sed neque tacita Superiorum approbatio potest iure prætendi. Eorum enim silentium, communi consuetudine, ut ostendimus, deficiente, valde æquivocum est internæ approbationis indicium. Ideo enim probabiliter tacent, vel quia eos latet, aliquem inter suos Subditos esse, qui ad Confessarium a se non approbatum accedat, vel quia supponunt, Confessarium, apud quem Religiosus aliquis sua peccata deponit, Generalis facultate esse munitum. Ceterum morem hunc libere consentiendi peccata sua cuilibet Confessario sive Observanti, sive Reformate, nulla petita proprii Superioris speciali licentia, a Prælatis Ordinis non approbati, ex alto, quod hac de re in generalibus Constitutionibus habetur, silentio, non sine fundamento colligitur. Si enim ad removendam omnem dubitationem declaratum fuit in Capitulis Generalibus, Fratres Hospites undequaque accedentes posse a Superioribus, ad quos acceptunt, absolvi; ita ad tollendos scrupulos omnes declarari debuisset, posse quemlibet Confessarium a suo Provinciali approbatum Fratrum utriusque Familiae libere, & quovis in casu confessiones audire. Cum ergo numquam edita fuerit huiusmodi declaratio, non leve indicium est, morem illum, seu potius eam opinionem a Prælatis Ordinis non approbati. Quapropter id, quod Auditores communiter docent, posse Confessarium a proprio Episcopo approbatum etiam Fidelium ex aliis

Dicebimus ad se confluentium confessiones excipere; ad Confessarium nostrum a suo Provinciali approbatum non debet extendi; ita ut Fratribus omnibus tam Observantibus, quam Reformatis Penitentiae Sacramentum valeat ministrare. Inter Confessarium enim approbatum a proprio Episcopo pro Sæcularibus, & Confessarium nostrum a suo Provinciali pro Fratribus approbatum maximum interest, atque palmare discrimen. Facultatem siquidem illi præbet tacitus Episcoporum consensus, de quo dubitare non sint consuetudo ab omnibus recepta, ubique sine contradictione servata, atque ab Ecclesiæ Prælatis non ignorata. At Confessarius noster tacitum hunc Superiorum consensum neque prætereundum potest, neque probare; cum nequeat ostendi, similem vigere in Ordine consuetudinem.

II. Aliam rationem P. Sabinus ex Synodo Tridentina depromit, quæ Sess. 23. cap. 15. de Reform. decrevit, nullum, etiam Regularem, posse confessiones Sæcularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus judicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat. In hoc decreto, ait P. Sabinus, nullam mentionem Concilium facit de confessionibus Regularium inter se. Cum ergo non coarclaverit jurisdictionem Confessariorum Regularium inter se, sequitur a contrario sensu, posse istos audire confessiones suorum Religiosorum in toto Mundo; nam exceptio firmat regulam in contrarium. Consecutio hæc quam extorta sit, atque violenta, nemo est, qui non videat. Ex eo enim, quod Concilium Episcoporum approbationem in Sacerdote requirat, ut valide possint Sæcularium confessiones audire, ac Regularium confessiones consulto prætermiserit, seu potius tacite exceperit; id unum sequitur, pro audiendis Regularium confessionibus, non Episcoporum, a quorum jurisdictione sunt Regulares exempti, sed Prælatorum Regularium, quorum illi subditi sunt, necessariam esse approbationem, atque licentiam. At nullo modo potest inferri, Confessarium ab uno Pro-

vin-

vinciali approbatur audire posse Religioforum confessiones in toto Mundo. Imo hæc illario a Concilii mente omnino videtur aliena. Sicut enim alienum est a mente Concilii, ut Confessarius, quamvis a proprio Episcopo approbatus, Sæcularium confessiones excipere possit in toto Mundo; quemadmodum Romani Pontifices declararunt; (a) ita a mente Concilii videtur alienum, ut Regularis a suo Provinciali approbatus possit in toto Mundo Religioforum confessiones audire. Præterea nihil Concilium innovavit circa Regulares in eo decreto, sed illis curæ suorum Prælatorum reliquit, ut obfervat Augustinus Barbosa. (b) Voluit ergo Concilium, ut quoad confessiones Regularum permanerent res in eodæta, in quo erant ante Concilium. Obstat P. Sabinus, si potest, ante Concilium Confessarium a solo suo Provinciali approbatur audire valide potuisse in toto Mundo omnium Religioforum sui Ordinis confessiones, & ultro nos concedemus, etiam post Concilium eadem facultate pollere. Id autem nunquam præstabit. Etenim, cum etiam ante Concilium ad proprios dumtaxat Subditos limitata esset Provincialium auctoritas; consequens est, ut ad eorum dumtaxat Subditos limitata quoque esset ea jurisdiction, quam Sacerdotibus pro audiendis Fratrum confessionibus delegabant. Si hæc disciplina servabatur ante Concilium, etiam nisce temporibus servanda est, cum circa illam nihil fuerit a Concilio innovatum.

III. Nec valet id, quod reponit Auditor laudatus, videlicet Provincias nostras in hac materia confessionum non esse velut Episcopatus diversos; quod ne gratis videatur asserere, probat ex eo, quod Provinciales non amplius valide possint sibi reservare casus. Quam inutilis est hæc responsio, tam est probatio ridicula. Responsio inutilis est, quia ut vim allatæ a nobis rationis eludat, ordinem cogit, & sistema Religionis evertere, atque id venditare, quod opponitur com-

muni hominum, & Religioforum sensui; videlicet Provincias nostras, ubi de confessionibus agitur, non esse velut Episcopatus diversos, eas non esse limitibus circumscriptas, & consequenter Prælatos earum non habere distinctos Subditos. Probatio autem, quam affert, ridicula est. Si enim ideo Provincie nostras non sunt velut Episcopatus diversi, nec distinguantur quoad spirituales fori interni jurisdictionem in totidem quasi Dioceses, quia Provinciales non possunt amplius sibi reservare casus; necessario sequitur, eo saltem tempore in totidem velut Episcopatus fuisse distinctas, quo earum Prælati plena, & libera poterant reservandi sibi casus auctoritate. Hac autem auctoritate potiti sunt usque ad Clementem VIII. qui decreto suo quibusdam eam limitibus circumscriptis. Concedere ergo debet P. Sabinus, si coherentem loqui velit, atque ingenio fateri, usque ad tempora Clementis VIII. tum ante, tum post Concilii Tridentini celebrationem Provincias nostras etiam quoad fori interni jurisdictionem fuisse veluti totidem distinctas Dioceses, nec potuisse Confessarios ab unius Provincie Prælati deputatos jurisdictionem sibi commissam in alterius Provincie Subditos exercere. Quis porro dixerit, Clementem VIII. invertere voluisse hunc Provinciarum ordinem, atque distinctionem, quæ tamliu viguit, & ab ipsa Tridentina Synodo non fuit immutata? Præterquamquod falsum est, Provinciales non posse amplius sibi reservare casus. Limitatur quidem in Clementis decreto hæc reservandi facultas, sed non adimitur. Designantur enim in eo undecim casus, quorum dumtaxat Regulares Prælati reservare sibi possint absolutionem. Sed cum in eodem decreto eorum relinquatur arbitrio, vel omnes, vel aliquos tantum reservare ex designatis casibus, prout Subditorum utilitati expedire prouiderent in Domino iudicaverint; & cum Summus Pontifex non neget eisdem facultatem alios quoque reservandi casus

præ-

(a) Vid. sup. part. 1. cap. 8. n. 2. & seq. cap. 13. Num. 9.

(b) in Collect. in Concil. Trid. Sess. 23.

præter a se designatos, sed tantum præscribat, ut id non faciant, nisi Generalis Capituli in toto Ordine, aut Provincialis in Provincia matura discussione, & consensu; tantum abest, ut adimat eis reservandi casus auctoritatem, quinimo eam supponit, atque confirmat. Quapropter cum falsum sit, Ministros Provinciales non posse amplius sibi reservare casus; falsum pariter est, quod inde interebat P. Sabinus, Provincias nostras quoad spirituales fori interni jurisdictionem non esse velut Episcopatus diversos. Hanc certe distinctionem, atque diversitatem inter utramque Familiam, Observantium, & Reformatorum negare non potest, cum revera multo plures sint casus reservati pro Observantibus, quam pro Reformatis. Qua posita diversitate, ac distinctione, corrumpit illud fundamentum, cui innititur ejus opinio de licita, & valida confessione mutua inter Fratres Observantes, & Reformatos ubique locorum.

IV. Postremo loco P. Sabini in medium profert cujusdam P. Commissarii Generalis declarationem. Cum enim in sacro Alvernæ Monte quidam advena Sacerdos nostri Ordinis, qui in sua Provincia Confessarius erat, quorundam Fratrum illius Cœnobii confessiones renuisset audire, ea de causa, quia non erat a Ministro Provinciali Tusciæ approbatus; consultus hac super re Commissarius Generalis respondit, Confessarium approbatum in sua Provincia, sine scrupulo posse audire Fratrum confessiones in toto Mundo. — Verum privata hæc Commissarii illius Generalis responsio habenda non est tamquam lex, seu tamquam regula certa, qua Confessarii nostri quovis tempore tuta conscientia uti possint ad Fratrum omnium confessiones audiendas. Ita senserit ille: Numquid inde potest inferri, omnes Superiores Generales Ordinis in eadem opinione versari? Quot Religionis nostræ Scriptores contrariam sententiam docent! Præter Sanctorum superius laudatum P. Felix Potestas in suo Confessariorum examine (a) expres-

sus verbis ait, in nostra Religione Confessionem Religiosi Reformati factam cum Confessario Observante, aut e converso, validam quidem esse, si Confessarius sit a Generali approbatus, quia Observantes, & Reformati formant unum Corpus sub uno Capite; sed invalidam esse, si Confessarius sit approbatus a suo loco Provinciali, nisi Religiosus Prænitens sit Hospes, aut itinerans; quia Religiosi unius Provincialis non sunt Subditi alterius Provincialis: Et quia jurisdictio non extenditur in non Subditos, facultas delegata, quam habet Confessarius ab uno Provinciali, non extenditur ad Subditos alterius. Si ita sentiunt plures ex Ordine nostro Scriptores, qui nullo modo possint in rigorismi suspensionem adduci; an verosimile est, omnes Generales Prælati in oppositam abire sententiam; adeoque velle, ut Confessarius ab uno Provinciali approbatus, eo ipso approbatus pro omnibus Fratribus totius Ordinis censetur? Cum ergo privata illius Commissarii Generalis responsio nec tutam relinquit opinionem P. Sabini, neque probabilem; quis in praxi eam audeat amplecti, ubi agitur de Sacramenti valore, in cujus administratione illicitum est, ut Innocentius XI. declaravit, sequi opinionem probabilem, relicta tutiore? Porro sententia, quam cum Sanctorio, & Felice Potestate nos propugnamus, certe est magis tuta: Eam igitur & docere tenemur, & sequi. Accedit decretum editum in ultimo Generali Capitulo Mantuano, atque a Reverendissimo P. Johanne de Molina Ministro Generali, nec non a Reverendissimo P. Paschali de Varisio Commissario Generali Cismontano sub præcepto S. Obedientiæ inculcato, quo præscribitur omnibus Fratribus, ut sententias tutiores, ac probabiliores in rebus moralibus amplectantur; quod quidem decretum privatæ illi declarationi, quam refert P. Sabinus, oppono.

V. Ex iis, quæ circa quæstionem banc fusius exponere opere pretium duxi, ne quis fortasse opinione Sabini præventus, in re maximi momenti aut se ipsum,

aut

(a) Tom. I. part. 4. cap. 5. num. 3453.

aut alios fallat; ex iis, inquam, unusquisque potest inferre, quod sicut neque Reformatum Observantem, neque Observans Reformatum, non hospitii, sed solius confessionis causa ad se accedentem potest audire; ita Confessarius unius Provinciae, si ad aliam accedat, quamvis ejusdem Familiae, non potest illorum Fratrum confessiones excipere, nisi vel a Generali, vel ab illius Provinciae Ministro sit approbatus. Idcirco si quis ex. ca. Venetae Pro-

vinciae Frater in Conventu Venetiarum existens confiteretur peccata sua Sacerdoti Mediolanensis Provinciae ibidem hospitii causa moranti, approbato quidem a suo Provinciali, sed tum Generalis, tum Veneti Provincialis facultate carenti, invalida esset illa confessio ex jurisdictionis defectu; cum jurisdictioni Sacerdoti illi delegata a suo Provinciali ad Venetae Provinciae Subditos non extendatur.

C A P U T Q U I N T U M.

An Confessarii a Prælati Regulari deputati, quamvis ab Episcopo non approbati, valide, & licite possint Famulorum illorum, qui Monasterio deseruiant, confessiones audire?

Spiritualium Prælatorum Regularium jurisdictionem non tantum ad Religiosos Professos extendi, verum etiam ad Novitios, necnon ad homines illos, qui licet professionis vinculo non sint obstricti, Monasteriis tamen in habitu Regulari deseruiant, sub eorundem Prælatorum obedientia vivant, ac Tertiarii vocantur, ideoque valide, ac licite possint apud Confessarios a suis Superioribus Regularibus deputatos sua peccata deponere; neminem arbitror inficiari. Quæritur hic, an etiam Famuli illi, qui in habitu Sæculari Monasterio diu, nocturne deseruiant, ita Subditi Prælati Regularis evadant, ut valide, ac licite possint a Confessariis ab eo deputatis, licet ab Episcopo non approbatis, absolvi?

II. Hoc privilegio uti posse Sæculares illos, qui in Monasteriis sunt vere de familia, & continui commensales; non autem eos, quibus hujusmodi conditio deest, quamvis Monasteriis ipsis inseruiant, omnes Auctores fatentur; atque ita a S. Congregatione fuisse decisum referunt Franciscus Celsedes, (a) Jo: Baptista de Lanza, (b) atque Augustinus Barbosa. (c) Verba decisionis hæc sunt: *Confessarii Re-*

gulares in Monasteriis, & Collegiis Regularium, ubi regularia instituta servantur, possunt absque licentia Episcopi audire confessiones eorum Sæcularium, qui sunt vere de familia, & communes commensales; non tamen illorum, qui tantum deseruiant in Monasteriis. Idem declaravit Clemens X. in Constit. Supernæ. Ceterum, inquit, in Monasteriis, ac etiam Collegiis, ubi juxta regularia instituta vivitur, possent tam Prælatos Regulares, quam Confessores Regularium eorundem Monasteriorum, seu Collegiorum audire confessiones illorum Sæcularium, qui inibi sunt vere de familia, & continui commensales, non autem illorum, qui tantum ipsis deseruiant.

III. Hæc tamen declarationes quamcumque non auferant difficultatem; adhuc enim solvendus supereff nodus præcipuus; videlicet, quinam reipsa consensu sint vere de familia, & continui commensales Monasteriorum. Tres condiciones Canonistæ requirunt, ut quis vere Monasterii familias dicatur, quas recensent Barbosa, (d) & P. Gaudentius de Janua, (e) ut scilicet actu serviat Religiosis: ut intra eorum septa, & domos resiciat; ut sub

(a) Tract. de exemp. Regul. cap. 6. n. 4.

(b) Tom. 1. Quæ. Reg. cap. 16. n. 16.

(c) in Sum. Apost. Decis. Verb. Confessarius primo n. 19. (d) de offic. & pot. Episc. alleg. 37. n. 109. (e) Tom. 1. de visitat. cap. 4. dub. 10. sect. 3. n. 69.

sub eorum obedientia vivat, quas ex Concilio Tridentino desumunt. Sess. enim 24. cap. 11. de reform. privilegia revocans, quibus quicumque alicui Monasterio oblatus, vel quomodocumque addicti ab iurisdictione Episcoporum eximebantur, eosque Ordinarii tamquam Sedis Apostolicæ delegatis plene subiaciens, costantum excipit, qui prædictis locis actu serviunt, & intra eorum septa, ac domos resident, subque eorum obedientia vivunt. Quæ quidem conditiones ut in huiusmodi oblatis comprobentur ad hoc, ut possint privilegio, atque exemptione potiri, laudatus Barbosa requirit, (a) ut in forma juris valida perpetuo, irrevocabiliter, plene, & cum effectu se ipsos, & bona sua omnia præsentia, & futura, nulla prorsus, quamvis minima, eorum portione neque in proprietatem, neque in usufructum sibi reservata, Religioni obtulerint, & habitum aqualiter mutaverint. Et P. Gaudentius de Janua (b) ait, quod si in Familiaribus Claustralium & secularibus distinguuntur, quamvis actu Monasteriis deserviant, atque intra eorum septa resideant; eam tamen obedientiam Prælati Regularibus non præstant, quæ satis sit, ut vere dicantur sub eorum obedientia vivere, quod Tridentinum requirit, nec vere sunt de Monasteriorum familia, quod Clemens X. exigit, ut Confessorio Regulari, licet ab Episcopo non approbato, peccata sua licite, & valide possint confiteri.

IV. Hinc infero, quod licet P. Sabinus Bononiensis in sua Luce Morali, (c) & P. Lucius Ferraris in sua bibliotheca (d) doceant cum Bordonio, (e) Peyrino, (f)

& aliis, Confessorium simplicem nostræ Religionis, approbatum a Provinciali pro audiendis confessionibus Fratrum, sed non approbatum ab Episcopo pro Secularium confessionibus excipiendis, posse audire confessiones non tantum Tertiiorum nostrorum, verum etiam Famulorum Secularium, qui morantur in Conventu diu, nocturne pro servitio Fratrum; hæc tamen doctrina non est adeocerta, ut sine ulla hæsitacione, ac tuta conscientia ea uti possimus in praxi. Neque enim adeo certum est, ut ipsi arbitrantur, conditiones a Clemente X. atque a Tridentina Synodo requisitas in huiusmodi famulis æque, ac in Tertiariis reperiri. Tertiarii enim nostri, quamvis Professorum habitum minime gessent, nec religiosæ obedientiæ votum emisserint; habitum tamen deserunt ab habitu Secularium distinctum, Superiorum directioni, & correctioni subiacent, & in ipsa Familiæ tabula una cum cæteris Fratribus describuntur. Hinc nemo ambigit, Tertiarios huiusmodi, quamvis nullo voto, nullaque obligatione obstringantur, jure tamen inter familiares, de quibus Tridentinum loquitur, connumerari; ac merito ad eos referri, quod Clemens X. ait, posse tam Prælatos Regulares, quam Confessores Regularium audire confessiones Secularium illorum, qui in Monasteriis, seu Collegiis vere sunt de familia, & continui commensales. At in Famulis neque ex habitu, neque ex vivendi ratione ullum deprehenditur signum, quoad Religionem aliquo modo pertinere, ac Superiorum directioni subesse noscantur. Habitus enim eorum, ac ipsa vivendi ratio mere secularis est; Nullam aliam præstant Superiori obedientiam præter illam, quam quilibet servus præstat domino suo; uno verbo, quamvis non in seculari, sed in regulari domo morentur, nullo tamen modo a cæteris Secularibus distinguuntur. Quapropter non sine fundamento dubitatur, an famuli huiusmodi, quamvis inter com-

(a) in Collect. in Conc. Trid. Sess. 24. cap. 11. num. 8.

dub. 17. Sect. 4. num. 39.

art. 1. n. 64. & seq.

§. 15. num. 14.

(c) Tracl. 68. quæ. 15. n. 36.

(e) Tom. 2. resol. 34. n. 47.

(b) Tom. 2. de visit. cap. 7.

(d) V. Approbatio

(f) in Const. 1. Julii II.

mensales connumerari possint, in quantum diu, nocturne morantur in Monasteriis; merito tamen reputari debeant inibi vere esse de familia; eo vel maxime, quia hæc duo aperte distinguit Clemens X. in laudata Constit. familiaritatem scilicet, & commensalitatem, ambaque non disjunctive, sed copulative requirit in Sæcularibus, ut a Regulari Confessario etiam sine Episcopi licentia possint eorum confessiones audiri. Quæ duo sane confunduntur ab iis, qui asserunt concessionem hanc ad eos omnes sæculares extendi, qui servitii causa sine ulla habitus distinctione, sine ulla conventuali observantia in Cœnobiis continuo morantur. Hi enim pro eodem accipiunt vere esse de familia, ac esse continuos commensales. Mirum ergo non est, si etiam P. Jo: Baptista de Lezana docuerit, (a) necessariam esse in Confessario approbationem Ordinarii, ut Sacramentum Pœnitentiæ famulis Regularium ministret; atque eos quoque comprehendit in eo Concilii Tridentini decreto, quo præcipitur, (b) nullum etiam Regula-

rem posse confessiones Sæcularium audire, nisi ab Episcopis idoneus judicetur, & approbationem obtineat.

V. Ex iis, quæ hæcenus dicta sunt, id saltem consequi mihi videtur, magna probabilitate non carere sententiam eorum, qui censent hujusmodi famulos inter eos sæculares, qui vere sunt de familia, & continui commensales, ad quos privilegium extenditur, non esse connumerandos; sed inter eos, qui solum Monasteriis deserviunt, & a laudato Clemente X. ab illius privilegii participatione excluduntur. Quæ cum ita sint, Confessarius Regularis, si præter sui Prælati licentiam, Episcopi quoque approbationem non obtinuerit, abstinere debet ab audiendis confessionibus famulorum, de quibus loquimur. Cum enim eorum sententia, qui hanc eis denegant facultatem, non solum sit valde probabilis, sed etiam sit tutior opposita, eam sequi debemus in praxi. Agitur enim de Sacramenti valore; & secus agendo Sacramentum ipsum exponeretur periculo nullitatis.

CAPUT SEXTUM.

Regulares confiteri possunt extraneo de Superiorum suorum facultate, in qua concedenda magna opus est discretione, atque prudentia.

Pures Summorum Pontificum Constitutiones commemoravimus capite primo, quibus Regularibus quibuscumque prohibetur, ne aliis, quam Prælati suis, aut Confessariis ab eis deputatis, etiam prætextu Bullæ Cruciatæ, aut alterius peculiaris indultii, peccata sua confiteri præsumant. Specialibus etiam Constitutionibus Ordinum, eisdem Regularibus interdicitur, ne confessionis causa absque Superiorum suorum licentia extraneis Sacerdotibus se præsentent. In Ordine præsertim Minorum pluries decretum fuit, non licere Fratibus

extra Ordinem confiteri, nisi in necessitatis articulo, & tunc etiam de Superioris licentia; (c) ac in Constitutionibus Barchinon. declaratum est (d) esse in viridi observantia prohibitionem Clementis VIII. atque ita nulli Fratrum licere prætextu Bullæ Cruciatæ eligere Confessorem; statutumque est, puniendos tamquam temerarios pœna carceris, sive graviori ad arbitrium Superioris, qui contrarium auferint affirmare. Ex allatis declarationibus, atque decretis inferitur, Regulares, quemadmodum extraneis Sacerdotibus confiteri

G

fiteri

(a) in Summ. QQ. Regular. Tom. 2. cap. 16. n. 16.

(b) Sess. 23. cap. 13.

(c) Stat. Vallislo. an. 1593. de sacr. peccat. confess. Stat. Barchin. cap. 6. tit. de Absol. Sambucan. cap. 7. §. 1. n. 4. Stat. gener. Ref. cap. 9. n. 21.

(d) cap. 6. tit. de

calib. reserv.

fieri nequeunt sine suorum Superiorum licentia, ita e converso valide posse extra Ordinem Confessarium eligere, si licentiam obtinuerint a suis Prælatiis. Ac revera ea de causa id prohiberetur Religiosi Ordines, tum Romani Pontifices, ut Regulares continerent sub obedientia Prælatorum suorum, eosque cohererent, qui Superioribus inscisci, atque etiam inivit extra Ordinem constabantur, non autem, ut eisdem Prælatiis auctoritatem auferrent, extraneos Confessarios aliquando pro suis Subditis deputandi.

II. Excipiunt aliqui Fratres Minores, quos continentur ex vi propriæ Regulæ non aliis confiteri posse, quam proprii Ordinis Sacerdotibus; ac docent, regulam ipsam prohiberi Prælatos ipsorum, ne concedant Subditis facultatem eligendi sibi Confessarium extraneum. At cuiusque legenti caput septimum ejusdem regulæ apertissime constat, ibi sermonem fieri de solis peccatis reservatis, & quidem publicis, cum præcipiatur recursus ad Ministros Provinciales, etiam si, juxta illius temporis morem, non essent forte Præbyteri; atque ita caput illud intellexerint S. Bonaventura, Hugo, Bartholomæus Pisanus, omnesque celebriores Expolitores juxta declarationes Gregorii IX. & Innocentii IV. Et sicut eo loci Regula non de occultis, sed tantum de publicis peccatis agit; ita non de pœnitentia secreta per solum Sacerdotem confessorum secreto injungenda debet intelligi, sed potius de publica, vel judicialiter, ut aliqui volunt, vel, ut aliis placet, sacramentaliter imponenda. Patet, inquit Corduba, (a) quod ex virgula agit de pœnitentia sacramentali, quamvis publica, pro confessu sacramentaliter, & de recursu ad Ministros pro talibus peccatis publicis, pro quibus pœnitentia publica sacramentaliter est imponenda, sicut olim solebat imponi secundum jus, ut habetur dist. 50. cap. si quis post remissionem. Ex eo igitur, quod in Regula præscribitur, ut vel ipsi Ministri, si præbyteri sint, cum misericordia pœnitentiam

injunquant Fratribus ad se recurrentibus pro absolutione a reservatis peccatis publicis, vel si non fuerint Præbyteri, injungi fiant per alios Sacerdotes Ordinis; male inferitur, ut notavit laudatus Corduba, (b) ex vi regulæ nunquam posse Ministros neque pro peccatis occultis, neque pro non reservatis auctoritatem suam pro foro conscientie alicui Sacerdoti extra Ordinem delegare. Præterquamquod verba illa, quibus Regula docet, quæ modo erga Fratres peccantes Ministri se gerere debeant, obligatoria non esse putat Auctor laudatus; quod innuere videntur verba sequentia: *sicut eis secundum Datum melius videbitur expedire*; quibus videtur Regula negotium hoc judicio, ac prudentiæ Ministrorum relinquere. Quapropter etiam in Ordine Minorum non est neganda Prælati auctoritas deputandi aliquando pro aliquo Subdito Confessarium extraneum, qui possit illum audire, & absolvere in foro conscientie. Ita sentit etiam Petrus Marchantius, (c) quidquid alii dicant, qui nimium coarctant hac in parte Superiorum auctoritatem.

III. Fatendum nihilominus est, magna opus esse discretionem, atque prudentiam, ut licite hæc sua facultate Superiores utantur: Et nisi urgeat aliqua gravis causa, non debent concedere Subditis, ut extra Ordinem confiteantur. Tenentur enim ex vi muneris sui & Religionis detrimentum, & spirituale Subditorum periculum præcavere. Porro duo hæc mala ex confessionibus Regularium factis apud Confessarium extraneum quum facile possunt oriri. Primo enim non raro evenire potest, ut Confessarius vel non satis cautus, vel non satis expertus ex unius Religiosi confessione conciens, persecuciones, discordias, invidias in Religione vigere, male de ipsa Religione, imprudenterque loquatur; atque existimet, nullo modo violare se confessionis sigillum, dummodo nomen Religiosi sui pœnitentis non prodatur. Deinde confessiones istæ factæ apud Confessarios extraneos ut plurimum

(a) in cap. 7. Regul. quæ. 1. punct. 1.

(b) loc. cit. quæ. 3. punct. 1.

(c) in cap. 7. Reg. text. 2. quæ. concl. 4.

rimum spirituali Religiosorum salutem nocent magis, quam profint; ac tantum abest, ut ex his fructus emendationis sequatur, quin imo resipiscentiæ spes omnis aufertur. Cum enim hujusmodi Confessarii circa peculiare Regularium obligationes non sint sufficienter instructi, sevo putant, quod revera gravissimum est; ac si de Franciscana potissimum professione loquamur, quam pauci sunt, qui sciant, quanta facilitate, & quot modis graviter possit a Patre Minori votum paupertatis violari! *Apparet aliquando*, ait P. Dernoje, (a) *ex libris Exteriorum, alias doctissimorum, quante opere in rebus nostris hallucinentur, dum ea nihil æstimant, quæ apud Nos aperte mortalia sunt, & Regulam nostram juxta suam metiuntur obligationes constitutionum.* Præterea cum nullum habeant circa statum Ordinis, sive Conventus, circa Superiorum qualitatem, circa Subditorum mores experimentum; facillimum est, ut fidem præbeant quorumdam inquietorum querelis, qui correctiones alioquin iustas appellare solent invidiæ, malevolentia, ac iniquæ persecutionis effectus. Hinc cum neque sciant, neque possint lepram distinguere a lepra, quomodo ea remedia præscribent, quæ ad curandam poenitentium infirmitatem sint apta? Atque hæc est causa præcipua propter quam in omnibus fere Ordinibus, Religiosis prohibitum est, ne extraneis Sacerdotibus confiteantur, quod innuit ipse Benedictus XIV. in Constit., quæ incipit: *Quod communi.* (b) his verbis: *In Religiosis familiaribus etiam per peculiare Generalium Comitiorum sanctiones in aliquibus Ordinibus præceptum, statutumque est, ut nimirum Alumni cujuslibet Instituti peccata sua non nisi ejusdem duntaxat Religiosis Confessariis, quibus, utpote omnium rerum in ipsa Religione servandarum,*

evadendarumque notitia instructis, facilius est pro culpis salutaris adhibere remedium, confiteri teneantur.

IV. Debent ergo Prælati Regulares in concedenda suis Subditis facultate accedendi ad Confessarios extraneos proprii Ordinis leges, ac decreta servare; quæ quidem decreta si aliquando nimii rigoris speciem præferant, prudenter intelligenda sunt, atque discrete, ut & perniciosa indulgentiæ, & immoderate severitatis extrema vitentur. In Religione Minorum solus excipitur necessitatis articulus, extra quem severe prohibitum est, ne Fratres extra Ordinem confiteantur. At hic necessitatis articulus, non tantum morte imminente, verum etiam gravi causa urgente vel evitandi scandali, vel impediendæ spiritualis poenitentis ruinæ, vel consulendi ejusdem salutem, adesse censendus est, ut ipsi hujus Religionis Auctores solent interpretari. (c) Et si antiqua aliqua constitutio ad eandem extremam necessitatem facultas hæc coarctari videatur, ab hac tam rigida lege postea fuit dispensatum, ut in laudata Constit. *Quod communi* testatur Benedictus XIV. Ait enim nonnullis Fratrum præsertim Ordinum Predicatorum, Minorum S. Francisci, aliorumque Superiorum serio cogitantibus, prohibitionem illam non sine aut conscientia angore, aut popularum offensione adimpleri posse, super hujusmodi Statutis Ordinum suorum dispensationem ab Apostolica Sede sibi impertiendam curasse. Stat ergo, quod superius dictum est, posse Regulares Prælatos permittere Subditis suis, ut Confessario vel Sæculari, vel alterius Ordinis Regulari confiteantur, quando id exigat iusta, & rationabilis causa; quamvis licite nequeant ob rationes allatas hujusmodi licentiam sine gravi causa concedere.

(a) in cap. 7. Reg. text. 9. (b) Tom. 1. Bull. hujus Pontif. Const. 49. (c) Petros Marchant. in cap. 7. Regul. text. 2. q. 2. concl. 4., & Paulus a Lugduno in Theol. Mor. append. 1. quæst. regul. quæst. 4.

CAPUT SEPTIMUM.

De Religiosis itinerantibus. Ut ii confiteri possint extraneo tacita sufficit Superiorum licentia.

Justa, atque rationalis causa, ob quam Regularis etiam ad Confessarium extraneum possit accedere, per quam raro solet adesse, quando copia non adest Confessarii sui Ordinis. At quando vel itineris vel prædicationis occasione diu moratur extra Conventum, nec Socium habet, cui confiteri possit, iusta, & rationalis causa adeundi Confessarium extraneum frequenter occurrit. At profecto non leve oriretur malum, si Religiosus longe, ac diu legitime absens a Conventibus Ordinis, ob Confessarii defectum vel a faciendæ Sacro, aut a SS. Eucharistiæ Sacramento percipiendæ abstinere non sine admiratione populorum, quibuscum interea temporis conversatur, vel ad Sacrosanctum Missæ Sacrificium celebrandum, aut Angelorum panem fumendum, ne scandalum oboriatur, cum angore conscientiæ dogetur accedere.

II. Ad evitanda hæc incommoda Benedictus XIV. anno 1742. in laudata Constitut., quæ incipit: *Quod communi Fratribus Capuccinis concessit*, ut cum abfuerint a Conventu, deficiente sui Ordinis Confessario extra Ordinem confiteri licite possint, non obstante propriæ Religionis decreto id severe prohibente. Idem longe ante concesserat Innocentius VII. ad instantiam Dominicanorum. Constituit, enim incip. *Provenit ex vestra lre.* (a) indulget Fratribus, quos pro tempore itinerare, & per eorum Superiores mitti contigerit, ut si aliquem Præbiterum idoneum ex Professoribus dissi Ordinis habere non possint, quancumque alium Præbiterum idoneum, & discretum Religiosum, vel Sæcularem in eorum Confessorem eligere valeant, qui confessiones eorum audire, & eorum confessionibus diligenter auditis, pro commissis eis debitam

absolutionem impendere, ac pœnitentiam salutarem injungere libere, ac licite possit. Etiam Sixtus IV. Constit. quæ incipit: *Supplicari* (b) concessit, ut Fratres de Prælatorum suorum, qui pro tempore erunt, licentia, solummodo tamen, cum itineraverint, vel fuerint extra Conventus eorum, prout ipsi Prælati concesserint, Sacerdotibus cujuscunque Sæcularis, seu Regularis Ordinis confiteri valeant. Julius quoque II. concessit Thome de Vio Cajetano, ut ipse, ejusque Successores pro tempore omnes utriusque sexus ad præfatum Ordinem Prædicatorum quomodolibet spectantes licentiarum possint ad confitendum peccata sua Sacerdotibus aliis, deficientibus idoneo dissi Ordinis Confessore, Constit. quæ incipit: *Exposuisti*. (c) Hinc testatur Ludovicus Miranda, (d) semper consuetudinem viguisse, ut incipientes aliquot iter, prius facultatem postulent a suis Prælati, ut occurrente sibi necessitate, oblataque occasione, Confessorem possint eligere; quam licentiam, inquit, Prælati ipsi facillime, ac libenter præstant.

III. Hoc, quod ait Miranda, occasionem præbet dubitandi, an Superioris licentia, quæ requiritur, ut Subditus valide, & licite confiteri possit extraneo, semper esse debeat expressa, an sufficiat aliquando licentia tacita? P. Nicephorus ex. caus. ut impleat sui Provincialis mandatum, qui onus imposuit illi conciones habendi tempore Quadragesimæ in quodam pago a Conventibus Ordinis longe dissito, spatio duorum circiter mensium morari debet extra Cœnobium. Queritur, an possit eo tempore apud Præbiterum Sæcularem, vel alterius Ordinis Regularem confessionem suam facere, licet a suo Prælato expressam licentiam con-

(a) Tom. 2. Bull. Ordin. Præd. pag. 477. nec non apud Confet. pag. 32. (b) Tom. 3. Bull. Ord. Præd. pag. 592., & apud Confet. pag. 98. (c) Tom. 4. ejusd. Bull. pag. 255. (d) in Manuscriptis Prælat. Tom. 2. quæst. 33. art. 6.

confitendi extra Ordinem non petierit? Ego quidem non dubito, quin id facere tuta conscientia possit; ac libenter subscribo sententiæ Emmanuelis Roderici, (a) Antonii de Corduba, (b) Ludovici Miranda, (c) Anacleti Reiffensuel, (d) Didaci ab Aragonia, (e) aliorumque docentium, non semper requiri licentiam Superioris expressam, ut Subditus possit extra Ordinem confiteri. Et quamvis doctrina hæc non debeat nimia facilitate ad omnes casus extendi; in casu tamen proposito, sine scrupulo, aut ulla animi hæsitacione ob rationes, quas hic subijcio, possumus illam amplecti.

IV. Theologi docent, (f) tacitam Episcopi approbationem aliquando sufficere, ut Confessarii valide, & licite Pœnitentiæ Sacramentum ejusdem Episcopi Subdito possit administrare, in iis videlicet circumstantiis, in quibus de approbatione, seu licentia nequit rationabiliter dubitari. Cum enim in rebus moralibus, non physica requiratur, sed moralis certitudo sufficiat, tuta conscientia tacita approbatione Confessarii utitur, quoticumque de Episcopi voluntate est moraliter certus, quamvis non expresse, sed implicite, ac virtualiter per aliquod signum non æquivocum, sed certum ei innotescat. Porro in casu proposito Religiosus, qui de sui Superioris mandato, seu licentia diu morari debet extra Conventum, moraliter certus est, in ipsa licentia itinerandi, vel extra Conventum manendi, facultatem quoque implicite contineri eligendi sibi Confessarium extraneum. Neque enim supponere rationabiliter potest, velle Prælatum suum, ut toto illo tempore abstineat a confessione, cum omnia Religionum statuta frequentiam confessionis inculcent. In Religione Minorum generales Constitutiones præscribunt, ut singuli Fratres bis confiteantur in qualibet Hebdomada. (g)

Si tanta frequentia confessionis exigitur, dum Religiosi in Cœnobiiis morantur, a sæculi periculis, curisque remoti, atque continuis spiritualibus exercitiis addicti; quis sibi persuadeat, voluntatem Superiorum esse, ut quando degunt extra claustra, ac facilius possunt de mundano pulvere ipsa religiosa corda fordescere, numquam duobus, tribus, & aliquando pluribus integris mensibus ob defectum Confessarii proprii Ordinis ad Pœnitentiæ Sacramentum accedant? Hoc certe a Summorum Pontificum mente, a Regularium Constitutionum sensu, a Superiorum intentione quammaxime videtur alienum.

V. Ac primo quidem id a mente alienum est Summorum Pontificum. Ut enim nullo tempore, ac nulla occasione spirituali hujus Sacramenti solatio, atque auxilio Religiosi carerent; Innocentius VII., & Sixtus IV. in Constitutionibus, quas supra commemoravimus, Fratribus concesserunt, ut cum de Prælatorum suorum licentia itineraverint, vel fuerint extra Conventus, possint extraneis Sacerdotibus valide, & licite confiteri, quam concessionem etiam ad Capuccinos Benedictus XIV. extendit Constit. quæ incipit *Quod communi*. Et quamvis Sixtus IV. Superiorum licentiam videatur exigere, de sola peculiari, & expressa licentia non debet intelligi, sed etiam de generali, ac tacita; eo vel maxime, quod Innocentius, & Benedictus nullam obtinendæ licentiæ obligationem imponunt. Quoad Regulares Constitutiones, quamvis in Ordine Minorum Vallisoleana, & Sambucana Statuta decernant, (h) ut Fratres itinerantes vel Guardianis ipsis, vel alteri Confessario Ordinis approbato confiteantur, nisi eligendi Confessarium, generalem habuerit a Superioribus facultatem; de Fratribus illis, qui diu manere debent extra Conventum, intelligi nullo modo possunt; cum &

G 3 Guar.

(a) Tom. 1. Q. Reg. quæ. 62. art. 5. Manual. tom. 2. quæ. 33. art. 6.

(b) in cap. 7. Reg. quæ. 3. pun. 1. (c) in dilucid. privil. tract. 6. cap. 1. num. 11.

(d) in 5. decr. tit. 39. §. 8. n. 261. (e) in dilucid. privil. tract. 6. cap. 1. num. 11.

(f) Silvester in Sum. V. Confessor. 1. n. 6. §. Octavo si Sacerdos. Ludovicus Habert de Pœnit. cap. 6. quæ. 8. (g) Srat. Vallisole. an. 1593. tit. de S. peccat. confels. Barchinon. cap. 4. tit. de Commun. Sambuc. cap. 7. §. 1. n. 3. Stat. gener. Reform. cap. 9. n. 21. (h) in locis supra citatis.

Guardianorum præsentia careant, & de-
sit eis copia proprii Ordinis Confessarii.
Sensus ergo illarum constitutionum est,
ut Fratres iter facientes, quandiu in ali-
quo Religionis Conventu morantur tam-
quam Hospites, vel Guardiano ipsi, vel
alicui ex Sacerdotibus Ordinis approbatis
confiteantur. At illi, qui moram suam
extra Conventum diutius protrahere co-
guntur, generalem eligendi Confessarium
facultatem merito præsupponuntur habere;
tum quia Constitutiones ipsæ confes-
sionis frequentiam, ut diximus, quam
maxime inculcant; tum quia ipsi Præ-
lati Generales allata privilegia eligendi
extra Ordinem Confessarium, pro Fra-
tribus itinerantibus, ac extra Conventum
de Superiorum licentia manentibus, a
Summis Pontificibus impetrarunt: Ea igitur
est Prælatorum intentio, ut proprii
Subditi, cum ex obedientia a Cœnobio
diu abesse coguntur, Pœnitentiæ Sacra-
mento non careant; ac propterea dum li-
centiam concedunt eis manendi extra Con-

ventum, facultatem etiam eligendi sibi
Confessarium extraneum merito conferre
censentur. Accedit, quod mos ille serva-
tur a Concionatoribus Regularibus & do-
ctrina, & pietate præditi, ut Quadra-
gesimæ tempore; si Ordinis Confessarium
habere non possint, Sæculari Presbytero
aperiant conscientiam suam. Provinciales
id non ignorant; imo ipsi quoque, cum
subditi essent, prædicationis tempore con-
suetudinem hanc servaverunt. Non tan-
tum ergo silentio suo, sed etiam facto
eam tacite se approbare demonstrant.
Hic quemadmodum Sæculares extra
proprii Episcopi diocesim valide, & li-
cite confiteri possunt peccata sua, quia
ita, fert consuetudo tacita Episcoporum
consensione probata; ita dicendum, Re-
gulares etiam in his circumstantiis, quas
explicavimus, posse valide, & licite ex-
tra Ordinem confiteri; quia ita fert con-
suetudo a doctis, probisque Religiosis ser-
vata, ac tacito Prælatorum approbata
consensu.

CAPUT OCTAVUM.

Regularis, qui de Superiorum suorum licentia diu manere debet extra Claustra, aliquando confiteri potest extraneo, quamvis nullius lethalis culpe sui conscius sit.

Dubitarunt aliqui, an Regularis, qui
de Superiorum suorum licentia diu
manere debet extra Claustra, confiteri
possit Sacerdoti vel Sæculari, vel alterius
Ordinis Regulari, etiam si nullius lethalis
peccati, sed alicuius domætaxat venialis
culpæ, sibi conscius sit. Fundamentum du-
bitandi desumitur tum ex quibusdam Apo-
stolicis Constitutionibus, tum ex aliquibus
Religiosorum Ordinum Statutis generali-
bus, in quibus facultas eligendi Confessa-
rium extraneum ad solum necessitatis ar-
ticulum limitatur. Ita Alexander IV. in
Constit., quæ incipit: *Virtute conspicuos*,
(*) prohibuit, ne aliquis eorum, (Fra-
trum) alii, quam Prælati suis, peccata
sua confiteri præsumat, nisi necessitatis

segente articulo. Ita in generalibus Mi-
norum Statutis Fratribus expresse prohi-
betur, ne confiteantur extra Ordinem,
præterquam in necessitatis articulo. Quo-
circa cum Religiosus ab omni lethali cri-
mine immunis nulla necessitate cogatur
ad Pœnitentiæ Sacramentum accedere,
videtur uti non posse ea facultate, quæ
pro solo necessitatis casu fuit illi concessa.

II. Nihilominus ego censeo, ejusmodi
decreta, atque statuta non esse cum tan-
to rigore accipienda; & eorum mihi pla-
cet opinio, qui sufficientem arbitrantur
adesse necessitatem, quotiescumque Re-
ligiosus, qui ex obedientia moratur ex-
tra Conventum, ob defectum Confessarii
sui Ordinis diutius cogeretur Pœnitentiæ
Sakra-

(*) Tom. 1. Bull. Ord. Præd. pag. 407.

Sacramento, ejusque fructu carere. Quis enim sibi persuadeat, Summos Pontifices, ac Regulares Prælatos, qui tantopere confessionis frequentiam commendant, atque inculcant, Religiosis deinde extra claustra, & quidem ex obedientia morantibus præcipere, ut si eos conscientia noxæ lethalis non pungat, spatio duorum, trium, & aliquando plurimum mensium abstineant a confessione? Si Tridentina Synodus præcipit, (a) admonendas esse Sanctimoniales, ut *saltem semel singulis mensibus confessionem peccatorum faciant, & Sacrosanctam Eucharistiam faciant, ut eo se salutari præsidio muniant ad omnes expugnationes Dæmonis fortiter superandas*; quanto magis præsumendum est, eam esse tum Summorum Pontificum, tum Regularium Prælatorum mentem, ut Religiosi, dum morantur extra Conventum, confessionis præsidio non careant, quo adversus Dæmonis, ac sæculi tentationes, quibus tunc temporis sunt magis expositi, fortiores reddantur? Quænam sit eorum intentio ex iis haud ægre colligitur, quibus capite superiori probavimus, tacitam, seu implicitam Superiorum licentiam sufficere, ut Religiosus itinerans confiteri possit extraneo. Ac revera cum Innocentius VII. Sixtus IV. & Benedictus XIV. superius laudati nihil aliud exigant, ut Regularis libere, & licite confiteri possit extraneo, nisi ut ibi commoretur, ubi nullus reperitur sui Ordinis Confessarius; non leve nobis fundamentum præbent interpretandi, tunc ex eorum mente sufficientem adesse ad extraneum accedendi necessitatem, quando Religiosus, deficiente sui Ordinis Con-

fessario, carere deberet confessionis auxilio, atque solatio.

III. Accedit, quod non levis admirationis, imo & scandalii præberetur occasio, si Religiosi Ordinis Concionator, ex caus. toto Ministerii sui tempore numquam, neque ipsa occurrente solemnitate Paschali, ad poenitentiae Sacramentum accederet. Omissio adeo diuturna latere non posset. Hinc multitationes præsertim in Clero, atque dictoria non sine magno tum Religiosi, tum Religionis dedecore. Quapropter cum ad scandalum evitandum ex communi DD. sententia possint Regulares, deficiente copia Confessarii sui Ordinis, cuicumque approbato Sacerdote siue Sæculari, siue Regulari valide, & licite confiteri; dicendum id posse, quotiescumque admirationem paritura sit confessionis omissio, quamvis nulla mortali culpa sint inquinati. Denique, ut advertit P. Philippus de Castelluccio. (b) Si illicitum Religioso foret extra Ordinem confiteri, quando nulla sentit se mortali culpa gravatum; quicumque videret eum ad Præbyterum Sæcularem, vel ad alterius Ordinis Regularem causa confessionis accedere, ac præsertim illius Socius, legitime inferret, in grave aliquod peccatum lapsus illum fuisse; nec umquam posset apud extraneum exonerare conscientiam suam sine proprii honoris iactura, ac bonæ opinionis dispendio. Concludamus ergo, hanc quoque sufficientem causam esse, atque legitimam, cur possint Regulares extra Ordinem confiteri; ne videlicet, dum morantur, extra Claustra, diutius & perceptione Sacramenti Poenitentiae priventur, & fructu.

(a) sess. 25. cap. 10. de Regular. De Confess. art. 5. cap. 7.

(b) Dich. della regol. di S. Franc. Tom. 1. Tratt.

Religiosi itinerantes, vel alia de causa extra Clausura manentes, si confiteri velint extraneo, tenentur eligere Sacerdotem vel Secularem, vel alterius Ordinis Regularem, qui sit approbatus. Si tamen Regularem eligant, satis erit, si approbatus sit a suo Superiore.

Alia quaestio occurrit hic discutenda; utrum scilicet Regularis in iis circumstantiis, quæ in capitibus præcedentibus exposita sunt, constitutus, ad Confessarium approbatum teneatur accedere, vel possit etiam simplicem Sacerdotem vel Secularem, vel alterius Ordinis Regularem eligere? In illa Paræcia, in qua P. Nicephorus tempore Quadragesimæ prædicationis causa moratur, plures sunt Sacerdotes; alii quidem præexercendo Confessariorum munere a Diocesano Episcopo approbati, alii autem audiendarum confessionum facultate carentes. Potestne P. Nicephorus, cæteris omnibus prætermisiss, aliquem ex Sacerdotibus non approbatis sibi eligere in Confessarium?

II. Non desunt Auctores, inter quos Franciscus Bordonus, (a) Jo: Baptista de Lezana, (b) Thomas-Franciscus Rotasius, (c) a quibus citatur etiam Franciscus Suarez, (d) qui omnes Religioso prædicto concedunt arbitrium eligendi quemcumque Præbyterum, quamvis non sit a proprio Prælato pro audiendis confessionibus approbatus. Verum opinio hæc rejicitur a Ludovico Miranda, (e) a Felice Potestante, (f) a Didaco ab Aragonia, (g) a Gaudio de Janua, (h) a Philippo de Castellucio, (i) aliisque doctis, Religiosos itinerantes, vel extra Conventum manentes non posse sibi eligere in Confessarium simplicem Sacerdotem a nullo Superiore approbatum. Horum ego sententiam probabiliorem ju-

dico, atque veriolem; & cenfeo cum illis, Religiosum, de quo loquimur, apud simplicem Sacerdotem non posse deponere peccata sua; sed debere ad Sacerdotem accedere, qui sit approbatus. Ita sentit etiam Clericatus. (k) Ratio est; quia nulla satis firma ratione suaderi potest, simplicem Sacerdotem pro audiendis confessionibus non approbatum ullam jurisdictionem acquirere in Religiosum itinerantem, a quo in Confessarium eligitur; imo validis argumentis suadetur oppositum. Etenim jurisdictioni illa, non ab ipso Religioso eligente, sed vel ab ejus Prælato, ut aliqui volunt, vel ab ipso Papa, ut aliis placet, conferri potest. Porro valida argumenta suadent, eam neque a proprio Religioso eligentis Prælato, neque a Papa conferri.

III. Ac primo non conferri a proprio Prælato Religioso eligentis, probatur: Etenim si Regulares Prælati auctoritatem suam Sacerdotibus ipsis propriæ Religionis non delegant, nisi eos idoneos effecognoverint, atque ut tales approbaverint; quis credat, eos velle ipsam delegare extraneis Sacerdotibus sibi ignotis, quibus nec ab ipsis eorum Superioribus facultas audiendi confessiones fuit demandata? Sicut deesset muneri suo, si Subditi in claustris manentibus sine ullo defectu permitterent, ut pro suo quisque libito cuiusque Ordinis Sacerdoti etiam ad confessiones Fratrum audiendas non deputato confiteretur peccata sua; ita boni Pastoris partes minime implerent si Subditi manen-

(a) Tom. 2. part. 1. resol. 34. n. 1. & seq. (b) in sum. QQ. Regul. Tom. 1. cap. 18. num. 27. (c) Tom. 2. Theol. Regul. cap. 1. de poenit. punct. 2. num. 8.
(d) Tom. 4. de Relig. cap. 17. num. 6. (e) in Manual. Tom. 2. quæ. 33. art. 6.
(f) Tom. 2. Part. 4. num. 3449. (g) Dilucid. Privil. Tract. 6. cap. 1. num. 13.
(h) Tom. 2. de visit. cap. 7. dub. 20. Sect. 1. n. 5. (i) Dichiaraz. della Regola di S. Fanc. Tom. 1. tratt. de Confess. art. 5. cap. 5. (k) Tom. 2. decis. 39. de sacr. Poenit. num. 5.

manentibus extra claustra facultatem facerent eligendi sibi in Confessarium quemcumque Sacerdotem extraneum, licet a nemine pro confessionibus approbatum. In utroque enim casu male consulenter animabus sibi commissis, easque periculo exponerent committendi se consilio, & curæ Medici imprudentis, atque imperiti. Tantum ergo abest, ut verosimile censeretur possit, Prælatos Regulares delegare velle jurisdictionem suam cuicumque Sacerdoti etiam non approbato, qui a proprio Subdito itinerante in Confessarium fuerit electus; quin imo rationabiliter præsumendum est, licentiam, quam Subdito indulgetur, eligendi Confessarium extraneum, conditione hac semper eos velle restrictam; dummodo sit a proprio Superiore approbatus.

IV. Sed nec dici potest, simplici Sacerdoti a Regulari itinerante electo jurisdictionem ab ipso Summo Pontifice delegari. In privilegiis enim, quæ Fratribus itinerantibus, aut de suorum Superiorum licentia extra claustra manentibus a Sede Apostolica fuere concessa, indulgetur quidem eis, ut Confessarium extra Ordinem possint eligere; at non quemcumque maluerint, sed idoneum, atque discretum. Ita Innocentius VII. supra laudatus. Quod quidem juri canonico est valde conforme: Capite enim *Omnis utriusque sexus* præscribitur, ut si quis alieno Sacerdoti de proprii Sacerdotis licentia confiteri voluerit, eligat discretum, & cautum. Porro idoneus, atque discretus reputari non debet, qui a proprio Superiore ut talis non sit approbatus. Neque enim conceditur, ut Presbyterum possint eligere, quem ipsi idoneum existimaverint, alioquin omnis electus ab ipsis, eo ipso idoneus evaderet; sed Presbyterum, qui sit idoneus, idest declaratus idoneus sit per sui Superioris approbationem. Nec interpretatio hæc alicui videri debet extorta; Est enim ex Concilio Tridentino d. promissa, quod Sess. 23. cap. 15. reform. declaravit, neminem ad audiendas confessiones idoneum

reputari debere, nisi aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus judicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat. Et quamvis Concilium eo loci de Sæcularium confessionibus agat; inde tamen colligitur hæc regula generalis, judicium scilicet de idoneitate Confessarii non ipsi pœnitenti relinquendum esse, sed ipsius Confessarii Prælato reservandum. Quam quidem regulam observandam esse præscribunt Romani Pontifices, quotiescumque indulgent Regularibus, ut possint extra proprium Ordinem confiteri. Id constat tum ex Bullis Jubilæi, quibus facultas eis datur eligendi sibi Confessarium extraneum, sed ex approbatis ab Ordinario; (a) tum ex Constitutione *Quod communi*, qua Benedictus XIV. Capuccinis concessit, ut quotiescumque de Superiorum suorum licentia, iter agunt, & alicubi commorantur, ubi nullus Conventus, seu Hospitium, nullusque Frater dissi Ordinis Confessarius reperitur, libere, & licite possint quemlibet Presbyterum Sæcularem, sed ab Ordinario Loci, vel Regularem, sed a suo Superiore ad Sacramentalis confessionem accipiendam approbatum adire, cuius peccata sua confiteri, atque ab ipso obtinere sacramentalem absolutionem. Colligimus ex his omnibus fundamenta valida præsumendi, neque Pontifices Summos, neque Regulares Prælatos consentire, ut Fratres itinerantes, aut extra claustra legitima de causa manentes confiteantur peccata sua simplicibus Sacerdotibus a nullo Superiore approbatis.

V. Hinc facillime diluuntur contrariæ opinionis momenta. Ad id enim, quod Bordonus ait, parum referre, quod Sacerdos extraneus a Regulari itinerante in Confessarium electus habeat, nec ne approbationem Episcopi, cum Episcopus jurisdictionem conferre non possit in non Subditum, neque jus habeat super animas alteri Prælati subiectas: respondetur, Episcopi approbationem non requiri, quasi ab Episcopo audiendi, & ab-

fol. 7

(a) Vid. Constit. Apostolica indulta Benedicti XIV. §. 6. Tom. 1. Bull. hujus Pontif. pag. 29.

solvendi Regularem illum Sacerdoti electo delegetur auctoritas; sed quia auctoritas hæc a Regulari Prælato, seu, ut aliis placet, a Papa extraneo Præsbytero non conceditur, nisi supposita sui Superioris approbatione. Concedimus ergo Sacerdotem non accipere jurisdictionem in Regularem ab Episcopo, sed vel a Prælato Regulari, vel a Papa. At dicimus Episcopi approbationem, si Sacerdos sit Sæcularis, conditionem esse, qua deficiente, neque a Regulari Prælato, neque a Papa jurisdictione ipsa conceditur.

VI. Illud etiam facili negotio solvitur, quod Bordonus laudatus, atque etiam Rotarius objiciunt; videlicet iis in casibus, in quibus Pontifices exigunt, quod Confessarius eligendus sit approbatus; id expressis verbis declarari, ut in privilegiis Jubilæi, aut Cruciatæ; ac propterea cum id in privilegio eligendi Confessarium Religiosis itinerantibus concessio non exprimitur, in Pœnitentis libertate relinquitur, ut vel approbatum, vel etiam Sacerdotem simplicem possit eligere. Negamus enim in hoc ipso privilegio approbationem in Sacerdote eligendo non exigi. Cum enim requiratur, ut diximus, ab Innocentio VII. ut Sacerdos a Religioso itinerante eligendus idoneus sit, atque discretus; idoneus autem reputari non debeat, qui a proprio Superiore ut talis non sit approbatus, sicut superius ostendimus; necessario consequitur, Sacerdotem non approbatum, tamquam non idoneum excludi. Quamvis ergo privilegii hujus, ac Bullarum Jubilæi, atque Cruciatæ diversa sint verba, idem tamen est sensus, eandemque Pontificum mens est; clarius tantum, præsertim post Concilium Tridentinum, expressa. Quod si aliquis Pontifex privilegium Confessarii extra propriam Ordinem eligendi Regularibus itinerantibus concedens, idoneitatis illius non meminerit; non idcirco ad quemcumque Præsbyterum sive approbatum, sive approbatione carentem hujusmodi confessiones debent indifferenter extendi; sed potius debent juxta id, quod in capite *Omnia utriusque sexus* superius laudato

decretum fuit, explicari. Quapropter privilegium, quod Religiosis de suorum Superiorum licentia itinerantibus, vel extra claustra manentibus concessum est, dat quidem eis facultatem eligendi sibi in Confessarium quemcumque Sacerdotem extraneum ex approbatis; at in eorum non relinquit arbitrio, eligere sibi quemcumque maluerint, licet a nemine pro audiendis confessionibus approbatum.

VII. Hæc, quæ de Confessario eligendo docuimus, non ita accipienda sunt, quasi necessariam semper existimemus Episcopi approbationem. Si enim Religiosus itinerans confiteri velit alterius Ordinis Regulari, satis esse censemus cum Ludovico Miranda, (*) si a proprio Prælato sit hic approbatus pro confessionibus Religiosorum audiendis, quamvis approbatus non sit ab Episcopo pro audiendis confessionibus Sæcularium. Cum enim ea tantum de causa approbatio in casu hoc requiratur, ut constet, quis idoneus sit, atque discretus, non ut approbans jurisdictionem conferat in Religiosum pœnitentem sibi non subditum; merito censetur idoneus pro excipienda Religiosi itinerantis confessione Sacerdos ille Regularis, qui a proprio Superiore ad audiendas Confratrum suorum confessiones est destinatus; & Religiosi itinerantis Superior rationabiliter præsumitur consentire, ut eidem aperiat conscientiam suam, ab eoque sacramentaliter absolvatur. Neque objici potest Tridentini Concilii decretum, quo statuitur, nullum etiam Regularem reputari posse ad confessiones audiendas idoneum, nisi ab Episcopo idoneus judicetur, atque ab eis approbationem obtineat. Ibi enim Concilium de solis Sæcularium confessionibus agit, qui cum sint Episcoporum Jurisdictioni subjeti, confiteri nequeunt, nisi Sacerdotibus illis, quibus Episcopi audiendi confessiones concesserint facultatem. At cum Regulares sint ab jurisdictione Episcoporum exempti, nihil circa eos in illo decreto innovatum est. Regularis igitur unius Ordinis de consensu Prælati sui, qui consensus in ipsa itinerandi, seu extra clau-

(*) Tom. 2. quæ. 33. art. 6.

claustra manendi licentia implicitè continetur, confiteri potest alterius Ordinis Regulari a solo suo Superiore pro audiendis Religioforum confessionibus approbato.

VIII. Sententiæ huic maximum robur adiecit Benedictus XIV. in sæpe laudata Constitut. *Quod communi*, qua Capuccinis indulgit, ut quando alicubi commorantur, ubi nullus Conventus, seu Hospitium, nullusque Frater dicti Ordinis Confessarius reperitur, possint sibi extraneum eli-

gere Confessorem. In ea siquidem ait concedere se, ut in his circumstantiis libere, ac licite possint quolibet Præbyterum Sæcularem ab Ordinario Loci, vel Regularem a suo Superiore Regulari ad sacramentalis confessiones excipiendam approbationem adire. Quibus verbis sibi persuasum esse satis ostendit, in Præbytero quidem Sæculari Episcopo Confessionem requiri, ut Religiosi itinerantis confessionem possit excipere; sed in Regulari sufficere proprii Superioris approbationem.

C A P U T D E C I M U M.

Regularis itinerans, qui socium habet simplicem sui Ordinis Sacerdotem a proprio Superiore non approbatum, non illi confiteri debet peccata sua, sed potius extraneo, qui sit a proprio Ordinario approbatus.

Inter Regulares, eorum præcipue Ordinum, in quibus laudabilis consuetudo iter faciendi cum Socio religioso servatur, agitari solet hæc quaestio; an ea, quæ de approbato Confessario eligendo superiori capite dicta sunt, etiam tunc locum habeant, quando Religiosus, qui iter facit, & ad Penitentiae Sacramentum debet accedere, Socium habet simplicem sui Ordinis Sacerdotem. Auctoram sententiæ hæc super re valde sunt discrepantes. Bordonus, (a) & Rotarius, (b) alique, quoscitant, opinantur, Religiosum debere in eo casu eligere Socium suum, licet non approbatum, postponendo extraneum, etiam approbatum, E contra Emmanuel Rodericus, (c) Portellus, (d) Felix Potestas, (e) Philippus de Castelleccio, (f) propugnant, confessionem etiam in eo casu fieri debere apud approbatum Sacerdotem extraneum, nec eligi posse simplicem proprii Ordinis Sacerdotem, nisi a Prelato audienti confessionem sui Socii expressam obtinuerit facultatem. P. Sabinus Bononiensis (g)

postquam utramque sententiam retulit, quaestionem hanc indecisam relinquit, & concludit his verbis: *Utinam aliquando Generale Capitulum nostri Ordinis hæc, & alias auctoritatis resolveret difficultates, quæ solent torquere iudicium, & conscientiam Confessariorum!*

II. Si mihi licet hæc super re meum proterre iudicium, ego quidem existimo, in nostro Ordine huic difficultati satis fuisse provisum; & resolutionem, quam P. Sabinus desiderabat, in generatibus Ordinis constitutionibus saltem implicitè contineri. In generali siquidem Capitulo Vallisoletano ann. 1593. (b) decretum est, nulli licere sacras Fratrum confessiones audire, nec ad id quumquam idoneum reputari debere, nisi aut Guardianus sit, aut a Generali, vel Provinciali per examen, si necessarium videbitur eisdem, aut alias idoneus iudicetur, & approbationem, ac facultatem obtineat. Item habetur in Statutis Sambucanis. (i) Vi hujus decreti Sacerdotes illi ad audiendas Fratrum confessiones declarantur inhabi-

(a) Tom. 2. resol. 34. quæst. 1. (b) Tom. 2. cap. 1. de Penit. punct. 2. n. 70.
(c) Tom. 1. QQ. Reg. q. 62. art. 4. (d) Djb. Reg. V. Confessor Regul. orig. Fra. tres n. 14. (e) in Exam. Conf. Tom. 1. part. 4. n. 3451. (f) Dich. della Reg.
(g) Tom. 1. Tract. de Conf. art. 6. dub. 2. (h) Luc. Mor. Part. 2. tract. 62. n. 35.
(i) titul. de S. peccat. confess. (j) cap. 7. §. 1. n. 1.

habiles, qui neque a Generali, neque a Provinciali idonei iudicati sunt, nec pro audiendis confessionibus approbati. Porro Sacerdos simplex, quem Frater aliquis Socium habet itineris, neque a Generali, neque a Provinciali idoneus iudicatus fuit, aut audiendarum confessionum facultatem obtinuit. Est ergo vi hujus capitularis decreti ad audiendam Socii confessionem inhabilis. Et sicut simplici Sacerdoti non licet Sacerdarium confessiones audire, quia caret Episcopi approbatione, quæ a Concilio Tridentino requiritur, & sine qua ad eas audiendas ineptus est; ita simplici nostri Ordinis Sacerdoti non licet Socii sui confessionem excipere, quia approbatione caret Prælatorum suorum, sine qua a Generalibus Constitutionibus ad eam excipiendam declaratur inhabilis. Præterea, si Regularis itinerans confiteri velit extraneo, Sacerdotem tenetur eligere a suo Superiore approbatum, ea præsertim de causa, ut superius ostendimus, quia non concedunt jura, nisi electionem idonei, atque discreti. At simplex ille Sacerdos, de quo modo agimus, qui neque a Generali, nec a Provinciali idoneus iudicatus fuit, neque approbationem obtinuit, juxta laudatas Constitutiones ad Fratrum confessiones audiendas reputari non debet idoneus; Non potest ergo a Religioso, cujus est Socius, eligi in Confessorem.

III. Ajunt defensores opinionis oppositæ, sufficere in eo casu præsumptam Superioris licentiam, quæ in facultate ipsa itinerandi, aut extra Conventum manendi implicite continetur. Eo enim ipso, quod Superior duobus sui Ordinis Sacerdotibus concedit, ut simul iter faciant, prudenter præsumitur, inquit, eisdem concedere facultatem se mutuo audiendi in confessione. Sed hoc merum effugium est, ad eludendam argumenti vim; ac præsumpta illa facultas, quam adversarii supponunt, nullo satis firmo argumento probari potest. Superior enim non censetur jurisdictionem suam velle conferre, nisi Sacerdotibus, quos idoneos judicaverit. Porro quis dicat, duos sim-

plices Sacerdotes judicari idoneos a Superiore eo ipso, quod licentiam simul iter faciendi ipsis concedit? Sequeretur enim, Sacerdotes illos, quos alioquin vel ætatis, vel prudentiæ, vel scientiæ defectu ineptos esse cognoscit, idoneos ab eo reputari, quotiescumque contingat, ut de ipsis licentia simul iter arripiant; quasi illi, qui idonei non sunt in Conventu, idonei evaderent, dum extra claustra morantur; quod quam a Superiorum mente alienum sit, nemo est qui non videat. Accedit, quod, testibus Roderico, & Portello, (a) ea semper consuetudo viguit, ut Regulares in Confessarium non eligant, nisi Religiosum a proprio Superiore approbatum. Quapropter si licentiam concedendi Socio alias non approbato Prælatus non concedat expresse, præsumi potius debet eam denegare.

IV. Confirmatur sententia hæc ex toties laudata Benedicti XIV. Constitutione, quæ incipit; *Quæ communi*. In ea siquidem Capuccinis indulget, ut si iter agant, aut alicubi commorentur, ubi nullus Conventus, seu Hospitium, nullusque Frater diſti Ordinis Confessarius reperitur, libere, & licite possint quemlibet Præbyterum Sacularem ab Ordinario Loci, vel Regularem a suo Superiore Regulari ad Sacramentales confessiones excipiendas approbatum adire, eique peccata sua confiteri. Notanda sunt verba illa: *Ubi nullus Frater diſti Ordinis Confessarius reperitur*. Confessarius in Religione nec est, nec dicitur quilibet Sacerdos, sed Sacerdos dumtaxat a suo Prælato pro Fratrum confessionibus approbatus. Dum ergo Capuccinis indulget, ut possint extra Ordinem confiteri, quando nullus adsit Ordinis Confessarius, satis aperte declarat, concessionem hac etiam in ea circumstantia eus uti posse, in qua præsto sit solus diſti Ordinis simplex Sacerdos a proprio Superiore non approbatus, quia revera tunc deest Ordinis Confessarius; atque ostendit Summus Pontifex, mentem suam esse, ut Sacerdos extraneus approbatus Sacerdoti Ordinis non approbato præponi debeat. Si enim arbitra-

(a) in locis sup. citat.

bitratus fuisset, Regularibus non licere extraneum Confessarium eligere, quando Sacerdos proprii Ordinis adest, quamvis non approbatus; utique non dixisset, licere Capuccinis extraneo peccata sua confiteri, ubi nullus Confessarius dicti Ordinis reperitur, sed ubi nullus reperitur dicti Ordinis Sacerdos. Concludamus er-

go, Religiosum itinerantem, si Socium habeat proprii Ordinis simplicem Sacerdotem, sine expressa sui Prælati licentia non posse illi confiteri peccata sua; sed potius illa debere apud extraneum Sacerdotem a proprio Superiore approbatum deponere.

CAPUT UNDECIMUM.

Agitur de facultate reservandi casus pro Regularibus, & quaeritur, an etiam apud quoscunque Superiores locales resideat? Facultas illa a Clemente VIII. fuit limitata. Quid sentiendum de casibus in Fratrum Minorum Ordine reservatis? An omnes utramque Familiam tam Observantium, quam Reformatorem afficiant?

CUM Regulares Prælati ordinariam habeant in propriis Subditis etiam quoad forum internum jurisdictionem, eamque possint alteri delegare; nemo est, qui facultatem eis neget sibi casus aliquos reservandi. Imo cum Religiosi sint ab jurisdictione Episcoporum etiam quoad forum interius exempti, & propriis Prælati, qui auctoritatem in eos exercent quasi Episcopalem, subiecti; necessario consequitur, non Episcopali, sed Regulari suorum Prælatorum reservationi eos esse obnoxios. (a)

II. Id in controversiam vocari potest, utrum potestas hæc reservandi casus non solum Prælati majoribus competat, quales sunt Generales, & Provinciales, verum etiam inferioribus, cujusmodi sunt Priores, Guardiani, alique Superiores locales. Negant plerique, inter quos Emanuel Rodericus, (b) Miranda, (c) Bordonus, (d) Ferraris, (e) negant hi, facultatem hanc Superioribus localibus convenire. Sed Ascanius Tamburinus, (f) Lezana, (g) Rotarius, (h) Didacus ab Aragonia, (i) alique arbitrantur, non tantum Generales, & Provinciales, sed etiam Priores, & Guardianos tam de ju-

re communi, quam ex privilegiis potestatem reservandi casus habere, quam tamen limitari, imo & auferri posse concedunt per municipales Ordinum constitutiones, quas in unaquaque Religione ajunt esse servandas.

III. Pro Religione Minorum statutum adest Capituli Generalis celebrati Assisi ann. 1526., quod passim ab Auctoribus nostris laudatur, quo expresse ordinatur, & mandat auctoritate Apostolica, totius Capituli Generalis, quod nullus Guardianus possit sibi aliquem casum reservare. Nihilominus P. Juniperus a Drepano in suo tractatu de casibus reservatis (k) conatur ostendere, Guardianos ex vi spiritualis jurisdictionis, qua potiuntur in Subditos, reservare posse nonnullorum peccatorum absolutionem; atque ut citatum generale statutum eludat, ait non constare de Apostolica facultate illi Capitulo generali concessa ad revocanda privilegia officio Guardianorum annexa; ac etiam supposito, quod Capitulum illud plenam haberet Apostolicam facultatem disponendi omnia, quæ ad reformationem Ordinis pertinere possent; ait secundo, statuere non potuisse Constitutionem illam.

(a) V. Pontas. V. Cas. reserv. cas. 33.

(c) in Manual. Tom. 9. q. 34. art. 1.

(g) Tom. 3. V. cas. reserv. Regul. n. 15.

(i) Tract. 4. de priv. cap. 3. n. 1.

(b) QQ. Can. Tom. 1. q. 21. art. 2.

(d) resol. 36. quæst. 19. n. 37.

(f) Tom. 2. de iure Ab. disp. 13. quæst. 1. n. 6.

(h) Tom. 3. cap. 1. de pœnit. punct. 4. n. 2.

(k) Part. 1. disp. 2. quæst. 2. cap. vnic.

lam. Cum enim, inquit, potestas reservandi casus oriatur ex jurisdictione quasi Episcopali, quam in suos immediate Subditos Superiores Conventuales exercent, habent illam beneficio juris communis; jus autem commune tolli non potest, nisi a Summo Pontifice, & quidem de eo specialiter mentionem faciente. Verum opinio hæc reiicienda est, tum quia injuriosa videtur Generali Capitulo, de cujus fide dubitare se ostendit P. Juniperus, quasi Apostolicam Auctoritatem habere se falso jactaverit; tum quia singularis est, atque oppositur tum communi fere omnium Scriptorum nostrorum sententiæ, qui cum laudatis Roderico, Miranda, Bordonio, Ferraris, nec non Corduba, (a) & Merchantio (b) unanimiter docent, non posse Guardianos casus aliquos reservare; tum communi Religionis praxi, qua receptum est, ut casus a solis Generalibus, & Provincialibus reserventur, sicut Confessarii a solis Generalibus, & Provincialibus approbantur. Ipse laudatus Auctor fatetur, huic opinioni suæ in praxi parum esse fidendum. Quapropter concludit his verbis: *Quamquam veram hanc nostram existimamus sententiam saltem speculativam, nihilominus propter Patrum Capituli Generalis reverentiam, in praxi ab opinione Patris Miranda non esse recedendum volumus. Esi enim valde rationi consentaneum, ipsi præfati Capituli Patribus præstari fidem; non enim est imaginabile, Patres doctrina, sanctitate, zeloque Religionis præditi illam voluisse statueri constitutionem, si accessoriam non habuissent ad deroganda tum privilegia officio Guardianorum concessa, tum jus commune, Apostolicam facultatem.*

IV. Facultas ergo reservandi casus, saltem in nostro Minorum Ordine, apud solos Generales, & Provinciales residet. Ipsa tamen Generalibus, & Provincialibus limites quosdam præscripsit Clemens VIII. Cum enim Superiores aliqui in reservatione casuum auctoritate sua minus

prudenter, ac moderate uterentur; unde nonnulli infirmiores in spiritualis remedii desperationem adduci poterant; & in æternæ damnationis periculum; laudatus Pontifex decreto suo edito die 16. Maii ann. 1593, quod passim legitur apud Auctores, (c) designavit undecim casus, præter quos nemo ex Regularium Superioribus alios sibi possit reservare. Quod si aliud peccatum grave pro Religionis conservatione, aut pro conscientie puritate reservandum videbitur; decrevit, ut id aliter non fiat, quam Generalis Capituli in toto Ordine, aut Provincialis in Provincia, matura discussione, & consensu. Undecim casus designati a Clemente hi sunt. 1. Veneficia, incantationes, sortilegia. 2. Apostasia Religione, sive Habitu dimisso, sive retento, quando eo pervenerit, ut extra septa Monasterii, seu Conventus fiat egressio. 3. Nocturna, & furtiva Monasterii, seu Conventus egressio etiam non animo apostatandi facta. 4. Proprietas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale. 5. Juramentum falsum in judicio Regulari, seu legitimo. 6. Procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animatum foetum; etiam effectu non secuto. 7. Falsificatio manus, aut sigilli Officialium Monasterii, aut Conventus. 8. Furtum de rebus Monasterii, seu Conventus in ea quantitate, quæ sit peccatum mortale. 9. Lapsus carnis opere consummatus. 10. Occisio, aut vulneratio, seu gravis percussio cuiuscumque personæ. 11. Malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut aperitio litterarum a Superioribus ad inferiores, & ab inferioribus ad Superiores.

V. Ex his undecim casibus possunt Superiores vel omnes, vel aliquot sibi reservare, prout Subditorum utilitati expedire in Domino judicaverint; nec indigent pro iis reservandis Capituli sive Generalis, sive Provincialis discussione, atque consensu. At si Generalis pro toto Ordine, vel Provincialis pro sua Provin-

cia

(a) in Regul. S. Franc. cap. 7. quæ. 2. punct. 1. (b) in Regul. cap. 7. t. 1. q. 1. concl. 2. (c) V. Quaranta. V. Cal. reserv. n. 1. Ferraris. V. Præf. Regul. 2. 153. & alios.

cia reservare velint aliquem casum in Clementina cathologo non contentum, id præstare nequeunt sine Capituli vel Generalis vel Provincialis assensu. Possent nihilominus determinare prænitentias graves pro quibusdam peccatis etiam non reservatis imponendas a Confessariis, quæ Subditos ab hujusmodi perpetrandis cohibere possint; id enim expresse conceditur in supradicto decreto. At nequaquam possent alicui casui in eo decreto non comprehenso censuram annexere, ejusque absolutionem sibi reservare. Sic enim frustraretur huius decreti, quod in favorem Subditorum editum est, qui indiscretis, atque importunis reservationibus gravabantur. Quapropter proposito dubio: An in decreto Clementis Papæ VIII. de anno 1593. 16. Maii super qualitate casuum ab eorumdem Regularium Superioribus reservandorum edito, censuræ etiam comprehenderentur, ita ut iisdem Superioribus absque Capituli Generalis, aut Provincialis consensu aliquibus peccatis in decreto hujusmodi non contentis excommunicationem annexere, ejusque absolutionem sibi reservare non liceat: S. Congregatio Cardinalium negotiis Regularium præposita die 7. Julii ann. 1617. censuras in supradicto decreto comprehendi censuit. (a)

VI. In Religione nostra plures sunt reservati casus pro Familia Observantium, pauciores pro Reformatis. Apud illos enim decem, & novem numerantur casus reservatione affecti: Sed in generalibus Reformatorum constitutionibus tredecim dumtaxat recensentur. Hinc ab aliquibus dubitatur, an Reformati, si forte crimen committat, quod in tabella quidem casuum reformatorum pro Reformatis descriptum non legitur, sed tamen apud Observantes adnexam habet reservationem, a simplici Confessario pos-

se absolvi. Non desunt Auctores, (b) qui docent crimen illud habendum esse pro reservato; ideoque non posse, nisi a Confessario approbato pro reservatis absolvi. Hac ratione moventur. Quia, inquit, generalia Reformatorum statuta præcipiunt, (c) ut in casibus statutis iisdem minime repugnantibus ipsi Reformati ad generales Ordinis constitutiones recurrere teneantur. Cum ergo generalibus Reformatorum statutis non repugnet lex in Ordinis constitutionibus lata, qua casus aliqui reservantur, in tabella reformatorum pro Familia Reformata minime recensiti; si aliquis ex casibus illis occurrat, de eo juxta generalia Ordinis statuta judicandum erit, adeoque habendus pro reservato. Verum levioris momenti mihi videtur hæc ratio. Eo enim ipso, quod Patres in Generali Capitulo congregati specialem pro Reformatis casuum reformatorum texuere cathalogum, atque in ea aliquos ex iis casibus, qui pro familia Observantium reservati sunt, consulto omiserunt; apertum indicium est, eos voluisse a lege reservationis exclusionem. Alioquin, sicut aliquos ex iis casibus, qui in generalibus Ordinis Constitutionibus reservantur, in ea cathalogo recensuerunt, ita recensuisset & reliquos. Statutum autem illud, quod contrariæ sententiæ assertores obijciunt, non facit ad rem. Neque enim de reservatis casibus loquitur, sed generatim de quacumque re, sive negotio, cui per generalia Reformatorum statuta provisum non fuerit; pro quo resolvendo ad generales Ordinis constitutiones recurrendum esse decernitur. Non est ergo, cur ad eas recurratur, quando agitur de casuum reservatione, cum habeatur quoad hoc in generalibus Reformatorum Constitutionibus clara, & expressa provisio. (d)

(a) V. Lantusca Theat. Regul. Verb. Absolutio num. 17. & Ferraris in Biblioth. Verb. Prælat. Regul. num. 55. (g) P. Monza. Spiegazione della Regola di S. Francesco al cap. 7. (c) Cap. 12. num. 3. (d) V. P. Filippo de Castelluccio Dieb. della Reg. Tom. 1. Tratt. de' casi riservati, art. 1. cas. ult.

CAPUT DUODECIMUM.

De iis, qui sunt in Religione legi reservationis obnoxii: Ubi ostenditur, Novitios ipsos, atque Tertiarios non esse ab ea lege prorsus immunes.

EA breviter explicavimus in superiori capite, quæ spectant tum ad facultatem reservandi casus, qua Superiores Regulares præditi sunt, tum ad numerum eorum casuum, quos in Religione nostra Capitula generalia reservare hætenus consueverunt. Nunc aliqua de iis quoque dicenda sunt, qui in Religiosis familiis hac reservationis lege ligantur. Cum enim illæ aliquando, ex diversis personarum generibus consistunt, quarum aliqua: solemnia vota emiserunt, cujusmodi sunt Religiosi professi; alique nullo voti solemnisi vinculo sunt obstrictæ, cujusmodi sunt Novitii, atque ii, qui in Religione potissimum nostra Tertiarii vocantur; merito dubitatur, utrum omnes personas istas, quæ familiam Religiosam componunt, lex reservationis afficiat? Nemo ambigit, Religiosos professos, legi reservationis, quæ in proprio Ordine viget, esse subiectos. Ab ea tamen plerique Novitios, atque Tertiarios absolvent. De Novitiis primo loco agendum. Subiicietur deinde aliqua de Tertiariis.

II. Afcianus Tamburinus, (a) Emmanuel Rodericus, (b) Miranda, (c) quos sequuntur Rotarius, (d) & Felix Poteffas (e) cum turba maxima Casuistarum, omnes isti docent, Novitios non ligari casibus in Religione a Superioribus reservatis, atque ab iis valide posse absolvi a quovis simplici Confessario sine speciali Prælati Regularis licentia. Imo P. Lucius Ferraris, (f) qui consentit P. Didacus ab Aragonia, (g) ait Novitios non subiacere neque casibus reservatis a Superioribus suæ Religionis, neque casibus reserva-

tis ab Episcopo Loci; quia sunt, inquit, in statu neutro, idest nec vere subditi Episcopi, nec vere subditi Regularis Prælati; unde infert, eos posse absque alia licentia absolvi a quolibet Confessario pro Fratribus approbato sine expressa exclusionem Novitorum; item posse absque licentia Prælatorum Ordinis valide absolvi a peccatis etiam in Religione reservatis per quemcumque Confessarium sive Sæcularem, sive Regularem ab Ordinario Loci pro Sæcularibus approbatum. Verum doctrinam hanc non omnino approbant Laurentius de Peyrinis, (h) & Jo: Baptista de Lezana, (i) qui censent, valde probabile esse, facultatem reservandi casus, quæ gaudent Regulares Prælati, etiam ad Novitios extendi, quia vere sunt Religioni subditi. Franciscus vero Bordonus (k) expressè doctrinam eandem impugnatur, & probat, non solum Religiosos professos, verum etiam Novitios iis casibus subiacere, qui Regularibus Prælati sunt reservati. Hanc ego Bordonii sententiam tamquam probabiliorē, & veriorē amplector; opinionem vero Lucii Ferraris, & Didaci ab Aragonia tamquam laxam, & ad fovendam hominum libertatem a Probabilistis excoGITATAM reiicio. Bordonii rationes hæc sunt.

III. Prima ratio. Tenetur quilibet legibus illius loci, in quo domicilium contrahit: Porro Novitii domicilium intra Monasterium contraxerunt adeo, ut quavis sint in diocesi Episcopi, quia intra ejus fines morantur, non sunt tamen amplius de diocesi; Tenentur ergo Monasterii

(a) de Jure Abb. disp. 13. quæ. 5.

(b) Tom. 1. QQ. Regul. quæ. 21. art. 11.

(c) in Manual. Tom. 2. quæ. 34. art. 16.

(d) Tom. 3. Theol. Mor. Regul. lib. 1. de

Sacr. cap. 1. de pœnit. punct. 4. num. 5.

(e) Exam. Confess. Tom. 1. part. 4.

cap. 5. num. 3437.

(f) in Bibliot. V. Novitius. n. 13.

(g) Dilucid. privil.

trad. 3. cap. 4. n. 2.

(h) Tom. 2. in Constit. X. Urbani VIII. n. 9.

(i) Tom. 1. cap. 18. n. 19.

(k) Tom. 2. resol. 38. quæ. 3. n. 4. Et Tom. 5. de presul.

regul. cap. 12. quæ. 9. n. 20. & seq.

sterii legibus, inter quas non ultimum locum obtinet lex reservationis. Ac profecto per mutationem hanc domicilii eximuntur a jurisdictione Episcopi, ac jurisdictioni subijciuntur Regularis Prælati. Sicut ergo casibus Episcopalibus tenebantur, quando ante mutationem domicilii subjecti erant Episcopo; ita postquam mutato domicilio subditi facti sunt Regularis Prælati, regularibus casibus tenentur. Sæculares ipsi, si ab una diœcesi ad aliam domicilium suum transferant, solvantur quidem a lege reservationis, quæ servatur in loco, quem deserunt; sed ligantur lege reservationis, quæ viget in loco, ad quem transeunt. Quomodo ergo Novitii ab utraque reservatione tum Episcopali, tum Regulari prætere de se possunt exemptos?

IV. Secunda ratio. In materia Sacramentorum subijciuntur Novitii Superioribus, & Confessariis Regularibus adeo ut ex Clementis VIII. decreto (a) nemini liceat præter Magistrum, aut alium a Superiore deputandum eorum confessiones audire. Judicandi sunt ergo secundum potestatem, quam Confessarii Regulares habent a suis Superioribus. Hinc si Confessarius potestatem non habeat absolvendi a casibus, qui Prælato Regulari sunt reservati, ab iis utique nec poterit Novitius absolvi. Confirmatur hæc ratio. Si enim extraneus, seu forensis absens a propria diœcesi, ligatur reservatione casuum, quæ viget in ea diœcesi, in qua consistitur, quamvis inde quamprimum sit necessarius; quanto magis Novitius, qui non extraneus est, sed domesticus, & subditus Regularis Prælati casuum reservatione, quæ viget in Monasterio, ligabitur! Sicut ille per simplicem Confessarium non potest a casibus in loco, ubi consistitur, reservatis absolvi; ita nec iste per simplicem Confessarium absolvi potest a casibus, qui in Religione, cujus assumpsit habitum, sunt reservati. Ideo enim extraneus ille non potest absolvi, quia per reservationem absolute, & sine ulla pœnitentium distinctione restricta est

Confessarii facultas. Atqui etiam in Religione per casuum reservationem Confessariorum facultas absolute restricta est, ut constat ex generalibus nostris Ordinis constitutionibus, in quibus præcipitur, ut in illis casibus, quos pro Deigloria, proque animarum salute, ac faciliori, & sanctiori regimine aut ipsis constitutionibus servatos esse, aut Superiorum arbitrio, vel alias ad Constitutionis Apostolicæ præscriptum reservari contigerit, nemo quemquam illis ipsis criminum vinculis irretitum absolvere præsumat sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, nisi a Generali, vel Provinciali Prælato necessarium absolvendi facultatem habeat. (b) Igitur si Professus, si Novitius peccatum aliquod, cui annexa sit reservatio, commiserit, a simplici Confessario ob jurisdictionis defectum nequit absolvi.

V. Quod autem ait P. Lucius Ferraris, Novitios vere non esse Subditos neque Episcopi, neque Regularis Prælati, merum commentum est. Quamvis enim libere possint habitum regularem dimittere, ac redire ad sæculum, nec eo subjectionis vinculo teneantur, quo tenentur Religiosi professi, quibus non amplius licet se se a Regularis Superioris obedientia subtrahere; nihilominus quamdiu retinent habitum, ac perseverant in Novitiatu, sicut vere ab jurisdictione Episcopi exempti sunt; ita vere sunt Regularis Prælati jurisdictioni subiecti; quod adeo verum est, ut eorum Magister, ejusque Socius, vel alius Sacerdos cum sola Prælati Regularis facultate valide, & licite possint ipsorum confessiones audire, eosque a peccatis absolvere; quod certissimum est argumentum, Novitios quoad Pœnitentiæ Sacramentum plene subijci Regularis Superioris potestati. Unde merito inferimus, eos quoque subijci casuum reservationi, quæ pro animarum salute in Religione constituta est.

VI. Majoris ponderis non est id, quod objicit P. Diana, (c) videlicet Novitios ad Religionis onera non teneri, ideoque

H

mul-
11

(a) Tom. 3. Ball. Rom. pag. 146. Const. Cum ad Regularem §. 18. (b) Vallioli. ann. 1593. tit. de cas. reserv. & Sambuc. cap. 7. §. 1. n. 1. (c) resolut. 110. de dubiis Reg.

multo minus teneri ad onus reservationis. Reservatio enim, ut Bordonus advertit, onus est directe, ac immediate impostum Confessario, cui facultas absolvendi fuit limitata, nec Novitium afficit, nisi consequenter, atque indirecte, quatenus illum a casu reservato Confessarii facultate carens nequit absolvere. Præterea concedimus quidem, non teneri Novitios eo saltem vinculo, quo Professores obligantur, ad specialia Religionis onera, cujusmodi esset ex. caus. jejunium die Veneris. Sed negamus eos esse ab iis oneribus dispensatos, quæ omnibus Fidelibus communia sunt. Onus autem reservationis ex se speciale non est, sed commune Fidelibus, clericis, religiosis, & laicis, quod oritur ex jure communi, vi cuius unusquisque tenetur casibus sui Superioris. Cum ergo Novitii Regulari Prælati subditi sint, tenentur iis casibus, qui ab eo sunt nota reservationis affecti; & quidem non ex vi oneris specialis ipsius Religionis, sed ex vi oneris, quod est Fidelibus quibuscumque commune. Et certe cum cæteri omnes onus hoc sentiant, non video, quo fundamento soli Novitii possint ab eo dispensari ita, ut neque Episcopalis neque Regularibus casibus subiciantur. Privilegium hoc gratis asseritur; nulla enim lege invenitur concessum; imo juri communitum veteri, tum novo non parum videtur adversum.

VII. Hinc solvitur aliud argumentum, quod desumere solent contrariæ sententiæ patroni ex illa regula juris 15. *Odia restringi, & favores conveniunt ampliari*; unde inferunt, Novitios in favorabilibus dici personas religiosas, & gaudere favoribus, & gratis Religionis; at in odiosis eos non se habere, sicut cæteri Religiosi. Cum ergo, inquit, reservatio casuum inter odiosa connumeretur, ad solos Professores restringenda est, nec ad Novitios debet extendi. Sed allatam regulam nimis ampliunt. Primo enim id, quod est secundum jus commune, & maxime prodest tum ad gloriam Dei promovendam, tum ad procurandam animarum salutem, tum ad Christiani Populi disciplinam servandam, nullatenus

inter odiosa recensendum est. Porro quod Superiores Prælati quædam Subditorum suorum graviora peccata sibi referunt, est secundum jus commune, ac tum animarum salutem, tum optimo Subditorum regimini quam maxime prodest. Non est ergo recensendum inter odiosa, quod Superiores Regulares quædam peccata etiam quoad Novitios sibi referunt, cum etiam Novitii Regularis Superioris subditi sint. Imo odiosum esset, quia contra jus commune, si Novitii essent a quacumque tum Episcopali, tum Regulari lege reservationis exempti, dum cæteri omnes Fideles tenentur casibus ab Ordinario suo reservatis. Deinde, etiamsi reservatio habeatur tamquam odiosa; citata nihilominus regula juris Novitios minime favet, ut ab omni reservatione eximantur. Demus enim, eos in odiosis non esse comparandos Religiosis professis. At reservatio, quæ odiosa dicitur, proprie non se tenet ex parte Novitiorum, sed immediate, ac directe Religiosum afficit Confessarium, cujus facultatem quoad aliqua peccata restringit. Hinc docent quidam Auctores communiter, peccata merere interna, aut si prodierunt exterior, minime consummata, aut dubia dubietate facti a quolibet simplici Confessario absolvi posse; quia reservatio, seu jurisdictionis ablatio, cum sit quid odiosum, strictæ interpretationis est. Sed hanc interpretationem ad Personas ipsas non licet extendere, quasi genus aliquod sit personarum, quod a peccatis reservatis certis, externis, & consummatis per simplicem Confessarium absolvi possit: Et quavis Casuallæ aliqui impuberibus hoc privilegium concesserint, melioris tamen notæ Theologi hoc privilegium eis negant; unde si de peccatis ipsis agatur, interpretationi locum esse concedunt; at si de personis, quæ peccata reservationi revera obnoxia continentur, sit sermo, interpretationem rejiciunt; & ajunt, Premitentem, quisquis ille sit, scirimen certum, externum, consummatum pataverit, cui annexa sit reservatio, debere vel ad ipsum reservantem, vel ad ejus delegatum pro obtinenda absolutione recurrere. Ex hac doctrina licet inferre, etiam

in

in Religiosis Ordinibus casus habendos non esse pro reservatis, nili peccata sint certa, externa, atque in genere suo consummata; etenim quoad hoc locum habet ea regula: *Odia sunt restringenda*. At quicumque Regularis Prælati jurisdictioni quoad forum Sacramentale subijcitur, sive Professus ille sit, sive Novitius, si in peccatum certum, externum, consummatum incidit, quod in Religione sit reservatum, opus est, ut vel a Superiore ipso, vel a Confessorio facultatem pro reservatis habente absolvatur; regula enim illa, quam circa criminum qualitatem admittimus, ad qualitatem personarum extendendam non esse arbitramur. Denique respondemus, adversariorum argumentum valere quidem ad eximendos Novitios a specialibus Religionis oneribus, scilicet nullius esse momenti ad eos eximendos ab iis oneribus, quæ communia sunt omnibus. Cum Novitii proprie Religiosi non sint, concedimus eos ad illa gravamina non teneri, ad quæ subeunda ex Religionis constitutionibus tenentur Professus; atque hoc sensu verum est, Novitios in odiosis inter Religiosos non esse connumerandos. Onus autem reservationis non est onus speciale Religiosorum, ut suprà dictum est, sed onus est Fidelibus quibuscumque commune. Debent ergo etiam Novitii commune istud onus subire. Quod autem casibus Regularibus teneantur, tribuant sibi ipsis, qui Religionis habitum inducentes, ultro se se Prælati Regularis jurisdictioni, ac regimini subjecerunt; sicut sibi ipsi tribuere debet, qui ad aliam Diocesim domicilium suum transiit, si reservationi fiat obnoxius alicuius casus, qui in Diocesi, in qua prius morabatur, non esset servatus.

VIII. Solvendum remanet ultimo loco id, quod P. Rotarius opponit. Causa reservati inter Regulares, ait ille, plerumque peccata sunt contra solemnia vota commissa. Cum ergo Noviti vota solemnia quæ nondum emiserunt, violare non possint, consequenter reservationem evadunt gravioribus transgressionibus votorum annexam. Verum argumentum hoc probat quidem, Novitios

aliquibus casibus regularibus non esse subiectos; at non probat, eos esse exemptos ab omnibus. Apostasiam a Religione, proprietatem gravem contra votum pietatis, inobedientiam contumacem, & in Observantium Familia denariorum acceptionem, vel conservationem; casus hos ad Novitios non pertinere, qui nec immutabiliter Religioni nomen dederunt, nec obedientiam, & pauperem sollemniter promiserunt, nec regulam denariorum contestationem severe prohibentem professi sunt, ultro fateamur. Sed alii, & quidem plures sunt casus vel in decreto Clementis VIII. vel in generalibus Ordinis constitutionibus descripti, quæ ad ipsos Novitios extendere nihil vetat; imo recta ratio suadet; quia peccata sunt contra Dei, vel Ecclesiæ præcepta, quibus etiam Novitii graviter sunt obstricti. Huiusmodi sunt: Veneficia, incantationes, sortilegia: Juramentum falsum in iudicio regulari, seu legitimo: Procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animatum factum, etiam effectum non secuto: Furtum de rebus Monasterii, seu Conventus in ea quantitate, quæ sit peccatum mortale; quicquid a proprietate expresse distinguitur: Occisio, aut vulneratio, seu gavis percussio cuiusque personæ. Hi casus habentur in decreto Clementis. Item blasphemia in Deum, aut Deiparam: Rerum sacrarum abusus: Compositio, projectio, vel publicatio libelli famosi: Comestio carniū diebus vetitis. Hi reservantur per Ordinis constitutiones. Hos ergo, alioquinque similes casus, qui gravem præceptorum Dei violationem continent, etiam ad Novitios pertinere dicimus. Ac profecto, nonne mirum, atque absurdum esset, si Prælati Regulares subditos suos Novitios eximerent a reservatione horum casuum, qui pro Sæcularibus ipsis solent fere ab omnibus Episcopis reservari? Sicut huiusmodi crimina graviora evadunt, si a Religiosis Novitiis, quam si a Personis sæcularibus committantur; ita a recta ratione, & a S. Canonibus videretur alienum, si patrata a Novitiis reservatio nem evaderent, quæ patrata a Sæcularibus sunt reservationi obnoxia.

IX. Hæc de Novitiis. Pauca de Tertiariis dicenda superflunt. Quibus enim argumentis probavimus, non esse Novitios a casibus in Religione reservatis exemptos; iidem probamus exemptos non esse Tertiarios in religiosis domibus commorantes. Cum enim etiam isti domicilia intra Monasterium contraxerint, tenentur Monasterii legibus; & cum in foro Sacramentali Superioribus, & Confessariis Regularibus subiciantur; iudicandi sunt secundum potestatem, quam Confessarii Regulares obtinuerunt a suis Prælatiis. Eos tantum casus excipimus, qui

sunt contra vota, & professionem religiosam: Sed alios, qui violationem præceptorum Dei continent, etiam ad Tertiarios ob rationes superius allatas extendendos esse censemus. Non est, cur diutius in hac probanda sententia, & in refellenda contraria P. Sabini Bononiensis (*) opinione immoremur. Eadem enim, quæ dicta sunt de Novitiis, cogemur cum fastidio repetere. Videri potest Bordonus loc. cit. num. 5. ubi ostendit, perpetuo commensales, quales sunt procul dubio Tertiarii, de quibus loquimur, subijci casibus regularibus.

CAPUT DECIMUM TERTIUM.

De absoluteione Regularium a casibus in proprio Ordine reservatis. An Superiores etiam locales ordinaria fruantur ab iisdem absolvendi facultate; Et si illa spoliati sint, possint nihilominus aliis concedere absolvendi licentiam.

DE Regularium absoluteione ab iis casibus, qui juxta Clementis VIII. decretum in unoquoque Ordine Superioribus reservantur, acturi, inquirimus primo loco, an ordinaria ab iisdem absolvendi potestas nedum apud Generales, ac Provinciales Prælatos, verum etiam apud Priores, Guardianos, aliosque Superiores locales, quocumque nomine appellentur, iresideat. Laudatus Clemens VIII. qui Regularium Prælatorum auctoritatem quoad casuum reservationem intra certos limites conclusit, nihil quoad eorundem absoluteionem innovavit, ut observant Bordonus, (b) atque Rotarius. (c) Imo refert P. Hieronymus a Sorbo, (d) eundem Pontificem declarasse, facultatem a prædictis casibus absolvendi ad eos pertinere, ad quos ante sui decreti publicationem spectabat. Quapropter debemus aliunde colligere, utrum ad ipsos quoque inferiores Prælatos, cuiusmodi sunt Priores, sive Guardiani, auctoritas ista fuerit extensa.

II. Id mihi tamquam certum habenda

dum esse videtur, in iis Ordinibus, in quibus Prælati localibus reservantur casus facultas est denegata, non posse eos ex vi præcisæ muneris sui a reservatis absolvere; inferior enim nullam habet in casus a Superiore reservatos auctoritatem. Cum ergo in illis Ordinibus soli Generales, & Provinciales possint ex vi proprii muneris quædam crimina reservare; habent consequenter ii soli ex vi proprii muneris ordinariam absolvendi facultatem; & Superiores locales quoad potestatem in reservata pares sunt Parochis, qui licet veri Pastores sint, atque ex officio animarum curam exercent; omni tamen carent iurisdictione in eos casus, quos sibi Episcopus reservaverit. Arbitrantur nihilominus aliqui, Superioribus quibuscumque localibus ordinariam hanc competere facultatem, si non ex vi præcisæ ejus muneris, quod exercent, virtute saltem privilegiorum a Summis Pontificibus vel immediate, vel mediate, ac per communicationem eis concessorum. Ita Alphonsus de Casa-

ru-

(a) Lux Moral. tract. 63. quest. 16. (b) Resolut. 39. num. 58. (c) Theol. Reg. Tom. 3. lib. 1. cap. 1. de Pœnit. punct. 6. n. 1. (d) in Annotat. ad Comp. Pri. vil. V. Absol. ord. quoad Fratres. §. Absolvendi autem.

rubios, (a) Franciscus Bordonus, (b) & Didacus ab Aragonia, (c) qui docent Superiores quoque locales, attentis privilegiis, tanta in propriis Cœnobiis auctoritate pollere, quanta Generalis in toto Ordine, ac Provinciales in suis Provinciis. Fatentur tamen, valde posse hanc Superiorum localium auctoritatem per specialia statuta in unoquoque Ordine limitari. Quapropter eos admonent, ut sedulo consulant proprii Ordinis constitutiones, ne prætergrediantur eos limites, qui sibi fuerint per easdem Constitutiones præscripti.

III. In Ordine Minorum quoad absolutiorem a reservatis sequentia statuta edita sunt. In generalibus Constitutionibus auctoritate Martini V. in Capitulo generali Assisensi ann. 1430. publicatis hæc habentur cap. 7. Statuimus, & ordinamus, quod nullus Fratrum Provincialium Ministro inferior, nisi ex speciali Generalis, vel Provincialium Ministrorum licentia, possit aliquem Fratrem absolvere a peccato inobedientiæ contumaciis; proprietarie rerum retentionis; lapsus carnis; furti rei notabilis; iniectionis manuum violentæ; falsi testimonii in iudicio facti; compositionis, projectionis, aut publicationis libelli saniosi; falsificationis sigilli cujuscumque persone notabilis; falsæ testificationis in infamiam cujuscumque. Iisdem fere verbis loquuntur Generalia Statuta edita ann. 1500. in generali Capitulo Interamnæ celebrato. In Vallisoletanis autem anni 1593. hæc leguntur tituli. de casibus reservatis: Decernimus, & sancimus, ut in illis casibus, quos pro Dei gloria, proque animarum salute, ac faciliiori, & Sanctiori regimine, aut illi ipsi constitutionibus reservatos esse, aut Superiorum arbitrio, vel alias ad Constitutionis Apostolicæ præscriptum reserva-

ri contigerit, nemo temere manum mittat, aut quomquam illis ipsi criminum vinculis irretitum absolvere præsumat sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, nisi a Generali, vel Provinciali Prelato necessariam absolventi facultatem habeat. Hoc idem decretum renovatum fuit tum in Statutis Sambucanis cap. 7. §. 2. num. 1., tum in Statutis generalibus Reformatorum cap. 7. num. 1. Hinc in Ordine Minorum nequeunt sibi arrogare Guardiani eam auctoritatem, quam Prioribus Conventualibus aliorum Ordinum, & maxime Prædicatorum Summi Pontifices sunt elargiti. Huic enim privilegio renuntiavit Religio Minorum, illiusque usum Superioribus localibus interdixit. Ita sentiunt fere omnes ejusdem Seraphici Ordinis Scriptores: Antonius Corduba, (d) Ludovicus Miranda, (e) Felix Potestas, (f) Augustinus Matthæucci, (g) Gaudentius de Janua; (h) atque idem fatentur etiam P. Juniperus a Drepano, (i) & P. Didacus ab Aragonia, (k) quamvis hi duo Auctores Superiorum localium privilegia, & facultates ultra quam par est, totis viribus contenter extendere.

IV. Quamvis autem Guardiani, alique Minoritici Ordinis Superiores locales nullam habeant in casus reservatos auctoritatem, nisi eis a Prælatiis majoribus concedatur, ut probat etiam Sanctiorum; (l) cum tamen Provinciales Ministri ex Constitutionum generalium præscripto unum, aut duos, aut plures Confessarios in unoquoque Conventu deputare teneantur, qui facultate absolvendi in foro conscientie a casibus reservatis sint præditi, quodjam ab ipso Religionis exordio Gregorius IX. & Innocentius IV. decreverant, hinc valde congruum est, ut observant P. Antonius de Corduba, (m) & P. Gaudentius

H 3 de

- (a) in Compend. privil. Verb. Absolutio ordinaria quoad Fratres, post num. 7.
 (b) Variar. resol. Part. 1. resol. 1. quæ. 1. num. 6. & resol. 3. quæst. 5. num. 18.
 (c) Dilucid. privil. Tract. 4. cap. 4. n. 1. (a) in cap. 7. Regul. Quæ. 2. §. Secundum punctum. (e) In Manual. Præl. Tom. 2. q. 19. art. 6., & quæ. 34. art. 7.
 (f) Exam. Conf. Tom. 1. Part. 4. cap. 5. n. 353. (g) Official. Cur. Tom. 1. cap. 23. quoad Excom. Canonis num. 57. (h) Tom. 2. de Visit. cap. 7. Dub. 19. Sect. 1. n. 3. Sect. 2. n. 51. (i) De cas. ref. part. 2. disp. 1. q. 2. cap. 3.
 (k) Tract. 4. cap. 3. num. 1. (l) Comm. in Stat. cap. 7. Stat. 1. (m) in Reg. cap. 7. q. 2. §. secundum Punctum.

de Janua, (a) quod Guardiani præceteris Pœnitentiarii constituantur in suis respective Conventibus. Atque ita revera servari in Ordine testatur idem Corduba; quæ euidem praxis valde consentanea est illi Barchinonensi generali statuto, quod cernitur, & declaratur, (b) omnes, & singulos tam Custodes, quam Guardianos à ipso, quod electi fuerint, commissam habere facultatem absolvendi suos Subditos ab omnibus, & singulis reservatis casibus in occulto duxat admissis; cui statuto omnino consentit statutum Reformatorem, (c) quo Ministro Provinciali præscribitur, ut pro Conventuum amplitudine unum, aut plures Pœnitentiarios constituat præter Superiores locales, atque Vicarios, qui facultate donentur ab omnibus casibus absolvendi.

V. Sed occurrit hic alia quæstio: videlicet, an Superiores locales, quamvis ordinarii non habeant in casus reservatos auctoritatem, possint nihilominus aliis concedere absolvendi licentiam? Laudatus P. Antonius de Corduba ait, (d) nunc communiter concedi Guardianis in Religione Minorum, ut facultatem absolvendi a reservatis possint aliis quoque committere. Credit tamen, virtute concessionis prælatæ non posse Guardianum committere generaliter alicui Subdito prædictam auctoritatem, ut possit absolvere, seu etiam absolvi, quotiescumque, & quomodocumque; sed solum in particularebus occurrentibus casibus posse id committere alicui, vel aliquibus, seu etiam omnibus suis Subditis, ut pro tali vice absolvent, & absolvantur a reservatis sibi concessis. Revera hæc generalis commissio propria Ordinariorum est; ideoque non potest convenire Guardianis, qui, ut diximus, pro absolvendis propriis Subditis a casibus reservatis, non ordinariam habent facultatem, sed delegatam. Hinc P. Laurentius de Portel (e) num-

quam se audivisse testatur, in Ordine Minorum posse Guardianum pro suo toto tirennio delegare alicui suam auctoritatem pro absolutione reservatorum, sed id solum facere pro præsentis necessitate. Dubitari nihilominus potest, utrum Superiores locales illorum Ordinum, in quibus ordinaria absolvendi facultas solis Prælati majoribus reservatur, possint etiam in casu particulari absolvendi licentiam Religioso Confessario, qui eam postulat, impertiri, quamvis a majori Præfato expressam non acceperint subdelegandi potestatem.

VI. Propositæ quæstioni respondet P. Gaudentius de Janua (f) æquitatem ipsam Superioribus localibus concedere, ut possint in casu aliquo peculiari subdelegare. Atque hoc præ menti Summorum Pontificum esse valde conforme. Clemens enim VIII. in suo decreto super casuum reservatione pro Regularibus edito ann. 1593. Superioribus præcipit, ut in singulis domibus deputent duos, tres, aut plures confessarios pro Subditorum numero majori, vel minori, qui a non reservatis absolvant, & quibus etiam reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit. Sed a quo Superiore, occurrente casu, reservatorum absolutio committi debet? Si a Provinciali; cum ipse ut plurimum longe absit a Conventu, in quo casusemergit, saluti, & quieti Religiosorum non esset sufficienter provisum. Ergo a Superiore locali, qui cum præsens sit, potest sine mora remedium Subdito indigenti subministrare. Hanc porro fuisse Pontificis mentem colligitur clarius ex quadam responsione Congregationis Prælatorum Visitationis Apostolicæ habita sub eodem Clemente VIII. die 13. Martii ann. 1601. quæ per extensum refertur tum a P. de Gubernatis, (g) tum a P. Matthæuccio. (h) Est autem huiusmodi: *Al Memorial del P. Custode de Rifer-*

(a) Tom. 2. de visit. cap. 7. dub. 19. Sect. 2. n. 51. (b) cap. 6. de casib. reserv.

(c) Cap. 7. num. 2. (d) in cap. 7. Regul. quæ. 2. §. Tertium punctum.

(e) in Dubiis Regularib. Verb. Casus reservati in Addit. ad Addit. num. 2.

(f) Tom. 2. de visit. cap. 7. Dub. 19. Sect. 2. num. 51. (g) Tom. 4. Orbis Serraph. pag. 166.

(h) in Official. Curia tit. Officialis quoad excommu. Canonis unum. 57.

Riformati di S. Francesco. La Santità Sua dichiara, che il decreto suo sopra la reservazione de' casi de' Religiosi fatto alli 26. Maggio 1593, non dispone, nè determina, a chi spetti l' autorità di assolvere da detti casi, rimettendosi in questo alle Costituzioni, uso, e osservanza comune delle Religioni; che il Generale, e Provinciale abbiano quest' autorità ordinaria, e non i Guardiani, e Priori Superiori immediati de' Conventi. Dovranno però detti Provinciali, e Generali comunicare detta facoltà in ciaschedun Convento a persona discreta, ed intelligente, per assolvere i Religiosi di quel Convento, che faranno ricorso; e ovvio nelli casi particolari, che occorreranno, concedere la facoltà a ciascuno Confessore deputato in detto Convento, quando esso Confessore ne faccia istanza, e giudica prudente, se gli conceda; nel qual caso i Superiori anco delegati dovranno prontamente concederla conforme al detto decreto Pontificio, perche negandosi, la Santità Sua intende, che il Confessore possa assolvere da detto caso.

Jacobus Binius Canonicus Lateran. Pfratationis Apostolicæ SS. D. Nostri Nolarium.

Hic declaratur, Superiores etiam delegatos debere in casibus occurrentibus facultatem absolviendi concedere. Porro Superiores hi delegati quoad absolutionem a reservatis, non sunt alii, quam Superiores locales; Cæteri enim Religiosi o-

mnes Conventus sunt subditi; Quomvis ergo Superiores locales ordinaria careant in casus reservatos auctoritate; id tamen non obstat, quominus valide, & licite possint eam aliis Confessariis in casu particulari committere; cum Summus Pontifex, a quo omnis Regularium Prælatorum jurisdictio dimanat, hanc illis dedit subdelegandi licentiam.

VII. Hæc autem ita intelligenda sunt, ut solis Confessariis ad normam Clementini decreti pro singulis Conventibus deputatis possint Superiores locales facultatem absolviendi in casu peculiari concedere; atque hanc fuisse Summi Pontificis mentem tum ex ipsius decreto, tum ex laudata Congregationis responsione non obscure colligitur. Quapropter exillimo, Superiores locales non posse etiam in casu particulari absolviendi licentiam Confessariis illis concedere, qui non sunt ex Deputatorum numero; ac multo minus posse eamdem facultatem alicui simplicis Confessario committere in iis Conventibus, in quibus Pœnitentiarii generalis absolviendi auctoritate præditi a majori Prælato jam sunt constituti. Cum enim vel per Pœnitentiarios, vel per Deputatos satis sit spirituali Religiosorum necessitati provisum, nulla ratio cogit, ut ad Confessarios quoscumque ampletur, quod Summus Pontifex pro Confessariis deputatis concessit. Sed hæc clarius patebunt ex iis, quæ capite sequenti dicenda sunt.

CAPUT DECIMUMQUARTUM.

Explicatur Clementis VIII. decretum de casuum reservatione pro Regularibus; ac solvuntur difficultates, quæ tum ex eo, tum ex annexa Urbani VIII. declaratione possunt oriri.

Nonnulli sunt, qui arbitrantur, quæcumque simplicem Confessarium, si forte petitam pro casu aliquo reservato facultatem a Superiore suo Regulari nequeat obtinere, posse nihilominus valide, & licite ab eo casu Religiosum pœnitentem absolvere. Fundamentum sic opinandæ desumunt tum ex laudato decreto fu-

per casuum reservatione, quod Clemens VIII. ab omnibus Regularium Superioribus observandum esse decrevit, tum ex declaratione, quam Urbanus VIII. ann. 1624. eimdem decreto subsciendam voluit; cujus quidem declarationis verba hæc sunt: (a) *Sanctitas Sua ainceps declarat, et declarat, ut si hujusmodi Regularium Con-*

H 4 *ses-*

(a) in Bull. Rom. Part. 2. int. Constit. Urbani VIII. Constit. 28.

cessariis casus alienius reservati facultatem petentibus Superior dare noluerit, possint nihilominus Confessarii illa vice penitentes regulares, etiam non obtenta Superiorum facultate, absolvere. Valde tamen hallucinari eos puto, qui declarationem hanc ad omnes, & singulos Confessarios, qui in aliqua religiosa domo commorantur, indifferenter extendunt.

II. Pro assequenda vera declarationis intelligentia, verba ipsa Clementini decreti, quod declaratur, non perfunctorie, sed serio, ac diligenter consideranda sunt. Hæc sunt verba decreti: (a) *Superiores in singulis domibus deputent duos, tres, aut plures Confessarios pro Subditorum numero maiori, vel minori, iique sint docti, prudentes, & charitate præditi, qui a non reservatis eos absolvant, & quibus etiam reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit, in quo eam debere committi ipse in primis Confessarius judicaverit.* Id unum hic statuit, ac præcipit Summus Pontifex, Confessarios aliquot esse in singulis domibus deputandos, quibus tunc committatur absolutio reservatorum, quando casus occurrerit, & Confessarii ipsi judicaverint debere committi. Ad hos igitur Confessarios ad normam Clementini decreti deputatos referenda est declaratio ejusdem decreti; atque de his dumtaxat intelligendum, quod statuit Urbanus VIII. posse absolvere penitentes suos regulares, etiam non obtenta Superiorum facultate, quando casus alicujus reservati facultatem retentibus Superior concedere recitaverit. Hinc Confessarii deputati a non deputatis apprime sunt distinguendi. Illis tenetur Superior ex vi decreti auctoritatem absolventem committere, quando petierint; ideoque si deneget, eam Pontifex ipse concedit. At secundi eandem facultatem sibi arrogare non debent; Sicut enim Superior non tenetur eam illis penitentibus delegare; ita nullo modo præsumendum est, eam velle Pontificem elar-

giri. Interpretationem hanc tradit etiam Thomas Tamburinus, (b) qui rejicit opinionem Quintandvenæ existimantis eam facultatem, de qua in Urbani declaratione fit mentio, concedi cuicumque Confessario docto, & pio, qui est alias aptus, ut possit deputari Confessarius Regularium. Cum enim Urbani decretum clare loquatur de Confessariis deputatis, non video, inquit Tamburinus, qua ratione hic Auctor ad deputabiles id velit extendere.

III. Hoc autem, quod hæcenus dictum est, multo magis debet in illis religiosis domibus observari, in quibus adsunt Penitentiarii a Prælati majoribus instituti, ac generali ad absolvendum a casibus auctoritate donati. Generalia Reformatorum statuta præcipiunt, (c) ut Ministri Provincialis unum, aut plures Penitentiarii constituant juxta majorem, vel minorem religiosæ Familiæ numerum, præter Superiores locales, & Vicarios, habeantque illi facultatem absolventi ab omnibus casibus, dum in illo Conventu morantur. Id revera in singulis Conventibus fieri consuevit. Si quis ergo Confessarius simplex facultatem petat a Superiore pro aliquo casu, quo suos Penitens sit irretitus, eamque Superior nolit ipsi concedere; uti nequit privilegio ab Urbano concessio absolventi penitentem, etiam non obtenta Superiorum facultate. Adsunt enim Penitentiarii juxta Clementis decretum deputati, quibus reservatorum commissio est absolutio. Et si alicui Confessario, qui Penitentiarius non sit institutus, Superior neget facultatem, quam petit, aliquando non irrationabiliter agit, sed imo juxta intentionem Pontificis operatur, qui Religiosorum penitentium necessitati, atque saluti contra indiscretum quorundam Superiorum zealum decreto suo providens, noluit reservationis disciplinam evertere, aut enervare; ideoque statuit, Confessariis doctioribus, prudentioribus, ac præ cæteris charita-

(a) in Bull. Rem. loc. cit. Vid. etiam Stephanum Quaranta in Sum. Bull. Verb. Casus reservati n. 1. nec-non Thomam Tamburinum lib. 5. de Sacram. Tract. de casibus reserv. cap. 7. §. 2. (b) lib. 5. de Sacram. Tract. de casibus reserv. cap. 7. §. 2. num. 41. (c) Cap. 7. num. 2.

ritate præditis absolutionem committendam esse reservatorum. Et certe quæ graviora sunt crimina, eo major deservatur in Confessario doctrina, charitas, atque prudentia. Quapropter, cum legi reservationis sola graviora crimina subiciantur, facultas ab iis absolvendi, non cui libet Confessario indifferenter, ac sine defectu, sed Confessariis dumtaxat expertis, ac scientia, atque pietate conspicuis debet delegari. Sacerdotes ergo illi, quibus Religiosorum quidem confessiones audire permissum est, sed nec Pœnitentiarum sunt instituti, nec facultate in reservata sunt aliunde donati, ab Urbani privilegio intelliguntur exclusi. Hoc valde notandum esse monet P. Patritius Sporer.

(a) Quia, inquit, in nostro Ordine Confessarii pro Conventibus deputatis Provinciali generaliter committitur, & delegatur facultatem absolvendi a reservatis absque alio ad Superiorem recursu; et si Superiorum permissu communiter non reservata confiteantur aliis Confessariis approbatis, ii tamen non sunt deputati pro Conventu juxta formam decreti Clementis VIII., ac proinde, si iis potentibus Superior seu iusto, seu injusto neget facultatem aliquem absolvendi a reservatis, non possunt nihilominus absolvere.

IV. Alia difficultas movetur a quibusdam Auctoribus circa laudatum Clementis decretum, adnexamque Urbani declarationem. Declaravit Urbanus, ut si Regularium Confessariis casus aliquis reservati facultatem potentibus Superior dare noluerit, possint nihilominus Confessarii illa vice pœnitentes regulares, etiam non obtenta Superiorum facultate, absolvere. Contentundum aliqui, inter quos P. Jo: Baptista de Lerana, (b) ea verba illa vice accipienda esse, ut ajunt, taxative; & Confessarium unicum tantum vice uti posse illa indulgentia Pontificis; ita ut si pœnitens secunda, aut tertia vice in eamdem aliquem reservatum incidit, & Prælatum Confessario petenti facultatem

tem ad absolvendum dare noluerit; non amplius ei suffragetur illa concessio. Alii vero, inter quos Felix Potestas, (c) & Thomas-Franciscus Rotarius, (d) existimant ea verba, illa vice non taxative, sed demonstrative esse sumenda; idest pro quacunque vice Superior de impertienda facultate fuerit requisitus. Concedunt, Pontificem non elargiri facultatem illam simpliciter, & indefinite; ideoque Confessarium, si alii casus occurrant, ea uti minime posse sine novo ad Superiorem recursu: Ajunt tamen toties ea uti posse, quoties Superior rogatus negaverit.

V. In illis Ordinibus, in quibus Pœnitentiarum pro singulis Conventibus constituantur, quemadmodum generalia Reformatorem statuta præscribunt, ut superius notavimus; in illis, inquam, Ordinibus difficultas hæc evanescit. Pœnitentiarum enim ex una parte, occurrente sibi aliquo casu, peculiarem Prælati licentiam petere non coguntur, cum generali absolvendi potestate jam sint instructi. Ex alia vero parte cæteri Confessarii nec prima vice sine obtenta Superioris licentia a casu aliquo reservato quemquam absolvere possunt; cum ad eos Apostolicum non extendatur indultum. Ubi vero consuetudo vigeret, nullum Pœnitentiarum instituendi cum plena, & generali in casus reservatos auctoritate; sed Confessarii dumtaxat deputarentur, quibus committenda sit a Superiore auctoritas absolvendi, quando necessitas postulerit; ibi potest habere locum difficultas proposita. Mihi tamen probabilius videtur, Confessarios ad normam Clementini decreti deputatos non unica tantum vice, sed toties privilegio ab Urbano sibi concessio uti posse, quoties Superior petitam absolvendi facultatem negaverit.

VI. Ut genouum æsequamur verborum illorum sensum finis ille præ oculis habendus est, quem Clemens VIII. in suo

(a) Part. 3. de Sacram. cap. 6. Sect. 2. quæ. 2. § 6. (b) Tom. 1. cap. 18. num. 29. & cap. 19. n. 37. (c) Tom. 3. Exam. Confess. Part. 1. n. 232. (d) Theol. Mor. Regul. Tom. 3. lib. 1. cap. 1. punct. 6 n. 2.

suo edendo decreto sibi proposuit. Quæ ergo de causa fancivit, ut Superiores teneantur Confessarios aliquos in singulis domibus deputare; ut Confessarii sic deputatis reservatorum absolutionem committant, quando casus occurrerit, & tunc stare debeant iudicio ipsius Confessarii existimantis absolvi facultatem debere committi; quæ, inquam, de causa hæc fancivit, nisi ut frænum poneret immoderatæ quorundam Prælatorum severitati, qui cum difficiliore essent in deleganda absolviendi facultate, Religiosis in aliquod peccatum reservatum prolapsis occasionem præbebant spiritualis ruinae? Ilenim vel pusillanimitate victi, vel timore detenti, vel suspicionibus præoccupati, vel confitebantur sacrilege, vel omnino ablinebant a confessione. Porro, si Superiore facultatem negante, Confessarius deputatus unica tantum vice pœnitentem posset absolvere; ac secunda, vel tertia vice prolapsus sub ejusdem Prælati gubernio, ob Superioris duritiem deberet inabsolutum dimittere; eadem sequerentur incommoda, ad quæ præcavenda decretum illud Summus Pontifex edidit. Dicendum ergo eum voluisse, Confessariis deputatis reservatorum absolutionem committendam esse quancumque casus occurrerit; atque hunc esse obvium, & naturalem Clementini decreti sensum fatebitur quisquis ejusdem decreti seriem, & verba attente consideraverit. Eodem igitur modo Urbani declarationem debemus interpretari, quæ eodem fine edita fuit, eodemque consilio; atque dicendum, particulam *illa vice* excludere quidem potestatem alias absolviendi, non petita facultate; ideoque ex negatione semel facta Confessarium non acquisivisse jurisdictionem absolviendi toties, quoties occurrerit

casus absque novo ad Superiorem accessu; at nequaquam impedire, quominus possit idem Confessarius, si alias casus evenerit, absolviendi licentiam petere, & si iterum negetur, iterum absolvi, atque ita se gerere toties, quoties necessitas postulaverit. Ac revera cum ea verba *illa vice* particulam taxativam tantum non habeant annexam, sed absolute sint posita; naturaliter reddunt hunc sensum, quod Confessarius possit absolvere pro illa vice, in qua necessitas absolviendi occurrat pro aliquo casu reservato, pro quo petita fuerit, & non ob tentata absolviendi licentia. Huic interpretationi maximum robur addit declaratio facta a Congregatione Viscitationis Apostolicæ sub Clemente VIII. ad instantiam Custodis Fratrum Reformatorum S. Francisci Provinciæ Romanæ; quam ex Gubernatis, & Matthæuccio capite superiori transcripsimus. In ea siquidem verba *illa vice* omittuntur, & absolute decernitur, quod si casus occurrerit, pro cuius absolviendo, si recursus Confessarius ex deputatis habuerit, debeat Superior facultatem promptè concedere; & declaratur intentionem esse sanctitatis suæ, quod si Confessarius eam nequeat a suo Prælato rennente obtinere, ab eo tamen casu valide, & licite possit absolvere.

VII. Sed hic notandum cum Passerino, (a) hujusmodi insultum nequaquam habere locum in casibus Sedi Apostolicæ reservatis. Dum enim Pontifices indulgent, ut Confessarius, cui Superior petitam absolviendi facultatem negaverit, possit ea vice Religiosum pœnitentem absolvere, non de casibus reservatis Papæ loquuntur, sed de iis tantum casibus, quos Regulares Prælati sibi reservant.

(a) De elect. canon, cap. 26. quæ. 25.

CAPUT DECIMUMQUINTUM.

Agitur de Pœnitentiariis. Eorum auctoritas ad censuras Summo Pontifici reservatas minime extenditur, sed ad solos casus limitatur in Ordine reservatos. Corollaria, quæ ex hac doctrina sequuntur.

UT ea, quæ ad Pœnitentiaarios pertinent, majori, quâ fieri possit, claritate, & absque confusione tractentur, operæ pretium est, ut in duas classes eos distinguamus. Alii sunt, quos publico decreto Superior Provincialis instituit, ac in tabulis uniuscujusque Conventus ad commune Religiosorum notitiam describit. Alii vero sunt ii, quibus privatim, atque secreto vel Generalis, vel Provincialis aliquando pro omnibus, aliquando pro aliquibus dumtaxat reservatis casibus facultatem indulgent. De utrisque seorsim agemus.

II. Ac primo loco de Pœnitentiariis differentes publico Superiorum decreto pro singulis Conventibus institutis, non dubitamus, quin generali facultate sint præditi, quâ sine novo ad Prælatos recursum Religiosis pœnitentibus, si aliquo crimine, quod est in Religione legi reservationis obnoxium, irretiti sint, absolutionis beneficium valide, & licite possint impetiri. Nihilominus eis non concedimus eam omnem auctoritatem pro foro conscientie, quæ in Superioribus residet, quorum sunt delegati. Superiorum enim Generalium, & Provincialium auctoritas etiam ad censuras, & casus Sedi Apostolicæ reservatos, exceptis quibusdam, extenditur, ut suo loco probabimus; extenditur ad casus Religionis non tantum occultos, sed etiam publicos; extenditur ad omnes, & singulos propriæ jurisdictioni subiectos. Auctoritatem vero Pœnitentiariorum adeo amplam non esse, sed arctioribus limitibus circumscriptam existimamus.

III. Quod spectat ad casus, qui Sum-

mo Pontifici reservantur; Pœnitentiarium nullam omnino ab iis absolvendi facultatem ex vi muneris, ad quod deputantur, acquirunt. Ita sentiunt Passerinus, (a) & P. Gaudentius de Janua. (b) Cum enim in vim laudati Clementini decreti sint instituti; non alia eisdem tribuitur auctoritas, nisi absolvendi ab iis casibus, quorum in toto illo decreto fit mentio. Illud autem decretum circa illostantummodo casus versatur, qui a Prælatibus Regularibus possunt reservari, & ne verbum quidem habetur circa censuras, & casus Sedi Apostolicæ reservatos: Pro illis ergo dumtaxat absolvendis, non pro istis, ex vi officii sibi commissi auctoritate donantur. Et quamvis Prælati Generales, & Provinciales facultatem absolvendi suos Subditos a casibus Summo Pontifici reservatis, quæ ipsi ex Apostolicis privilegiis præditi sunt, possint alteri delegare; præsumendum tamen non est, velle eos amplissimam, ac peculiatrem illam auctoritatem cuicumque Pœnitentiarium indiscriminatim committere; eo vel maxime, quod ut aliqui Subditi ea uti possint, non sufficiat juxta Passerinum, (c) alioque Doctores (d) universalis delegatio, sed requiratur delegatio specialis.

IV. Quod hætenus dictum est, confirmari potest Pœnitentiariorum illorum exemplo, qui ab Episcopis & Concilii Tridentini præscripto (e) in Ecclesiis Cathedralibus instituuntur. Tantum abest, quod hi Pœnitentiarii ea facultate donentur absolvendi a casibus Sedi Apostolicæ reservatis, quæ ab eodem Concilio conceditur Episcopis; (f) quin imo Navar-

(a) de elect. canon. cap. 26. quæ. 13. num. 130. (b) Tom. 2. de visitat. cap. 7. dub. 19. Sect. 1. num. 3. (c) de elect. Canon. cap. 26. quæ. 4. num. 17.

(d) Vid. P. Gaudentium de Janua Tom. 2. de visit. cap. 7. dub. 19. Sect. 1. num. 7.

(e) Sess. 24. de reform. cap. 8. (f) ibid. cap. 6.

rus, (a) Barbosa, (b) Pontasius, (c) alique graves Auctores docent, neque ab illis casibus posse eos ex vi proprii muneris quemquam absolvere, quos sibi Episcopi reservaverint, nisi ipsimet Episcopi hanc illis speciatim dederint auctoritatem; atque ita decusum fuisse a S. Congregatione tum ann. 1597. tum ann. 1648. refert Pontasius laudatus, (d) cuius decisionis meminit etiam Benedictus XIV. (e) eamque profert P. Gaudentius de Janua. (f) Quo igitur fundamento absoluta, & generalis facultas absolvendi a casibus Summo Pontifici reservatis potest Regularium Pœnitentiariis attribui, qua ipsi Cathedralium Ecclesiarum Pœnitentiarii sunt destituti? Si enim Clementis VIII. decretum consideremus, quo eorum præscribitur institutio, nequidem generalis, & absoluta facultas conceditur ipsis absolvendi a casibus in Ordine reservatis; sed Superioribus dumtaxat imponitur, ut occurrente casu, eam facultatem illis petentibus elargiantur: Multo ergo minus datur eisdem auctoritas absolvendi a casibus Sedi Apostolicæ reservatis. Quod si in aliqua Religione expediens visum fuit, Confessariis deputatis generaliter eam facultatem committere, quam ex Clementino decreto Prælati non tenerentur nisi in casibus occurrentibus delegare; non alios casus respicit generalis illa commissio, præter illos, qui sunt in Religione legi reservationis obnoxii. Hinc dum Statuta generalia Reformatorum decernunt cap. 7. num. 2. instituendos in unoquoque Conventu Pœnitentiarios, qui facultatem habeant absolvendi ab omnibus casibus, de aliis casibus nec debent, nec possunt intelligi, quam de illis, quos numero superiores pro reservatis habendos esse decreverant.

V. Ex his sequitur. 1. Pœnitentiariorum facultatem ad nullam extendi ex iis casibus, qui vel continentur in Bulla Cœnæ; vel in Decreto S. Congregationis

negotii, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præpositæ edito ann. 1602. de speciali Clementis VIII. mandato, intra fines Italie facti reservati; (g) cuiusmodi sunt; Violatio immunitatis Ecclesiasticæ in terminis Constit. Gregorii XIV., quæ incipit, *Cum alias nonnulli*; Violatio clausuræ Monialium ad malum finem; Provocatio, & pugna in duello; Injunctio violenta manus in Clericos; Simonia realis scienter contracta, atque etiam confidentia beneficiæ: Unde si Religiosus aliquem ex prædictis casibus apud Pœnitentiarium in tribunal pœnitentiæ deponeret, ab eo non posset absolvi. Quapropter notat P. Patritius Sporer, (h) Confessarios etsi deputatos ad casus reservatos, non posse tamen absolvere percussores Fratrum; quia hic est casus Papalis communis, & non Regularis specialis in Ordine Superioribus reservatus. Quod si Constitutiones generales Reformatorum Pœnitentiariis pro singulis Conventibus deputatis facultatem concedant absolvendi ab omnibus casibus, qui per easdem Constitutiones reservantur, inter quos recensetur percussio gravis alterius Religiosi, vel Clerici Sæcularis; inde tamen non licet inferre, Confessarium eo ipso, quod Pœnitentiarium est institutus, vi muneris sui acquirere potestatem absolvendi Religiosos ab excommunicatione contra percussores Clericorum inflicta, ac Summo Pontifici reservata. Duæ in hoc crimine sunt distinguendæ reservationes; Reservatio censuræ, & reservatio casus. Summus Pontifex sibi reservavit absolutionem censuræ; Per Constitutiones autem in vim Clementini decreti absolutio peccati reservatur Prælati. Quocirca ablata censura non cessat illico reservatio peccati, ita ut a quolibet simplici Confessario possit absolvi. Postquam enim Religiosus, qui alium percussit, a Superiore vel maiori, vel inferiori pro percussione qualitate juxta

(a) Lib. 3. consil. sub tit. de pœnit., & remiss. consil. 20. (b) De offic., & potest. Episc. allegat. 55. n. 23. (c) Verb. Pœnitentiariorum Cas. 1. (d) Verb. Pœnitentiariorum Cas. 1. (e) lib. 5. de Synod. Dilect. cap. 5. n. 8. (f) Tom. 1. de Visit. cap. 5. Dub. 13. Sect. 4. num. 57. (g) Vid. Part. 1. hujus Oper. cap. 17. num. 4. & 6. (h) Tom. 3. Part. 3. cap. 6. Sect. 2. quæst. 2. §. 1. num. 743.

ta Apostolica privilegia, & Constitutionum sanctiones ab excommunicatione absolutus fuerit, quod in foro exteriori præstari potest; adhuc peccati reservatio subsistit, pro cuius absolutione alicui Pœnitentiario se se debet humiliter præsentare. Neque hoc mirum cuiquam videri debeat. Si enim idem casus & Pontificius, & Episcopalis esset, remota per absolutionem Pontificis excommunicatione, remaneret adhuc reservatus Episcopo, ut docet etiam Thomas Tamburinus; (a) quia, inquit, ubi plura jura urgent, remisso uno, non intelligitur remissum & aliud.

VI. Sequitur 2. neque ad eos casus Pœnitentiariorum munus extendi, qui extra Bullam Cœnæ, & memoratum S. Congregationis decretum Sedi Apostolicæ reservati sunt. Quoad casus istos contingere potest, ut Religiosi ipsi aliquando exculsentur ob ignorantiam ab incurrenda excommunicatione illis annexa, atque ita Pontificiam reservationem effugiant. Cæterum si Religiosus, qui in aliquem ex his casibus lapsus fuerit, ignorantiam illam præterdere nequeat, quæ ipsum præservaverit a censura; Pœnitentiarius, nisi peculiarem a suo Prælato receperit facultatem, vi præcise muneris sui absolvere illum non poterit: Deputatus enim est ad absolvendos Religiosos a casibus in Ordine reservatis; in quorum numero cum casus reservati Pontifici minime comprehendantur, ab ejus potestate, ac jurisdictione intelliguntur exclusi. Durum fortasse videbitur, Pœnitentiarium non posse absolvere Religiosos sui Ordinis ab his casibus, a quibus tamen, ut suo loco ostendimus, (b) quilibet Confessarius Regularis ex privilegio potest absolvere Sæculares. Et tamen doctrina hæc non est Rigoristæ alicujus inventum, sed traditur a Sporerio. (c) Hoc privilegio, inquit, absolvendi omnes Fideles non comprehenduntur Religiosi, quibus secundum propria statuta extra suum Ordinem, aut alteri, quam illi, quem Prælati ad hoc

munus destinavit, confiteri permissum non est: Unde Confessarii subditi neque Religiosos ejusdem Ordinis sui absolvere possunt ab ejusmodi casibus Papalibus, nisi ad id a Superioribus specialiter deputati sint. Quærit deinde, utrum Provincialis deputans in Conventibus Confessarios pro casibus reservatis, potestatem conferat in casus dumtaxat Superioribus in Ordine reservatos, an etiam in casus Papales! Ac respondet, debere intelligi, ac colligi Provincialis intentionem ex forma verborum. Supponit ergo Auctoriste, facultatem absolvendi ab iis casibus, qui sunt Sedi Apostolicæ reservati, non esse officio Pœnitentiariorum annexam, sed a speciali Prælati Regularis delegatione pendere. Ratio autem ex eo desumitur ab eodem Auctore, (d) quod jurisdictione a Summo Pontifice concessa Regularibus etiam ab Episcopo approbata valide exerceri non possit in ipsos Regulares, nisi de consensu, & licentia Superiorum cujusvis Ordinis respective. Clemens enim VIII. Constituit, quæ incipit, *Romani Pontificis* editæ die 23. Novemb. an. 1599. declaravit, in omnibus indultis nunquam fuisse mentem Sedis Apostolicæ ulli Religioso, vel Moniali dare licentiam confitendi alicui contra dispositionem suorum Superiorum; sed suæ intentionis existere, quod istem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ, seu confessionis administrationem dispositioni suorum Prælatorum subiecti sint. (e) Idcirco nil mirum est, quod Confessarii Regulares absque speciali Prælatorum suorum licentia absolvere nequeant Religiosos ab iis casibus, a quibus sine illa licentia speciali possunt absolvere Sæculares. Eo enim ipso, quod pro audientis Sæcularium confessionibus à propriis Superioribus sunt electi, atque ab Episcopis approbati, eam omnem facultatem acquirunt, quod Confessarii Regulares per Apostolica privilegia donantur. Sed cum Religiosorum Confessarii, vel etiam Pœnitentiarium constituuntur; a Superiorum placito, ac libera voluntate depen-

(a) Lib. 5. de Pœnit. Tract. de casib. reserv. cap. 5. num. 11. (b) Part. 1. Cap. 13. n. 1. & seq. (c) Tom. 3. Part. 3. cap. 6. Sect. 2. par. 2. §. 1. n. 743.
(d) Tom. 3. part. 3. cap. 6. Sect. 2. quæst. 3. §. 4. num. 683. (e) V. sup. cap. 2. n. 2.

dependet, majorem illis, vel minorem auctoritatem committere. Legi possunt etiam Thomas Tamburinus, (a) Lauren-

tius de Portel, (b) Didacus ab Aragonia, (c) & Gaudentius de Janua. (d)

CAPUT DECIMUM SEXTUM.

Pœnitentiariorum facultas limitatur, saltem in Ordine Minorum, ad casus dumtaxat occultos, atque ad eos, in quibus ipsi non fuerint complices. Neque ea uti possunt in unoquoque Provinciæ Conventu.

Facultatem Pœnitentiariorum ad eos casus tantummodo limitari, qui in Religione legi sunt reservationisobnoxii, superiori capite ostensum est. De aliis hic limitationibus differendum, quæ ipsos quoque casus in Ordine reservatos afficiunt. Ac primo Pœnitentiariis non conceditur, in Ordine saltem Minorum, absolvendi facultas, nisi casus occulti sint. Ita enim per generales Constitutiones decretum fuit. In Vallisoletanis anni 1593. hæc habentur. (e) *Ut opportunius animarum saluti consultum sit, Provinciales Ministri, in sua quisque Provincia unum saltem, vel alterum probatum Confessarium in unoquoque Conventu deputent, cui a prædictis casibus in foro conscientie absolvendi facultatem concedant, dummodo occulti sint. Si vero notoria fuerint, rei criminum ad ipsos Provinciales Ministros, aut eorum Commissarios recurrere teneantur quamcivis poterunt sine mora.* Idem in Statutis Sambucanis decernitur. (f) Et quavis Statuta Reformatorum. (g) Pœnitentiarii concedant facultatem absolvendi ab omnibus casibus, nec occultos a notoriis distinguant; nihilominus arbitror, explicanda, atque intelligenda esse juxta generales Ordinis constitutiones, ad quas in iis, quæ strictiori observantiæ non repugnant, ab iisdem Reformatis recurrendum est. (h) Atque id Regulæ Minorum est valde consonum,

quæ ait cap. 7. *Si qui fratrum, infligante inimico, mortaliter peccaverint, pro illis peccatis, de quibus ordinatum fuerit inter fratres, ut recurratur ad solos Ministros Provinciales, teneantur prædicti Fratres ad eos recurrere quamcivis poterunt sine mora.* Quæ verba de publicis, ac manifestis peccatis intelligenda esse declaravit Gregorius IX., & Innocentius IV. (i) Præterquamquod circa absolutionem a casibus reservatis traditur ab Auctoribus generalis hæc regula; quod ille, qui publice casum reservatum incurrit, non possit ab habente delegatam dumtaxat auctoritatem absolvi, sed a Superiore; ut videri potest tum apud Peyrinum, (k) tum apud Lantusca. (l)

II. Præter allata statuta, quibus ad solos casus occultos Pœnitentiariorum auctoritas in Minorum Ordine limitatur; valde notanda est ea declaratio, quæ edita fuit in Capitulo Generali Romano ann. 1688. (m) Est autem hujusmodi: *Declarat, quod Pœnitentarii deputati pro singulis Conventibus juxta dispositionem Statutorum Reformatorum cap. 7. num. 2. Et etiam omnes alii, qui ex concessione Superiorum Generalium habeant facultatem absolvendi a casibus reservatis, non habeant eam respectu complicum suorum. Ideo declarat, quod nullus Pœnitentiaris, aut Confessarius, ut præferitur, privilegiatus possit absolvere a casibus reservatis.*

- (a) Lib. 3. de pœnit. de casib. res. cap. 7. §. 1. n. 3. (b) Verb. Confess. erga Relig. num. 16. (c) Tract. 6. cap. 1. num. 5. (d) Tom. 2. de visit. cap. 7. dub. 19. Sect. 1. num. 9. (e) Tit. de casib. reserv. (f) cap. 7. §. 2. num. 3. (g) cap. 7. num. 2. (h) Stat. Reform. cap. 12. num. 3. (i) Vide Cordua in cap. 7. Reg. quæ. 1. (k) De Prælat. quæ. 3. cap. 2. §. 1. n. 35. (l) Theat. Repul. Verb. Casus reservati num. 5. (m) tit. Pro Gismont Famil. num. 44.

vatis in Religione, in quibus Confessarius est complex, & absolutionem, quam, contra presentem declarationem dare quis audebit, esse nullam ex defectu jurisdictionis. Declaratio hæc generalis est, omnesque casus inter nos reservatos comprehendit. Quapropter non tantum complicem in peccato turpi, atque inhonesto Pœnitentiarius, & quilibet alius Confessarius prohibetur absolvere, quod severe fuit vetitum etiam a Benedicto XIV. in Constitutione, quæ incipit, *Sacramentum Pœnitentie*: verum etiam in quo libet eorum criminum, quæ in tabella reservatorum descripta sunt. Hinc si Pœnitentiarius e. c. una cum alio Religioso suo familiari vel aliquam rem furatus fuerit magni valoris; vel Superiorum Epistolas ad alios directas malitiose aperuerit; vel libellum famosum composuerit, & publicaverit, Religiosum illum delicti sui complicem valide nequit absolvere.

III. Limitationes, de quibus hactenus dictum est, vel casus aliquos respiciunt, vel personas, ad quas Pœnitentiariorum auctoritas non extenditur. At nunquid eam valide, & licite possunt in quocumque Provinciæ Conventu exercere? Nequaquam; Est enim etiam limitata quoad locum. Quapropter si Pœnitentiarius deputatus pro uno Conventu ad alium ejusdem Provinciæ Conventum per aliquot dies vel solatii, vel negotii alicujus causa se transferat; non potest, dum ibi hospitatur, Religiosos illius Conventus ad se accedentes absolvere, nisi peculiarem pro tota Provinciâ a Prælato obtinuerit facultatem. Auctoritas enim, quam ex vi proprii muneris Pœnitentiarius habet, non personalis est, sed localis, ut optime Sanctorum advertit. (a) Neque institutus est Pœnitentiarius Provinciæ, sed unius tantum Provinciæ Conventus ita, ut si ab eo Conventu, ubi degit de familia, a Superioribus removeatur, ac transferatur ad alium, cesset illico tota ejus auctoritas. Ita clare decretum est in generalibus Reformatorum Constitutionibus, (b) ubi statuitur Pœnitentiariorum facultatem habere absolvendi ab omnibus

casibus, dum in illo Conventu morantur: Potest ergo Pœnitentiarius Religiosos absolvere illius Familiæ, pro qua deputatus est, inter quos advenas quoque connumeramus; sed hac sua facultate utinam quæ in reliquis Provinciæ locis, pro quibus alii Pœnitentiarii sunt destinati.

IV. Neque audiendus est P. Sabinus Bononiensis, qui in sua Luce Morali oppositam sententiam tuetur. (c) Quisquis enim rationes, quas assert, serio perpendere velit, ultro fatebitur, eas nullius esse momenti. Quod ait, facultatem Pœnitentiariorum ordinariam esse, ac personalem, falsum esse probavimus; neque ex decreto Clementis VIII. de casibus reservatis Regularium id legitime potest inferri; imo cum præcipiatur in eo decreto, ut in singulis religiis domibus duo, tres aut plures Confessarii deputentur, quibus reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit, manifeste consequitur, juxta Pontificis mentem deputatorum facultatem non esse ordinariam, & deputatum pro una domo non esse deputatum pro alia. Quod autem subdit idem Sabinus, Pœnitentiariorum facultatem tamquam de materia favorabili, & quandoque necessaria pro salute animarum potius ampliandam esse, quam restringendam, mihi videtur sapere laxitatem. Ubi enim agitur de Sacramenti valore, jurisdictione, a qua valida Sacramenti administratio pendet, non est ad libitum amplianda; nec licite potest pro suo quique arbitrio Superiorum mentem interpretari, ut facultas ab eisdem concessa extendatur ultra eos limites, intra quos circumscriptam eam esse satis validis argumentis probatur. Si ea Sabini regula in Sacramentorum administratione uti liceret, consequenter liceret uti jurisdictione mere probabilis, etiam quando Confessarii copia non deest certam jurisdictionem habentis, a quo pœnitens certo potest beneficium absolutionis accipere; hinc liceret sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore, quod fuit solemnè decreto ab Innocentio XI. reprobatum. Præterquamquod non video, quam

(a) In Statuta cap. 7. Stat. 3.

(b) Cap. 7. num. 2.

(c) Tract. 68. quæ. 7. n. 17.

nam urgere necessitas possit, ut Pœnitentiarum unius Conventus auctoritas ad omnes alios Conventus sit extendenda; cum pro his casibus, qui in unaquaque domo possunt occurrere, per Pœnitentiariorum deputationem sit sufficienter provisum. Tandem, quod ait ultimo loco, jurisdictionem inter Regulares, specialiter nostræ Religionis, territorio non claudi, ac nostram territorium in spirituali, ac inter-

no foro esse universum orbem terrarum; in eo sensu, quo ab Auctore profertur, falsissimum est, & ratio, qua id confirmat, omnino ridicula; Quia, inquit, ex vi regulæ sumus tamquam advenæ, & peregrini in hoc sæculo. Quæ superius diximus, ubi de approbatione Confessoriorum pro Regularibus agebamus, funditus hoc Sabini argumentum evertunt. (a)

CAPUT DECIMUM SEPTIMUM.

Improbatur eorum sententia, qui ajunt, Pœnitentiariorum facultatem, qui donati sunt, posse aliis subdelegare; eisque tribuunt præter aliam absolvendi auctoritatem, etiam passivam, ita ut a simplici Confessario possint a casibus reservatis absolvi.

Autores illi, qui indulgentiores sunt, Pœnitentiariis concedunt, ut facultatem absolvendi a reservatis, qua ipsi possunt, possint etiam alicui simplici Confessario, si non generaliter, saltem in aliquo peculiari casu subdelegare. Ita P. Franciscus Bordonus, (b) P. Sabinus Bononiensis, (c) P. Didacus ab Aragonia. (d) Verum sententia hæc parum tuta mihi videtur; ac de hujusmodi Pœnitentiariis in Regularium domibus deputatis idem sentiendum exillimo, quod docet Augustinus Barbosa (e) de Pœnitentiariis illis, qui ab Episcopis in Ecclesiis Cathedralibus instituuntur; videlicet eos non posse casus reservatos ab Episcopo sibi commissos alteri subdelegare, nisi habuerint expressam ad hoc Episcopi facultatem. Has rationes affert Canonista laudatus; quia hujusmodi Pœnitentiarii sunt delegati interioris a Principe; & quia in eis censetur electa industria Personarum. Porro si Pœnitentiarii instituti ab Episcopo sunt delegati interioris a Principe, multo magis id verum est de Regularium Pœnitentiariis a Prælati suis Provincialibus institutis. Et si

Episcopus Pœnitentiarium instituens eligit industriam Personarum; nonne ad Personarum industriam attendit etiam Regularis Superior, dum aliquem in Pœnitentiarium designat? Absolutio certe reservatorum etiam inter Regulares non videtur cumque Confessario committenda est, sed illis dumtaxat, qui, ut ait Clemens VIII. in suo decreto, sint docti, prudentes, & charitate præditi. Quoniam autem hæc magni momenti res est, ad Prælatos pertinet judicare quinam ii sint, de quorum idoneitate fidere possint; & cum aliquem Pœnitentiarium instituunt, præsumi nequit eos velle in ipsius arbitrio relinquere, ut alteri Confessario sotsse minus idoneo possit auctoritatem absolventi a reservatis communicare. Tanti ponderis visa est hæc ratio ipsi Fortello, ut postquam dixit Provinciales posse alicui delegare suam auctoritatem absolvendi a reservatis cum facultate, ut is possit eandem alteri subdelegare, hoc eis monitum dederit: (f) *Ego id non cōsulerem, cum paucissimi sint, in quibus talis confidentia debeat haberi, ut scilicet debite possint illam subdelegare. Quanto mi-*

(a) Vid. sup. cap. 4. n. 2. & 3. (b) Resolut. 39. q. 2. n. 63. (c) in Luc. Mor. tract. 68. quæ. 5. num. 14. (d) Dilucid. Privil. tract. 6. cap. 1. num. 30. (e) De offic. & potest. Episc. alleg. 55. n. 24. & in Collect. Doct. in Conc. Trid. Sess. 21. cap. 8. de Reform. num. 26. (f) Dub. Regul. Verb. Casus reservati in Addition. ad Addit. num. 11.

to minus dicendum est, omnes Pœnitentiariorum eo ipso, quod instituti sunt, eam facultatem habere subdelegandi!

II. Quod si superius de Superioribus localibus differentes (a) docuimus, posse eos in casu particulari aliis Confessariis concedere, ut Religiosum pœnitentem reservato crimine irretitum absolvant, quamvis eorumdem Superiorum localium facultas quoad absolutionem a reservatis non ordinaria sit, saltem in Ordine Minorum, sed delegata; (b) non debet tamen hoc ipsum ad cœteros omnes Pœnitentiariorum extendi. Id enim Superioribus localibus conceditur, non præcise, quia Pœnitentiariorum; sed quia Superiores sunt, quibus incumbit urgentibus suorum Subditorum necessitatibus providere. Unde, ut optime advertit P. Gaudentius de Janua, (c) ratio illa, quæ Superioribus favet, omnino cessat quoad alios Pœnitentiariorum. Præterquamquod, si de localibus Superioribus loquamur illorum Ordinum, in quibus plures Pœnitentiariorum in singulis Conventibus deputantur cum ampla, & generali facultate a reservatis casibus absolviendi, quemadmodum ex Constitutionum præscripto in Reformatorum Conventibus deputantur; non sine gravi fundamento negamus, Superioribus ipsis concessum esse, ut possint simplici Confessario etiam in casu particulari reservatorum absolutionem subdelegare. Nulla enim id necessitas exigit; cum procasibus, qui occurrere possunt in dies, per Pœnitentiariorum institutionem, qui sine alio ad Prælatos recursum possunt absolvere, satis provisum sit; tanto magis, quod apud Reformatos, deficiente in aliquo Conventu uno ex Pœnitentiariorum deputatis, vigore statuti (d) antiquior Confessarius in ejus locum succedit. Sed neque ex decreto Clementis, aut declaratione Urbani sufficienter colligitur, Superiores locales hac facultate subdelegandi donatos esse. Argumentum enim, quod superius (e) in favorem Superiorum localium inde desumpsimus, valet quidem pro do-

mibus, & Conventibus illis, in quibus ad normam illius Clementini decreti aliqui tantum Confessarii deputarentur, quibus a Superiore tunc absolutio reservatorum committenda fit, quando casus occurrerit; At pro locis illis non valet, in quibus plures a Prælati majoribus Pœnitentiariorum sunt instituti cum absoluta, & generali facultate absolviendi ab omnibus casibus in Ordine reservatis. Ubi Confessarii per casibus deputati toties debent ad Prælatum pro obtinenda facultate recurrere, quoties Pœnitentia miserabiliter lapsus in casum aliquem se præsentat; ipsa necessitas exigit, ut ad evitanda animarum pericula, aliaque incommoda præcavenda prælo sit Prælatus, a quo possit petita absolviendi facultas prompte, ac sine mora concedi, atque hac de causa Congregatio Prælatorum Visitationis Apostolicæ ex mente Sanctissimi declaravit, Superiores etiam delegatos posse eandem facultatem Confessariis deputatis petentibus impertiri. At ubi plures adsunt Pœnitentiariorum, qui sine ullo ad prælatos recursum Religiosos pœnitentes a reservatis absolvere possunt, omnino cessat ea ratio, ob quam Superioribus etiam localibus Pontifices indulgebant facultatem subdelegandi. Neque enim ipsorum ea unquam mens fuit, ut etiam cuicumque simplici Confessario petenti absolutio reservatorum committeretur; quod superius (f) satis abunde probavimus. Si ergo non possunt Superiores ipsi locales de generali hac subdelegandi facultate gloriari, quæ ex dictis valde saltem redditur dubia, atque incerta; profecto non video, quo fundamento cuicumque Pœnitentiariorum possit attribui. Caveant ergo Pœnitentiariorum a Bordoni, Sabini, & Aragoniensis doctrina, quam constat & minus tutam, & minus esse probabilem.

III. At numquid Pœnitentiariorum isti, de quibus loquimur, præter activam, quam habent, facultatem ad absolvendos Confratres suos a casibus in Ordine reservatis, fruuntur etiam facultate passiva, ita

I ut si

(a) Cap. 13. n. 5. & 6. (b) V. sup. Cap. 13. n. 2. & 3. (c) Tom. 2. de visitat. Dub. 19. cap. 7. Sect. 2. num. 51. §. Reliquæ. (d) Statuti gener. delle Riforme. cap. 7. num. 2. (e) cap. 13. n. 6. (f) Cap. 14. n. 3.

ut si in crimen aliquod reservatum ipsi forte labantur, possint a simplici Confessario beneficium absolutionis accipere ! Id asserunt Sabinus, & Aragoniensis citati, alique passim Auctores. Verum hæc mihi non arridet opinio. Qua enim auctoritate Confessarius simplex Pœnitentiarium absolvet ? Non auctoritate a Prælo sibi commissæ, quia pro reservatorum absolutione non est approbatus. Non auctoritate ab ipso Pœnitentiarario recepta, quia hic, ut probatum est, facultate caret subdelegandi. Fortasse dicent ex præsumpta Superioris licentia; Sed gratis licentia hæc, & sine fundamento præsumitur, ut mox rationes eorum confutando ostendemus. Audiamus interim, quid sentiat de Guardianis ipsis P. Antonius de Corduba. (a) *Notandum, quod committitur Guardianis potestas Provincialium super reservatis; hoc solum aditus, id est ut ipsi absolvant alios subditos suos. . . . Non autem passivo. id est, non ut ipsi Guardiani absolvi possint. Ideo si volumus habere auctoritatem passivæ pro se, ut ipsi etiam possint absolvi, oportet, quod particulariter ipsis, ut personis particularibus concedatur. Si Guardiani ipsi juxta istius Auctoris sententiam, quamvis activa pro reservatis facultate donati sint, passivam tamen non habent, nisi eis particulariter concedatur; quanto minus sine concessione speciali passivam hanc facultatem prætereunde possunt Pœnitentiararii, qui valde sunt inferiores Guardianis ! Sed rationes, quas asserit Aragoniensis, sedulo perpendamus.*

IV. At ille primo loco, (b) Pœnitentiararios se institutos censeri quasi Ordinarios; idcirco subdelegare posse in propriam saltem utilitatem. At si valeat hæc ratio, & quicumque facultate quasi ordinaria potitur, posset eam alteri saltem pro se ipso committere; dicendum esset, licere Parochis, qui ordinariam facultatem habent subditorum suorum confessiones audiendi, eandem pro se ipsis alicui simplici suæ Parochiæ Præsbytero communicare, apud eum sua peccata de-

ponere, atque ab ipso beneficium absolutionis accipere. Hoc autem adeo falsum est, ut Alexander VII. propositionem hanc solemniter reprobaverit: *Qui beneficium curatum habent, possunt sibi eligere Confessarium simplicem Sacramentum non approbatum ab Ordinario.* Non est ergo absolute, & generaliter verum, quod ille, qui ordinaria, vel quasi ordinaria facultate præditus est, possit eam alteri saltem pro se ipso committere. Haud ignoro, potuisse olim Parochos facultatem audiendi confessiones suorum Paræcianorum aliis Præsbyteris communicare; Sed hæc potestate privati sunt a Tridentino Concilio, quod Confessariis approbationem solis Episcopis reservavit. Non est ergo ordinariæ jurisdictioni ita delegandi facultas annexa, ut hæc necessario ex illa possit inferri; unde quamvis daremus, pœnitentiariorum facultatem esse quasi ordinariam, quam tamen delegatam esse, atque ex libero Superiorum arbitrio pendentem exstimamus; ex ea tamen legitime non posset inferri, Pœnitentiariorum facultate quoque gaudere saltem pro se ipsis subdelegandi. Sicut enim ea caret Parochi, quia Confessariorum approbatio Episcopis est reservata; ita non potest Pœnitentiarariis attribui, quia potestatem committere ad absolvendum a reservatis in Religione solis Prælati majoribus reservatum est.

V. Secunda ratio, qua utitur Aragoniensis hæc est: *Quia æquum, inquit, non videtur, Pœnitentiararios scire, qui potum alijs elargiuntur; cum qua ratione tertiam conneclimus, quæ mera est explicatio prioris, atque his verbis ab eodem Auctore proponitur: Quia hujusmodi delegati non debent esse deterioris conditionis, quam ceteri confubditi, quos a reservatis possunt absolvere.* Sed adeo infirma est hæc ratio, ut micrum sit, Auctores inveniri, qui eam proponant. Si unicus in Religiosis domibus Pœnitentiararius institueretur, ac nemini præter ipsum committeretur facultas a reservatis casibus abolvendi; tunc ille scire deberet,

(a) in cap. 7. Regul. S. Francisci Quæ. 2. §. Quarto dico. 6. cap. 1. num. 30.

(b) Dilucid. Privileg. Tract.

beret, ac deterioris conditionis esset, quam ceteri Religiosi. Sed cum plures Pœnitentarii sint in unoquoque Conventu, si quis eorum in crimen reservatum labatur, alii præsto sunt, qui possunt illi potum præbere, & sicut alios confratres, ita & illum absolvere. Quapropter non deterioris in hac parte conditionis est, sed æqualis cum cæteris.

VI. Ultima ratio desumitur ex præsumpta Prælatorum majorum voluntate, qui cum sciant Doctrinam hanc ab Auditoribus tradi, eam tolerando approbant. Verum assertum hoc parum differt ab ea propositione, quæ est num. 27. interdamnata ab Alexandro VII. die 22. Septembris ann. 1665. quæ asserbatur, *debero opinionem consensu probabilem, dum non constet, rejectam esse a Sede Apostolica tamquam improbabilem*. Quot leguntur apud Auctores opiniones laxæ, quæ aliquo Ecclesiæ decreto nondum sunt reprobatae? Si tolerantia Prælatorum certum signum esset approbationis, quot in unoquoque Ordine a Prælati majoribus approbarentur abusus! Docent quidem Auctores aliqui Pœnitentiariorum Regularium

etiam passivam pro reservatis facultatem habere; atque huic doctrinæ Prælati majores expresse non contradicunt. Numquid inde potest inferri, doctrinæ huic eos consentire, eamque ita approbare, ut tacite intendant facultatem illam Pœnitentiariis committere? Docent etiam aliqui Auctores, (a) posse Confessariorum licite absolvere cum sola jurisdictione probabili, etiam quando potest haberi jurisdictione certa. Doctrinam hanc haud ignorant Episcopi. An idcirco eam tacite approbare dicendi sunt, quia non contradicunt? Hoc certe suspicari non licet de tot Episcopis, qui se Probabilismo valde esse infensos & verbis, & factis ostendunt. Tolerantia ergo Superiorum incertissimum signum est tacitæ approbationis. Quis autem velit in praxi incertitudini se committere, ubi agitur de absolutionis valore; ac doctrinam sequi tam labili fundamento innixam, postquam Innocentius XI. die 2. Martii ann. 1679. sequentem propositionem confixit; *Non est illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore?*

CAPUT DECIMOOCTAVUM.

De Facultate Pœnitentiariorum illorum, qui privatim a Prælati Regularibus instituantur. Mortuo, vel amoto Superiore, qui eam delegavit, perseverat, saltem in Ordine Minorum, donec revocetur a Successore.

Quæ hæcenus dicta sunt, ad illos Pœnitentiariorum pertinent, qui in singulis Conventibus cum ampla, & generali facultate absolviendi a casibus reservatis in ipsis familiæ tabulis publice deputantur. Quoad alios privatos Pœnitentiariorum, quibus licentiam absolviendi vel ab omnibus, vel ab aliquibus casibus Provinciales, vel Generales indulgent; horum quoque facultas ad casus dumtaxat in Ordine reservatos, & quidem occultos, limitanda est; nec eam possunt

alicui simplici Confessario neque pro se ipsis communicare; quemadmodum de Pœnitentiariis publicis dictum est. Cæterum ad intentionem Superioris propriam auctoritatem concedentis debent diligenter attendere, ne forte prætergrediantur eos limites, quos voluit ille præscribere; quæ quidem intentio ex circumstantiis, ac præsertim ex verbis, quibus Superior delegando usus est, optime exploratur, atque colligitur, ut advertunt Franciscus Bordonus, (b) & Gaudentius de Janua.

1 2

(a) Præ

(a) Vid. P. Viva in curs. Theol. quæ. 8. art. 2. num. 1. & 2.

(b) Resolut. 39. Quæ. 12. num. 39.

(a) *Præ oculis potissimum habeant commune illud axioma, quod sub generali concessione non veniunt ea, quæ specialiter conceduntur; unde quamvis Prælati dixerit: Concedo meam facultatem, non debent ita interpretari hæc verba, ut existant, omnem Prælati facultatem etiam pro casibus publicis, etiam pro reservatis Sedi Apostolicæ sibi fuisse concessam.*

II. Hoc habent privilegium Pœnitentiarii isti, quod facultas absolvendi a reservatis absque loci, vel personarum limitatione generaliter a Provinciali sibi concessa, ad universam Provinciam extenditur, atque eam possunt erga omnes Religiosos ipsius Provincialis jurisdictioni subiectos, & in unoquoque Provinciæ Conventu. Contra vero Pœnitentiarii, qui in publicis tabulis pro singulis Conventibus deputantur, nisi Provincialis specialem eis licentiam concesserit, vi deputacionis suæ minime possunt facultatem sibi commissam in tota Provincia exercere, ut superius ostendimus. (b) Præterea illorum Pœnitentiariorum facultas, si fuerit a Generali, vel Provinciali absque temporis limitatione concessa, tamdiu durat, quamdiu Prælati ille, qui eam concessit, in officio suo perseverat, nisi eam aut suspendat, aut revocet. Pœnitentiarii autem pro Conventibus deputati, si elapsi anno, etiam sub ejusdem Provincialis regimine, in novis tabulis inter Pœnitentiariorum non amplius connumerentur, aut si infra annum ab eo Conventu removeantur, pro quo Pœnitentiarii sunt instituti, ac transferantur ad alium; eo ipso munus, quod obabant, amittunt, eorumque facultas censetur illico revocata.

III. Dubitari tamen potest, an facultas absolvendi a reservatis vel a Generali, vel a Provinciali alicui Religioso absque temporis limitatione concessa tam-

diu perseveret, etiam postquam Superior, qui eam delegavit, absolutus est ab officio, quamdiu revocetur a Successore? Id asserant Franciscus Bordonus, (c) Rotarius, (d) & Didacus ab Aragonia. (e) Oppositum sentiunt Natalis Alexander, (f) atque Pontafius, (g) quia delegatio morte, aut amotione delegantis extinguitur; unde S. Antoninus ab eodem Pontafio laudatus, *Qui audit confessiones, inquit, non jure suo, perdit potestatem suam delegantis mortuo, vel amoto. . . . sicut etiam perdit potestatem suam illo revocante.* Puto ego questionem propositam juxta uniuscujusque Ordinis statuta, vel saltem juxta vigentem legitimam consuetudinem dirimendam esse. Si enim, fatente ipso Pontafio, ex universali Ecclesiæ usu id fit, ut Confessoriorum approbatio, etiam Episcopo mortuo, subsistat, donec a Successore fuerit revocata; idem profecto judicium ferendum est de auctoritate absolvendi a reservatis a Superiore absque limitatione concessa in illis Ordinibus, in quibus scientibus, & tacite approbantibus Superioribus communiter ita servatur, atque hujusmodi viget consuetudo.

IV. In Ordine Minorum hæc super re sequentia statuta edita fuere. In Constitutionibus Farinerii editis ann. 1354. decretum est cap. 7. *Quod si aliquis Provincialis Minister committat alicui Subditarum suorum auctoritatem suam super illis casibus, qui Ministris Provincialibus reservantur; si contingat, Ministrum mori, vel ab officio Ministerii amoveri, talis commissio penes illum, cui facta fuerat, remaneat, donec Minister in Provincia habeatur.* (h) Quod decretum renovatum fuit ann. 1461. sub. P. Ludovico de Vicentia nono Vicario Generali Observantium, (i) & in Constitutionibus generalibus Salmanticensibus sub Julio III. ann. 1554. cap. 7. (k) In Vallisoleis autem

(a) Tom. 2. de Visitat. Dub. 19. Sect. 1. cap. 7. num. 9. (b) Cap. 16. num. 3.
 (c) resolut. 39. quæ. 23. num. 61. (d) Theol. Regul. lib. 1. de Sacram. cap. 1. punct.
 6. n. 13. (e) Dilucid. Privil. Tract. 6. cap. 1. num. 28. (f) De Sacram. Pœnit.
 cap. 5. art. 10. Regul. 34. (g) Verb. Casus reservati. Cal. 13. (h) Tom. 1.
 Chronol. pag. 73. (i) Tom. 1. Chronol. Seraph. Ordin. pag. 130.
 (k) ibid. pag. 297.

autem anni 1593. tit. de casibus refer-
vatis hæc habentur : *Commissa facultas a
prædictis casibus absolvendi tamdiu du-
ret, quoad revocata fuerit aut per eum,
qui eam concesserat, aut per Successorem,
si concedentem mori, aut suspendi, vel de-*

cedere contigerit. (a) Et in Sambucanis
cap. 7. §. 2. num. 6. *Commissa vero facul-
tas a reservatis absolvendi tamdiu du-
ret, quoad a concedente, vel a successore revo-
cata fuerit.*

CAPUT DECIMUMNONUM.

*De Religiosis itinerantibus : An ab extraneo Confessario absolvi possint ab iis casibus ;
qui eorum Prælati Regularibus sunt reservati ?*

Reliquum est, ut de Religiosis illis a-
gamus, qui dum vel occasione itine-
ris, vel prædicationis causa de suorum
Superiorum licentia morantur extra clau-
stra, labuntur miserabiliter in peccatum,
quod est in Religione Prælati majoribus
reservatum. Diximus alio in loco, Re-
ligiosos iter agentes, vel alia iusta de
causa in locis a quocumque proprii Ordinis
coenobio longe distitis legitime com-
morantes posse ad quemcumque appro-
batum Confessarium sive Sæcularem, si-
ve alterius Ordinis Regularem accedere,
deficiente copia Confessarii sui Ordinis ;
ei confiteri peccata sua ; ab eoque bene-
ficiam absolutionis accipere ; atque osten-
dimus in ipsa itinerandi licentia a Præ-
lati concessa licentiam tacitam conti-
neri eligendi Confessarium extraneum.
(b) Sed hic dubitatur, an huiusmodi li-
centia sufficiat, ut a Confessario extraneo
etiam ab iis casibus, qui sunt in proprio
Ordine reservati, legitime absolvi pos-
sint ?

II. Communis DD. sententia est, Re-
ligiosum illum, cui Prælati concedit ge-
neralem dumtaxat sive tacitam, sive ex-
pressam extra Ordinem confitendi licen-
tiam, nulla facta de reservatis mentio-
ne, directe absolvi non posse ab iis casibus,
qui sunt in Religione legi. reserva-

tionis obnoxii. Ita Miranda, (c) Bordo-
nus, (d) Portel, (e) Felix Potestas, (f)
Rotarius, (g) Sabinus, (h) Didacus ab
Aragonia, (i) aliique passim. Id probant
ex cap. Si Episcopus, de Pœnit., & re-
missi, in 6. ubi habetur ; quod Si Episco-
pus suo Subdito concesserit ; ut sibi possit
idoneum eligere Confessorem ; illi, quem
is elegerit, in casibus, qui eidem Episco-
po specialiter reservantur, nullam habet
penitus potestatem. Ex hac, inquit, ju-
ris declaratione, ubi jura peculiaria, si-
ve statuta Ordinis desiderantur, desumenda
est quæstionis propositæ resolutio de Re-
ligioso, cui a suo Regulari Prælati con-
cessa fuit facultas sive tacita, sive expres-
sa eligendi sibi Confessarium etiam extra-
neum. Idem hac ratione confirmant ;
quia præsumi debet electionem Confes-
sarii extranei Religioso itineranti conce-
di in difectu Confessarii ordinarii Mona-
sterii, cujus loco eidem permittitur, ut
accedere possit ad idoneum, quem elegerit.
Cum ergo Confessarius ordinarius
Monasterii facultatem absolvendi a refer-
vatis non habeat, nisi ei demandetur ex-
presse ; neque Confessarius extraneus elec-
tus loco illius, quique ejusdem vices ge-
rit, eam habere dicendus est.

III. Quod si forte obijciatur privile-
gium ab Innocentio VII. Ordini Prædica-

I 3

torum

(a) Ibid. pag. 412. (b) V. sup. cap. 7. (c) in Manual. Præl. Tom. 2. quæ. 33.
art. 6. concl. 2. (d) resol. 39. quæ. 33. num. 73. (e) Verp. Confessor. erga
Fratres nu. 12. (f) Tom. 1. Part. 4. cap. 5. n. 1. 3450. (g) in Theol. Mor.
Regul. Tom. 3. lib. 1. cap. 1. punct. 2. n. 9. (h) in Luc. Mor. Tract. 68. quæ.
14. num. 34. (i) Dilucid. Privileg. Tract. 6. cap. 1. n. 11.

torum concessum, (a) quo permittitur ejusdem Ordinis Fratribus, quos pro tempore itinerare, & per eorum Superiores mittere contigerit, ut si aliquem Præbiterum idoneum ex Professoribus dicti Ordinis habere non possint, quemcumque alium Præbiterum idoneum, & discretum, Religiosum, vel Sacularem in eorum Confessionem eligere valeant, qui confessiones eorum audire, & eorum confessionibus diligenter auditis, pro commissis eis debitam absolutionem impendere, ac penitentiam salutarem injungere libere, ac licite possint, nisi talia fuerint, propter quæ Sedes Apostolica sit merito consulenda: Si privilegium hoc obijciatur, respondent Auctores laudati, noluisse Pontificem illis verbis auctoritatem Prælatorum Regularium ita restringere, ut pro Religiosis iter agentibus, vel alia de causa manentibus extra claustra casus reservatos non habeant: Hoc enim pertinet ad jus antiquum Prælatorum, quod ex cap. Pastoralis, de privileg. non intelligitur limitatum, nisi exprimat; quæ quidem expressa limitatio neque in hoc Innocentii VII. privilegio continetur, neque in alio, quod ferunt ab Innocentio VIII. fuisse concessum. Revera privilegia hæc Fratribus itinerantibus non concedunt, ut absolute, & independentes a suis Prælatibus absolvi possint per quemcumque Confessarium etiam a casibus reservatis: Sed Prælatibus ipsis concedunt, ut Religiosis itinerantibus, vel manentibus extra Conventum possint impertiri licentiam, vi cuius etiam apud alios Confessarios extra Ordinem confiteri queant, ab iisque absolutionem recipere; quod, ut notatur in Bullario Ord. Prædic. (b) & per Ordinis constitutiones, & per Breve Alexandri IV. quod incipit: *Virtute conspicuus*, (c) prohibitum erat. Hæc autem inde potissimum confirmatur; quia privilegium Innocentii VII. ad instantiam Superiorum concessum fuit, ad eosque directum. Ac

perfecto Summorum Pontificum ea semper mens fuit, atque intentio, quod Religiosi quantum ad Sacramentum Pœnitentiae dispositioni suorum Prælatorum subiecti sint, ut expresse declaravit Clemens VIII. in Constitutione, quæ incipit: *Romani Pontificis circumspecta benignitas*. (d)

IV. His permoti rationibus Auctores omnes, si paucos excipias, unanimiter docent, Religiosos itinerantes, vel extra claustra manentes a Confessario extraneo directe absolvi non posse a casibus in Ordine reservatis absque expressa suorum Prælatorum licentia. Hinc quæstionem proponunt, videlicet, quid agere debeat Religiosus itinerans, si casu aliquo reservato teneatur obstrictus, & ad evitandum scandalum, vel infamiam, celebrandi, vel communicandi necessitas urgeat; in qua quidem resolvenda quæstione in duas abeunt sententias. Ajunt alii, Religiosum in eo casu confiteri debere peccatum aliquod non reservatum, a quo directe possit absolvi, ac peccatum etiam, quod reservatum est, a quo poterit absolvi indirecte. Alii autem distinctionem hanc absolutionis directæ, atque indirectæ, tamquam arbitrarium Casuistarum inventum, non approbantes, contendunt, Religiosum illum ita debere se gerere, ac si omnino Confessarii copia deesset, sicut, inquirunt, revera deest; ac proinde in illo necessitatis casu celebrare posse, sola contritione præmissa. Priori sententiæ favet Theologorum pars maxima, inter quos etiam Ludovicus Habert, (e) & Daniel Concina (f) numerantur, alique a Probabilismo ceteroquin alieni; atque isti innituntur præsumptæ Superiorum voluntati, quos nefas est credere, malle Subditum suum cum incerta contritione ad Eucharistiam non confessum accedere, quam confessionem communioni præmittere. Habet posterior quoque sententia patronos suos, inter quos Ludovicus Miranda,

(a) Habetur Tom. 2. Bull. Ord. Præd. pag. 477. & Tom. 8. tit. 4. quæ. 7. num. 3. pag. 227., nec non apud Confetium pag. 32. (b) Tom. 3. pag. 227. num. 3.

(c) Tom. 1. Bull. O. P. pag. 407. (d) Tom. 5. ejusd. Bull. O. P. pag. 559., & Tom. 8. pag. 230. num. 17. (e) de Pœnit. cap. 7. quæ. 6. (f) de Sacram. Pœnit. differt. 2. cap. 6. §. 2. quæ. 5.

randæ, (a) & Pontasius, (b) atque hæc magis consona Tridentino Concilio (c) videtur esse, nec non decreto S. Congregationis Concilii edito die 9. Januarii ann. 1601. de speciali Clementis VIII. mandato, quo severe prohibetur, *ne quis a casibus, quos Ordinarii locorum habent reservatis, vel impossitum sibi reservabunt, in u'lo casu, etiam necessitatis, vel impedimenti, nisi in mortis articulo, absolvere audeat, vel presumat.* (d)

V. De hac difficili controversia meum non audeo proferre iudicium. Id unum moneo, Religiosum, de quo sermo institutus est, quaecumque ex iis opinionibus amplectatur, teneri, cum primum vel ad Conventum revertitur, vel alia opportuna se se offert occasio, peccatum a se commissum, quod reservationi obnoxium est, Confessario sui Ordinis aperire, qui etiam pro reservatis casibus sit approbatus. Hoc illi onus imponunt quotquot indirectam absolutionem in casu necessitatis validam, & licitam esse propu-

gnant: imo Merchantius ipse, quamvis existimet (e) Confessarium inferiorem, celebrandi, vel communicandi necessitate urgente, nedum indirecte, sed etiam directe posse absolvere a reservatis; fateatur tamen poenitenti sic absoluto debitum remanere denovo comparendi, & confitendi vel Superiori, vel alii potestate habenti. Benedictus etiam XIV. qui Confist., quæ incipit, *Quod communi* Cappucinis indulgit, ut quando alicubi commorantur, ubi nullus Conventus, seu Hospitium, nullusque Frater dicti Ordinis Confessarius reperitur, libere, ac licite possint quemlibet Præbyterum Sæcularem ab Ordinario Loci, vel Regularem a suo Superiore Regulari ad Sacramentalis confessiones excipiendas approbatum adire, eique peccata sua confiteri, atque ab ipso obtinere sacramentalem absolutionem; ut hęc nihilominus onere iterum confitendi alicui Ordinis Poenitentia peccata illa, quæ reservata forent, eos noluit eximere. (f)

C A P U T V I G E S I M U M.

De facultate Prælatorum Regularium quoad casus Sedi Apostolicæ reservatos. An absolvere possint proprios Subditos ab iis etiam casibus, qui continentur in Bulla Cænæ: Recensentur privilegia, quæ Prælati Regularibus fuere concessa; ac variæ circa quæstionem propositam referuntur Auctorum sententiæ.

Regulares Prælatos ea facultate potiri ad absolvendos proprios Subditos a casibus Sedi Apostolicæ reservatis, qua Confessarios Ordinum Regularium a suis Superioribus legitime præsentatos, & ab Episcopis approbatos donatos esse pro ipsis Sæcularibus absolvendis In prima huius Operis parte probatum est, (g) neminem arbitror inficari, Dubitare tamen quis posset, an ipsi Regulares Prælati intra eos limites continere se debeant, intra quos Regularium Confessariorum est

conclusa facultas ita, ut nequeant illi proprios Subditos absolvere ab iis casibus, quorum absolutionem non possunt isti Personis Sæcularibus impertiri.

II. Inter casus Summo Pontifici reservatos, ii, qui continentur in Bulla Cænæ, celebriores sunt, atque graviore; idcirco in privilegiis illis, quibus Confessarii Regulares satis ampla auctoritate ad absolvendos Fideles ad se accedentes donati sunt, expresse leguntur excepti. Quæritur ergo, utrum facultate absolvendi ab

1 4 huius-

- (a) In Manual. Præl. Tom. 2. quæ. 33. art. 6. Concl. 2. (b) Verb. Casus reserv. Cal. 21. (c) Sess. 14. cap. 7. (d) Refertur a Stephano Quaranta in Sum. Bull. Verb. Casus reserv. n. 13. (e) in Trib. Poenit. part. 1. tract. 4. quæ. 8. (f) Vid. etiam Sect. 2. de Sacrihc. Missæ ejusd. Benedicti XIV. §. 90. (g) Cap. 17. & cap. 15.

hujusmodi casibus Religiosus sibi subiectos Regulares quoque Prælati sint destituti?

III. Si Regularium privilegia excutamus, fateri debemus, amplissimam auctoritatem eorundem Superioribus fuisse concessam. Sixtus enim IV. ann. 1474. Constitutione, quæ incipit: *Regimini* (a) privilegia confirmans antea concessa a Gregorio XI., a Martino V., & ab Eugenio IV., concessit, ut Magister Ord. Præd., & singuli Priores, Provinciales, & Conventuales, ac vices eorum gerentes in Provinciis, & Conventibus, ac locis sibi commissis, Fratribus constitutis ibidem, nec non & Fratribus aliis ejusdem Ordinis interdum ad eos declinantibus undecumque, in casibus, quibus exceßerint, absolutionis beneficium valeant impertiri, nisi adeo gravis fuerit, & enormis excessus, quod sint ad Sedem Apostolicam merito destinandi. Postea declaravit, in eadem Bulla, hæreticos relapsos, schismaticos, & qui litteras Apostolicas falsificassent, aut ad Infideles prohibita dedulissent, dumtaxat esse ad Sedem prædictam merito destinandos. Deinde hanc eandem amplissimam facultatem Ordini Minorum communicat his verbis: *Ut quos par labor, pariaque merita jungunt, paria conjungant privilegia, & favores; concedimus eisdem professoribus Ordinis Prædicatorum, ut concessis Fratribus Minoribus, & eisdem Ordinis Minorum Fratribus, ut præmissis, & aliis concessis prædictis Fratribus Prædicatoribus privilegiis, indulgentiis, gratiis, favoribus, indultis tam spiritualibus, quam temporalibus... potiri, & gaudere possint, & debeant perpetuis futuris temporibus in omnibus, & per omnia prorsus, si sine ulla differentia, perinde ac si quæ uni ex Ordinibus prædictis sunt concessa, utriusque simul nominatim concessa fuissent, aut concederentur in posterum. Præterea derogat quoad præmissa Constitutionibus Bonifacii de duabus Diætsis in*

„ Concil. Generali, nec non quæ incipit
„ *Super Cathedræ*; & Dudum Viennensis Concilii; ac Callisti Papæ III. litteris, aliisque Apostolicis, ac etiam in
„ Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus
„ Constitutionibus &c. Postremo concludit: *Nos ex nunc illa, & quæcumque
„ aliæ in futurum per Nos, vel Sedem Apostolicam quomodolibet concedi,
„ statui, decerni, vel ordinari contigerit contra Gregorii, Martini, Eugenii, aliorumque Prædecessorum nostrorum
„ prædictorum, & presentium litterarum hujusmodi tenorem, nec non secus
„ super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari
„ contigerit, irrita, & inania, ac nullius roboris, vel momenti esse decernimus.*“

IV. Post Sixtum IV. eadem facultas a Romanis Pontificibus, ac præsertim a Julio II., a Leone X., a Pio V. etiam cum expressa casuum Bullæ Cænæ mentione concessa fuit. Julius ergo II. ad instantiam Thomæ de Vio Cajet. Magistri Generalis Ordinis Prædicatorum sequentem edidit Constitutionem ann. 1510. „ *Exponi Nobis scicisti, quod licet felic. record. Sixtus Papa IV. prædecessor noster secundum carnem patruus extendendo declaraverit, in quibus casibus ad Sedem Apostolicam recurrendum esset pro absolutione, & dispensatione censurarum, & irregularitatum a Personis Ordinis Prædicatorum; nihilominus propter clausulas derogatorias positas in Bulla quæ singulis annis in Cæna Domini publicatur, dubitans, facultatem illam Ordini prædicto ademptam... Nos igitur, qui Religiosorum quieti, quantum cum Deo possumus, libenter consulimus, volentes occasiones tollere vagandi, attendentesque, quod multa in prædicta declaratione concessa sunt, quæ in Bulla prædicta continentur, ejusdem S. Sedis auctoritate decernimus, quod illi, quibus in prædicta declaratione concessa est potestas absol-*
„ vendi,
„

„vendi, & dispensandi, sic ut possint
„perpetui temporibus abolere, & dis-
„pensare ab omnibus, & singulis, ac
„si prædicta Bulla in Cæna Domini non
„esset facta, nec fieret; præterquam a
„conspiratione in Romanum Pontificem,
„& ab illis, propter quæ prædictus Præ-
„decessor noster declarando voluit ad eam-
„dem S. Sedem esse recurrendum.“ (a)

V. Etiam Leo X. ann. 1515. concessit,
sed vivæ vocis oraculo, ut Generalis Mi-
nimorum per universum Ordinem, &
Provinciales solummodo in suis Provin-
ciis, quibus præsunt, Fratres suos possint
absolvere in foro conscientie etiam a ca-
sibus contentis in Bulla Cæne Domini,
demptis solummodo illis quatuor, quæ
Sixtus IV. in Bulla, quæ dicitur *Mare
magnum*, excipere voluit. Cujus conces-
sionis fidem facit authenticum instrumen-
tum Laurentii S.R.E. titulo SS. Quatuor
Coronatorum Presbyteri Cardinalis Ordinis
Protektoris manu subscriptum, ejus-
que sigillo munitum; quod instrumentum
in suo Archivio Romano se reperisse tes-
tatur, illudque integrum referi P. Lau-
rentius de Peyrinis. (b)

VI. Denique S. Pius V. ann. 1571. Con-
stitutionem edidit, quæ incipit, *Dum
ad Congregationem* (c), in qua motu
„proprio, non ad alicujus instantiam,
„sed ex certa scientia, & de mera li-
„beralitate sua, omnibus, & singulis
„modernis, & pro tempore existentibus
„Abbatibus, & Prælatibus Congrega-
„tionis Casinensis facultatem concedit ab-
„solvendi quoscunque illius pro tempore
„existentes Monachos, Conversos,
„Commissores, & Oblatos, tam profes-
„sos, quam Novitios, in ea tamen perfe-
„verantes, a quibusvis criminibus, reati-
„bus, culpis, & penis, ... etiam de
„casibus reservatis Sedi Apostolicæ, vel
„de comprehensis in Bulla, quæ die Cæ-

„næ Domini singulis annis legi consue-
„vit, fuerint.... D. inde decernit præ-
„sentes litteras perpetua roboris fimi-
„tate subsistere, & nullo umquam tem-
„pore sub quibusvis similibus, vel dis-
„similibus facultatum, & licentiarum
„revocationibus, suspensionibus, limi-
„tationibus, prohibitionibus, modera-
„tionibus, aliisque contrariis dispositio-
„nibus, etiam in dicta Bulla Cæne Do-
„mini pro tempore contentis, minime
„comprehensas esse, aut comprehendi
„debere; sed semper ab illis exceptas
„esse, & censeri; & quoties contra-
„ria hujusmodi emanabunt, toties eas-
„dem præsentis, & in eis contenta in
„pristinum, & validissimum statum re-
„stituta, & perpetuo reintegrata es-
„se.“

VII. Idem Pius V. eodem anno Con-
stitutionem edidit in gratiam Ord. Præ-
dicat. quæ incipit, *Romani Pontificis
circumspecta benignitas*, (d) in qua hæc
„habentur §. 3. Insuper, quia Sacrum
„Æcumenicum generale Tridentinum
„Concilium concessit Episcopis, ut ab-
„solvere possint in foro animæ, seu con-
„scientiæ ab omnibus peccatis, & dis-
„pensare in irregularitatibus, prout S. off.
„24. cap. 6. habetur; ne Prior Con-
„ventualis, & Superiores Prælati dicti
„totius Ordinis tam in dicta Provincia,
„quam extra eam ubilibet in hac parte
„deterioris conditionis, quam Clerici,
„aut Sæculares, existant; eisdem
„Priori Conventuali, & Superioribus
„Prælatibus, ut ipsi per se ipsos idem om-
„nino possint in Fratres, & Moniales
„dicti Ordinis sibi Subditos, quod pos-
„sunt Episcopi in Clericos, & Licet
„sibi subiectos, tam quoad absolvendi,
„& dispensandi hujusmodi, quam alias
„quascunque facultates, perpetuo con-
„cedimus, & indulgemus, ac etiam de-
„„cla-

(a) Tom. 8. Bull. Ord. Præd. pag. 236, num. 18. ac Tom. 1. Bull. Casinens. Const. 347, pag. 363, nec non apud Peyrinum, de Priv. Reg. Const. 12. Julii 11. pag. 132.

(b) Tom. 3. de Priv. Regul. seu in Additament. cap. 2. ad Const. Sixti IV. num. 36.

(c) Tom. 2. Bull. Rom. Constit. 129. Pii V., & Tom. 1. Bull. Casinens. Const. 197, pag. 218. (d) Tom. 2. Bull. Rom. pag. 357, & apud Confer. pag. 226, nec non apud Peyrin de Priv. Regul. Tom. 2. Const. 19. Pii V. pag. 226.

claramus. §. 4. Decernentes, præsentibus litteris perpetuo durare, & valere, & sub quibuscvis illarum confirmilium, vel dissimilium concessionum, indulgentiarum, & gratiarum revocationibus, suspensionibus, alterationibus, derogationibus vel aliis contrariis dispositionibus, etiam per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentis, aut Sedem Apostolicam, etiam ex quavis causa, aut alias quomodolibet canonice, vel de facto, nunc, & pro tempore factis, & faciendis nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & de novo concessas existere, & fore, ac censeri, & suffragari debere. „

VIII. Constitutiones allatæ dubitare non sinunt, quin Regularium Superioribus privilegia concessa fuerint ad absolvendos proprios Subditos etiam a casibus in Bulla Cœnæ contentis: eaque laudat, recenset, confirmat, atque innovat Benedictus XIII. in sua Constitutione, quæ incipit: *Præstis* §. 25. (a) Controvertitur tamen, utrum hodie privilegia hæc sint revocata ita, ut neque in foro conscientiae eis uti amplius possint Regulares Prælati. Circa quæm controversiam mirum est, quot sint, & quam discordes sententiae Doctorum. Revocata esse arbitrantur Passerinus, (b) Bordonus, (c) Ascanius Tamburinus, (d) Lesana, (e) Contestius, (f) Casarubios, (g) Hieronymus a Sorbo. (h) Et contra adhuc illa in suo robore permanere defendunt Suarez, (i) Emmanuel Rodericus, (k) Peyrinus, (l)

Donatus, (m) Felix Potestas, (n) Didacus ab Aragonia (o) Lucius Ferraris. (p) Ludovicus vero Miranda, (q) postquam utriusque sententiae momenta protulit, ait nolle se hac super re suum proferre iudicium. P. Gaudentius de Janua (r) argumenta refert eorum, qui privilegia illa adhuc valere propugnant; atque obiectis Passerini, aliorumque, a quibuscadem privilegia impugnantur, occurrit; unde satis ostendit, in quam ipse partem inclinet. Nihilominus concludit, se non audere alterutram ex allatis sententiis de improbabilitate notare. Tandem P. Daniel Concina (s) sententiam exponit Donati defendentis cum pluribus aliis, Regularium Prælatos posse in foro conscientiae absolvere proprios Subditos a casibus reservatis in Bulla Cœnæ, exceptis quatuor recentis a Sixto IV., & excepta conspiratione in Rom. Pontif. juxta Bull. Julii II. Deinde ostendit, parum concludere ratiocinium Passerini dicentis, certum esse nullos Regulares posse per suos Prælatos quoscumque absolvi a casibus in Bulla Cœnæ contentis. Eiusdem tamen Passerini sententiae subscribit hæc de causa, quia in materia jurisdictionis tutior pars est amplectenda. Hæc ratione quaestiones omnes, quæ circa jurisdictionem, quæ ad absolvendos Pœnitentes requiritur, vel motæ olim fuere, vel moveri de novo possunt, nullo negotio solvantur; ac frustra in eis discutiendis Theologi, & Canonistæ laborant.

IX. Hæc tanta Auctorum discrepantia, & opinionum varietas Regulares Prælatos valde reddunt anxios; ac si ex sola Scriptorum auctoritate hæc lis esset diju-

(a) Part. 4. Bull. Rom. Ed. Lux. pag. 318. (b) de elect. canon. cap. 26. quæ 6.

(c) Resolut. 3. quæ 2. (d) de iure Abb. Tom. 1. disp. 14. quæ 15. num. 3.

(e) in Sum. QQ. Reg. Tom. 1. cap. 18. num. 35. (f) in Sum. Mater. Privil. tit. 17. cap. 7. (g) in Compend. priv. FF. Min. V. Absolut. ordin. quoad Fratres. n. 13.

(h) in resol. mater. absol. quoad fratres, & sæcul. in Comp. Privil. (i) Tom. 2. de Relig. tract. 8. lib. 2. cap. 21. (k) Tom. 1. QQ. Reg. quæ 10. art. 9.

(l) de Priv. Regul. in Const. 4. Sixti IV. §. 5. num. 10. & in Addit. cap. 2. n. 35.

(m) Tom. 1. par. 1. tract. 13. q. 17. & Tom. 2. Tract. 11. q. 17. & 18.

(n) Tom. 1. par. 4. cap. 5. num. 377. (o) Diluc. priv. tract. 3. cap. 5. num. 17.

(p) in Bibliot. V. Absolvere art. 1. n. 30. (q) In Man. Præl. Tom. 2. q. 7. art. 3. & quæ 9. art. 10. (r) Tom. 2. de viis. dubit. 19. cap. 7. Sect. 2.

(s) Tom. 10. Theol. Christ. lib. 3. disp. 1. de cens. cap. 7. quæ 6. num. 22.

dijudicanda, nemo profecto auderet abfolutum, firmumque proferre iudicium; cum pro utraque parte Doctores pugnant & numero, & gravitate pares. Ad illud principium deberemus neceffario confugere, tutiorem fententiam effe eligendam. Sed hac in caufa, quemadmodum in aliis plerique, tanti valet Scriptorum auctoritas, quanti valent rationes, quas affe-

runt. Quapropter, cum privilegia in dubium revocari non poffint, ponderanda funt illa momenta, quibus probari folet, eorundem privilegiorum ufum jam effe Regularibus Prælatiſ ablatum; ac fi nullius, vel leviſſimi ponderis inveniantur, jure, ac merito reſolvemus, eoſdem Prælatos a poſſeſſione facultatis legitime ſibi conceſſæ non effe tam facile deturbandos.

CAPUT DECIMUMPRIMUM.

Quanti valent argumentum ex ipſa Bulla Cænæ deſumptum, quo facultas impetitur Regularibus Prælatiſ conceſſa ad abſolvendas proprios Subditos a caſibus in eadem Bulla contentiſ.

Momenta illa, quibus utuntur Auctores, facultatem abſolvendi proprios Subditos a caſibus Bullæ Cænæ Regularibus Prælatiſ negantes, eo fere omnia collimant, ut probent, peripſammet Bullam Cænæ facultatem illam eſſe ſublataſ; unde inferunt per nullam ſubſequentem privilegiorum confirmationem reſtitutam fuiſſe, cum revocetur quottannis per novam ipſius Bullæ Cænæ publicationem.

II. Primo igitur in medium proferunt ejuſdem Bullæ clauſulas valde graves, quæ ſunt huiusmodi: „Cæterum a prædictiſ ſententiſ nullus per alium, quam per Romanum Pontificem, niſi in mortis articulo conſtitutus, nec etiam tunc, niſi de ſtando Eccleſiæ mandatiſ, & ſatiſfaciendo cautione præſtita, abſolvi poſſit, etiam prætextu quarumvis facultatum, & indultorum, quibuſcumque Perſoniſ, Eccleſiaſticaſ, Sæcularibuſ, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, ac Militiarum Regularibuſ, etiam Episcopaliſ, vel alia maiori dignitate præſtiſ, ipſiſque Ordinibuſ, & eorum Monaſteriſ, Conventibuſ, & Domibuſ, ac Capituliſ, Collegiſ, Confraternitatibuſ, Congregationibuſ, Hoſpitalibuſ, & Lociſ piſi, necnon Laiciſ, etiam Imperialiſ, Regaliſ, & alia munda excellentia ſurgentibuſ, per Noſ, & dictam Sedem, ac cujuſvis Concilii decreta, verbo, litteriſ, aut alia qua-

„cumque Scriptura in genere, vel in ſpecie conceſſorum, & innovatorum, aut concedendorum, & innovandorum.“ Hæc verba tranſcripta ſunt ex Bulla Cænæ publicata ſub Benedicſto XIV. die 30. Martii ann. 1741. ac eadẽ, vel parum diſimileſ clauſulæ habentur in Bulliſ aliorum Pontificum, præſertim a Gregorio XIII. ad hæc uſque tempora; ſub illo enim Pontifice addi cœperunt in Bulla Cænæ illa verba: *ac cujuſvis Concilii decreta*; quæ in Bulliſ Concilio Tridentino antiquioribuſ non leguntur. Cum ergo præcipiant Pontifices Summi, ut nulluſ a caſibuſ in Bulla Cænæ contentiſ per alium poſſit abſolvi extra mortis articulum, quam per Romanum Pontificem, ita ut nulla facultas, nullumque indultum, etiam Ordinibuſ Mendicantibuſ, conceſſum, vel concedendum poſſit ei ſuſfragari; conſequenter, inquam adverſarii, etiam Regulares omneſ comprehendunt, eorumque privilegia quoad abſolutionem ab hiſ caſibuſ, non modo feriunt, ſed præorſus extingunt.

III. Hanc eſſe Summorum Pontificum mentem ultro fateamur, ſi de facultate loquamur abſolvendi Sæculares ipſoſ a caſibuſ Bullæ Cænæ, quam olim Regulares aliqui habere ſe prætendebant. At ſi de facultate ſermone inſtituimus abſolvendi proprios dumtaxat Subditos, de qua modo agimus; cuicumque rem hanc ferio inſpicienti, ac ſine præjudicata opinione

nicne consideranti constabit, eam facultatem ex ipsorum Pontificum mente sub illis Bullæ Cœnæ revocationibus minime comprehendi. Ita declaravit Sixtus IV. in Constitut. *Regimini* superius laudata, in qua nedum confirmatur, atque innovatur privilegium Prælati Ordinum Prædicatorum, atque Minorum a Gregorio XI., a Bonifacio IX., a Martino V. concessam, pro absolvendi propriis Subditis ab omnibus casibus, præterquam ab illis excessibus, propter quos essent ad Apostolicam Sedem merito destinandi; verum etiam propter quorum tantummodo casus, qui ibi recententur, destinandos esse decernitur. Et tamen vigeat tunc temporis Bulla Cœnæ. Etenim S. Antoninus (a) per extensum eam refert, quæ jamdiu ante Sixtum IV. publicata fuit sub Martino V.; in qua quidem Bulla, quamvis ex clausulæ non legantur, quæ solent hac ætate hujusmodi Bullis apponi, non minus tamen severe cuicumque interdictum absolutio a casibus in ea contentis. Si ergo declaravit Sixtus IV. Prælati Regularibus solam absolutionem a quatuor casibus respectu Subditorum suorum esse prohibitam; declaravit consequenter facultatem propriis Subditos absolvendi ab aliis casibus non esse eisdem adeptam.

IV. Hæc Pontificum Summorum intentio clarius apparet ex aliis subsequen-
tibus declarationibus Julii II., Leonis X., & Pii V. quas superiori capite commemoravimus: In illis enim casuum in Bulla Cœnæ contentorum expressa fit mentio, & facultas absolvendi ab eis propriis Subditos expressè Regularibus Prælati conceditur. Nec dici potest, per posteriores Bullas, in quibus, additis novis clausulis, absolutio vetatur etiam prætextu quarumvis facultatum, & indultorum quibuscumque Personis quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, ipsique Ordinibus concessorum, aut concedendorum, priores declarationes, & concessiones nullius roboris evasisse, quod

a quopiam Sixti IV. declarationi fortasse reponi posset. Etenim illæ clausulæ, vel saltem æquivalentes laudatorum Pontificum ætate erant in usu, ut apparet ex Bullis Cœnæ publicatis sub eodem Julio II., & sub Paulo III. (b) Quæ clausulæ cum occasione aliquibus præbuisent dubitandi de revocatione facultatis a Sixto IV., aliisque Pontificibus ejus Prædecessoribus concessæ; ipsemet Julius decrevit eos, quibus in Sixti declaratione potestas data est absolvendi, & dispensandi, licite posse absolvere, & dispensare ab omnibus, & singulis, ac si Bulla Cœnæ non esset facta, nec fieret, quod deinde Leo X. Minimis, ac signanter Pius V. Casinensibus concessere. Cum ergo, quoties novæ clausulæ in Bulla Cœnæ fuerint appositæ, quibus ea Regularium Prælatorum facultas videbatur auferri; toties novæ prodierint in ipsorum Regularium favorem Pontificiæ declarationes, & concessiones; satis aperte colligitur, facultatem eisdem Regularibus Prælati concessam quoad absolvendos proprios Subditos a casibus Bullæ Cœnæ, ex mente Summi Pontificum in ipsius Bullæ revocationibus non comprehendi.

V. Quod hæcenus dictum est confirmatur a P. Laurentio de Leyrinis (c) ex Bullis Cœnæ editis sub Sixto V., & Clemente VIII. In iis habetur hæc clausula: *Nisi in eis (privilegiis,) etiam casus presentibus litteris expressi comprehenduntur.* Cum ergo in privilegiis Julii II., & Pii V. etiam casus Bullæ Cœnæ revera comprehendantur; ex mente Sixti V., & Clementis VIII. privilegia hæc ab eisdem Bullæ revocationibus intelliguntur excepta. Et quamvis clausulam illam Pontifices posteriores omiserint, non sequitur id, quod Bordonus contendit, (d) per ablationem videlicet illius clausulæ satis perspicuum esse intentionem Pontificum, ne Prælati Regulares Subditos suos possint impofterum a casibus in Bulla Cœnæ contentis absolvere. Hoc unum sequitur, eos reliquissè rem hanc in eo statu, in

(a) 3. Part. titul. 24. cap. 72. (b) Tom. 1. Bull. Rom. pag. 507. & pag. 718.

(c) Tom. 1. de priv. Regul. ad Constit. laud. Sixti IV. §. 5. num. 14.

(d) Variar. Resol. 3. quæ. 2. num. 4.

in quo erat, antequam sub Sixto V. apponeretur ea clausula. Si enim ea quoque Regularium privilegia revocare voluissent, in quibus facultas absolviendi proprios Subditos etiam a casibus Bullæ Cœnæ eorum Prælati expresse conceditur; intentionem hanc profecto manifestassent, variando clausulam illam Sixti V., & Clementis VIII.; atque ubi dicebant hi: *Nemo possit absolvi etiam prætextu quorumcumque privilegiorum, nisi in eis etiam casus præsentibus literis expressi comprehendantur*; Pontifices posteriores dixissent: *Nemo possit absolvi etiam prætextu quorumcumque privilegiorum, quavis in eis etiam casus præsentibus literis expressi comprehendantur*; & sicut repetitis decretis apertissime declararunt, non posse Confessarios Regulares, eorumque Prælatos absolutionem ab illis casibus Sæcularibus personis impendere; (a) ita profecto declarassent, nolle se, ut iidem Prælati facultate olim sibi concessa etiam erga proprios Subditos Regulares utantur. Cum itaque nullam habeamus ex una parte Pontificum declarationem, quæ facultatem Regularibus Prælati respectu Subditorum suorum concessam expresse feriat; cum plures habeamus ex alia parte declarationes diversis temporibus editas, quæ facultatem illam confirmant, innovant, atque præservant; haud immerito asserimus, clausulas Bullæ Cœnæ facultatum revocatorias non esse ad eam ex mente ipsorum Pontificum extendendas.

VI. Hinc liquet, absque ullo prorsus fundamento reponi a contrariæ sententiæ propugnatoribus, privilegia superius allata per motum eorum Pontificum, a quibus concessa, vel confirmata fuerunt, expressisse, ac fuisse a Successoribus per novam Bullæ Cœnæ publicationem ablata. Nos, qui dicimus, privilegia hæc ex Summorum Pontificum mente ab illius Bullæ revocationibus excipi, in medium proferimus authenticas Julii II. potissimum, ac Pii V. Constitutiones, quibus istud occluditur adversariorum effugium. Julius enim II. ad removensam omnem dubita-

tionem, quæ ex clausulis Bullæ Cœnæ poterat in animis Regularium Prælatorum oriri, S. Sedis auctoritate decrevit, eos, quibus in Sixti IV. declaratione concessa est potestas absolviendi, & dispensandi, licite posse perpetuis temporibus absolvere, & dispensare ab omnibus, & singulis, ac si prædicta Bulla in Cœna Domini non esset facta, nec fieret. Pius autem V. declaravit, velle se Constitutionem suam, qua Prælati Casinensibus facultatem indulsit quocumque Monachos sibi subditos absolviendi etiam a casibus in Bulla Cœnæ comprehensis, perpetua roboris firmitate subsistere, & nullo unquam tempore sub quibusvis revocationibus, aliisve contrariis dispositionibus, etiam in Bulla Cœnæ Domini pro tempore contentis, minime comprehensam esse, aut comprehendere debere, sed semper ab illis exceptam esse, ac censi; & quoties contraria hujusmodi emanabunt, toties eandem, & in ea contenta in pristinum, & validissimum statum restituta, & perpetuo reintegrata esse. Nisi profectum adversarii contrariam alicujus Pontificis declarationem, qua dux istæ Constitutiones infirmetur, ac revocentur; gratis asserunt, facultatem Prælati Regularibus concessam per ipsas Bullæ Cœnæ clausulas, & revocationes auferri. Quantumcumque enim sint satis amplæ, & graves eæ clausulæ, ac renoventur quotannis; cum tamen Pontifices ipsi expresse declaraverint, atque statuerint, posse Regulares Prælatos, & quidem perpetuis temporibus, Subditos suos a casibus in Bulla Cœnæ contentis absolvere, perinde ac si nec facta esset ea Bulla, nec fieret; atque hujusmodi facultatem sub quibusvis etiam ejusdem Bullæ revocationibus nullo unquam tempore comprehensam esse, aut comprehendere debere, sed semper ab illis exceptam esse, & censi; cumque in ipsa Bulla nulla de novo sit addita clausula, quæ claris illis declarationibus derogat, ac contrariam posteriorum Pontificum exprimat voluntatem; profecto gratis asseritur contra adeo expressas declarationes, privilegium illud Regu-

(a) Vid. sup. Part. 1. cap. 17. n. 4. & seq.

Regularibus Prælati concessum, esse jamdix per ipsammet Bullam Cœnæ, etiam quoad proprios Subditos absolvendos, ablatum. Quapropter concludendum videtur, Prælatos Regulares tutissime uti posse hoc privilegium erga suos Subditos; cum habeant pro se ex una parte apertissimas decisiones Pontificum, ac nulla proferri possit ex alia parte posterior declaratio, qua ejusdem privilegii usus prohibeatur expresse. Quod si plures Auctores oppositum sentiant; eorum tamen

ratiocinationibus Summorum Pontificum prævalere debet auctoritas, quorum declarationes in favorem Prælatorum Regularium editas, ullo umquam tempore fuisse revocatas nemo poterit demonstrare. Quod ut clarius pateat, serio perpendendæ sunt in sequentibus capitulis eæ posteriorum Pontificum constitutiones, eaque Sacri Congregationum decreta, quæ adversarii solent objicere, quasi per ea huic potissimum privilegio certissime sit derogatum.

CAPUT VIGESIMUMSECUNDUM.

Afferuntur aliquæ Summorum Pontificum Constitutiones, quibus plures Auctores ad impugnandam Regularium Prælatorum facultatem utuntur; atque ostenditur, ex illis minime convinci, eandem facultatem jam esse sublatam.

Auctores illi, qui pugnant contra privilegium Prælati Regularibus a Sixto IV., a Julio II., & a Pio V. concessam, aliquas in medium proferunt posteriorum Pontificum Constitutiones, quibus causam hanc arbitrantur esse decidam. Ac primo Constitutionem objiciunt Gregorii XIII. quæ incipit: *In tanta* editam ann. 1573.; (a) qua Pontifex hic omnes litteras, & Constitutiones a Pio V. prædecessore suo pro quorumcumque Regularium, etiam Mendicantium, Ordinibus, & Congregationibus quomodolibet emanatas revocavit, decernens de omnibus, & quibuscumque in eis contentis eam deinceps dispositionem, atque decisionem pro subjecta materia futuram esse, quæ sive ex jure veteri, sive ex sacris Concilii Tridentini decretis, sive aliis legitime ante dictarum litterarum, & constitutionum editionem erat, & si ipsæ non emanassent, futura fuisset.

II. Si non aliunde, quam ex concessione S. Pii V., facultatem absolvendi proprios Subditos a casibus Bullæ Cœnæ Prælati Regulares haberent; Gregoriana hæc Constitutio aliquo modo eis videretur officere. At cum ante Pium V. tum a Sixto IV., tum a Julio II. concessa fuerit

illa facultas; non video; quomodo ex Gregoriana Constitutione præjudicium illi possit inferri, cum per eamdem solius Pii litteris derogetur, non aliorum Pontificum. At ne ipsa quædam Pii Constitutio, *Ad Congregationem* superius laudata, qua facultatem absolvendi Subditos suos etiam a casibus Bullæ Cœnæ Casinensibus impeditus est, per hanc Gregorii Bullam sit revocata. Eas enim dumtaxat Pii litteras Gregorius ad terminos juris, atque Concilii Tridentini reduxit, in quibus agebatur de rebus inter locorum Ordinarios, & Parochialium Ecclesiarum Rectores ex una parte, ac Regulares ex altera controversis, ut constat ex Bullæ Gregorianæ, serie, atque contextu. Narrat enim Gregorius §§. 1. 2. & 3. plura Pium statuisse, declarasse, & concessisse in gratiam Regularium contra gravamina, quæ eisdem ab Ordinariis locorum, & Parochialium Ecclesiarum Rectoribus inferri dicebantur super sacris concionibus, & lectionibus habendis, confessionibus audiendis, poenitentis injungendis, Fratribus ad Ordines promovendis, celebratione Missarum, cura animarum, sacramentorum administratione, sepulturis, quarta funeralium, aliisque, quæ

(a) Tom. 2. Bull. Rom. pag. 397, Constit. 9. hujus Pontif.

quæ legi poffunt in Conftitutione Piana incipiente: *Eft Mendicantium*, (a) & in alia, quæ incipit; *Ad exequendum*, (b) & in alia, quæ incipit; *Ex fuperna*. (c) Deinde §. 4. narrat, quod ipfe Pius animadvertens, quod a fe conceffa multas, magnasque diffenfiones, altercationes, & lites inter prædictos locorum Ordinarios, & Fratrum ipforum Ordines concitaverant, alia reftrenxit, alia moderatus eft, alia penitus abolevit. Tandem §. 6. litteras omnes, quæ a fuo Prædeceffore eisdem de rebus, (fcilicet fupra recensitis) pro Regularibusemanaverant, ad terminos juris, & Concilii Tridentini reducit; ac §. 7. lites omnes, & contròverfias prædictarum litterarum occasione jam motas, fed nec-dum finitas, vel etiam de novo excitandas, fecundum præfentem hanc fuam difpofitionem, nec aliter decidendas effe decernit. Cum ergo neque Ordinarii locorum, neque Parochialium Ecclefiarum Rectores, ob privilegium abfolvendi proprios Subditos Regulares, litem Prælati Regularibus intentaverint; hinc eft, quod duæ illæ Pii V. Conftitutiones, quas pro firmando hujusmodi privilegio laudavimus, in earum litterarum numero minime funt recensendæ, de quibus agit in hac fua Conftitutione Gregorius; atque idcirco permanent illæ in fuo robore.

III. Aliam proferunt Conftitutionem, Clementis fcilicet VIII. quæ incipit: *Quæcumque a Sede*. (d) Verum, ut obfervat etiam P. Felix Potestas, (e) Conftitutio hæc non facit ad rem noftam. In ea fiquidem forma præfcribitur, quam in erigendis Confraternitatibus fervare debent Ordines Regulares: declaratur, quomodo Confraternitatibus illis indulgentiæ, ac indulta communicentur: jubetur §. 9. ut Confefarii, qui vigore privilegiorum a Confratribus eligi poffunt, ac poterunt, Sæculares quidem a locorum Ordinariis; Regulares vero non folum a locorum Ordinariis refpectivè, fed etiam

a fuis Superioribus approbati fint; ac interdicitur iisdem Confefariis ecclèfiis, ne Confratres prædictos a cafibus contentis in litteris, quæ die Cœnæ Domini legi confueverunt; nec-non violationis immunitatis, & libertatis Ecclefiasticæ, & claufuræ Monafteriorum Monialium, fi videlicet fine neceffaria, & urgenti caufa, ac fine Superiorum licentia, vel etiam fi caufa, & licentia conceffa abutentes prædicta Monasteria ingreffii fuerint; nec non violentæ manus injectionis in Clericum; & fingulari certaminis, feu duelli, & ab aliis etiam talibus a locorum Ordinariis refpectivè refervatis, & pro tempore refervandis.... prætextu privilegiorum difpenfare ullo modo poffint. Quod Confefariis Confratrum Sæcularium fervandum in hac Conftitutione præfcribitur, ad Confefarios Religioforum Fratrum non debet extendi; alioquin dicendum effet, Regulares ipfos refervationi Ordinariorum effe fubjectos, nec poffe a quopiam abfolvi, nifi Confefarius eorum etiam a loci Ordinario fit approbatus. Multo ergo minus extendi debet ad eorundem Regularium Prælatos, quafi horum auctoritati erga proprios Subditos Regulares in hac Conftitutione limites apponantur.

IV. Non magis facit ad rem Conftitutio Urbani VIII. quæ incipit: *In fpecula*, edita ann. 1629. (f) in qua fimili Conftitutioni Clementis VIII. fui prædecefforis inhærens, quæ incipit, *Romani Pontificis*, (g) declarat, conceptionem Sanctæ Cruciatæ quantum ad articulum eligendi Confefarium, & abfolvendi a cafibus refervatis, etiam in Bulla Cœnæ Domini contentis, cum Fratribus, & Monialibus Fratrum Prædicatorum, ac aliorum quorumcumque Ordinum, & Congregationum, Societatifque, & Inftituti prædictorum, Mendicantium, & non Mendicantium, tam Provinciæ Hifpaniæ, quam extra eam ubilibet confitutorum, locum non habere, nec illis ullo modo fuf-

(a) Tom. 2. Bull. Rom. pag. 243.

(b) ibid. pag. 259.

(c) ibid. pag. 248.

(d) Tom. 3. Bull. Rom. pag. 182. Conftit. 115. hujus Pontif. (e) Ex. Confefs. Tom.

1. part. 4. cap. 5. num. 3405.

(f) Tom. 4. Bull. Rom. pag. 175.

(g) Tom. 3. Bull. Rom. pag. 100.

suffragari posse. Hæc, inquam, Constitutio non magis facit ad rem. Scopus enim illius est, Subditos illos Regulares compellere, qui prætextu Bullæ Cruciatæ independentes a suorum Superiorum voluntate Confessarium sibi eligebant, qui eos a quocumque casu, etiam si vel Superioribus ipsis, vel Summo Pontifici reservatus esset, absolveret; qua de re conquestus fuerat apud Clementem VIII. Procurator generalis Ordinis Fratrum B. Mariæ de Monte Carmelo. (c) Cum enim, non obstante laudata Clementis Constitutione, adhuc Regulares aliqui prætextu Bullæ Cruciatæ, aliorumve indultorum, Confessarium, qui eos absolveret, eligere se posse contenderent; confirmavit Urbanus, atque iisdem ferme verbis innovavit Clementinam constitutionem. Hunc fuisse utriusque Pontificis scopum aperte ex §. 3. colligitur, ubi hæc habentur: *Sed nostræ in-*

ventionis fuisse, & esse, quod iidem Fratres, & hieniales quantum ad Sacramenti Pœnitentiæ, seu confessionis administrationem ordinariæ dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apostolicæ quoad sibi reservata subiecti sint. Quapropter in vim hujus Constitutionis nullum Regularibus suffragatur indultum, ut possint a quocumque maluerint Confessario a casibus in Bulla Cœnæ contentis absolvi. Sed aliud est querere, utrum Regulares vi Bullæ Cruciatæ, aut alterius indulti a quocumque electo a se Confessario a prædictis casibus absolvi possint; Aliud est querere, an possint ab eisdem absolvi a suo Superiore. Licentiam illam, quam Subditi quidam cum maximo disceplinæ, & observantiæ regularis præjudicio usurpabant, reprobat Clemens, & Urbanus: At de facultate Superioribus ipsis concessa nullo modo loquuntur.

CAPUT VIGESIMUM TERTIUM.

Respondetur argumento desumpto ex Constitutione Urbani VIII. quæ incipit: Cum sicut accepimus.

A Liam Urbani VIII. Constitutionem objicit Passerinus, (b) quæ sententiæ privilegium hoc Prælatorum Regularium propugnanti non parum videtur officere; Ac miror, tam P. Anacleum Reiffenstuel, tum P. Felicem Potestatem, tum plerosque alios controversæ facultatis defensores acerrimos eam silentio præterisse. Incipit Constitutio hæc; *Cum sicut accepimus;* atque edita fuit die 5. Novemb. ann. 1631. (c) In ea duo statuit, atque declarat Urbanus. Primum §. 1. his verbis: "Quod quævis generales Constitutiones, dispositiones, & ordinationes Apostolicæ per Nos, & quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros in concertibus Fidem Catholicam, illiusque

"propagationem, & S. Inquisitionis officium, præsertim quoad ea, quæ in Congregationibus S. Officii, & de propaganda Fide coram Nobis tractari solent, hæcenus editæ, omnes, & singulos, tam S. Benedicti, Cisterciensis, Præmonstratensis, S. Antonii de S. Antonio Viennensis, & Societatis Jesu, quam quorumcumque aliorum Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutum Professores omnino comprehendant, perinde ac si præfati, & alii quantumlibet privilegiati, in eis nominatim expressi fuissent." Alterum statuit §. 2. his verbis: "Eadem vero in posterum per Nos, & Romanos Pontifices successores nostros, tam in favorem præfate Fidei Catholicæ,

(a) Vid. in Sum. Bullarii Stephani Quaranta . V. Confessor. pag. 336. & apud Lexana Tom. 1. cap. 19. num. 29. (b) De elect. canon. cap. 26. quæ. 5. n. 56. 60. & 61. (c) Tom. 4. Rom. in Append. pag. 15.

licet, illiusque propagationis, & S. Officii Inquisitionis præiati, quam super quacunque alia re, negotio, seu materia, Constitutiones, dispositiones, & ordinationes huiusmodi, similiter omnino comprehendant præfatos eorumdem Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutuum professores; nisi in edendis Constitutionibus huiusmodi specialiter, & expresse excipiantur, etiamsi ipsi privilegiati forent magis speciali nota, & expressione digni, eisque privilegia, gratiæ, & indulgentiæ a Sede Apostolica præfata, etiam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam motu, scientia, ac de potestatis plenitudine similibus, & consistorialiter, etiam contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, & aliorum Principum, tam per viam meræ concessionis, quam communicationis, & alias quomodolibet concessa respective sint, quorum, seu quarum vigore, vel prætextu sint excepti, seu se minime comprehendendi prætendant in Constitutionibus generalibus, vel aliis non facientibus plenam, & expressam eorum mentionem. „ Ex hac Constitutione sic arguit Passerinus. Regulares quicumque, non obstantibus eorum privilegiis, comprehenduntur in Constitutionibus generalibus super quacunque re per Sedem Apostolicam editis, post Urbanianam illam Constitutionem, vel edendis. Cum ergo post illud tempus quolibet anno Bulla Cœnæ edita fuerit, ac de novo quotannis edatur, quæ quidem Bulla, cum absolutionem a casibus in ea contentis unicuique prohibeat privilegiis omnibus derogando, generalis esse dignoscitur; concludendum est, eam Regulares quoscunque, quantumvis privilegiatos comprehendere; iisdemque abique ulla exceptione facultatem, sive privilegium absolvendi a casibus in ea contentis adimere.

II. Respondent huic argumento D. Rupertus Gueber Canonicus Lateranensis, (a) & P. Gaudentius de Janua, (b) neque in vim prioris partis huius Bullæ, neque in vim posterioris, facultatem absolvendi proprios Subditos a casibus Bullæ Cœnæ, per aliquam generalem Constitutionem derogatoriam fuisse Regularibus Prælatis ablatam. Non in vim prioris partis: In ea enim ad illas tantum jam editas generales Constitutiones limitatur Urbani dispositio, & declaratio, in quibus agitur de concernentibus ad Fidem Catholicam, illiusque propagationem, & S. Inquisitionis officium, præsertim quoad ea, quæ in Congregationibus S. Officii, & de propaganda Fide coram SS. tractari solent; ad quas certe nequaquam pertinent Constitutiones, aut Ordinationes quacunque agentes de privilegiis Regularium, aut ea generaliter revocantes quoad absolutionem a casibus, & censuris. Quapropter per huiusmodi generales Constitutiones privilegiorum derogatorias, si editæ fuerint ante annum. 1631., quo publicata fuit Bulla hæc Urbani, non sunt ablata privilegia Religionibus illis concessa, quarum in derogatoriis facienda esset mentio specialis. Sed neque in vim posterioris partis: Ibi enim decernitur quidem, generales Constitutiones super quacunque re, seu materia in posterum edendas comprehendere Regulares omnes, etiam de quibus facienda esset mentio specialis: sed iuxta, & non ultra terminos, & intentionem Bullæ cuiuslibet derogantis. Prodiit ex. caus. ann. 1670. celebris Bulla *Superna* Clementis X., quæ cum generaliter omnibus Regularibus interdicat, ne vigore, seu prætextu privilegiorum a casibus Episcopis reservatis præsumant absolvere; omnes quantumvis privilegiorum comprehendit; & quibuscumque olim concessis indultis, & facultatibus derogat. Nemo tamen dixerit, Pontificem hunc Episcopis subiecisse Regulares ipsos quoad casus eis reservatos ita, ut si quis Regularis in peccatum incidere, quod Episcopo reservatum sit, neque

K

a pro-

(a) De privil. tracl. 3. disp. 1. sect. 1. n. 61. 2. num. 16.

(b) De Visitat. Tom. 2. Dubit. 19. Sect.

a proprio Superiore abique Episcopali sententia possit absolvi. Hoc enim esset legem interpretari, atque extendere ultra mentem Legislatoris; cum præsumi non possit voluisse Clementem hac sua Constitutione Regulares etiam penitentes subijcere Episcopis, a quorum jurisdictione ex aliis, firmisque privilegiis supponuntur exempti. Ita, inquit, in casu nostro. Bulla Cœnæ, quæ publicatur quotannis, cum generaliter derogat privilegiis omnibus absolvendi a casibus in ea contentis, Regulares quoscunque comprehendit etiam specialiter exprimendos: Non debet tamen ultra Summorum Pontificum mentem extendi, sed est juxta eorum intentionem interpretanda. Quapropter cum expresse declaraverint Summi Pontifices, intentionem suam esse, ut perpetuis temporibus perseveret in Prælati Regularibus facultas eisdem concessa absolvendi propriis Subditis, ac si Bulla Cœnæ nec facta fuisset, nec fieret, ut superius ostendimus; eademque in Pontificibus Successoribus esse rationabiliter præsumatur intentio, cum eadem ex una parte motiva subsistant, ne videlicet Religiosis voto obedientiæ obstrictis divagandi detur occasio, & citius conscientiæ consulatur ipsorum; & nullus ex alia parte posteriorum Pontificum contrariam expresserit intentionem; concludendum est, Bullam Cœnæ adimere quidem Regularibus omnibus quodcumque privilegium absolvendi Sæculares a casibus in ea contentis, sed non idcirco facultatem auferre ab eisdem casibus propriis Religiosis Subditos absolvendi. Quapropter ex laudata Urbani Constitutione hoc tantum sequitur, etiam Regulares illos, qui vigore privilegiorum suorum in generalibus Constitutionibus a S. Sede vel editis, vel eisdem se minime comprehendi prætendunt, nisi de eis specialis, specifica, individua, & expressa fiat mentio, amisisse in vim Bullæ Cœnæ facultatem, si quam habebant, absolvendi Sæculares a casibus in ea contentis; quamvis non sint in eadem Bulla specificæ, ac individualiter nominati: At non sequitur, Regulares omnes Prælatos amisisse facultatem proprios Subditos absolvendi, cum pro ipsis non eda-

tur ea Bulla, quemadmodum Pontifices Summi declaraverunt.

III. Arbitrariam non esse, sed firmam, ac veram responsum hanc unumquique fatebitur, si ad scopum Urbanianæ Constitutionis velit attendere. Edita illa fuit adversus Regulares aliquos, qui prætendebant, vigore suorum privilegiorum in Pontificis Constitutionibus se minime comprehendere, nisi in eis specificæ, & individualiter nominentur; unde agebant, legibus, & ordinationibus pro Regularibus generaliter latis se nequaquam teneri. Id constat ex ipsis Constitutionis exordio. Præfationem hanc compescuit Urbanus, decernens eos quocunque in generalibus Constitutionibus, quæ a S. Sede super quacunque re emanabunt in posterum, comprehendere. Ubi certe de illis generalibus Constitutionibus intelligendus est, quæ Regulares afficiunt, & eo sensu, quo ad eosdem Regulares pertinent. Unde hac sua Bulla id intendit Urbanus, ut quocunque a S. Sede Constitutio aliqua emanet, quæ Regulares afficiat, in ea intelligatur comprehensi etiam Regulares illi, qui prætendunt, minime se comprehendere, nisi specifica, & individualis fiat etiam ipsorum mentio. Neque enim statuit, ut in quacunque generali Constitutione etiam Regulares ipsi intelligantur comprehensi; sed ut illi quoque Regulares comprehensi in generalibus Ordinationibus censeantur, qui agebant, se minime comprehendere, quia non sunt in eis individualiter nominati, atque hoc pretextu ab eorundem se se observantia eximebant. Pro his enim hanc Bullam edidit, non pro omnibus Regularibus in universum. Per generales ergo Constitutiones eas hic Urbanus intelligit, quæ Regulares in univorsum afficiunt. Si enim aliqua sit Constitutio, in qua Regulares in universum intelligantur excepti, illi pariter excepti erunt, de quibus specialiter agitur in hac Bulla. Hinc maxima, & apertissima fallacia deprehenditur in argumento, quod adversarii ex hac Urbani Constitutione depromunt. Supponunt enim Urbanum decernere, quacunque generalem Sedis Apostolicæ Ordinationem post ann. 1631. eandem, etiam Regularis

lues in universum afficere; quod tamen falsum esse, ex ipsius Bullæ Urbani scopo, & serie dignoscitur; atque ex eo etiam aperte colligitur, quod ipse Passerinus fateatur, remanere in Prælati Regularibus facultatem absolviendi proprios Subditos ab iis casibus, qui extra Bullam Cœnæ sunt Sedi Apostolicæ reservati; quod tamen esset contra Urbani dispositionem, si hæc ejus Constitutio eum sensum, quem adversarii supponunt, haberet. Hoc igitur unum ex laudata Constitutione probatur; videlicet, per Bullam Cœnæ facultatem absolviendi Sæculares a casibus in ea contentis adeptam esse etiam Regularibus illis, qui privilegia prætendunt, vi quorum in generalibus Pontificum Ordinationibus non intelligantur comprehensi, nisi specialis, & individua eorum fiat mentio. Cum enim prohibitio Bullæ Cœnæ quoad absolvendos Sæculares a casibus sit generalis, & Regulares in universum afficiat; etiam illos privilegiatos ex hac Urbani declaratione comprehendit. Utrum vero per Bullam Cœnæ Prælati Regularibus facultas ablata sit absolviendi etiam proprios Subditos, questio hæc est, quam definire in sua Constitutione ne quidem cogitavit Urbanus. Si constaret aliunde, etiam facultatem hanc, de qua loquimur, per Bullam Cœnæ fuisse Regularibus Prælati ablatam; tunc legitime sequeretur ex Urbani Constitutione, ablatam quoque fuisse Regularibus illis, qui in generalibus Constitutionibus se se minime comprehendi prætendunt, nisi individualiter nominentur; nec quid amplius posset inferri. At ablatam revera fuisse Prælati omnibus Regularibus eam facultatem nulla satis firma ratione probatur.

IV. Atque, ut paucis, quæ fassus dicta sunt, comprehendam, & clarius appareat, quam male argumententur, qui alata Urbani Constitutione ad impugnandam controversam Regularium Prælatorum facultatem utuntur; quæro ab eis, utrum ex unico privilegii revocatione ceterorum quoque privilegiorum revocatio possit inferri? Hoc certe pugnat cum notissimis ipsius Logicæ regulis, quæ do-

cent, nequaquam valere argumentum ductum a particulari ad universale. Porro Urbanus illius dumtaxat privilegii mentionem facit in Constitutione laudata, quo prætendebant aliqui Ordines Regulares in generalibus Summorum Pontificum Constitutionibus se minime comprehendendi, nisi fiat expressa, specifica, & individua eorum mentio; ac soli huic privilegio derogat, statuens, ut illi quoque in generalibus Constitutionibus super quacumque re edendis in posterum, intelligi debeant, eo privilegio non obstante, comprehensi. Quomodo ergo potest inferri, Urbanum revocasse privilegia omnia, quibus a lege aliqua universali Regulares declarantur exempti? Si quis regularis Ordo ea tantum de causa Prælati suis facultatem absolviendi Subditos a casibus in Bulla Cœnæ contentis assereret, quia non sit in ea Bulla specifica, atque individua illius Ordinis mentio; valeret argumentum ductum ex Urbani Constitutione. Sed aliis privilegiis Regulares utuntur, videlicet concessionibus potissimum, ac apertissimis declarationibus Sixti IV., Julii II., Pii V., quibus decernitur, Bullam Cœnæ minime obstare, quominus possint Regulares Prælati proprios Subditos a casibus in ea contentis absolvere. Quæquidem privilegia nullo modo sua Constitutione revocavit Urbanus; alioquin dicendum esset, fere omnia Regularium privilegia per eam Constitutionem, velut unico iktu, fuisse sublata, cum privilegium quodlibet exemptionem ab aliqua lege universali semper includat. Quod quidem quam sit, non modo ab ejusdem Constitutionis scopo, sed etiam ab illius Pontificis mente prorsus alienum, ex eo maxime constat, quod ipsemet Urbanus triennio post editam Constitutionem illam, *Cum hæc*, anno videlicet 1534. privilegia confirmavit Fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, eisque concessit, ut privilegiis omnibus aliorum Ordinum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, dummodo sint in usu, nec revocata, aut sub aliqua revocatione comprehensa, frui, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & valeant. Bulla hæc incipit: *Re-*

demptoris *offici*. (a) Quapropter, cum privilegium propriis Subditis absolendi a casibus Bullæ Cœnæ a Sixto IV., a Julio II., & a Pio V. directe quibusdam Ordinibus, aliis autem per communicationem concessum, sub revocatione aliqua non inveniatur comprehensum, ut superius ostendimus; tantum abest, quod illud Urbanus priori illa sua Constitutione revocare voluerit, quin imo per hanc posteriorem Bullam eidem robur, ac firmitatem adjecit. Accedit, quod ipse Urbanus ann. 1642. approbavit Statuta generalia Reformatorem S. Francisci edita eodem anno in Congregatione generali Ro-

mæ celebrata. In iis autem habetur, (b) quod possint Generales, ac Provinciales, eorum Vicarii, atque Custodes in suis respective Custodiis absolvere proprios Subditos ab omnibus casibus, & peccatis ante, vel post habitus receptionem commissis, neque non ab omnibus censuris, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, exceptis Hæreticis relapsis, schismaticis, litterarum Apostolicarum falsificatoribus, ac delatoribus rerum prohibitarum ad partes Infidelium. Opus fuit, diutius in explicando legitimo Urbanianæ Constitutionis sensu immorari; quia plerique per eam solam causam hanc finitam esse arbitrantur.

CAPUT VIGESIMUMQUARTUM.

Explicatur decretum S. Congregationis negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præpositæ; ac momenta quedam ex aliis capitulis de prompta solvantur.

PRæter laudatas Summorum Pontificum Constitutiones, quibus oppugnari solet privilegium, de quo disceptamus, etiam Decretum illud objicitur, quod a S. Congregatione negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præposita primo editum fuit sub Clemente VIII. ann. 1601., deinde ann. 1617. renovatum sub Paulo V., ac tandem sub Urbano VIII. an. 1628. ab eadem S. Congregatione confirmatum, atque ampliatum; & legi potest in prima hujus Operis parte, (c) ubi agitur de facultate Regularium quoad absolvendos Sæculares a casibus Episcopis, vel Sedi Apostolicæ reservatis, nec non apud Stephanum Quaranta, (d) apud Felicem Potestatem, (e) ac in Opere de Synodo Diocesana Benedicti XIV. (f) In quo quidem Decreto sancitur, ne Regulares cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti, etiam necessario exprimendi, sive intra, sive extra Italiam, in vim privilegiorum,

aut confirmationum eorundem, quas vel hæcenus obtinuerunt, vel deinceps forte obtinebunt, possint absolvere quemquam a casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reservatis; Ac si secus egerint, absolutiones nullæ, atque irritæ declarantur. Prohibitio hæc, inquit, generalis est, ac poenitentes quoscumque, nulla facta Regularium Personarum exceptione, comprehendit.

II. Verum eo sensu Decretum hoc accipiendum est, quo ipsam Bullam Cœnæ intelligendam esse superius ostendimus; nec magis debet extendi prohibitio S. Congregationis, quam prohibitio in ipsa Bulla contenta. S. etenim Congregatio declarans, indulta absolendi a casibus contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini legi consuevit, vires, aut robur minime acquisivisse ex subsequenti privilegiorum confirmationibus, utpote sublata per annuam ipsius Bullæ publicationem; nihil de novo statuit, sed ipsius Bullæ

(a) Tom. 4. Bull. Rom. in Append. pag. 31. (b) cap. 7. num. 12.

(c) Cap. 17. num. 4. & cap. 18. num. 2.

(d) in Sum. Bull. V. Casus reservati n. 12. (e) in Exam. Confess. Tom. 1. Par.

4. cap. 5. num. 3414. (f) Lib. 5. cap. 5. n. 7.

Bullæ dumtaxat observantiam urget, atque inculcat. Cum igitur probaverimus, privilegia Prælati Regularibus ad proprios Subditos absolvendos concessa sub illius Bullæ revocationibus non comprehendi; sed ea tantum privilegia per eam revocari, atque extinguï, vi quorum Sæculares ipsos a casibus in ea contentis absolvere se posse Regulares arbitrabantur; consequens est, ut ad hæc privilegia, non ad illa, Decreti verba sint referenda. Revera Decretum hoc ad Regulares aliquos compescendos editum est, qui privilegiorum prætextu facultatem sibi usurpabant Sæculares quoscunque absolvendi a casibus tum Ordinariis locorum, tum Sedis Apostolicæ etiam per Bullam Cœnz reservatis, ac indultorum, & facultatum repetitis revocationibus eludebant dictitantes, vel sua privilegia ex subsequentibus confirmationibus revixisse, vel prohibitiones, quæ a Sede Apostolica, vel a S. Congregationibus emanarunt, non extendi extra Italiam. Ad eos compescendos declaravit S. Congregatio privilegia non revixisse, sed esse penitus abrogata, atque extincta; ac prohibuit, ne tam intra, quam extra Italiam quemquam præsumant absolvere ab iis casibus, qui vel recensentur in Bulla Cœnz, vel Ordinariis locorum sunt reservati. Quæquidem prohibitio ad absolutionem Sæcularium referenda est, circa quam hiis contra Regulares mota fuerat, & querelæ apud S. Congregationem delatæ: Et cum eodem prorsus modo loquatur Decretum de absolutione a casibus in Bulla Cœnz contentis, ac de absolutione a casibus reservatis Ordinariis locorum; sicut ista quoad pœnitentes dumtaxat sæculares prohibetur; ita illam quoque pro eisdem tantummodo Sæcularibus prohiberi dicendum est. Unde merito proscripta fuit ab Alexandro VII. anno 1665. die 24. Septemb. sequens propositio num. 4. *Prælati Regulares possunt in foro conscientie absolvere quoscunque Sæculares ab heresi occul-*

ta, & ab excommunicatione per eam incurfa. Accedit, quod refert Peyrinus (a) ex Peregrino, & Nalio, cum in S. Congregationem, facto verbo cum SS. D. Clemente VIII., & eius vivæ vocis oraculo desuper habito, declarasse, dicta decreta non derogare privilegiis Regularium quoad absolutiones Fratrum, sed tantum quoad absolutionem Sæcularium.

III. Sed inquiet aliquis: Nonne per Bullam Cœnz ablata est Episcopis facultas absolvendi proprios Subditos etiam in foro conscientie a casibus in ea contentis, quamvis a generali Tridentina Synodo (b) fuerit illis concessa? Multo ergo magis Prælati Regularibus ablata fuisse dicendum est; nisi velimus asserere, ampliore esse Superiorum Regularium, quam Episcoporum in proprios Subditos potestatem, quod incongruum videtur, & ipsi Episcopali dignitati injuriosum.

IV. Nihilominus argumentum hoc non concludit. Posito enim, quod per Romanos Pontifices prædicta facultas adempta fuerit Episcopis, pro qua tamen asserenda plures adhuc Theologi, præsertim Galli, decertant, (c) posito, inquam, quod Episcopis fuerit adempta, non sequitur, fuisse Regularibus quoque Prælati ablatam. Causæ enim illæ, ob quas Prælati Regularibus facultatem illam Romani Pontifices concessere, videlicet ut Religiosorum quieti consulere, omnemque tollerent occasionem vagandi, solos Pœnitentes Regulares respiciunt, neque ullo modo possunt ad Sæculares extendi; cumque eadem semper causæ subsistant, & valde sint communi canonico juri conformes; (d) non sine magno asserimus fundamento, noluisse Pontifices Personas Regulares tanto beneficio privare, quamvis eo Sæculares privaverint, quibus causæ illæ non favent. Et quævis hac in parte majori præditi sint facultate Prælati Regulares erga suos Subditos Religiosos, quam Episcopi erga proprios Subditos sæculares; stat nihilominus, valde

K 3 præ-

(a) In Concil. 4. Sixti IV. §. 5. num. 16. (b) Sess. 24. cap. 6. de Reform.

(c) Vid. l. 9. de Synod. Dioc. Benedic. XIV. cap. 4. num. 6. & cap. 5. nu. 1. postremæ Edit. (d) cap. Cum illerum. De sent. excom. cap. Cum singula: De præbendis in 6. cap. Ut periculis: Ne Clerici, vel Monachi in 6.

præstare Episcopos Prælati Regularibus tum charactere, tum dignitate, tum auctoritate. Nec injuriosum videri debet Episcopis, quod facultas absolvendi proprios Subditos a casibus Bullæ Cœnæ, qua ipsi carent, Prælati Regularibus concedatur erga suos: Neque enim fuit illis ablata ad eos deprimendos, sed ad Sæculares Personas in iis casibus delinquentes coercendas, atque puniendas; Neque fuit illis concessa ad eos extollendos, sed ad removendam a Religiosis Personis, quæ claustralis observantiæ vinculo tenentur obstrictæ, omnem vagandi occasionem non sine magno regularis disciplinae discrimine, ac status religiosi præjudicio. Sed quid opus est conjecturis? Careant Episcopi ea facultate erga suos Subditos: Qua de causa Prælati Regulares, licet Episcopis inferiores, non possunt adhuc pro suis Subditis eadem facultate donari: Hoc ex Summorum Pontificum voluntate dependet. Ostendendum est ergo, non conjecturis, sed documentis authenticis, voluisse Pontifices eam facultatem etiam Regularibus Prælati auferre. Nisi documenta hæc proferantur, quidquid sit de Episcoporum auctoritate, nemo poterit jure, meritoque inficiari, adhuc vigere privilegia a Sixto IV. a Julio II., a Pio V. concessa, quibus prædicta Regularium Prælatorum facultas non solum asseritur, verum etiam a quibusvis ipsius Bullæ Cœnæ revocationibus præservatur.

V. Nec obstat stylus Curæ, & praxis S. Pœnitentiariæ, quæ Regulares ipsos pro dictis casibus Bullæ Cœnæ recurrentes absolvit: Sacra enim Pœnitentia utitur jure proprio, sed non ideo auferit jus alienum. Nonne absolvit ab excommunicatione incurfa ipsos Apostatas Regulares, si ad eam forte recurrant? An idcirco legitime potest inferri, facultatem eos absolvendi fuisse Superioribus ipsorum adeptam? Stat ergo, quod eadem absolvendi facultas & apud S. Pœnitentiarium jure proprio resideat, & sit ipsis Prælati Regularibus vi privilegiorum communicata.

VI. Ad id autem, quod narrat Alphonsus de Casarubis in suo privilegiorum Compendio, (a) facilis est responsio. Narrat ille, consultum super hoc Cardinalem Alexandrinum tempore primi Capituli generalissimi Fratrum Minorum, respondisse R. P. Martiali Boulrier, qui fuit generalis Vicarius Fratrum Minorum Cismontanorum, quod Prælati nostri non poterant absolvere Fratres suos non solum ab illis quatuor casibus contentis, seu exceptis in Mari magno; sed nec ab aliquo in Bulla Cœnæ contento: & quod illa concessio, vel declaratio Sixti in dicto Mari Magno potuit valere in vita sua. Huic narrationi oppono id, quod refert P. Sanctorius de Melphi, (b) videlicet Dominum Coccinum Rotæ Decanum, & S. Pœnitentiariæ Regentem consultum a se pro quibusdam casibus, qui e diversis partibus suis commissi fuerant, respondisse his verbis: *Moror, quod Vos ad S. Pœnitentiarium confugiatis, cum in vestris privilegiis majorem Pœnitentiarium facultatem habeatis, sicut de facto est.* Non minoris ponderis est responsum a Coccino datum Sanctorio, quam responsum Cardinalis Alexandrini, quod refert privilegiorum Collector. Unde dicendum, peculiare illas fuisse, privataeque illorum Prælatorum opiniones, quæ tanti valent, quanti cujusvis alterius Doctoris opinio. Quapropter sicut Nos fatemur ingenue, parum valitaram auctoritatem Coccini ad asserendam Prælatorum Regularium facultatem, de qua disputamus, nisi expressas, & authenticas haberemus Summorum Pontificum declarationes; ita etiam Adversarii sateri debent, parum valere ad eam impugnandam Collectoris narrationem, nisi declarationibus illis contrarias opponant posterorum Pontificum declarationes. Cum autem, sicut ostendimus, id præstare non possint; concludendum est cum P. Felice Potestate, (c) negandam non esse Prælati Regularibus eam facultatem, quam certo constat ex una parte fuisse concessam; ex alia vero demonstrari non potest,

(a) Verb. Absolutio ordinaria quoad Fratres n. 23. (b) De Pœnis cap. 18. quæ. 3. (c) in Exam. Confess. Tom. 1. part. 4. cap. 5. n. 3378. & num. 3424.

est, fuisse eisdem ablatam; cum nemo ob aliquod excitatum dubium jure certo spoliandus sit. Quamvis ergo jus illud a quibusdam Auctoribus impugnatur, aut saltem revocetur in dubium; nihilominus Prælati Regulares eo uti tuto conscientia possunt; quia cum in authenticis, apertisque privilegiis fundatum sit, nec ulla Constitutione, seu decreto posteriori demonstretur ademptum; ob solas quorundam Auctorum ratiocinationes moralem suam certitudinem non amittit.

VII. Si quis autem objiciat, opinionem tutiorem in Sacramentorum administratione cuiusque oppositæ opinioni semper anteponendam esse; respondebimus id esse verum, quando tutor opinio cum opposita probabili opinione concurrat; at falsum esse, si opinio, quæ adversatur tutiori, probabilissima sit, ac moraliter certa: Alioquin sequeretur, Confessarios Regulares in Sacramenti Pœnitentiæ administratione neque iis privilegiis uti licite posse, quæ communi sensu a Doctoribus admittuntur; quia tutius est ab illorum privilegiorum usu penitus abstinere. Imo sequeretur rejiciendas esse sententias illas, quæ docent, errorem communem cum titulo colorato conjunctum sufficere, ut quis valide possit absolvere; item quemlibet Confessarium approbatum vi consuetudinis tacito Episcoporum consensu approbatæ valide audire, & absolvere posse etiam pœnitentes ex alienis Diæcesibus ad se confluentes; quia licet istæ

sententiæ probabilissimæ sint, & moraliter certæ; tutius tamen est oppositum sentire, & sequi. Falsum ergo est, Confessarium id, quod tutius est, debere semper amplecti. Si enim opinio, quæ tutiori opponitur, probabilissima sit, & moraliter certa, licitum esse ipsius usum, nemo inficiabitur; quamvis enim comparata cum alia opinione tutor non sit, in se tamen tutissima est. Quapropter Innocentius XI. eorum tantum doctrinam reprobavit, atque confixit, qui dicebant, non esse illicitum in Sacramentis confendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore. Porro aliud est, quod relicta opinione tutiori, probabili tantum Confessarius utatur; aliud, quod utatur probabilissima, ac moraliter certa. Primum illicitum est, non secundum. Cum ergo sententia facultatem absolvendi proprios Subditos a casibus Bullæ Cœnæ Prælati Regularibus asserens probabilissima sit, ac moraliter certa, tum quia certa sunt privilegia, quibus eis facultas illa conceditur; tum quia certæ sunt, & authenticæ declarationes Pontificum, quibus ea privilegia a quibusvis etiam Bullæ Cœnæ reservationibus præservantur; tum quia nullum adhuc prodiit decretum, Constitutio nulla, qua priores illæ declarationes evertantur, ut fuisse probavimus; hinc jure nequit nota nobis laxitatis inuri, si cum plerisque sentimus, Prælatos regulares prædicta facultate licite, ac tuto conscientia uti posse. (a)

CAPUT VIGESIMUMQUINTUM.

Facultatem Prælatorum Regularium quoad proprios Subditos absolvendos P. Didacus ab Aragonia nimis extendit. Ejus opinio refertur, ac reprobatur. In casu heresi, quamvis occultæ, debent hodie tamen Prælati ab absolvendis Subditis penitus abstinere.

Disputatum est hætenus de facultate Regularibus Prælati concessa ad proprios Subditos absolvendos ab iis casibus, qui in Bulla Cœnæ Sedi Apostolicæ

reservantur. Hic movendi sunt tamen Prælati, ut a doctrina caveant P. Didaci ab Aragonia, qui eorum auctoritatem ultra justos limites mihi videtur extendere.

K 4

(a) Ita sentit etiam F. Cunitati Tracl. 23. de Sacra Pœnit. §. XII. num. 2.

re. Docet ille, (a) probabile sibi videri, quod Generales valeant in foro conscientiae absolvere ab hæresi occulta suos Subditos etiam relapsos, præcipue ob privilegium concessum a Gregorio XIII. Præposito Generali Societatis Jesu. Insuper docet, (b) casum quintum conspirationis in Romanum Pontificem additum a Julio II. alijs quatuor exceptis a Sixto IV. pro Prælati Ordinis Minorum Obsev., & Reformatorum minime reservatum esse; quod probat ex generalibus Ordinis Constitutionibus cap. 7., in quibus Generalibus, Provincialibus, eorumque Vicariis, & Custodibus in suis Custodiis facultas asseritur absolvendi Fratres sibi commissos, vel ad eos undequaque declinantes ab omnibus casibus, in quos inciderint sive ante, sive post ingressum Ordinis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, quatuor dumtaxat exceptis, quos exceptit Sixtus IV. nulla facta quinti casus additi a Julio II. mentione. Doctrina hæc a P. Gaudenio de Janua merito quoad utramque partem rejicitur. (c)

II. Quod spectat ad conspirationem in Romanum Pontificem, cum illa expresse excipiat a Julio II. ejusque absolutio eodem modo prohibetur, quo vetita est absolutio aliorum quatuor casuum, quos designaverat Sixtus IV. perperam quis prætenderet, Pontificæ Bullæ peculiare Statutum proprii Ordinis prævalere. Adde, quod ea Julii Constitutione etiam Nos utimur ad probandum, sub revocationibus Bullæ Cœnæ minime comprehendendi facultatem Regularibus Prælati concessam absolvendi proprios Subditos a casibus in ea contentis. Cum ergo acceptemus illam quoad eam partem, qua prædicta Prælatorum facultas approbatur, atque firmatur; eandem servare debemus etiam quoad eam partem, qua facultas illa restringitur. Denique, ut idem P. Gaudentius prudenter advertit, parum honesta videretur lex, vi cujus prætenderetur, libere posse ab Ordinis

Prælati absolvi crimen conspirationis in Romanum Pontificem, quod est reliquis quatuor jam exceptis enormius.

III. Quod autem spectat ad relapsum in hæresim, Tamburinus refert, (d) Patrem Generalem Societatis privilegio huic renuntiasse. Ob quam renuntiationem si extinctum est in iis, quibus primario, & directe concessum fuit; difficillime suaderi poterit, in communicantibus adhuc perseverare; hoc enim esset continuare rivulum, exsiccatò fonte. At quidquid sit de hac renuntiatione, eocerte privilegio uti nequeunt Superiores nostri; cum inter casus exceptos, ad quos Prælatorum facultas nequaquam extenditur, Religio nostra quovis tempore constantissime recensuerit relapsam in hæresim. Quapropter licet amplissima sit utar communicatione privilegiorum cuiuscumque Ordinis tam Mendicantium, quam non Mendicantium in vim concessionis a pluribus Pontificibus sibi factæ, & signanter a Clemente VII. Constit. quæ incipit: *Dum fructus uberes*; (e) a Gregorio XIII. Constit. quæ incipit: *Ex benigna*; (f) a Sixto V. Constit. incip. *Etsi Mendicantium* (g) a Clemente VIII. Constit. incip. *Ratio Pastoralis officii* (h) a Paulo V. Constit. *Injuncti Nobis*; ab Urbano VIII. *In plenitudinem*, ab Innocentio XI. *Expositi Nobis*; (i) nihilominus memoratum privilegium numquam acceptasse dignoscitur.

IV. Præterquamquod cunctis procedendum mihi videtur circa Subditorum absolutionem a peculiari crimine hæresis; & quod generatim de facultate, qua Prælati Regulares donati sunt ad absolvendos proprios Subditos a casibus in Bulla Cœnæ contentis superius dictum est, ad hunc specialem hæresis casum adeo faciliter non debet extendi. Cum enim peculiare prodierint circa hæresim Summorum Pontificum ordinationes, quibus facultates olim concessæ vel valde immixtæ, vel penitus ablatæ sunt; hinc licet

(a) Dilucid. Privil. Tracl. 2. cap. 5. num. 19. (b) ibid. Tracl. 4. num. 19.
(c) Tom. 2. de visitat. dub. 19. Sed. 2. n. 13. §. 2. (d) Tom. 2. lib. 5. cap. 11. §. 1. n. 17.
(e) apud Confutem pag. 179. (f) ibid. pag. 247. (g) ibid. pag. 287.
(h) ibid. pag. 286. (i) in Chronol. Ord. Seraph. edit. a P. Julio a Venetijs. pag. 201.

licet fuperius uiderimus, Regulares Prælatos poffe tuta conscientia ab aliis cafibus Bullæ Cœnæ, præter exceptos a Sixto IV. & Julio II., abfolvere Subditos fuos; nihilominus arbitror valde periculofum effe, antiquis privilegiis uti ad eos abfolvendo etiam in foro conscientie, non tantum a relapfu, fed etiam a primo lapfu in hærefim, quamvis occulto, dummodo tamen error intellectus fuerit aliquo figno manifeflatus exterius. Repetitis enim vicibus declaraverunt Pontifices Summi, in conceffione facultatis abfolvendi a quibufcumque cafibus, & cenfuris etiam in Bulla Cœnæ refervatis numquam comprehendi facultatem abfolvendi a cenfuris propter hærefim formalem externam, etiam occultam, incurfus, nifi fpecialiter, & exprefse facultas hujufmodi concedatur. Ita declaraverunt Pius V. & Gregorius XIII. ut refert Barbofa, (a) quam Gregorii declarationem teftatur P. Ludovicus Miranda, (b) promulgatam fuiffe Toleti in domo S. Inquifitionis adfcriptis, atque vocatis ad hoc omnibus Prælatiſ Religionum, & Curatis ejufdem Civitatis. Etiam Alexander VII. decretum edidit tenoris fequentis: *SS. Dominus noſter Alexander Papa VII. ſub die 23. Martii 1656. in hærendo declarationibus abſe a Prædeceſſoribus ſuis faſſas, ad removendam omnem dubitandi occaſionem, & ne circa id in poſterum ullo tempore hæſitari contingat; cum crimen hæreſis præ cæteris graviſſimum ſpeciali nota dignum ſit, decrevit, facultatem abſolvendi ab hæreſi in Jubilæis, vel aliis ſimilibus conceſſionibus non cenſeri comprehendendam, niſi exprefſis verbis concedatur facultas abſolvendi ab hæreſi. Hoc decretum totidem verbis refertur a Benediſto XIV. in ſua Conſtitut., quæ incipit: Inter præteritos ſ. 9. num. 35. & ab eodem confirmatum fuit, atque innovatum tum in loco laudato, tum in alia Conſtit. quæ incipit: Convocatis num. 53. Cum ergo in privilegiis Sixti IV. Julii II. & Pii V. Præ-*

latis Regularibus facultas abſolvendi proprios Subditos ab hæreſi exprefſis verbis non concedatur; quis non videat, faltem valde periculofum effe, eadem facultate uti poſt emanatas adeo feveras poſteriorum Pontificum declarationes? Accedit, quod Urbanus VIII. in Conſtitut. fuperius laudata, (c) incip. *Cum ſic accepimus*, ſtatuit, atque decrevit, quaſvis generales Conſtitutiones, diſpoſitiones, & ordinationes Apoſtolicas tum editas, tum edendas in concernentibus Fidem Catholicam, & juſque propagationem, & S. Inquifitionis Officium, quorumcumque Ordinum quantumlibet privilegiatorum profeſſores omnino comprehendere. Ex qua quidem Conſtitutione, quamvis male inferant aliqui, per ipſammet Bullam Cœnæ ablatam effe Prælatiſ Regularibus facultatem abſolvendi ſuos Subditos a quocumque ex cafibus in ea contentis, ut ſuo loco probavimus; inferri nihilominus poteſt, & quidem non ſine gravi fundamento, facultatem abſolvendi ab hæreſi fuiſſe Prælatiſ eiſdem adeptam per allatas præfertim Alexandri VII. & Benediſti XIV. declarationes, quibus privilegia a Sixto IV. a Julio II., a Pio-V. conceſſa explicantur, ac limitantur.

V. Reponere quis forte poſſet, Pium V. Conſtit., quæ incipit: *Romani Pontificis circumſpecta benignitas*, (d) Prælatiſ Ordinis Prædicatorum conceſſiſſe, ut ipſi per ſe ipſos idem omnino poſſint in Fratres, & Moniales diſti Ordinis ſibi Subditos, quod poſſunt Epifcopi, copi in Clericos, & Laicos ſibi ſubjectos tam quoad abſolvendi, & diſpenſandi hujufmodi, quam alias quaſcumque facultates. Cum ergo Concilium Tridentinum (e) concedat Epifcopiſ, ut in hæreſi crimine quocumque ſibi ſubditos in foro conscientie poſſint abſolvere; hæc eadem facultas etiam Prælatiſ Ordinis Prædicatorum convenit ex privilegio laudato pro Fratribus, & Monialibus ſibi ſubdiſtis; nec non aliorum Ordinum Superioribus per communica-

(a) De offic. & poteſt. Epifc. Part. 2. allegat. 40. n. 31. (b) In Manual. Prælat. Tom. 2. quæſt. 7. art. 4. concl. 1. (c) Cap. 23. (d) Vid. ſup. cap. 29. n. 7. (e) Seſſ. 24. cap. 6. de Reform.

tionem : Et cum laudatæ a nobis declarationes facultatem a Concilio concessam Episcopis minime tangant ; dicendum videtur, nullum quoque per eandem præjudicium inferri facultati Prælati Regularibus a Pio V. communicatæ.

VI. Verum hoc argumentum, quod in favorem Prælatorum Regularium ex Piana concessione desumitur, nullius roboris est, ubi agitur de crimine hæresis. Primo enim Theologorum, & Canonistarum pars maxima docet, facultatem, de qua loquimur, jam fuisse Episcopis ipsis ademptam. Ita sentit, qui inter cæteros eminet, Benedictus XIV. in egregio suo Opere de Synodo Diocesana, (a) ubi refert, S. Pium V., & Gregorium XIII. hac de re interrogatos respondisse, nulli præter Papam hodie integrum esse, quemquam absolvere ab hæresi, etiam occultissima, atque ita non semel a Sacris Urbis Congregationibus declaratum fuisse, atque decisum. Quod si ea facultate careant Episcopi, nil mirum, quod eam Prælati quoque Regulares amiserint, quibus id solum ex Piana Constitutione conceditur, ut id possint in Fratres sibi subditos, quod possunt Episcopi in Clericos, & Laicos sibi subiectos. Deinde etiam si in Episcopis perseveraret adhuc illa facultas; ea nihilominus tuta conscientia non possent uti Regulares Prælati ad absolvendos proprios Subditos. Etenim per posteriores Summorum Pontificum, & præcipue Alexandri VII. declarationes fuit illis ablata, & consequenter privilegium a Pio V. concessum hac in parte penitus revocatum. Quæ quidem declarationes, quamvis Episcoporum facultatem minime tangant, ejusdem tamen usum Prælati Regularibus interdicit. Nec mirum, quod præservet Episcopis;

Prælati autem Regularibus jurisdictionem quasi Episcopalem habentibus auctoratur. Episcopi enim, ut advertit Emmanuel Rodericus, (b) ultra id, quod sunt Episcopi, titulum habent Inquisitorum; imo sunt Inquisitores hæreticæ pravitatis. At Regulares Prælati minime sunt Inquisitores respectu suorum Subditorum; & ideo, inquit Auctor laudatus, non concludit; Prælati Regulares habent jurisdictionem quasi Episcopalem; ergo possunt absolvere suos Subditos ab omnibus, a quibus Episcopi possunt absolvere suos diocesanos, & per consequens a crimine hæresis occultæ; cum Episcopi ultra jurisdictionem Episcopalem, ratione muneris ipsorum habeant annexum munus Inquisitorum. Ita Rodericus.

VII. Inter casus ergo exceptos, ad quos non extenditur Regularium Prælatorum auctoritas, debet hodie non modo relapsus, sed quicumque etiam lapsus in hæresim recenseri, dummodo hæresis ipsa, quamvis occultissima, aliquo signo sufficienter prodierit exterius; atque ita declaratum fuisse a S. Congregatione refert P. Viva ex Mendo ad propositionem 4. Alexandri VII. Quapropter, licet a reliquis Bullæ Cœnæ occultis casibus, in vim privilegiorum, quorum authentica est, & certa concessio, nulla autem exhibetur expressa, certaue revocatio, possint adhuc Regulares Prælati Subditos proprios absolvere in foro conscientie; cavere tamen debent, ne præsumant absolvere, non tantum relapsos in hæresim, schismaticos, litterarum Apostolicarum falsificatores, delatores prohibitorum ad Infideles, quos Sixtus IV. excepit, conspiratores in Romanum Pontificem, quos excepit Julius II., sed neque illos, qui primo in hæresim lapsi fuerint.

(a) lib. 9. cap. 4. num. 9. noviss. Edit. 20. art. 10.

(b) Tom. 1. QQ. Canon. & Regul. Quæ-

CAPUT VIGESIMUMSEXTUM.

De facultate Prælati Regularibus olim conceffa ad abfolvendoſ proprios Subditos ab aliis cenſuris, ac præſertim a ſuſpenſione, eoſque diſpenſandoſ ſuper irregularitatibus.

PRæter ampliffimam poteſtatem, qua Regulares Prælati ex vi privilegiorum potiuntur ad proprios Subditos abſolvendoſ a caſibus etiam Summo Pontifici reſervatis, & excommunicationibus eiſdem annexis, de qua hætenus diſſerui-
mus; non minus ampla poteſtate donati ſunt ad eos abſolvendoſ ab aliis cenſuris quibuſdam criminibus ex Eccleſiaſtica lege adnexis, necnon diſpenſandoſ ſuper irregularitatibus, ſi quas ob ſaciora perpetrata contraxerint.

II. Clemens IV. Conſtituit; quæ incipit: *Virtute conſpicuus*, (a) conceſſit Generali Minorum, Provincialibus, eorum Vicariis, atque Cuſtodibus facultatem abſolvendi ſubditos in provinciis, & cuſtodiis iſtis commiſſis a quavis ſententia excommunicationis, interdicti, aut ſuſpenſionis, a jure, vel a iudice generaliter promulgatis, & ab irregularitate incurſa ob celebrationem in loco interdicto, vel ob ſuſceptionem Ordinum, aut celebrationem cum ligamine cenſurarum. „ Sixtus pariter IV. in celeberrima illa Conſtitutione, quæ incipit: *Regimini univerſalis Eccleſiæ*, & Mare Magnum appellari ſolet, (b) privilegia confirmat a Prædeceſſoribus ſuis Magiſtro, & ſingulis Prioribus Provincialibus, & Conventualibus Ordinis Prædicatorum, ac vices eorum gerentibus conceſſa, ut Fratribus eiſdem Ordinis abſolutione, & diſpenſatione indigentibus, ſive priuſquam intraverint Ordinem, ſive poſt, in caſibus, in quibus exceſſerint, pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut ſuſpenſionis incurſerint ſententias a jure, vel a iudice generaliter promulgatas, & huiſmodi ſententias innodati, aut in locis ſuppoſitis eccleſiaſtico interdicto celebrantes divina officia, vel ſuſcipientes Or-

dines ſic ligati notam irregularitatis „ incurſerint, abſolutionis, & diſpenſationis beneficium valeant impetiri, niſi adeo gravis fuerit, & enormis exceſſus, quod ſint ad Apoſtolicam Sedem merito deſtinandi. Item, ut volentibus eorum aggregari collegio, qui ſuſpenſionis, aut interdicti, vel excommunicationis ſententia a jure, vel a iudice promulgatis generaliter ſunt ligati, abſolutionis beneficium, ſervata forma canonica, impetiri valeant, ipſoque in Fratres recipere; ac eos, qui poſt aſſumptum habitum, vel profeſſionem emiſſam reſoluerint ſe talibus in ſæculo fuiſſe ſententias innodatos, ſecundum formam iſtam valeant abſolvere, & cum irregularibus diſpenſare, ſi forſitan talibus innodati ſententias, vel in locis interdicto ſuppoſitis divina præſumpſerint officia celebrare, vel Ordines ſuſceperint, ita tamen, quod ſi aliqui ex huiſmodi eiſdem ſententias propter debitum ſint adſtricti, ſatiſſaciant, ut tenentur. Poſtea declarat §. 4. hereticos relapſos, ſchiſmaticos, & qui litteras Apoſtolicas falſificaveſſent, aut ad Infideles prohibita detuliſſent, dumtaxat eſſe ad Apoſtolicam Sedem merito deſtinandos. Reliquis vero omnibuſetiam Simonia qualitercumque irretitis poſſe per eoſdem Prælatos abſolutionis beneficium, & diſpenſationis gratiam juxta caſum indigentiam impetiri. Deinde ita proſequitur: Et ut dicti Ordinis profeſſoribus omniſ vagandi tollatur occaſio, & ad Apoſtolicam Sedem recurrendi ſubtrahatur pro poſſe neceſſitas; Magiſtro, & Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, ac eorum Vicariis, deſectum natalium ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, & quovis alio nefario „ „ &

(a) Tom. 1. Bull. Rom. Edit. Luxemb. pag. 110.

(b) ibid. pag. 395.

„ & illicito coitu proveniente patien-
 „ tibus, nec non cum his, qui ex quavis
 „ causa, præterquam homicidii volun-
 „ tarii, bigamiz, & mutilationis mem-
 „ brorum, irregulares forent, dispensan-
 „ dum dicti Ordinis Prædicatorum pro-
 „ fessoribus, postquam ipsum Ordinem
 „ professi fuerint; ut defectu, & irregu-
 „ laritate huiusmodi non obstantibus, ir-
 „ regulares ipsi ad quoscunque etiam Sa-
 „ crores Ordines promoveri, & in illis
 „ etiam in Altaris mysterio ministrare,
 „ & tam ipsi irregulares, quam defectum
 „ natalium patientes prædicti, ad quas-
 „ cumque administrationes, & officia eli-
 „ gi, recipi, & assumi, illaque gerere;
 „ & exercere libere, & licite valeant,
 „ motu, & scientia, ac auctoritate præ-
 „ dictis concedimus per præsentés. Tan-
 „ dem §. 14. hæc omnia Generali, &
 „ Provincialibus Ministris, ac Vicariis Or-
 „ dinis Minorum communicat.

III. Similia habent privilegia alii Ordi-
 „ nes Regulares. Legi potest apud Peyrinum
 „ Constitutio 2. Julii II. in gratiam
 „ Minimorum §. 9. Eandem facultatem
 „ concessit Præpositis Generalibus Societa-
 „ tis Jesu pro tempore existentibus Paulus
 „ III. in Constit. quæ incipit: *Licet de-
 „ bitum*. (a) Ampliorem dedit facultatem
 „ Pius V. Abbatibus, & Prælati Congrega-
 „ tionis Cæsariensis. Constituit. quæ incipit,
 „ *Dum ad Congregationem*. (b) Largitur
 „ enim eisdem licentiam proprios Subditos
 „ absolvendi, ac liberandi ab omnibus cen-
 „ suris, & pœnis ob quodvis delictum, si-
 „ ve publicum, sive occultum, incurfis.
 „ Hæc sunt verba Constitutionis. “ Motu
 „ proprio, non ad ipsorum Abbatum,
 „ & Prælatorum, seu alicujus pro eis
 „ Nobis super hoc oblatæ petitionis in-
 „ stantiam, sed ex certa scientia, & de
 „ mera liberalitate nostra, Apostolicæ
 „ quæ potestatis plenitudine, omnibus, &
 „ singulis modernis, & pro tempore exi-
 „ stentibus Abbatibus, & Prælati Congrega-
 „ tionis huiusmodi, quoscunque il-
 „ lius pro tempore existentes Monachos,
 „ Conversos, Commissores, & Oblatos,
 „ tam professos, quam Novitios, in ea

„ tamen perseverantes, a quibuscunque cri-
 „ minibus, reatibus, culpis, censuris,
 „ & pœnis per eos, & eorum quemlibet
 „ tam ante, quam post illorum in
 „ Congregationem huiusmodi, ac Mona-
 „ steria sub illius obedientia existentia in-
 „ gressum, seu professionem regularem
 „ ibidem per eos commissam ex quavis causa,
 „ & ob quemvis excessum, & delictum,
 „ publicum, vel occultum, catu, seu da-
 „ ta opera, quomodolibet ab eis, & sin-
 „ gulis, etiam si homicidium voluntarium,
 „ seu membri mutilatio, non tamen post
 „ ingressum huiusmodi, pro tempore sub-
 „ secutum, seu subsecuta fuerit, incur-
 „ sus, & in futurum incurrendis, etiam
 „ si de casibus reservatis Sedi Apostoli-
 „ cæ, vel de comprehensis in Bulla, quæ
 „ die Ccenæ Domini singulis annis legi
 „ consuevit, fuerint; plenarie toties, quo-
 „ ties opus fuerit, injuncta sibi pro mo-
 „ do culpæ poenitentia salutari, quoad
 „ reatum homicidii in foro conscientie
 „ tantum absolvendi, ac liberandi, ac in
 „ pristinum, & eum, in quo ante præ-
 „ missa quomodolibet erant, & fuerant,
 „ statum reintegrandi, omnemque inhabi-
 „ litatis, & infamiz maculam, sive no-
 „ tam inde quomodolibet insurgentem
 „ ab eis, & eorum quolibet præfatus ab-
 „ lendi, secumque, quod præmissis non
 „ obstantibus, non promoti, ad omnes,
 „ etiam sacros, & Præbyteratus Ordi-
 „ nes promoveri; atque Monasteriis eius-
 „ dem Congregationis in Abbates, Pro-
 „ res, & Prælatos præfici, nec non ad
 „ quascunque alias dictæ Congregationis
 „ Prælaturas eligi, & assumi, innumque
 „ benedictionis suscipere; & tam illi,
 „ quam qui jam ante, vel post præmissa,
 „ sint, vel fuerint promoti, præfati,
 „ & electi, etiam si munus benedi-
 „ ctionis huiusmodi scienter susceperint,
 „ irregularitatibus, inhabilitatibus, rea-
 „ tibus, censuris, & pœnis huiusmodi,
 „ vel aliis quibuscunque criminibus ir-
 „ retiti, & innotati scienter Missas, &
 „ alia divina officia celebrassent, simul-
 „ ve, seu alias munere benedictionis hu-
 „ iusmodi quomodolibet usi essent, in

„ Al-

(a) Tom. 1. Bull. Rom. pag. 781.

(b) Tom. 2. Bull. pag. 364.

„ Altaris ministerio miniftrare, & dicto munere uti, nec non omnes, & quæcumque Prælatras, obedientias, adminiftrationes, & Officia Ordinis, & Congregationis hujusmodi retinere, recipere, gerere, & exercere libere, & licite poffint, & valeant
„ mifericorditer in Domino difpenfandi licentiam, & facultatem liberam Apoftolica auctoritate tenore præfentium perpetuo concedimus, & elargimur. “

IV. Idem Pius V. in Conftitut., quæ incipit : *Romani Pontificis circumfpecta benignitas*, (a) eam facultatem communicat Prioribus Conventualibus, & Superioribus Prælati Ordinis Prædicatorum erga proprios Subditos, quam ex Tridentino habent Epifcopi erga Clericos, & Laicos fibi fubjectos. “ Et infuper, ait
„ f. 3., quia Sacrum Œcumenicum Generale Tridentinum Concilium conceffit Epifcopis, ut abfolvere poffint in foro animæ, feu confcientiæ ab omnibus peccatis, & difpenfare in irregularitatibus, prout feff. 24. cap. 6. habetur; ne Prior Conventualis, & superiores Prælati dicti totius Ordinis (Prædicatorum) tam in dicta Provincia, (Hispaniæ) quam extra eam ubilibet, in hac parte deterioris conditionis, quam Clerici, aut Sæculares exiftant, eisdem Priori Conventuali, & fuperioribus Prælati, ut ipfi per fe ipfos idem omnino poffint in Fratres, & Moniales di-

„ ti Ordinis fibi fubditos, quod poffunt Epifcopi in Clericos, & Laicos fibi fubjectos, tam quoad abfolvendi, & difpenfandi hujusmodi, quam alias quæcumque facultates, eadem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo concedimus, & indulgemus, ac etiam declaramus. “ Hanc autem Pii Conftitutionem non fuiſſe revocatam, pro certo habet P. Daniel Concina. (b)

V. Ex privilegiis allatis liquido apparet, facultatem fatiſ amplam Regularibus Prælati fuiſſe conceſſam ad abſolvendos proprios Subditos etiam a ſententiis ſuſpenſionis, & interdicti, eoſque ab irregularitatibus diſpenſandos. Dubitatur autem, utrum adhuc ea omnia privilegia ſubſiſtant, illique uti Regulares Prælati libere, ac licite poffint? Nobis non eſt in animo, ſingulos caſus expendere, pro quibus Regulares abſolutione, vel diſpenſatione indigere poſſunt; qui caſus enumerantur ab Auguſtino Barboſa, (c) a Lucio Ferraris, (d) & paſſim ab Auctoribus de irregularitatibus, & cenſuris agentibus. Cum hic de ſolo confcientiæ foro juxta propoſitum noſtrum agere debeamus; omiſſis iis, quæ pertinent ad forum exterius, aliquot dumtaxat dubia circa poteſtatem Prælatorum Regularium quoad abſolvendos, & diſpenſandos proprios Subditos, quæ ſcitu magis neceſſaria videntur, in ſequentiſ capitulis breviter reſolvemus.

CAPUT VIGESIMUMSEPTIMUM.

An Regularis male promotus ad Ordines, a ſuo Regulari Prælati abſolvi poſſit a ſuſpenſione, quam propterea contraxit? Ubi de ſuſpenſione ex ſimoniaca ad Ordines promotione contrahit.

Inter varia crimina, propter quæ a jure pœna ſuſpenſionis inſtigitur, mala promotio ad Ordines recenſetur: unde qui vel furtive, vel per ſaltum, vel

abſque legitima ætate, aut facultate vel extra ſtatuta tempora, vel ab alieno Epifcopo ſine diſmiſſorii ordinaretur, vel duos factos Ordines ſuſciperet eodem die; effet

(a) Tom. 2. Ball. Rom. pag. 367. cap. 7. quæ. 6. n. 31.

(b) Tom. 10. Theol. Chriſt. lib. 3. de cenſur. diſſ. 1.

(c) in Collect. ad ſeſſ. 24. Concil. Triſt. cap. 6. a n. 10. & deinceps.

(d) in Biblioth. Verb. Excommun. V. Suſpenſio. V. Interdictum. V. Irregularitas.

asset ipso jure suspensus. (a) Quamvis autem privilegia recensita capite superiori amplam concedant Prælati Regularibus facultatem absolventi proprios Subditos etiam a suspensionis sententiis a jure, vel ab homine generaliter latis, quibus innodati essent; nihilominus merito dubitatur, an Religiosus male promotus ad Ordines, a suspensione, quam propterea contraxit, a suo Regulari Prælato possit absolvi?

II. Occasionem præbet dubitandi Constitutio Sixti V. quæ incipit: *Sanctum, & salutare* edita ann. 1588. (b) In ea, siquidem Clerici omnes male promoti ab executione, ministerio, exercitio Ordinum susceptorum declarantur perpetuo suspensi; & si in eis ministrare præsumperint, sic irregulares effecti, omnibus officiis, & beneficiis, ac etiam, si Regulares fuerint, activa, & passiva voce ipso facto privantur. §. 4. Facultas tam absolventi, quam dispensandi in casibus supra expressis, etiam in foro conscientie, soli Romano Pontifici perpetuo reservatur, ac severe inhibetur, ne a quoquam Sæculari, vel cujusvis Ordinis Regulari Præsbytero, vel Prælato, quavis auctoritate fungente, nec per quæcumque Jubilæa, & Indulgentias, etiam plenissimas, & extraordinarias, . . . nec vigore, aut prætextu facultatum, aut privilegiorum, Mare Magnum, aut alias quomodolibet nuncupatorum quibuscvis Ordinibus, Congregationibus, aut Personis Regularibus, aut Episcopis per decreta Concilii Tridentini, vel alias quomodolibet pro tempore concessorum . . . Clerici male insigniti, seu ordinati a reatibus, & excessibus præfatis absolvi, præterquam in mortis articulo possint, aut debeant. Nec cum iis super irregularitate propter præmissa contracta, etiamsi crimen penitus occultum fuerit, quovis

modo valeant dispensari. §. 7. Decernitur, præsentis litteras, sub quibusvis concessionibus, facultatibus, & gratiis, etiam in casibus quibuscumque Sedi Apostolicæ quomodolibet, etiam in Bulla Cænæ Domini reservatis, etiam sub nomine Jubilæi plenarii, vel Cruciatæ sanctæ absolventi facultatem quibuscvis personis generaliter, vel specialiter tribuentibus minime comprehendendi, sed semper ab illis exceptasse, se, & ceteri. Hac Constitutione limitata est Regularibus Prælati generalis illa facultas, qua per privilegia a Clemente IV., a Sixto IV., a Julio II., a Paulo III. Pio V. sibi concessa fruebantur proprios Subditos absolventi a quibuscvis excommunicationis, suspensionis, aut interdicti sententiis a jure, vel a iudice generaliter promulgatis; eisque etiam Simonia qualitercumque irretitis absolutionis beneficium, & dispensationis gratiam impertiendi: Soli enim Romano Pontifici cum expressa privilegiorum revocatione reservatur absolutio a censuris incurfis ab iis Clericis, etiam Regularibus, qui vel cum irregularitate ex defectu, vel ex delicto contracta, vel extra tempora a jure statuta, vel absque veris dimissoriis, seu Ordinarii litteris, aut per saltum, vel furtive, aut ante debitam ætatem, aut non servatis temporum interstitiis, sine dispensatione, aut indulto Apostolico, Ordines male susceperint.

III. Dicendum nihilominus est, antiqua privilegia magna saltem ex parte revivisse, & posse adhuc Regulares Prælatos, Subditis propriis male promotis, in foro conscientie absolutionis, & dispensationis beneficium impendere. Clemens enim VIII. Constitutione, quæ incipit: *Romanum Pontificem* edita die 28. Februarii ann. 1595. (a) Considerans tam promoventes, quam eos, qui ad Ordines promoventur, sæpe censuris, & pœnis hujusmodi ob illarum multiplicationem in

(a) Cap. *Sancti* cap. cum quidam. cap. litteras de tempor. ordinat. Item cap. *Veniens*, & cap. *Invenitis* de eo, qui ordin. furtiv. Vid. Bullam Pii II. *Camere Sacrorum Ordinum* Tom. 1. Bull. Rom. pag. 373. & Concil. Trid. sess. 6. cap. 5. de reform. & sess. 23. cap. 8. & seq. (b) Tom. 2. Bull. Rom. pag. 711.

(c) Tom. 3. Bullar. Rom. pag. 60.

in eorum poeniciem animarum variis modis illaqueari; Sixtinam Constitutionem ad terminos sacrorum Canonum, ac Constitutionis Pii Papæ II. incip. *Cum ex sacrorum Ordinum*, & ad dispositionem decretorum S. Tridentini Concilii restrinxit, & reduxit; nec non censuras, & poenas in eisdem Sixti litteris contra quoscunque, præterquam contra simoniacos ordinantes, & ordinatos, inflicta moderatus est, atque abolevit; salvis tamen poenis, & censuris per S. Canones, Constitutionem Pii II., Conciliumque Tridentinum impositis.

IV. Ex his infero, quod si quis Regularis Ordinem aliquem ante præscriptam ætatem susceperet, a suspensione contracta absolvi poterit a proprio Superiore majori, postquam ad ætatem requisitam pervenerit; maxime si res sit occulta. Cum enim suspensionis istius reservatio a Sixto V. statuta per Clementem VIII. revocata fuerit, & Sixtina Constitutio ad terminos Tridentini Concilii reducta; Tridentinum autem decreverit, licere Episcopis in irregularitatibus omnibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenientibus dispensare, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis deductis ad forum contentiosum; (a) sequitur id licere etiam Prælati Regularibus jurisdictionem quasi Episcopalem habentibus in proprios Subditos. Vel enim etiam ipsi in hoc Concilii decreto comprehenduntur, ut aliquibus placet; vel si minime comprehendantur, ut plerique defendunt, certum tamen est, facultatem, quam Concilium hoc decreto tribuit Episcopis, a Pio V. Superioribus Regularibus fuisse communicatam. (b) Dixi absolvi posse a proprio Superiore, postquam ad legitimam ætatem pervenerit. Antequam enim annos impleat a jure statutos, neque Episcopus ipse dispensare posset cum illo, & suscepti Ordinis exercitum permittere, ut declaravit S. Congregatio Concilii, ut refert

Fagnanus; (c) S. Congregatio, inquit; respondit: Si is Clericus pervenit jam ad ætatem legitimam, posse cum illo Episcopum dispensare tam super suspensione, quam super irregularitate. Si nondum ad legitimam ætatem pervenit Clericus, Episcopum non posse, sed petendam dispensationem a Sede Apostolica. Multo ergo minus id potest Regularis Prælati. Ratio autem est; quia dispensare cum Clerico, ut in Ordine immature suscepto, ante impletos annos a Tridentino præfinitos minisset, esset dispensare super ipsius Concilii decreto, quod requirit, ut nullus ante ætatem in ipso præscriptam ad sacros Ordines promoveatur; atque præscribitur, ut Regulares ipsi in minori ætate non ordinentur, privilegiis quibuscumque penitus exclusis. (d) Aliud autem est, solvere a suspensione, qua etiam post adeptam legitimam ætatem ligatus remanet, qui ante illam initiatus est; aliud dispensare super defectu ætatis, ex quo inhabilitas oritur ad Ordines suscipiendos, vel ad jam susceptos exercendos. Primum Episcopis, atque Regularibus Prælati conceditur. At secundum Summi Pontificis auctoritatem requirit. (e)

V. Difficultas tamen præcipua solvenda superest; an Prælati Regulares absolvere possint proprios Subditos etiam a suspensione ex simoniaca ad Ordines promotione contracta? Clemens enim VIII. poenas a Sixto V. sancitas contra Clericos simoniace promotos reliquit intactas. Sixtus autem quidquid in supra laudata Constitutione decrevit contra ordinatos vel extra tempora, vel absque dimissoriis, vel per saltum, vel furtive, &c. etiam ad simoniace ordinatos extendit. Cæterum, ait ibidem §. 6. si quis Amis-
sus, vel Abbas servatis quidem cunctis præmissis, & cæteris omnibus, quæ in ipsius consue-
tudinibus, & Ordinum collatione observari debent, personas habiles, & idoneas, sed tamen receptas ab iis, quibus
tensu-

(a) Sess. 24. cap. 6. de reform. (b) Vid. sup. cap. 26. n. 4. (c) in cap. Cum dilect. de temp. ordin. n. 9. & seq. (d) Sess. 23. cap. 12. de reform.

(e) Vid. Pontas. Verb. Dispenfatio Suspensionis Cal. 2. & V. Dispenfatio irregularitatis in Proœmio; & Cal. 18.

conjuram, aut Ordines conferet, pecunia, pretio, vel premio simoniace in futurum inferniverit, vel promoverit, aolumus, ut præter alias censuras, & penas contra simoniace ordinantes, & ordinatos a sacris canonibus, & constitutionibus Apostolicis alias infligat, & irrogat, quibus nequaquam derogare intendimus, etiam omnia, & singula supradicta in sic promoventibus, & promotis locum habeant. Cum ergo per Sixti Constitutionem facultas eos absolvendi, & dispensandi soli Romano Pontifici sit reservata, revocatis quibuscumque Regularium privilegiis; dicendum videtur, eam postea minime fuisse Regularibus Superioribus restitutam. Nihilominus P. Didacus ab Aragonia, (a) eam facultatem Provincialibus asserit, & ad omnes etiam Superiores locales extendit. (b) Id probat, quia idem Clemens VIII. post editam Bullam qua Sixtinam Constitutionem moderatus est, privilegia Regularium confirmavit Conslit., quæ incipit: Ratio pastoralis officii an. 1597., & quidem cum clausulis, motu proprio, ex certa scientia, & de potestate plenitudine; quod deinde alii quoque Pontifices præstiterunt, ac præsertim Paulus V. Conslit. *Injuncti Nobis*, & alia Nuper ut charissimo. Item alia: *Quoniam Religio Societatis*. Quapropter restituta est Prælati Regularibus ea facultas, quam Sixtus V. ademerat; cum in antiquis prædecessorum Pontificum privilegiis habeatur expressa, ac præsertim in Mari Magno Sixti IV., (c) ubi habentur hæc verba: *Reliquis vero omnibus etiam simoniace pravitate qualitercumque irritatis posse per eosdem Prælatos absolutionis beneficium, & dispensationis gratiam juxta casuum indigentiam impertiri*. Ita sentit etiam P. Laurentius de Portel. (d)

VI. Hæc tamen mihi non arridet opinio, & censeo cum Emmanuele Roderico, (e) Peyrino, (f) Passerino, (g) & Lezana, (h) non posse Regulares Prælatos absolvere proprios Subditos a suspensione, (idem dicendum de excommunicatione, & irregularitate) incurfa ob Simoniam realem in Ordinem susceptione commissam. Quamvis enim Clemens VIII., alique Pontifices facultates Regularibus olim concessas confirmaverint, ac etiam de novo concesserint; hæc tamen facultas absolvendi proprios Subditos simoniace promotos ad Ordines, in istis privilegiorum confirmationibus non comprehenditur, a quibus imo intelligi debet excepta. Quod probatur ex verbis Sixtinæ Constitutionis positis sub §. 7. Ibi enim Sixtus declarat, atque statuit, præsentibus suas litteras sub quibusvis concessionibus, facultatibus, & gratiis, etiam in casibus quibuscumque Sedi Apostolicæ quomodolibet etiam in Bulla Cænæ Domini reservatis, etiam sub nomine Jubilæi plenarii, vel Cruciatæ sanctæ absolvendi facultatem quibusvis personis generaliter, vel specialiter tributibus, minime comprehendi, sed semper ab illis exceptas esse, & censeri. Circa quam Sixti Constitutionem, atque declarationem cum nihil innovaverit Clemens VIII. quoad Clericos simoniace promotos, imo voluerit eam in suo robore permanere; eandem adhuc vim obtinet, quam ante Clementis moderationem habebat. Quapropter facultas absolvendi, & dispensandi proprios Subditos simoniace ordinatos eodem modo etiam hodie a Regularium privilegiis, eorumque confirmationibus censeri debet excepta, quæerat antequam Sum. Pontifex Clemens Sixti Constitutionem moderaretur.

(a) Dilucid. privil. Tracl. 3. cap. 5. num. 11. (b) Ibid. Tracl. 4. cap. 4. n. 13.

(c) Vid. sup. cap. 26. nu. 2. (d) Tom. 2. Resp. Moral. Cas. 41. (e) Tom. 1. QQ. Reg. quæ. 20. art. 13. in fine. (f) Tom. 1. privil. Minim. ad Consl. 2. Julii II. §. 29. num. 32. (g) De elect. Canon. cap. 26. quæ. 7. num. 69.

(h) In Summ. QQ. Regul. Tom. 1. cap. 18. num. 39.

CAPUT VIGESIMUM OCTAVUM.

De Censuris nominatim inflicis. An Regularis aliqua censura ligatus, atque ut talis ab Episcopo denunciatus a suo Regulari Prælato, saltem in foro conscientie, possit absolvi?

Quamvis Summus Pontifex Sixtus IV. in Mari Magno Minorum districtè inhibuerit, ne quisquam absque Sedis Apostolica speciali commissione, & auctoritate, in personas, domos, loca Ordinis Fratrum Minorum, utpote prorsus exempta, aliquas excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, specialiter, vel generaliter quomodolibet promulgare, aut in personas, & loca hujusmodi aliquam præminentiam, superioritatem, & jurisdictionem quomodolibet exercere præsumat; idemque privilegium alii Pontifices cæteris fere omnibus Ordinibus Religiosis concefferint, unde locorum Diocesani, alique Ordinarii in Regulares censuras ferre non poterant: (a) nihilominus certum est, hujusmodi privilegia tum per Synodum Tridentinam, (b) tum per posteriorum Pontificum sanctiones, (c) valde fuisse immutata; concessamque Episcopis facultatem contra Regulares ipsos etiam per censuras quibusdam in casibus procedendi. Posito ergo, quod Religiosum aliquem inobedientem, & contumacem Episcopus in casu sibi permisso aut suspensum, aut excommunicatum declaret; quaeritur, an in foro saltem conscientie Regularis Prælatus eum possit absolvere?

II. Non desunt Auctores, qui Prælatis Regularibus hanc asserunt facultatem. Ita Emmanuel Rodericus, (d) Ludovicus Miranda, (e) atque inter recentiores P. Didacus ab Aragonia; (f) tribus tamen conditionibus observatis, quarum prima est, ut absolvendus ante absolutionem recedat a contumacia; secunda, ut satisfactionem exhibeat, vel offerat,

vel præmittat; tertia, ut Judicem, a quo excommunicatus est, saltem reddat certum de obedientia ei, & Ecclesie præstita, & de absolutione obtenta. Verum P. Franciscus Bordonus hanc sententiam impugnatur, (g) atque defendit, nominatim excommunicatum, seu alia censura ligatum a legitimo iudice extra Religionem, sive Professus sit, sive Novitius non posse a suis Prælatibus absolvi neque in foro externo, neque in interno ita, ut nulla prorsus sit absolutio. Huic secundæ sententiæ subscribo; priorem autem in praxi omnino reiiciendam existimo. Neque enim debemus etiam in casu hoc ab illa regula generali discedere, quæ docetur, sententiam excommunicationis, suspensionis, vel interdicti in aliquem Reum peculiarem ab Episcopo latam relaxari non posse, nisi vel ab eo, qui sententiam hujusmodi pronuntiavit, vel ab ejus delegato, vel ab aliquo majiori potestate prædito, (h) postquam eandem sententiam injustam cognoverit. Id enim exigit ordo judicandi, ut judicia non confundantur, sed debito ordine procedant; alioquin contingere posset, ut quem unum damnaret, alter absolveret, & e contra. Hinc P. Syrum tellatur, (i) ipsum Majorem Pœnitentiarum, ordinarie loquendo, non solere absolvere a sententiis, & censuris ab homine contra aliquem nominatim latis, ne turbetur jurisdictionis Ordinariorum. A censura enim, inquit, speciali nominatim lata ab homine non potest absolvere, nisi qui eam tulit, ejusque Successor, aut Superior, aut Delegatus ab illis. Eadem autem ratio etiam in casu nostro

L quam

- (a) Cap. Quanto 26. de privil. & Cap. Ne aliqui de privil. in 6. (b) Sess. 22. in decr. de celeb. Miss. & Sess. 25. cap. 5. & 16. de Reform. (c) Constit. Infernali Gregorii XV. §. 6. Tom. 3. Bull. pag. 432. (d) Tom. 1. quæ. 29. art. 6. (e) Tom. 2. quæ. 35. art. 22. (f) Dilucidat. privil. Tract. 2. cap. 5. num. 9. & tract. 3. cap. 5. n. 12. (g) Var. Resol. Part. 1. resol. 3. quæ. 7. (h) Vid. Instit. Ecclesiast. Prosperi Lambertini Instit. 55. n. 11. (i) Apud eund. Lambert. ibid.

quam maxime urget. Si enim offenderetur Episcopus, ejusque jurisdiclio turbaretur, si vel ipse Major Penitentiarius passim abolveret, quos ille damnaverit; quanto magis si eum solveret Regularis Prælatus, quem ille ligavit!

III. Nec reponere juvaturbationem hanc jurisdictionis vitari, quia Regularis Prælatus in foro dumtaxat interno absolvit proprium Subditum, quem vel suspensum, vel excommunicatum Episcopus declaravit in foro exteriori. Etenim, ut optime advertit Passerinus, (a) cum judicium fori externi se extendat ad impediendum delinquentes per censuras etiam in his, quæ ad forum animæ spectant, cujusmodi est Sacramentorum communio, nonne Episcopi turbaretur auctoritas, si Religiosus delinquens per sui Prælati Regularis absolutionem etiam secreto Sacramentorum participes feret, quibus privatus fuit per illicitam sibi ab Episcopo excommunicationis sententiam? Hinc est, quod nunquam Summi Pontifices concessere, ut Regulares ab Episcopis nominatim vel excommunicati, vel suspensi, vel interdicti, a suis Prælatibus Regularibus absolvi possint; nec ullum proferri potest clarum, & authenticum privilegium, quo hujusmodi concedatur auctoritas; ut ex illis ipsis constitutionibus, quas oppositæ sententiæ propugnatores obijciunt, satis aperte colligitur.

IV. Clemens IV. Constituit. quæ incipit *Virtute conspicuus*, (b) Generali Minorum, Provincialibus, eorum Vicariis, atque Custodibus impertitus est facultatem absolviendi Subditos in Provinciis, & Custodiis ipsis commissis a quavis sententia excommunicationis, interdicti, aut suspensionis, a jure, vel ab homine generaliter promulgatis: Hæc autem particula, *generaliter*, facultatem excludit absolviendi a censuris nominatim inflictis. Iisdem omnino verbis usus est Sixtus IV. in Mori Magno, ubi eandem auctoritatem confirmavit eisdem, sed non ampliavit. Id ipsum posteriores Pontifices

præstiterunt, qui alios Religiosos Ordines gratis, & favoribus cumularunt; eos enim limites servaverunt maxime quoad facultatem absolviendi a censuris, quos Sixtus constituit; & si aliqui amplioribus fortasse verbis uti sunt; nullo tamen pacto inde potest inferri, voluisse illos absolviendi facultatem etiam ad censuras particulariter, & individualiter latas extendere. Quapropter immerito Rodericus (c) obijcit Bullam Eugenii IV. pro Cisterciensibus, quæ incipit: *Injunctum*, in qua facultas conceditur absolviendi ab omnibus censuris a jure, vel ab homine *in genere, vel in specie* promulgatis, vel promulgandis; quasi ibi etiam censuræ nominatim latæ comprehenderentur. Confundit hic Auctor censuram in specie latam cum censura nominatim inflictam, cum tamen inter utramque magnam intersit, atque palmare discrimen. Cum dicimus latam fuisse censuram in specie, ipsius censuræ qualitate exprimus. At cum dicimus eam fuisse nominatim inflictam, personam, in quam lata fuit, primario significamus. Sensus ergo illorum verborum est, ait Passerinus, ut genus, & species respiciant censuram, quæ aliquando fertur in genere, ut cum quis generaliter suspenditur, aliquando in specie, ut cum quis suspenditur ab officio, vel a beneficio. (d).

V. Majoris ponderis non est argumentum, quod pro sua firmanda opinione trahere conatur P. Didacus Aragoniensis ex Constitutione *Licet debitum* Pauli III. (e) in qua §. 8. Generalibus Præpositis Societatis Jesu pro tempore existentibus indulgetur, ut per se, vel alios ad id per eos pro tempore deputatos omnes, & singulos ejusdem Societatis Socios, & personas sub eorum obedientia, disciplina, & correctione pro tempore degentes a quibuscvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis, & secularibus sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine *quomodolibet* la-

(a) De elect. Canon. cap. 26, quæ. 1. & quæ. 10, num. 118. (b) Vid. sup. c. 2, 26. num. 2. (c) Tom. 1. quæ. 20, art. 4. (d) De elect. canon. cap. 26, quæ. 8. (e) Tom. 1. Bull. Rom. pag. 781.

„tis, & promulgatis abfolvere poffint.“ Dicitio illa quomodolibet cenfurarum nominatim latas minime includit, ait Pafferinus laudatus, (a) fed modos tantummodo denotat ferendi cenfuras vel in genere, vel in fpecie. Cæterum cum nulla ibi expreffa fiat mentio cenfurarum, quæ nominatim ferri poffunt, atque in individuo; eæ cenfentur exclufæ. Facultas enim a cenfuris hujusmodi abfolvendi cum fit fpecialiffima, cumque fit in præjudicium illius Judicis, qui fententiam tulit, ideoque in indultis datis ad abfolvendum foleat excludi; idcirco fub illo generali termino quomodolibet non comprehenditur, juxta regulam juris; In generali conceffione non veniunt ea, quæ quis non effet verifimiliter in fpecie conceffurus. (b) Confirmatur hoc ex Conftitutione Gregorii XIV. quam refert Sorbo in annotationibus ad Compend. Privileg. (c) In ea fiquidem Præfæcto generali Congregationis Miniftrantium infirmis conceditur, ut per fe, vel per alios a fe deputatos, omnes, & fingulos ejusdem Congregationis fibi fubditos ab omnibus, & fingulis eorum peccatis, ... nec non a quibufvis excommunicationis, fufpenfionis, & interdicii, aliisque cenfuris, & pœnis a jure, vel ab homine, non tamen nominatim, quomodolibet latis ... in foro confcientiarum abfolvere poffit. “Adhibetur hic eadem particula quomodolibet; & tamen excipiuntur cenfuræ nominatim inflictæ. Non habet ergo dicitio illa vim eas inclu-

dendi. Quocirca dicendum, exceptionem, quæ in hac Gregorii Conftitutione habetur expreffa, in Conftitutione Paulina implicite contineri.

VI. Hoc modo Pauli III., aliorumque Pontificum mentem debemus interpretari; tum quia privilegium, cum fit odiofum, reſtringi potius debet juxta regulas juris, (d) quam ampliari; tum quia privilegium interpretandum eſt ita, ut nulli noceat, faltem notabiliter. At hoc privilegium judicem excommunicatorem notabiliter læderet, ſi Regularis. Excommunicatus ab illo, a ſuo Superiore poſſet abſolvi; ab judicis enim jurisdic-tione ſe ſe aliquo modo ſubtraheret. Præterea cum certi ſit juris ex una parte, quod nemo nominatim excommunicatum, a liave cenſura irretitum poſſit abſolvere, niſi ejus iudex, aut judicis Superior, vel Delegatus; cumque ex alia parte facultas hæc Prælatiſ Regularibus non inveniat expreſſe conceſſa; non debemus ob privilegium incertum arbitraria interpretatione jus certum invertere. Poſtremo judicium finiendum eſt ab eo, a quo acceptum fuit: Porro abſolutio quovis modo ſpectata, pars eſt hujus judicii. Ad ipſum ergo pertinet excommunicatorem, Quapropter eorum opinio, qui Regularium privilegia nimium, quam par eſt, amplianteſ, hujusmodi facultatem eorum Prælatiſ, ſaltem majorib; aſſerunt, tamquam minus tuta, imo vix periculofa in praxi deferenda eſt.

CAPUT VIGESIMUMNONUM.

Facultatem Prælatorum Regularium quoad Irregularitates. Auctores aliqui nimis ampliſcant. Reſoluitur eorum opinio, qui arbitrantur poſſe Regulares Prælator diſpenſare cum Bigamiſ. Illorum quoque ſententia parum tuta videtur, qui eorundem auctoritatem ad irregularitatem extendunt ex hæreſi occulta contrariam.

Privilegia illa, quibus olim a Romanis Pontificibus conceſſum eſt, ut poſſint Regulares Prælati etiam ſuper ir-

regularitatibus cum propriis ſubditis diſpenſare, ſuperius jam reſcenſita ſunt. (e) Facultatem hanc aliqui Auctores nimis
L. 2 ampli-

(a) de elect. can. cap. 26. quæ. 10. n. 112. (b) Regul. 81. in 6. (c) Verb. Abſolutio ordin. quoad fratres. (d) Reg. 15. in 6. (e) Cap. 26.

amplificat. Aliqua tantum indicabimus, ut Prælati Regulares in usu potestatis a quibusdam virtute, seu prætextu privilegiorum eisdem tributæ sint cauti: neque enim propositi nostri est de omnibus irregularitatibus agere, quæ sive ex defectu, sive ex delicto proficiuntur, aut ea omnia discutere, quæ circa illas in Regularium favorem ab Auctoribus passim traduntur.

II. Ac primo improbanda est opinio P. Francisci Bordoni, qui censet, (a) Regulares Prælatos virtute privilegiorum dispensare posse cum quibuscumque Bigamis, etiamsi Bigamia non tantum similitudinaria sit, verum etiam interpretativa, seu vera; ac multo magis cavendum a doctrina P. Anacleti Reiffenstuel, qui ait, (b) Religiosos dispensari posse in Bigamia, nedum a Superioribus, sed etiam a quocumque Confessario proprii Ordinis. Privilegium profert amplissimum a Sixto IV. Fratribus Minoribus de Observantia concessum, quod in Compendio privilegiorum refertur his verbis: „Sixtus IV. concessit omnibus Fratribus Minoribus de Observantia præsentibus, & futuris, tam professis, quam novitiis, qui tamen habent propositum proficendi, nec non Sororibus S. Claræ, & Tertiariis utriusque sexus, & famulis, & servitoribus prædictorum omnium, ut quilibet eorum possit semel eligere Confessorem de huiusmodi Observantia, qui audita confessione, poenitentiam salutarem injungendo, absolvat eos ab omnibus criminibus, excessibus, & censuris ecclesiasticis, & dispenset cum eis in omnibus irregularitatibus, si quas forte contraxerint, homicidio voluntario, & mutilatione membri semper exceptis, & eis remissionem generalem, & plenariam omnium peccatorum impertiri valeat. „

(c) Cum in hoc privilegio non excipitur bigamia, sicut homicidium, & mutilatio; inde colligit Anacletus, Confessarium electum dispensare posse cum bigamis. At observandum est, niti privilegium hoc oraculo vivæ vocis, & quidem non authentico, ut advertit ipse Bordonus, & notat privilegiorum Collector: Oracula autem vivæ vocis, quamvis essent authentica, & vera, nullius amplius sunt roboris, quia revocata per Gregorium XV. Constit. *Romanus Pontifex* ann. 1622. per Urbanum VIII. Constit. *Alias felicitas* ann. 1631. ac per Clementem XII. Constit. *Romanus Pontifex* ann. 1732. Hic signanter revocavit indulta omnia, & facultates vivæ vocis oraculo concessas dispensandi cum quibusvis Personis Sæcularibus pariter, vel Regularibus super qualibet irregularitate, & inhabilitate quomodocumque ex delicto, vel defectu etiam prorsus occultis proveniente. (d) Præterea etiam positum, quod verum esset, atque authenticum huiusmodi privilegium, neque foret per laudatas Constitutiones posteriorum Pontificum revocatum; monet tamen privilegiorum Collector, quod licet non excipiat in eo irregularitas proveniens ex bigamia, nihilominus pro excepta semper debet haberi, quia est gravior reliquis ad dispensandum; sicut de facto idem Sixtus IV. in suo Mari Magno eam excepit expresse.

III. Hac regula, quam tradit Collector, quamque amplectuntur Emmanuel Rodericus, (e) Ludovicus Miranda, (f) Jo: Baptista de Lexana, (g) Afcanius Tamburinus, (h) alique; hac, inquam, regula explicanda est Constitutio Pii V. *Dum ad Congregationem*, alique concessionibus quibus innixi Bordonus laudatus, ac etiam Portellus (i) arbitrantur, posse Regulares Prælatos cum quibuscumque

(a) Var. Resol. part. 1. resol. 11. quæ. 6. n. 35. (b) lib. 5. decret. tit. 37. de poenis num. 97. (c) In Com. priv. Verb. Abolutio extraordinaria quoad fratres n. 3. (d) V. Ferraris in Bibliot. Vera. Oracula vivæ vocis. num. 20. (e) Tom. 1. QQ. Reg. quæ. 24. art. 15. & tom. 2. quæ. 103. artic. 1. (f) In Man. Præl. tom. 2. quæ. 3. art. 14. concl. 5. (g) In Summa QQ. Regul. tom. 2. cap. 18. num. 42. (h) de jure Abbatum. tom. 2. disput. 17. quæ. 3. num. 2. (i) in Addit. ad Dab. Regul. verb. dispensare. num. 5.

que Bigamis dispensare. Quamvis enim, si de sola bigamia similitudinaria agatur, hæc eis facultas dispensandi ab Anchoribus non denegetur; quia cum possint Episcopi super ea dispensare cum propriis Clericis, maxime si oriatur ex occulto delicto; (a) possunt etiam Regulares Prælati cum propriis Subditis ex Conflitu. S. Pii V. *Romani Pontificis circumpecta benignitas*; nihilominus si agatur de bigamia vera seu de interpretativa, in generalibus concessionibus dispensandi super irregularitatibus ex quavis occasione, & causa contractis hæc nunquam censetur inclusa, nisi expresse, & specialiter concedatur. Cum autem id alienum sit a communi Ecclesiæ praxi, ut observat Reginaldus, (b) & ipsi Episcopi in huiusmodi bigamia nequeant dispensare; (c) hinc standum est illi regulæ juris: *In generali concessione non veniunt ea, quæ quis non esset verisimiliter in specie concessurus.* (d) Quapropter Religio Minorum facultatem memorans in generalibus constitutionibus, qua ex Apostolico indulto majores Prælati uti possunt ad dispensandum super irregularitatibus cum suis Subditis, bigamiam constanter exceptit; nec aliud privilegium acceptavit præter concessum a Sixto IV. in Mari magno, ubi irregularitas, quæ est ex bigamia, clavis, & expressis verbis excipitur. (e)

IV. Aliam quoque opinionem rejiciamus, saltem veluti minus tutam, quam defendit P. Dilacus ab Aragonia, qui fidenter, ac indubitanter docet, (f) posse Regulares Prælatos cum propriis Subditis dispensare super irregularitate orta ex delicto hæresis occultæ; atque hoc co-

hærenter ad id, quod tradiderat, (g) videlicet posse eosdem Prælatos in foro conscientię absolvere proprios Subditos ab hæresi occulta. Idem docet quoad dispensationem super huiusmodi irregularitate etiam Franciscus Bordonus, (h) quamvis oppositum sentiat quoad absolutionem ab excommunicatione ob hæresim occultam contracta; a qua Bordoni sententia non est alienus P. Gaudentius de Janua. (i) Ratio istorum est; quia cum ex una parte liceat Episcopus ex Tridentino (k) dispensare in irregularitatibus omnibus ex delicto occulto provenientibus, eatantum excepta, quæ oritur ex homicidio voluntario, aliisque deductis ad forum contentiosum; cumque ex alia parte facultas absolvendi, & facultas dispensandi diversæ sint, ac separabiles; non sequitur eos amisisse post Bullam Cœnæ facultatem dispensandi super irregularitate ab occulto crimine hæresis proveniente, licet concedatur amisisse eos facultatem absolvendi. Quamvis ergo, inquirunt, nequeant Prælati Regulares absolvere sibi Subditos signater ab hæresi, quemadmodum nequeunt Episcopi; valent nihilominus dispensare super irregularitate ex hæresi occulta contracta, sicut valent Episcopi.

V. Doctrina tamen hæc minustuta mihi videtur, imo periculosa, cum in controversia positum sit, utrum hodie possint Episcopi dispensare in irregularitate contracta ex hæresi occulta; nec desint Auctores, (l) qui probabilius esse propugnant, Episcopos vi Bullæ Cœnæ una cum facultate absolvendi ab hæresi occulta, facultatem pariter amisisse dispensandi super irregularitate ex eodem delicto manante. Id colligunt ex cap. Cum

L 3 illo.

- (a) V. Barbosa de potest. Episc. alleg. 49. num. 26. & 27. Tambarinum de jur. Abb. tom. 2. disp. 17. q. 3. n. 4. & seq. Ferraris in Biblioth. V. Bigamia art. 3. n. 20.
 (b) In praxi fori pœnit. lib. 20. tract. 2. cap. 22. nu. 89. (c) Vid. Auctor citat. & Pontas. V. Dispensatio irregularitatis. Cal. 34. (d) Regul. 81. in 6.
 (e) Vid. Pontas V. Dispensatio irregularitatis. Cal. 35. (f) Diluc. priv. tract. 2. cap. 7. n. 16., & tract. 3. cap. 7. nu. 16. (g) Ibid. cap. 5. num. 19. & 20.
 (h) Var. Refol. part. 1. quæ. 10. nu. 43. (i) Tom. 2. de visit. dubit. 19. Sect. 3. num. 53. §. 3. (k) Sess. 24. cap. 6. de reform. (l) Vid. Barbosa in Collection. ad Sess. 24. Concil. Trid. cap. 6. de reform. num. 51. Lezani in Summ. QQ. Reg. Tom. 3. V. Irregularitas. n. 62. Ferraris in Biblioth. V. Irregularitas art. 3. num. 10.

illorum 32. de sentent. excommun. ubi hæc habentur : In reliquis casibus tam Archiepiscopi, quam Episcopi absque mandato Sedis Apostolicæ speciali dispensandi facultatem se moverint non habere, quibus est etiam absolutio talium interdicta; cum majora intelligantur illis prohibita, quibus vetita sunt minora. Super quæ verba ait Glossa : Minora vocat absolutionem, majora dispensationem, & ita cui prohibetur minus, & majus prohibetur intelligitur. Cum ergo, inquit Auctores isti, Episcopis hodie per Bullam Cœnæ sit ablata facultas absolvendi a crimine occulto hæresis, ablata quoque censetur facultas dispensandi in irregularitate ab eo proveniente. Quo posito, fundamentum corruit, cui opinio nititur Francisci Bordonii, contra quam retorquetur exemplum, quo ipse utitur, Episcoporum. Si enim dispensandi facultatem amiserunt Episcopi eo ipso, quod facultas ab-

solvendi fuit illis ablata; eadem de causa dicendum est, Prælati Regularibus vetitum esse, cum propriis Subditis in irregularitate orta ex occulta hæresi dispensare, cum sit illis hodie prohibitum, ut superius ostensum est, (a) ab huiusmodi crimine, quamvis occulto, Subditos proprios absolvere. Quapropter cavere debent Regulares Prælati, ne privilegiorum prætextu limites facultatis sibi concessæ prætergrediantur; atque præ oculis habere illam regulam, quæ a pluribus Auctoribus traditur circa irregularitates ex delicto provenientes; quod videlicet, si nequeant absolvere a delictis, & peccatis in foro conscientie, neque valeant per consequens a pœnis censurarum absolvere; ac tanto minus in irregularitatibus, si quæ oriuntur, dispensare; cum major ad dispensandum requiratur potestas, quam ad absolvendum. (b)

CAPUT TRIGESIMUM.

Examinantur privilegia ante Tridentinum concessa, quibus innixi plures Auctores facultatem dispensandi super irregularitate ex homicidio voluntario contra Prælatos Regularibus afferunt.

Modum omnem ea mihi videntur excedere, quæ ab Auctoribus ple-
risque traduntur circa facultatem dispensandi super irregularitate ex homicidio voluntario contracta. Hanc Synodus Tridentina voluit exceptam in suo decreto quo declaravit, ac statuit, licere Episcopis in irregularitatibus omnibus ex delicto occulto provenientes dispensare. (c) Nihilominus P. Anacletus Reiffenstuel, (d) Antonius Corduba, (e) Emmanuel Rodericus, (f) Laurentius Portellus, (g) Afcanius Tamburinus, (h) alique absolute pronuntiant, posse Prælatos Regu-

lares cum propriis Subditis dispensare etiam in irregularitate orta ex homicidio voluntario, dummodo sit occultum, Occultum autem tunc esse, inquit, quando non est publicum; unde concludunt, Regulares Prælatos super irregularitate ex eo proveniente dispensare posse, licet ab aliquibus sciatur, & probari possit; dummodo notum non sit majori parti vicinæ, vel collegii. Ulterius progreditur D. Rupertus Gueber Canonicus Lateran. laudatus a P. Gaudenzio de Janna : (i) Afferit enim Auctor ille, (k) Prælatos Regulares ea dispensandi facultate præditos

(a) Cap. 25. n. 4. & seq. (b) V. P. Gaudentium de Janna Tom. 2. de visit. dub. 19. Sect. 3. num. 53. §. 3. (c) Sect. 22. cap. 6. (d) in 5. decret. tit. 12. de Homic. voluntario num. 228. (e) in Comp. privil. Verb. Dispenfatio; annoat. ad §. 74. (f) Tom. 1. quæst. 24. art. 12. (g) Dub. Regul. V. Dispenfate n. 8. (h) De Jure Abb. Tom. 1. disp. 17. q. 6. (i) Tom. 2. de visit. dubit. 19. Sect. 3. num. 53. §. 1. (k) de privil. Religiof. tract. 3. disp. 2. Sect. 3. n. 49. & seq.

ditos esse, quamvis irregularitas sit ex homicidio voluntario, etiam publico, si-
ve ante, si-ve post ingressum in Religio-
nem patrato. Opiniones istæ ita absolu-
te, & generice prolatae nimis laxæ, &
absurdæ videntur vel ipsi Peyrino, qui
eamdem quidem facultatem Prælati Re-
gularibus asserit; sed hæc eam limitatio-
ne circumscribit; dummodo homicidium
perpetratum non fuerit per assassinium,
vel proditorie, &, ut ipse ait, sanguine
frigido. Fatetur enim, & probat, Præ-
latos Regulares cum hujusmodi homici-
dis, quantumvis occultis, ob criminis
enormitatem dispensare nullo modo pos-
se. (a) Verum Auctores illi facultatem
Prælatorum Regularium ultra modum
omnes exaggerant, id eis tribuentes,
quod Episcopis ipsis a Concilio Tridenti-
no negatum est in eo decreto, in quo
tamen super omnes irregularitates, sus-
pensiones, & casus etiam Sedis Aposto-
licæ reservatos amplissimam tribuit au-
doritatem. Mihi certe persuasum non
est, Regulares Prælatos dispensare tuta
conscientia posse super hujusmodi irregu-
laritate, non tantum quando homicidium
publicum fuerit, vel cum assassinio con-
iunctum, verum etiam quando foret oc-
cultum, & sine assassinio; illicitum tamen,
ac voluntarie patratum. Privilegia, quæ
proferantur, vel non sunt authentica, vel
abrogata fuerunt, vel saltem eo sensu ex-
plicanda sunt, qui Concilii Tridentini de-
cretis non adversetur. Hæc itaque privi-
legia ad trutinam revocemus.

II. Ac primo ea privilegia, quæ ante
Concilium Tridentinum Prælati Regulari-
bus fuerunt concessa ad dispensandum
cum propriis Subditis super irregularitate
ex homicidio voluntario, licet occulto,
per idem Concilium revocata fuere. Si-
quidem Sess. 14. cap. 7. decrevit, ut qui
sua voluntate homicidium perpetraverit,
etiam si crimen id nec ordine judiciario
probatum, nec alia ratione publicum, sed
occultum fuerit, nullo tempore ad Sacros
Ordines promoveri possit, nec illi aliqua

*ecclesiastica beneficia, etiam si curam non
habeant animarum, conferri liceat, sed
omni Ordine, ac beneficio, & officio ec-
clesiastico perpetuo careat.* Præterquam-
quod cum fuerit oraculo vivæ vocis con-
cessa, nullius hodie sunt roboris, quia
per Constitutiones Gregorii XV., Urba-
ni VIII., & Clementis XII. est eis de-
rogatum. (b) Hujusmodi est privilegium
a Martino V. concessum Abbati Mona-
sterii S. Benedicti Vallisoleti, ac deinde
omnibus cæterarum Congregationum Ab-
batibus communicatum, quod refertur in
Compendio privileg. (c) Ipse enim Col-
lector notans illud littera O indicat, at-
que testatur fuisse vivæ vocis oraculum.
Quod autem ajunt, hoc Oraculum datum
fuisse per Officiales Papæ, gratis asseri-
tur, inquit Passerinus, (d) neque enim
constat, unde, & quæ ex parte colligatur
habuit fuisse per aliquem, qui dici pos-
sit Papæ Officialis. Ad declarationem,
quam proferunt, S. Congregationis Epi-
scop., & Regul. 11. Aprilis 1635. idem
Passerinus respondet, (e) ex ea male in-
ferri Oraculum Martini V., de quo dis-
putamus, adhuc in suo robore perma-
nere. Declaravit quidem S. Congregatio,
oracula illa, quæ ante revocationem for-
tita fuerunt effectum, in revocatione mi-
nime comprehendi, quamvis habeant tra-
ctum successivum. Sed declaratio illa de
privilegiis loquitur oraculo vivæ vocis
concessis, quæ fortita jam sunt effectum
principalem in persona singulari, quæ li-
cet quantum ad actus consequentes, &
exercitium privilegii habeant tractum suc-
cessivum, tamen pro illa singulari perso-
na, in qua ante revocationem habuerunt
effectum, non censetur revocata. Et sic,
qui per oraculum vivæ vocis ante revo-
cationem factus ex. gr. Provincialis, et-
iam post revocationem mansit Provincia-
lis cum iis omnibus privilegiis, & iaculati-
onibus, quæ Provincialibus de jure com-
petunt. Quapropter sensus declarationis
non est, quod oracula, & privilegia ge-
neralia, seu alicui generi personarum con-
cessa,

L 4

(a) In Constit. 2. Julii 11. §. 29. num. 103.

(c) Verb. Absolutio ordinari. quoad fratres num. 40.

quæ. 3. num. 48. (e) ibid. num. 52.

(b) Vid. sup. cap. 29. num. 7.

(d) De elect. canon. cap. 27.

cessa, quæ habuerunt effectum in aliquo individuo illius generis; nedum pro illo, sed neque pro quocumque alio individuo in infinitum sint revocata; & ex quo habuerunt effectum in uno, effectum habitura sint in æternum in quibuslibet successoribus. Alioquin inanis esset revocatio indultorum concessorum Generalibus, Provincialibus, & Ordinibus; quia certe huiusmodi indulta in aliquo Generali, vel Provinciali suum ante revocationem habuerunt effectum. Tandem ad id, quod aliqui dicunt, videlicet Regularium privilegia etiam vivæ vocis oraculo concessa, confirmata fuisse ex certa scientia, ac innovata, & de novo concessa; propterea evasisset privilegia bullata; reponit Auctor laudatus, (a) id parum valere; quia confirmatio privilegiorum eorumdem naturam non mutat; & quantumcumque oracula fuerint confirmata, numquam tamen sunt, nisi vivæ vocis oracula. Præterquamquod Gregorius XV. etiam oracula confirmata universalissime revocavit, quia revocavit oracula ex quavis causa, quandocumque, & qualitercumque concessa, etiam ex necessitate exprimentia.

III. Privilegia quoque, quæ tum a Sixto IV. Carthusiensibus, tum a Julio II. Prædicatoribus concessa seruntur, non sunt magis authentica: unde Bordonus ipse, (b) & Lezana (c) de eis valde dubitari posse concedunt. Quoad privilegium Julii II. cujus mentionem faciunt Ludovicus Miranda, (d) & Hieronymus a Sorbo, (e) Passerinus asserit, (f) in illa Bulla concedi quidem facultatem absolvendi a casibus etiam Bullæ Crænæ; sed nullam fieri mentionem irregularitatis ex homicidio voluntario. Imo testatur, in libro privilegiorum Ordinis Prædic. asserti privilegii ne umbram quidem haberi; cum tamen pluribus in locis de facultate absolvendi, & dispensandi sermo habeatur. Unde coniecere possumus, quam

parum privilegiorum Collectoribus fidentum sit.

IV. Idem dicendum de alio privilegio, quod concessum terunt a Paulo III. Religiosis S. Benedicti Vallisoletæ, cujus mentionem faciunt laudati Bordonus, atque Pontellus. Datur in eo Reformatore generali, Abbatibus, Prioribus, & Præsidentibus prædicti Ordinis ampla facultas, „ ut singulis annis prima die Lunæ Quaresimæ omnes, & singulas propriæ „ Congregationis Personas ab omnibus, „ & singulis earum peccatis, sententiis, „ censuris, & poenis per eas pro tempore quomodolibet incurfis, etiam in casibus quomodolibet reservatis, exceptis contentis in Bulla Crænæ Dominici, absolvere possint: & cum eis suæ per quibusvis irregularitatis per eas pro tempore quavis occasione, vel causa contractis dispensare. De veritate privilegii hujus jure, ac merito dubitari potest. Neque enim verisimile est, Paulum III. concedere voluisse facultatem super irregularitatibus dispensandi nullo limite circumscriptam, dum facultatem a criminibus absolvendi non est enlargitus, nisi limitatam, atque restrictam; cum difficilius detur dispensandi, quam absolvendi licentia, ex cap. Cum illorum 32. de sent. excomm. Quapropter ipsi Pontello maxima, & insolita visa est ista concessio. Sed quamvis daremus, genuinum, atque authenticum esse privilegium hoc, legitime tamen ex eo non posset inferri, quod aliqui Auctores defendunt, Prælati Regularibus generalem facultatem fuisse concessam cum propriis Subditis dispensandi super irregularitate ex homicidio voluntario contracta; cum in privilegio laudato peculiaris licentia pro una dumtaxat anni die concedatur. Præterea etiam in casu isto valere debet ea regula juris: In generali concessione non veniunt ea, quæ quis non esset verisimiliter in specie concessurus; & quod ajunt

Rode-

(a) Loc. cit. num. 57. (b) Var. Refol. Part. 1. refol. 13. quæ. 3. num. 14.

(c) In Summ. QQ. Reg. Tom. 1. cap. 18. num. 41. (d) In Man. Præl. tom. 2. quæ. 8. art. 10. (e) in Annot. ad Comp. priv. V. dispensatio circa finem.

(f) De elec. canon. cap. 27. quæ. 3. num. 55.

Rodericus, Miranda, Tamburinus, alique de facultate dispensandi super irregularitate orta ex bigamia; juve, meritoque ad facultatem dispensandi super irregularitate ex homicidio voluntario, quamvis occulto contracta debet extendi, generales Pontificum concessioniones ita interpretando, ut facultates hujusmodi numquam in iis censentur inclusæ, nisi expresse, & specificè concedantur. Si enim ipsi tradunt hanc regulam, quando de irregularitate agitur, quæ oritur ex bigamia, ut superius ostensum est; (a) quia reliquæ gravior est ad dispensandum; non video, cur eadem regula fervari non debeat, quando agitur de irregularitate, quæ ex homicidio voluntario contrahitur, cum hæc quoque adeo fit gravis, ut facultatem ab ea dispensandi neque Episcopis ipsis Synodus Tridentina concessit.

V. Hæc sunt privilegia præcipua ante Tridentinum concessa, quæ a laudatis Auditoribus proferuntur; & miror, nullam ab eis fieri mentionem privilegii a Julio

III. Abbatibus, & Prælati Congregationis Casinensis concessi, quod legitur in Bullario Casinensi a D. Cornelio Margarino collecto; (b) In hoc etenim privilegio expresse conceditur, atque specificè facultas absolvendi omnes Monachos tam professos, quam profectendos, qui ex quacumque causa irregularitatem, seu aliam poenam, etiam ob homicidium voluntarium, aut aliud delictum per ipsos, seu aliquem ipsorum commissum quomodolibet incurrerint. Sed ideo forsitan nec Rodericus, nec Bordonus, nec Lezana, nec Tamburinus eo privilegio sunt usi, quia in privilegiorum compendio non invenerunt. Quamquam majorem præ cæteris vim non habet. Præterquamquod enim per duo laudata Concilii Tridentini decreta una eum cæteris fuit revocatum; ex alio quoque capite evasit inane; quia videlicet vivæ vocis oraculo concessum fuit. Omnia autem privilegia hoc modo concessi per posteriores Pontifices Gregorium XV., Urbanum VIII. Clementem XII. de medio fuerunt sublata.

CAPUT TRIGESIMUMPRIMUM.

An facultas, de qua in capite superiori, ex aliquo privilegio post Tridentinum concessio invictè probari possit. Agitur etiam de irregularitate, quæ ob procuracionem abortus factus animati, secuto effectu, contrahitur.

POST Tridentinum Concilium amplissimum privilegium occurrit, non vivæ vocis oraculo, sed per Bullam a Pio V. Casinensi Congregationi concessum, quod sententiæ Anacleti, Cordubæ, Roderici, aliorumque, quos in capite superiori laudavimus, valde favere videtur. Bulla hæc incipit: *Dum ad Congregationem*, & est 129. hujus Pontificis. (c) Largitur in ea Pius V. Abbatibus, & Prælati ejusdem Congregationis facultatem Monachos tam profectos, quam novitios, in Congregatione tamen perfectos, verantes, a quibuscumque censuris, & poenis ob quodvis delictum publicum, vel occultum, casu, seu data opera quomodolibet ab eis, & eorum singulis, etiam si homicidium voluntarium, seu

„ membri mutilatio, non tamen post ingressum in Religionem commissum,
„ vel commissæ, incurris; atque hoc toties, quoties opus fuerit, injuncta pro modo culpe penitentia salutari, quoad reatum homicidii in foro conscientie tantum, absolvendi, ac liberandi,
„ & eum iis dispensandi, ut præmissis non obstantibus, non promoti ad omnes, etiam sacros, & Præbyteratus Ordines promoveri, & ii, qui ante, vel post præmissa promoti fuerint, in Altaris Ministerio ministrare valeant. Porro dici nequit, privilegium hoc vel authenticum non esse, vel fuisse penitus revocatum.

II. Nihilominus respondemus, illud esse explicandum juxta Concilii Tridentini de

(a) cap. 29. num. 3. & 3. (b) Tom. 1. pag. 174. Constit. 162.

(c) Tou 2. Bull. Rom. pag. 364.

ni decreta. Si enim in eo sensu velimus illud accipere, quem verba præferre videntur; dicendum erit, Prælatos Regulares, non modo cum occulto, sed etiam cum publico homicida, non modo si ex impetu iræ, ut accidere solet in rixa, verumetiam si proditorie quempiam occiderit, dispensare posse super irregularitate contracta, postquam Religionem fuerit ingressus, ut ad omnes, etiam sacros Ordines promoveri possit; cum privilegium allatum extendatur ad quodvis delictum, etiam publicum, etiam data opera commissum, etiamsi esset homicidium voluntarium. Hoc tamen ex illis ipsis Auctoribus, qui facultatem dispensandi in irregularitate orta ex homicidio voluntario Prælati Regularibus tribuunt, fere nemo, præter paucissimos, audet asserere: hanc enim conditionem requirunt, ut occultum sit homicidium, & absque insidiis, ac sine proditione patratum. Ac profecto, quis sibi persuadeat, voluisse Pium V. Abbatibus omnibus, & Prælati Casinensibus, & per communicationem aliorum etiam Ordinum Superioribus facultatem concedere dispensandi super ea irregularitate, a qua ipsa Apostolica Sedes, ut notat Peyrinus, (a) raro, & quasi numquam dispensationem concedit; quæque tantæ gravitatis est, ut exstima- verint aliqui, ut refert Suarez, esse prorsus indispensabilem, utpote jure divino introductam? (b) Si ergo Auctores laudati privilegia illa quibus Regularium Prælatorum facultas ad quodcumque homicidium sine ulla exceptione videtur extendi, in tota verborum latitudine accipiendi, in tota verborum latitudine accipiendi non esse fatentur, eaque idcirco juxta Apostolicæ Sedis præxion, quæ super irregularitate orta ex homicidio proditorio numquam dispensare solet, interpretantur; quid mirum, si allatum Pii privilegium juxta Concilii Tridentini decreta nos explicemus?

III. Quamvis ergo prima facie privilegii hujus verba quancumque interpretationem videantur excludere; si tamen ejusdem tenorem attente consideremus,

haud ægre illud possumus juxta Concilii mentem interpretari. Primo igitur facultatem concedit *absolvendi a quibusvis criminibus, reatibus, culpis, censuris, & pœnis tam ante, quam post ingressum in Congregationem, seu professionem regularem emissam, ex quavis causa, & ob quovis excessum, & delictum publicum, vel occultum, casu; seu data opera quomodolibet, etiamsi homicidium voluntarium, seu membri mutilatio, non tamen post ingressum hujusmodi pro tempore subsecutum, seu subsecuta fuerit, incurrit, & in futurum incurrendis*. Sub his verbis *Censuris, & pœnis* non includitur facultas dispensandi ab irregularitate, ait Emmanuel Rodericus; (c) quia irregularitas non est censura, ut dicitur in jure, (d) & notat Navarrus: (e) Neque etiam continetur sub nomine pœnæ, Licet enim irregularitas contracta ob aliquam culpam pœna dicatur, non tamen venit absolvenda, nec dispensanda virtute prædictorum verborum, ut constanter tenet idem Navarrus. (f) Igitur sub dictis verbis solum de censuris, & pœnissimis loqui videntur privilegia, quæ absolutionem a peccatis, vel Sacramentorum susceptionem impedirent. Hæc enim Rodericus, qui etiam ait quoddam asserere, verbum illud, *& pœnis*, esse declarationem prioris verbi, scilicet *censuris*, nempe quando censura fertur per modum sententiæ, & pœnæ. Quapropter ex prioribus illis privilegiis verbis legitime nequit inferri, concedi Prælati Regularibus facultatem dispensandi super irregularitate ex homicidio voluntario contracta.

IV. Sed neque ex verbis, quæ sequuntur, potest id certo probari. Concedit enim facultatem in pristinum, & cum, *in quo aut præmissa quomodolibet erant, & fuerant, statum reintegrandi, omnemque inhabilitatem, & infamiam unquam, sive notam inde quomodolibet insurgentem ab eis, & eorum quolibet abolendi, seu omneque dispensandi, quod præmissis non obstantibus, non promissis ad omnes, etiam sacros, & prædictos Ordines promovere*, *etiam*.

(a) in Constit. 2. Julii II. §. 29. n. 103.

Reg. quæ. 20. art. 17.

cap. 27. num. 254.

(b) Exod. 21. v. 14.

(c) cap. *Quærenti* de verb. signific.

(d) ibid. num. 232.

(e) Tom. 1. C. Q.

(f) In Manual

etiam, . . . nec non ad quascunque di-
 ctæ Congregationis prælaturas eligi, & as-
 sumi valiant &c. His verbis concedit
 Sum. Pontifex, ut Prælati Regulares pos-
 sint etiam ablegere a propriis Subditis
 omnem inhabilitatis, & infamiae macu-
 lam, sive notam, quæ ex notorietate,
 sive publicitate delicti contrahitur; cum-
 que plura delicta, si notoria, vel publi-
 ca sint, criminofum reddant irregularem,
 atque ad Prælaturas inhabilem ob infa-
 miam notam ex publicitate insurgentem;
 indulget, ut nota hæc per Prælati abso-
 lutionem absterfa non obstat, quominus
 Religiosus possit ad Ordines promoveri,
 atque ad Prælaturas assumi, Porro Homicida non ob solam publicita-
 tem, sed etiam ob enormitatem, & qua-
 litatem delicti irregularis est; & qualium
 occidit, quantumvis crimen remaneat oc-
 cultum, ab Ordinibus suscipiendis, & a
 susceptis exercendis prohibetur: Unde si
 occultum sit homicidium, quamvis irre-
 gularis non sit ex capite infamiae, quia
 nullum est scandalum, & offensionis pe-
 riculum; ex alio tamen capite irregularis
 est; quia videlicet abominabile est, quod
 effundit humanum sanguinem offerat
 Sanguinem Christi, & Hostiam immacu-
 lam; vel officium Deo præstet in Al-
 taris ministerio. De hac irregularitate Pius
 V. in citata Constitutione non loquitur;
 nec facultatem indulget super ea dispen-
 sandi, dum licentiam impertitur quam-
 cumque abolendi notam infamiae, qua
 Religiosus ab Ordinum susceptione, & a
 Religionis officiis, ac Prælaturis impedi-
 ti possit. Ac profecto incredibile est, vo-
 luisse Pium amplissimum Regularibus Præ-
 latis concedere facultatem dispensandi cum
 propriis Subditis super irregularitate ex
 homicidio voluntario proveniente, adeo
 ut qui ante Religionis ingressum non so-
 lum occulte, sed etiam publice, non tan-
 tum casu, verum etiam data opera quem-
 piam occiderit; possit etiam ad Sacros
 Ordines, & ad ipsum Presbyteratum li-
 cite promoveri & cum certum sit, teste
 Pyrrho Corrado, (a) Pontifices Sammos

ab huiusmodi concedendis dispensationi-
 bus abhorreere quammaxime; & Fagnanus
 hisce de rebus valde peritus asserat, (b)
 se non meminisse cum promovendis, in
 homicidio voluntario umquam fuisse dis-
 pensatum. Caveant ergo Regulares Præ-
 lati, ne privilegium hoc ultra mentem
 concedentis extendant, atque ea faculta-
 te nimis fidenter utantur, de cuius con-
 cessione saltem potest rationabiliter dubi-
 tari. Prælati potissimum nostri Ordinis
 huiusmodi privilegio, quamvis certum,
 atque indubium esset, quoad homicidium
 voluntarium uti nullo modo possunt. Cum
 enim in generalibus Ordinis Constitutioni-
 bus ab Irregularitatibus, in quibus ma-
 iores Prælati possunt legitime dispensare,
 ea semper excipitur, juxta Sixti IV. Con-
 stitutionem, quæ oritur ex homicidio vo-
 luntario; apertissimum signum est, nul-
 lum aliud privilegium in Ordine nostro
 fuisse acceptatum quoad facultatem super
 irregularitatibus dispensandi præter illud,
 quod a laudato Sixto concessum est, ius-
 demque limitationibus circumscriptum,
 quas idem Sixtus ac fere omnes postero-
 res Pontifices apposuerunt.

V. Quod si dispensare nequeant Regu-
 lares Prælati cum propriis Subditis super
 irregularitate contracta ob homicidium
 voluntarium ante ingressum in Religio-
 nem commissum; multo minus præstare
 id poterunt, si secutum fuerit homicidium
 sive publicum, sive occultum post Reli-
 gionis ingressum; nec video, quo fun-
 damento Reiffenstuel, Tamburinus, Portel-
 lus, aliique Auctores, nulla facta distin-
 ctione, generaliter, & absolute pronan-
 tiant, dispensare eos posse in irregulari-
 tate orta ex homicidio voluntario oc-
 culto; cum ipse Pius V. in laudata sua Con-
 stitutione homicidium voluntarium exci-
 piat patratum post Religionis ingressum.

VI. Pro complemento huiusce quæsti-
 onis aliqua dicenda super sunt de irregula-
 ritate illa, quæ ob procuracionem abor-
 tus sætus animati secuto effecta contrahitur. Portellus propugnat, (c) etiam
 ab hac irregularitate posse hodie Regula-
 res

(a) in Prax. dispens. lib. 3. cap. 1. num. 3. apud Van-Espen. Part. 2. tit. 10. cap. 7.
 num. 47. (b) in 5. Decret. ad cap. Henricas de Clericis paganantibus in duello.
 num. 41. (c) in Dub. Regul. Verb. Abortus num. 26.

res Prælatos dispensare cum propriis Subditis, si tamen occultum sit crimen. Id tamen negat Emmanuel Rodericus, (a) in cujus sententiam inclinat etiam Lezana. (b) Profecto non video, quo fundamento Portelli fulgneri possit opinio. Præterquamquod enim ea, quæ de homicidio voluntario superius dicta sunt, de procuratore abortus animati factus, secuto effectu, dicenda sunt, quæ verum, ac voluntarium est homicidium; habemus etiam gravissimam Sixti V. Constitutionem, quæ incipit: *Effrenatam*, (c) in qua postquam declaravit, atque statuit §. 1. omnes, & quoscunque cuiuscunque status, gradus, ac conditionis, etiam Clericos saculares, vel cuiusvis Ordinis regulares, qui per se aut interpositas personas abortus, seu factus immaturi tam animati, quam inanimati ejectionem procuraverint, ita ut re ipsa abortus inde secutus fuerit, eo ipso incurrere pœnas omnes tam divino, quam humano jure adversus veros homicidas, qui homicidium voluntarium adu, & re ipsa patravérunt, propositas, & infictas: postquam §. 2. declaravit, Clericos, qui hoc delictum commiserint, omni privilegio clericali, officiis, dignitatibus, & beneficiis ecclesiasticis ipso jure privatos, & in futurum inhabiles ad ea suscipienda, adeo ut nec ad sacros Ordines promoveri, nec in susceptis Ordinibus ministrare ullo modo possint, etiamsi crimen fuerit occultum; eos vero, qui Clerici non fuerint, & talia perpetraverint, non solum pœnas incurrere supra narratas, sed etiam inhabiles esse ad Ordines, & alia prædicta: postquam denique §. 7. eos omnes declaravit ipso facto excommunicatos: tandem §. 8. tam absolvendi, quam dispensandi facultatem, etiam quoad forum conscientie, Sibi, ac Successoribus suis dumtaxat reservavit, ita ut per quæcumque Jubilæa, & Indulgentias, per quæcumque litteras Apostolicas per Se, & Successores suos concessas, & conceden-

das, ac etiam vigore privilegiorum Mandati Magni, vel alias quomodolibet nuncupatorum quibusvis Congregationibus Regularium, aut Episcopis vigore Concilii Tridentini, vel alias per Se, aut Prædecessores suos quomodocumque concessorum, vel in futurum concedendorum, nec Personarum delinquentes, & excommunicatas præterquam in mortis articulo absolvi valeant; nec cum iis Clericis, qui huiusmodi delicta perpetraverint, etiamsi eorum crimen occultum fuerit, super irregularitate præmissorum occasione contracta nec per locorum Ordinarios, nec per alios quavis auctoritate fulgentes, quam per Se, & Romanos Pontifices Successores, & tunc, nonnisi urgentissimis de causis, dispensari possit. „

VII. Ex allata Constitutione manifeste constat, privilegia omnia, si quæ forent, vi quorum facultatem dispensandi cum propriis Subditis super hac irregularitate Prælati Regulares præterdere potuissent, esse penitus revocata. Et quamvis Gregorius XIV. Constitutione, quæ incipit: *Sæpe Apostolica*, (d) Sixtinæ Constitutionis rigorem plurimum temperaverit; eam tamen quoad irregularitatem, quæ a procurantibus abortum animati factus incurritur, in suo robore reliquit, ut Lezana, & Portellus ipse fatentur. Nec reponere juvat cum laudato Portello, per subsequenter Pontificum confirmationes vetera privilegia revixisse. Cum enim Sixtus privilegia omnia non modo ante editam suam Constitutionem concessa, verum etiam in futurum concedenda casu faverit; ut restituta probaretur ablata ab ipso facultas dispensandi super irregularitate orta ex procuratore abortus factus animati, oporteret in medium proferre authenticam posterioris Pontificis Bullam, quæ vetera circa hoc privilegia, si quæ sunt, confirmaret, ac renovaret cum expressa Sixtinæ hujus dispositionis derogatione. Cum autem a nullo Pontifice id factum fuisse legatur, substitit adhuc revocatio Sixti, ac remanet in suo robore ejus-

(a) Tom. 2. QQ. Regul. 3a. art. 4. in fine. (b) In Summ. QQ. Regul. Verb. Abortus. num. 14. (c) Tom. 2. Bull. Rom. pag. 702. & integra relictur in Bibliotheca Ferraris Verb. Abortus num. 2.

(d) Tom. 2. Bull. Rom. pag. 766.

eiusdem inhibito, ne quis a prædicta irregularitate vigore quorumcumque privilegiorum audeat dispensare.

VIII. Hæc circa facultates absolvendi, ac dispensandi cum propriis Subditis, quæ Prælati Regularibus passim ab Auctoribus asseruntur, attigisse sufficiat. Ex his enim conicere quisque poterit, quam parum fidendum sit quibusdam Auctoribus, qui ut Regularium auctoritatem extollerent, undecumque privilegia collegerunt absque ullo delectu. Cæterum in iis etiam casibus, in quibus certa esset concessa facultas, cavere debent in praxi Re-

gulares Prælati, ut prudenter monet Matthæucci, (a) tum Ordinariorum offensionem, tum Populi administrationem, & scandalum, tum concessæ potestatis abusum. Advertere quoque debent facultatem potissimum dispensandi non esse adeo faciliter adhibendam. Cum enim dispensatio sit stricti juris, si fieret absque motivo iusto, & sine legitima causa, non modo illicita esset, verum etiam invalida, ut docent cum communi DD. Lezana, (b) Sanctorius, (c) & P. Gaudentius de Janua. (d)

CAPUT TRIGESIMUMSECUNDUM.

An Prælati Regulares facultates, de quibus in superioribus capitulis actum est, possint alteri delegare? Quæritur etiam, an Superiores omnes locales ipsam facultatem præditi sint, quibus Generales, & Provinciales donati sunt?

HActenus explicavimus ea, quæ circa privilegia Prælati Regularibus olim concessa ad absolvendos, & dispensandos proprios Subditos in casibus Sedi Apostolicæ reservatis, magis necessaria visa sunt. Quæritur hic, an facultates illas, quibus donati sunt, possint alteri delegare? Fundamentum præbet dubitandi toties laudata Constitutio S. Pii V., quæ incipit: *Romani Pontificis circumspècta benignitas*. (e) In ea siquidem Prælati Ordinis Prædicatorum conceditur, ut ipsi per se ipsos idem omnino possint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis sibi subditos, quod possunt Episcopi in Clericos, & Laicos sibi subditos tam quoad absolvendi, & dispensandi huiusmodi, quam alias quascumque facultates. Verba illa per se ipsos facultatem delegandi videntur excludere; atque indicant, voluisse Pontificem in hoc ab Episcopis Regulari Prælatos distinguere; quod ubi in vim cap. 6. Sess. 24. Concilii Tridentini eam facultatem exercere possunt Episcopi etiam per Vicarium ad id specialiter deputandum; e contra Regulares Prælati id facere debeant per se ipsos, non per de-

legatum. Verum cum nulla ibi apponatur particula taxativa, cuiusmodi esset, si diceretur, *per se ipsos tantum*; hinc ait P. Gaudentius de Janua, (f) vi illorum verborum Superioribus Regularibus non prohiberi, ne facultatem sibi concessam aliis committant; non posse tamen vi concessionis huius suam omnem auctoritatem generaliter alteri delegare, sed pro occurrentibus particularibus casibus specialem deputationem requiri.

II. Præterea non desunt alia Summorum Pontificum privilegia, quibus eadem Prælati Regularibus communicatur auctoritas cum expressa delegandi facultate. Huiusmodi est privilegium Jesuitis a Paulo III. concessum in Conflit, quæ incipit: *Licet debitum*. (g) quo Præpositi Generalibus conceditur, ut per se, vel alios ad id per eos per tempore deputatos possint absolvere proprios Subditos, &c. Huiusmodi pariter est privilegium concessum a Gregorio XIV. Pii successore Congregationi Clericorum Regularium ministrantium infirmis in Conflit, quæ incipit: *Illius, qui*. Etenim s. 27. Præfecto generali Congrega-

(a) Offic. Cur. Tom. 1. cap. 8. num. 26.

(b) Tom. 1. cap. 15. num. 21.

(c) Super. Conflit. cap. 1. Statut. 14. quæ. 1. & seq. (d) Tom. 1. de vi. tit. c. 7. Dubit. 19. Sess. 3. num. 36.

(e) Tom. 1. Bull. Rom. pag. 367.

(f) Tom. 1. Bull. Rom. pag. 781.

(g) Tom. 2. Bull. Rom. pag. 778.

tionis pro tempore existenti indulgetur, ut per se, vel alium, seu alios ad id per eum pro tempore deputatum, seu deputatos, proprios Subditos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis, & secularibus sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine, non tamen nominatim, quomodolibet latis, & promulgatis, & hujusmodi sententiis innodatos, aut in locis ecclesiastico interdicto suppositis divina officia celebrantes, & suscipientes, & censuris hujusmodi sic ligatos, & propterea, aut alias ex quocumque capite, vel causa, præterquam homicidii voluntarii, bigamiae, ac membrorum mutilationis, irregularitatem incurrentes, Apostolica auctoritate in foro conscientiae tantum absolvere, nec non cum eis, si opus fuerit, etiam cum rehabilitatione, & abstensione inhabilitatis, & infamiae macula dispensare possit. Est autem juri valde consonum, ut Regulares Prælati facultatem hanc, qua donati sunt, possint alteri delegare. Etenim, ut ait Passerinus, (a) delegatus a Principe per privilegium perpetuum, & per commissionem factam dignitati, seu officio, potest vices suas alteri committere. Est etiam id Summorum Pontificum menti valde conforme: Alioquin Subditis vagandi daretur occasio, si pro obtinenda absolutione, vel dispensatione sistere se coram Generali, vel Provinciali sæpe sæpius longe absentibus cogerentur; cum tamen certum sit, ad tollendam potissimum vagandi occasionem hujusmodi auctoritatem Prælati Regularibus primitus fuisse concessam, ut apparet ex Constitutione *Regimini* Sixti IV.

III. Postremæ huic rationi addit pondus non leve illa questio, de qua modo agendum est; videlicet, an Superiores ipsi locales, cujusmodi sunt Guardiani, Priores, Rectores, eadem illa facultate sint præditi, qua Generales, & Provin-

ciales donati sunt. Plures esse Constitutiones Pontificum, in quibus quoad Subditorum absolutionem, ac dispensationem id omne Superioribus localibus tribuitur, quod Provincialibus ipsis, ac Generalibus, negari haud potest. Expressam Superiorum localium mentionem facit Sixtus IV. in laudata Constitutione *Regimini*, in qua absolventi, ac dispensandi facultatem elargitur Magistro Generali Ordinis Prædicatorum, ac singulis Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, ac vices eorum gerentibus in Provinciis, & Conventibus, ac locis sibi commissis. Et quamvis in alia Constitutione, quæ incipit: *Sacri Prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordines*, quæ appellatur Bulla aurea, facultatem illam solis Generalibus, eorumque Vicariis reservaverit, illisque, quibus Generales ipsæm duxerint committendam; postea tamen restrictionem hanc revocavit Constituit, quæ incipit: *Quoniam omnes*, concedens, ut absolvere possint ii omnes, quibus licebat ex Constitutione *Regimini*, antequam Bulla aurea emanasset. (b) Facultatem hanc Superioribus Conventualibus confirmavit Julius II. in Constituit, quæ incipit: *Exponi Nobis*, (c) in qua decrevit, quod illi, quibus in prædicta Sixti declaratione concessa est potestas absolventi, & dispensandi, licite possint perpetuis temporibus absolvere, & dispensare. Pius etiam V. in Constitutione, quæ incipit: *Romani Pontificis circumspessa benignitas*, (d) Priori Conventuali, & Superioribus Prælati Ordinis Prædicatorum concedit, ut ipsi per se ipsos idem omnino possint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis sibi subditos, quod possunt Episcopi in Clericos, & Laicos sibi subiectos. Constitutiones istæ dubitare non sinunt, quin recensitæ in eis facultates non tantum ad Generalem, & Provinciales, verum etiam ad Priores Conventuales spectent memorati Ordinis Prædicatorum, cui privilegia illa directe

(a) de elect. can. 26. quæst. 13. (b) Tom. 1. Bull. Rom. inter Const. hujus Pontif., & apud Conset. pag. 67. & pag. 74. nec non in Const. *Provisus* Benedicti XIII.
(c) Tom. 8. Bull. Ord. Præd. pag. 236. n. 18. (d) Apud. Conset. pag. 226. & apud Peyrin. Tom. 2. de priv. Regul. Const. 10. Pii V. pag. 226.

recte fuere concessa. At locus adhuc remanet dubitandi; utrum per communicationem facultatibus isdem fruuntur Superiores etiam locales aliorum Ordinum, atque illis uti libere, ac licite possint?

IV. P. Didacus ab Aragonia docet, (a) omnes Superiores locales Ordinum Regularium ex Apostolicis privilegiis, vel per viam communicationis in eisdem, tanta circa suos Subditos auctoritate, ac potestate frui, quanta Generalis in toto Ordine, & Provinciales in suis Provinciis gaudent, & utuntur, nisi in aliquibus per specialia statuta eorum iurisdicchio fuerit limitata. Juxta doctrinam hanc, quam tradunt etiam Casarubios, (b) Bordonus (c) Passerinus, (d) & P. Gaudentius de Janua, (e) juxta hanc, inquam, doctrinam quisque debet proprii Ordinis Constitutiones, atque statuta consulere, quibus si Superiores locales a privilegiis participatione excludantur, abstinendum eis erit a praeiactae potestatis usu, atque exercitio. Possit enim per Capitula generalia Subditi limitari, atque etiam auferrī privilegiorum usum, ostendunt Miranda, (f) Lezana, (g) nec non laudatus Gaudentius de Janua. (h)

V. In nostro Minorum Ordine valde limitatam esse, atque restrictam Guardianorum auctoritatem testatur Casarubios in Compendio privilegiorum. (i) Revera per generalia Ordinis statuta tum Valisolemana; ann. 1393, (k) tum Barchinonensia, (l) tum Sambucana, (m) nec non per generales Reformatorum Constitutiones (n) solis Ministris Generalibus, & Provincialibus, eorumque Vicariis, atque Custodibus in eorum respective Provinciis, atque Custodiis facultas absolvendi, & dispensandi etiam in casibus Sedi Apostolicae reservatis tribuitur; unde Religio nostra nullum aliud privilegium acceptasse dignoscitur praeter privilegium a Clemente IV. concessum, & a Si-

xto IV. in Mari magno confirmatum, atque innovatum; quo quidem in privilegio Guardianorum, aliorumque Superiorum localium nulla fuit mentio. Nihilominus laudatus P. Didacus ab Aragonia eximitat Guardianorum auctoritatem per Ordinis Constitutiones minime limitari, ea ductus ratione, quia verba expressa non habentur in illis, ex quibus possit inferri, usum praeiactae facultatis, seu concessionis Apostolicae ad solos Praelatos majores esse restrictam privative quoad inferiores. At ratio haec mihi valde videtur infirma. Cum enim in Constitutionibus generalibus etiam post Pium V. editis pro absoluteione a casibus Summo Pontifici reservatis, & dispensatione super irregularitatibus, aliisque poenis impertienda, proponatur tamquam regula in Religione servanda privilegium dumtaxat Clementis IV. & Sixti IV. jure, meritoque colligitur, eam esse Constitutionum mentem, ut praedieta absolvendi, ac dispensandi facultate si tantum teneantur, quibus a laudatis Pontificibus concessum est; ac consequenter non acceptasse Ordinem nostrum communicationem privilegii Pii V., quo pares sunt in hac parte Priores Conventuales Generalibus, ac Provincialibus. Porro illi, quibus in Ordine nostro a laudatis Pontificibus facultas concessa est Fratres absolvendi a quibusvis excessibus, atque cum iis etiam super irregularitatibus dispensandi, quibusdam exceptis; sunt in eorundem Pontificum Constitutionibus designati; videlicet Ministri Generales, & Provinciales, eorumque Vicarii, nec non Custodes in Custodiis sibi commissis. Quapropter cum in privilegio Guardiani non sint expressi, censeri debent exclusi; privilegia enim non debent extendi ultra quam sonet tenor eorum. (o) Ac profecto, cum Sixtus IV. in eadem Bulla facultates Praelatorum Ordinis Praedicatorum declarans, atque confirmans, etiam Priores Conventuales expres-

(a) Diluc. priv. trad. 4. cap. 4. n. 1. (b) in Comp. priv. V. Absolutio ordin. quoad fratres n. 7. (c) Var. Resol. part. 1. resol. 2. q. 1. n. 6. & resol. 3. q. 5. n. 18. (d) de elect. can. cap. 26. q. 12. n. 121. (e) Tom. 2. de viſit. dup. 19. Sect. 1. n. 3. & Sect. 3. n. 56. (f) in Man. Praelat. Tom. 2. q. 19. art. 5. & quae 43. artic. 4. (g) Tom. 1. cap. 18. num. 56. (h) loc. cit. Sect. 1. n. 3. §. Unic. (i) loc. cit. (k) ritual. de absol. in genere. (l) cap. 6. tit. de absol. (m) cap. 7. §. 4. (n) Cap. 7. num. 12. (o) Cap. Porro, & Cap. Recipimus de privileg.

expresse nominet; deinde easdem ad Prælatos Ordinis Minorum extendens, Guardianos, aliosque Superiores locales omnino reiceat; nonne apertum indicium est, noluisse eum facultates prædictas ad Minoritici Ordinis Guardianos extendere? Cum ergo hæc sit Summorum Pontificum, qui privilegium illud Ordini nostro concesserunt, intentio, ut ea facultate nonnisi Generales, Provinciales, & Custodes in Custodiis sibi commissis prædicti sint; hæc eadem est Religionis intentio, in hoc privilegio sistens, atque hoc tantummodo proponens in propriis Constitutionibus.

VI. Præterea negamus, Apostolicæ concessionis usum quoad absolvendos Fratres a quibuscumque casibus etiam Summo Pontifici reservatis, paucis exceptis, eosque super irregularitatibus ita dispensandos, ad solos Prælatos majores per generalia statuta Ordinis expresse non esse restrictum privative quoad inferiores. Habemus enim inter Sambucana statutum, (a) quo decernitur, ut in illis casibus, quos per statuta generalia, aut per Constitutiones Apostolicas reservatos esse, aut reservari cogerit, nemo absolvo quemquam præsumat, sub pena excommunicationis ipso facto incurrenda, nisi a Generali vel Provinciali Prælate absolviendi facultatem accipiat. Sicut ergo per generalia statuta Guardianis facultas adimitur proprios Subditos absolvendi ab iis casibus, qui per Ordinis constitutiones sunt reservati, nisi a Generali, vel Provinciali absolvendi facultatem acceperint, ut alias ostendimus; (b) ita facultas adimitur eos quoque absolvendi ab iis casibus, qui per Constitutiones Apostolicas reservantur, nisi eis a Generali, vel Provinciali absolvendi delegetur auctoritas. Hæc facultatis limitatio etiam inde colligitur, quod licet sta-

tuta generalis concedent, ut ab excommunicatione per injectione manuum violenta possit Guardianus absolvere, has tamen limitationes præscribunt, quod Ministri præsentia intra triduum haberi non possit, & quod de percussione atroci, vel Subjati in Prælatum id numquam intelligendum sit. Ita habetur in Statutis Salmanticensibus, (c) in Vallisoletanis, (d) in Barchinonensibus, (e) & in Sambucanis. (f) Hinc deferenda est in praxitamquam minus tuta, & minus probabilis P. Didaci Aragoniensis opinio, qui Guardianos nostros Generalibus, ac Provincialibus hac in parte facit æquales. Id certe non probant privilegia, quæ præfert. Non probat privilegium a Clemente IV. Ordini nostro directè concessum, & a Sixto IV. in Constitutione *Regimini* confirmatum; (g) In eo siquidem controversa facultas Guardianis, aliisque Conventuum nostrorum Superioribus localibus non conceditur. Non probat privilegium concessum a Pio V. Benedicinis in Constit. *Dum ad Congregationem*, & Prædicatoribus in Constit. *Romani Pontificis circumspicita*; Huic enim Religio nostra in ea parte, in qua Prioribus Conventualibus tribuitur potestas æqualis, ac Generalibus, & Provincialibus, renuntiavit. Sententia igitur P. Felicis Potestatis, (h) quam sequitur P. Gaudentius de Janua, (i) est præferenda; & quoniam quoad Fratrum absolutionem, atque dispensationem limitatam invenimus per Ordinis statuta Guardianorum auctoritatem; concludendum est juxta regulam ab ipso Aragoniensi superius traditam, Superiores locales in Religione nostra tanta potestate in propriis Subditos minime frui, quanta Generalis in toto Ordine, & Provincialis in sua Provincia.

F I N I S.

(a) Cap. 7. §. 2. num. 1. (b) Cap. 13. num. 3. (c) Cap. 7. §. 5. (d) tit. de Absol. ab Excom. (e) Cap. 6. tit. de absol. (f) Cap. 7. §. 5. (g) Vid. Tom. 1. Chronol. Ordinis ad sexagesimum secundum Gener. Capit. tit. de absol. in genere, & ad sexagesimum sextum Cap. Gen. cap. 6. tit. de absol. (h) in Exam. Confess. Tom. 1. part. 4. cap. 5. num. 4432. (i) Tom. 2. de visitat. dub. 1. cap. 7. Sect. 1. num. 2. 3. & Sect. 3. num. 56.

CATALOGUS

*Romanorum Pontificum, quorum Constitutiones laudantur in hoc
Opera juxta ordinem temporum dispositur.*

Sæc.
XIII. Gregorius IX.
Quoniam abundavit iniquitas.

part. 1. cap. 1. n. 1.

Cum qui recipit. *ibid.*

Alexander IV.

Patris æterni benignitas. part. 1.

cap. 1. n. 2.

Virtute conspicuos. part. 2. c. 1. n. 2.

Clemens IV.

Exigentibus. part. 1. cap. 1. n. 3.

Quid temere. *ibid.*

Virtute conspicuos. part. 2. cap. 16.

n. 2.

Martius IV.

Ad fructus uberes. part. 1. cap. 1.

num. 4.

Bonifacius VIII.

Super Cathedralam. *ibid.*

Sæc.
XIV. Benedictus XI.

Inter cunctas. *ibid.* num. 5.

Clemens V.

Dudum a Bonifacio Papa. *ibid.*

Joannes XXII.

Vas electionis. *ibid.* num. 6.

Urbanus VI.

Etiam animarum. part. 2. cap. 1.

num. 6.

Bonifacius IX.

Exhibita siquidem Nobis. *ibid.*

Ad fructus uberes. *ibid.*

Innocentius VII.

Provenit ex vestra. part. 2. cap. 7.

num. 2.

Sæc.
XV. Alexander V.

Regnans in excelsis. part. 1. cap. 1.

num. 7.

Joannes XXIII.

In Apostolicæ Sedis specula. *ibid.*

Eugenius IV.

Etiam quaslibet personas. *ibid.*

Injunctum. part. 2. cap. 28. n. 4.

Sixtus IV.

Sedis Apostolicæ gratiosa benignitas.

part. 1. cap. 1. n. 7.

Sedes Apostolica. *ibid.*

Etiam dominici gregis. *ibid.* cap. 19.

num. 1.

Supplicari. part. 2. cap. 7. num. 2.

Sacri Prædicatorum, & Minorum.

ibid. cap. 32. num. 3.

Quoniam omnes. *ibid.*

Regimini. part. 2. cap. 20. num. 3.

& Cap. 26. num. 2.

Innocentius VIII.

Ratio exigit. part. 2. cap. 1. n. 2.

Julius II.

Dum ad Sacrum Ordinem. part. 1. XVI.

cap. 1. n. 7.

Considerantes. part. 2. cap. 1. n. 2.

Exponi Nobis. *ibid.*

Exposuisti. *ibid.* cap. 7. n. 2.

Leo X.

Dum intra. part. 1. cap. 1. n. 8.

Etiam cunctæ Orbis Ecclesiæ. *ibid.*

cap. 17. n. 3.

Palloris æterni. *ibid.*

Clemens VII.

Dum fructus uberes. part. 1. cap. 1.

num. 8.

Ex clementi. *ibid.*

Devotionis augmentum. *ibid.* cap.

17. num. 3.

Ex clementi. *ibid.*

Paulus III.

Cum inter cunctas. part. 1. cap. 1.

num. 8.

Exponi Nobis. part. 2. cap. 1. n. 2.

Licet debitum. *ibid.* cap. 26. n. 3.

Paulus IV.

Ex clementi. part. 1. cap. 1. n. 8.

Pius IV.

In Principis Apostolorum. part. 1.

cap. 2. num. 1.

S. Pius V.

Etiam Mendicantium. part. 1. cap. 2.

num. 2.

Romani Pontificis providentia. *ibid.*

Dum ad Congregationem. part. 2.

cap. 20. num. 6.

Romani Pontificis circumspeda. *ib.*

num. 7.

Ad exequendum. part. 2. cap. 22.

num. 2.

Ex supernæ. *ibid.*

Gregorius XIII.

In tanta. part. 1. cap. 2. num. 2.

M

Ex

Ex benigna. *ibid.*
Decet Romanum Pontificem. part.
1. cap. 19. n. 3.

Sixtus V.

Etſi Mendicantium Ordines. part.

1. cap. 2. n. 2.

Sanctum, & ſalutare. part. 2. cap.

27. n. 2.

Effrænata. *ibid.* cap. 31. num. 6.

Gregorius XIV.

Sedes Apoſtolica. part. 2. cap. 31.

num. 7.

Illius, qui. *ibid.* cap. 32. num. 2.

Clemens VIII.

Ratio Paſtoralis officii. part. 1. cap.

2. num. 2.

Quæcumque a Sede. *ib.* cap. 17. n. 6.

Romani Pontificis circumſpecta. part.

2. cap. 1. num. 2.

Romanum Pontificem. *ibid.* cap. 27.

num. 3.

Sanctiſſimus. part. 2. cap. 1. n. 4.

Cum ad Regularem. *ibid.* cap. 12.

num. 4.

Sæc.

Paulus V.

XVII. Injuncti nobis. part. 2. cap. 25. n. 3.

Nuper ut chariſſimo. *ibid.* cap. 27.

num. 5.

Quoniam Religio Societatis. *ibid.*

Gregorius XV.

Romanus Pontifex. part. 1. cap. 1.

n. 9. & cæ. 2. num. 6.

Inſcrutabili. *ibid.* cap. 2. num. 3.

Urbanus VIII.

Alias feliciſ. part. 1. num. 9. & cap.

2. num. 4.

Alias feliciſ. *ibid.*

Cum ſicut accepimus. part. 2. cap.

23. num. 1.

Cum ſicut accepimus. part. 1. cap.

2. num. 4.

Inſpecta. part. 2. cap. 22. num. 4.

Redemptoris noſtri. *ibid.* cap. 23.

num. 4.

In plenitudinem. *ibid.* cap. 25. n. 3.

Innocentius X.

Exponi Nobis. part. 1. cap. 3. n. 5.

Cum ſicut accepimus. *ibid.* cap. 8.

num. 2.

Alexander VII.

Sanctiſſimus. part. 2. cap. 25. n. 4.

Clemens X.

Superna. part. 1. cap. 2. n. 5.

Innocentius XI.

Exponi Nobis. part. 2. cap. 25. n. 3.

Innocentius XII.

Cum ſicut. part. 1. cap. 2. n. 3.

Romanus Pontifex. *ibid.* c. 19. n. 7.

Innocentius XIII.

Apoſtolici Miniſterii. part. 1. cap.

8. n. 3.

Benedictus XIII.

Sæc.

Pretioſus. part. 1. cap. 2. n. 6. xviii

Paſtoralis officii ſollicitudo. *ibid.* cap.

7. n. 4.

In ſupremo. *ibid.* cap. 8. n. 3.

Clemens XII.

Romanus Pontifex. part. 1. cap. 1.

n. 9.

Romanus Pontifex. *ibid.* c. 2. n. 6.

Romanus Pontifex. *ibid.* cap. 20. 6

n. 3.

Benedictus XIV.

Magno cum animi noſtri. part. 1. c.

4. n. 5.

Apoſtolica indulta. *ibid.* cap. 8. n. 3.

Paterna charitas. *ibid.*

Benedictus Deus. *ibid.*

Sacramentum Pœnitentiæ. *ibid.* cap.

18. n. 5.

Inter præteritos. *ibid.* cap. 19. n. 1.

Pæſtor bonus. *ibid.* n. 7.

Convocatis. *ibid.* cap. 20. n. 4.

Quod, communi. part. 2. c. 6. n. 3.

DECRETA, SEU DECLARATIONES

SACR. CONGREGATIONUM.

Declaratio S. Congregat. Concil. circa dubia proposita super Constitutione *Imfernabili* Gregorii XV. Vid. part. 1. cap. 2. n. 3. & cap. 7. n. 2.

Ejusd. S. Congreg. declaratio, qua Salvatur Regularium facultas pro audiendis Fidelium confessionibus tempore paschali, vel tempore infirmitatis sine speciali Parochorum licentia. part. 1. cap. 3. n. 5.

Ejusdem S. Congreg. declar. circa limitationem approbationis pro Confessariis Regularibus. part. 1. cap. 5. n. 2.

Ejusd. circa facultates aliquas Vicarii Capitularis. part. 1. cap. 11. num. 3.

Ejusd. circa facultatem Regularium pro absolvendis Pœnitentibus aliarum Diœcesum. *ibid.* cap. 15. n. 3.

Ejusd. circa facultatem absolvendi a casibus Episcopis reservatis. *ibid.* cap. 16. n. 5. & cap. 18. n. 4.

Ejusd. declaratio circa Pœnitentiariorum facultatem. part. 2. cap. 13. num. 4.

Ejusd. declar. quoad facultatem absolvendi a suspensione Clericum ordinatum ante legitimam ætatem. part. 2. cap. 27. num. 4.

Declaratio S. Congregat. Cardinal. negotiis Episcoporum, & Regular. præposit. cir-

ca revocationem approbationis Regularibus concessæ. part. 1. cap. 9. n. 3.

Ejusdem Decretum circa facultatem absolvendi a casibus Papæ, vel Episcopis reservatis. Edit. sub Clemente VIII. part. 1. cap. 16. n. 6. & cap. 17. n. 4.

Declaratio ejusdem decreti. *ibid.* cap. 17. n. 5. & 6.

Ejusdem in eadem materia decretum sub Paulo V. *ibid.* cap. 18. num. 2.

Aliud. Ejusd. in eam materia decretum sub Urbano VIII. *ibid.*

Ejusdem S. Congregat. declaratio super decreto Clementis VIII. de casuum reservatione pro Regularibus. part. 2. cap. 11. num. 5.

Congregationis Visitationis Apostolicæ sub Clemente VIII. responsio. part. 2. cap. 13. n. 6.

Decretum Congregationis Ecclesiasticæ disciplinæ sub Clemente XI. pro Confessariis privilegiatis in Urbe degentibus. part. 1. cap. 17. n. 3.

S. Pœnitentiariæ declaratio circa indulta aliquibus Monialibus concessa pro eligendo sub aliquot vicibus peculiari Confessario. *ibid.* cap. 7. n. 3.

P R O P O S I T I O N E S

A ROMANIS PONTIFICIBUS DAMNATÆ.

Ab Alexandro VII. 1659.

Concilium Tridentinum non obligat Regulares in Gallia ad obtinendas approbationes ab Episcopis, ut Sæcularium confessiones audire possint, neque ex illius Concilii auctoritate privilegia Regularium restringi possunt, cum in Gallia receptum non sit, præterquam in decisionibus Fidei, neque etiam Bulla Pii IV. pro confirmatione illius Concilii promulgata. Ubi Concilium Tridentinum est receptum, non possunt Episcopi restringere, vel limitare approbationes, quas Regularibus concedunt, ad confessiones audiendas, neque illas ulla ex causa revocare. Quinimo Ordinum Mendicantium Religiosi ad eas approbationes obtinendas non tenentur: Et si ab Episcopis Religiosi non probentur, rejectio illa tantumdem valet, ac si approbatio concessa fuisset.

Regulares Ordinum Mendicantium semel approbati ab uno Episcopo ad confessiones audiendas in sua diocesi, habentur pro approbatis in aliis diocesis, nec nova Episcoporum indigent approbatione. Regulares habent potestatem absolvendi a peccatis Episcopo reservatis, etiamsi ab Episcopo auctoritas ipsius indulta non fuerit.

Ab Eodem. 1665.

Sententia asserens, Bullam Cœnæ solum prohibere absolutionem hæresis, & aliorum criminum, quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629. 28. Julii in Consistorio S. Congregationis Eminentissimorum Cardinalium visa, & tolerata est.

Prælati Regulares possunt in foro conscientie absolvere quoscunque Sæculares ab

hæresi occulta, & ab excommunicatione propter eam incutita.

Mendicantes possunt absolvere a casibus Episcopis reservatis, non obiecta ad id Episcoporum facultate.

Satisfacit præcepto annuæ confessionis, qui confitetur Regulari Episcopo præsentato, sed ab eo injuste reprobat.

Qui Beneficium curatum habent, possunt sibi eligere in Confessarium simplicem Sacerdotum non approbatum ab Ordinario. Si liber sit alicujus junioris, & moderni, debet opinio censeri probabilis, dum non constet, rejectam esse a Sede Apostolica tamquam improbabilem.

Ab Eodem. 1666.

Regulares possunt in foro conscientie uti privilegiis suis, quæ sunt expresse revocata per Concilium Tridentinum.

Ab Innocentio XI. 1679.

Non est illicitum in Sacramentis confendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore, nisi id vejet lex, conventio, aut periculum gravis damni incurrendi.

Ab Alexandro VIII. 1690.

Non licet sequi opinionem vel inter probabiles probabilissimam.

Confessiones apud Religiosos factæ plerumque vel sacrilegæ sunt, vel invalidæ.

Parochianus potest suspicari de Mendicantibus, qui eleemosynis communibus vivunt, de imponenda nimis levi, & incongrua pœnitentia, seu satisfactione, ob quæsum, seu lucrum subsidii temporalis.

I N D E X R E R U M .

A

Absolvere a casibus Episcopis reservatis Confessarii Regulares non possunt sine speciali Episcoporum facultate. Part. 1. cap. 16. num. 1. & seq. Refellitur P. Sponerilii doctrina. ibid. n. 8.

Absolvere nequeunt Regulares tam intra, quam extra Italiam Christianisdeles a casibus in Bulla Cœnz, etiam dubie contentis. part. 1. cap. 17. n. 4. & 5.

Absolvere nequeunt intra Italiam, etque extra Urbem ab aliis quinque casibus in decreto Clementis VIII. exceptis. ibid. n. 6.

Absolvere nequeunt Regulares in Urbe degentes a casibus in Bulla Cœnz contentis, nec ab aliis exceptis in decreto edito sub Clemente XI. ibid. n. 1.

Absolvere a censuris particulariter, & nominatim latis, Regularibus non est concessum. part. 1. cap. 18. n. 6. & 7.

Absolvere possunt ab aliis censuris Sedi Apostolicæ reservatis, præter exceptas. ibid. n. 1. 4. 5. Non tamen extra confessionem. ibid. n. 8.

Absolvendi Religiosum poenitentem a casu in Ordine reservato facultatem Confessariis Regularibus concessit Urbanus VIII. si eam petitam Superior dare voluerit. part. 2. cap. 14. n. 1. Id tamen non de omnibus Confessariis intelligendum est, sed dumtaxat de deputatis ad normam decreti Clementis VIII. n. 2. & 3.

Advenæ Religiosi, dum in Monasteriis sui Ordinis hospitantur, quamvis sint diversæ Provinciæ, confiteri possunt Sacerdotibus eorumdem Monasteriorum approbatis. part. 2. cap. 3. n. 1.

Approbatio Regularium an possit ab Episcopis limitari, & quando? part. 1. cap. 1. num. 1. & 2. Eorum idoneitati debet respondere. ibid.

Approbationis limitatio, quamvis foret injusta, religiose a Regularibus servanda est. ibid. n. 1. & seq.

Approbatio obtinenda est ab Episcopo loci, in quo confessiones excipiendæ sunt. part. 1. cap. 1. n. 1. & seq.

Approbatio tacita an aliquando sufficiat? part. 2. cap. 4. n. 1.

Approbationis nomine licentia intelligitur, part. 1. cap. 15. n. 2. Vid. Regulares.

B

Benedictus XIV. Capucinis indulget, ut cum abfuerint a Conventu, si si copiam Confessarii sui Ordinis non habeant, confiteri possint extra Ordinem, part. 2. cap. 7. n. 2.

S. Bonaventura rationem reddit, quare Fratres Minoribus facultas audiendi Fidelium confessiones concessa fuerit. part. 1. cap. 3. num. 1.

Bulla Cruciatæ uti non possunt Regulares quoad electionem Confessarii. part. 2. cap. 21. num. 4.

C

Canonici Poenitentiaris sine speciali facultate a casibus Episcopo reservatis ex vi præfate muneris sui nequit absolvere. part. 2. cap. 15. num. 4. Nec potest casus reservatos ab Episcopo sibi commissos alteri subdelegare sine expressa Episcopi facultate. ibid. cap. 17. num. 1.

Capitula generalia an usum quorundam privilegiorum a Sede Apostolica concessorum Regularibus subditis prohibere possint? part. 2. cap. 2. n. 6. & cap. 32. n. 4. Superiorum localium auctoritatem limitare possunt. ibid. cap. 13. n. 1.

Capitulum generale Mantuanum FF. Minorum decretum edidit de tuncioribus, ac probabilioribus sententiis amplectendis in rebus moralibus. part. 2. cap. 4. n. 4.

Capucinis indulget Benedictus XIV., ut cum abfuerint a Conventu, deficiente fili Ordinis Confessario, extra Ordinem confiteri possint. part. 2. cap. 7. n. 2.

Casus a jure Episcopis reservati quinam sint? part. 2. cap. 16. n. 2. V. Absolvere.

Casus Sedi Apostolicæ reservati. V. Absolvere.

Casus, quos ex decreto Clementis VIII. sibi reservare possunt Prælati Regulares, enumerantur. part. 2. cap. 11. n. 4. Præter illos nullum alium reservare possunt sine capituli sive Generalis, sive Provincialis discussione, & consensu, ibid. n. 4. M 3 & 5.

& 5. Nec possunt alicui casus in Clementino decreto minime comprehenso censuram annectere, ejusque absolutionem sibi reservare. *ibid.* *n.* 5. Possent tamen poenitentiam aliquas graves determinare pro quibuldam peccatis imponendas a Confessoris. *ibid.*

Casus reservati per generales Ordinis Constitutiones pro Familia Minorum Observantium an omnes etiam pro Reformatorum Familia fiat reservati? *part.* 2. *cap.* 11. *num.* 6.

Casuum reservatio an, & quomodo inter odiosa sit recensenda? *part.* 2. *cap.* 11. *num.* 7.

Censuræ contra Regulares nominatim infligæ tolli nequeunt ab eorum Prælati. *part.* 2. *cap.* 12. *num.* 2. nec pro foro conscientie. *ibid.* *num.* 3. V. Absolvere.

Clement VIII. quid statuerit circa reservationem casuum pro Regularibus. *part.* 2. *cap.* 12. *n.* 4. & *cap.* 13. *n.* 6. & *cap.* 14. *n.* 2.

Communicatio privilegiorum. Vid. Ordo Minorum.

Concilium Tridentinum docere, nullum Regularem Sæcularium confessiones audire posse absque Episcoporum approbatione. *part.* 1. *cap.* 2. *num.* 1.

Concilium generale derogare potest constitutionibus generalibus Conciliorum sine illarum specifica, & individua mentione. *part.* 1. *cap.* 4. *num.* 5.

Confessio facta tempore paschali apud Regulares satis est, ut satisfiat Canoni *Omnia usqueque sexus*. *part.* 1. *cap.* 3. *n.* 7.

Confessiones auditæ sine approbatione Episcopi loci illius, in quo excipiuntur, irritæ sunt, & invalidæ. *part.* 1. *cap.* 3. *n.* 7.

Confessarii discreti nomine quis intelligendus sit? *part.* 2. *cap.* 2. *num.* 10.

Confessarii Regulares audire possunt absque licentia Episcopi confessiones eorum Sæcularium, qui in Monasteriis vere sunt de familia, & continui communales. *p.* 2. *cap.* 5. *num.* 2.

Confessarius Regularis an Religiosum poenitentem a casu reservato possit absolvere, si peritiam ei facultatem superior negaverit? *part.* 2. *cap.* 14. *num.* 1. Quomodo intelligendum Urbani VIII. decretum? *ibid.* *num.* 3. & 4.

Confessarius Regularis, si ad normam decreti Clementis VIII. sit deputatus, toties a casu reservato Religiosum poeni-

tentem, etiam non obtemperata a Superiore suo facultate, absolvere potest, quoties Superior eam petenti negaverit. *ibid.* *n.* 4. & seq. Quod tamen intelligendum non est de casibus Sedi Apostolicæ reservatis. *ibid.* *n.* 7.

Confessarii Regularium. Vid. Poenitentiarum. Vid. Regulares.

Confessarii Monialium. Vid. Moniales.

Confessarii a Confraternitatibus electi. Vid. Confratres.

Confraternitates erigendæ sunt juxta formam a Clemente VIII. præscriptam. *part.* 2. *cap.* 22. *n.* 3.

Confratres eligere sibi nequeunt in Confessarios Sacerdotes Sæculares, nisi a locorum Ordinariis approbati sint; nec Regulares, nisi habeant tum Ordinarium, tum suorum Superiorum approbationem. *ibid.* A quibus casibus neque absolvi?

Consuetudo an, & quomodo præbere possit jurisdictionem? *part.* 2. *cap.* 4. *n.* 1.

Cruciatur S. privilegio aliquæ similibus indultis uti nequeunt Regulares quoad libertatem eligendi sibi Confessarium. *part.* 2. *cap.* 1. *num.* 2.

D

Decretum S. Congregationis sub Clemente VIII. quoad absolutionem a casibus Sedi Apostolicæ reservatis. *Part.* 1. *cap.* 12. *n.* 4.

Decretum ejusdem S. Congreg. prioris declarativum. *ibid.* *num.* 5. & *cap.* 12. *n.* 1. Aliud sub Paulo V. *ibid.* *n.* 2. Aliud sub Urbano VIII. *ibid.*

Dispensare nequeunt Regulares super irregularitatibus Christifideles ad se accedentes. *Part.* 1. *cap.* 12. *n.* 6. & 7.

Dispensandi licentia difficilis datur, quam absolviendi. *Part.* 2. *cap.* 10. *n.* 4.

Dispensatio, ut licita sit, & valida, justa, & legitima causa requiritur. *ibid.* *cap.* 11. *n.* 2.

Dispensare. Vid. Episcopi. Vid. Irregularitas.

E

Episcopi an, & quando limitare possint Regularium approbationem? Vid. Approbatio.

An, & quando Regularium approbationes revocare possint? *Part.* 1. *cap.* 9. *n.* 2.

n. 2. Quid si injuste revocent? *ibid.* n. 5. An facultatem confessiones audiendi omnibus simul ejusdem Monasterii Religiosis possint adimere? *ibid.* n. 3. Quid, si de facto aliquis Episcopus simul omnibus adimat, *ibid.* n. 4.

Episcopi dispensare possunt ad petendum debitum cum uxoris, qui cum essent voto perpetue castitatis obstricti, Matrimonium contraxerunt: & quo jure? *Part. 1. cap. 11. n. 3.* Dispensare nequeunt super impedimento dicimente occulto, cum quo Matrimonium contractum fuit, nisi quibusdam conditionibus cooccurrentibus: *p. 1. cap. 22. n. 7.*

An possint hodie a casibus in Bulla Cœne contentis absolvere? *part. 2. cap. 24. n. 3. 4.* An a crimine hæresis. *ibid.* cap. 25. n. 6.

Dispensare nequeunt cum Clericis ante legitimam ætatem ordinatis, ut in suscepto Ordine ministrent, antequam annos compleant a jure statutos. *part. 2. cap. 27. num. 4.*

An dispensare possint super irregularitate contracta ex hæresi occulta? *part. 2. cap. 29. num. 5.*

Dispensare nequeunt super irregularitate ex homicidio voluntario, licet occulto, contracta. *ibid.* cap. 20. n. 1.

Episcopi an possint sibi eligere Confessarium Sacerdotem sibi non Subditum a proprio Episcopo non approbatum? *part. 2. cap. 2. n. 8.*

Episcopi quibusdam in casibus contra Regularitatem per censuras procedere possunt. *part. 2. cap. 28. n. 1.*

F

Facultas audiendi confessiones qua de causa Fratres Mendicantibus concessa? *part. 1. cap. 1. n. 1.*

Familiares Monasteriorum quinam sint? *part. 2. cap. 5. n. 3.*

Familiarum in Monasteriis servientium, ibique diu, neque morantium confessiones an audire possit Confessarius Regularis a suo dumtaxat Prælo approbatus, sine Episcopi approbatione? *part. 2. cap. 5. n. 2. & seq.*

Fratres Minores Regularis, & Strictioris Observ. prohibentur Secularium confessiones excipere ante expetum trigelimum ætatis annum. *part. 1. cap. 13. n. 6.* Superiores ab hac lege dispensare nequeunt.

ibid. Provincialibus tamen permissum est, ut circa ætatem dispensare possint pro Confessoribus Fratrum. *ibid.*

G

Gregorius XIII. quas Pii V. Constitutiones in gratiam Regularium editas revocaverit? *part. 2. cap. 22. n. 2.*

Guardianorum auctoritas in Ordine Minorum per Capitula generalia valde fuit limitata. *part. 2. cap. 2. & 6.*

Guardiæ. *Vid. Superiores locales.*

Guillelmi de S. Amore liber de periculis novissimorum temporum ab Alexandro IV. damnatus fuit. *part. 1. cap. 1. num. 2.*

H

Hæresis crimen non cadit sub potestate Prælatorum Regularium; unde illorum opinio rejicitur, qui Prælati Regularibus auctoritatem tribuunt absolvi proprios subditos relapsos in hæresim. *part. 2. cap. 25. num. 1. & 3.* Nec etiam absolvere possunt eos, qui primo lapsi fuerint. *ibid.* n. 4. & seq. Nec dispensare cum ipsis super irregularitate orta ex delicto hæresis occultæ. *ibid.* cap. 29. num. 4. & 5.

Homicida voluntarius ex Concilio Tridentino ad Sacros Ordines promoveri non potest: nec licet illi aliquæ ecclesiastica beneficia etiam non curam conferre, quavis crimes esset occultum. *part. 2. cap. 30. num. 2.* Cum eo dispensare non possunt Episcopi super irregularitate. *ibid.* n. 1. nec Prælati Regulares, *ibid.* cap. 30. & cap. 31. per tot.

Homicida proditores raro, & quasi nunquam a Sede Apostolica dispensantur ab irregularitate quam contraxerunt. *part. 2. cap. 31. num. 2. & 4.* Ino putantur. Aliqui hujusmodi irregularitatem esse indispensablem. *ibid.*

I

Ignorantis reservationis ab ea non excusat. *part. 1. cap. 16. n. 3.*

Ingressus in Monasteria Monialium sine causa, ac sine superiorum licentia, vel cum causa, & licentia abusu est reservatus. *part. 1. cap. 17. num. 6.*

Joannis de Polacio articuli a Joanne XXIII. reprobati. *part. 1. cap. 1. num. 7.*

Itre.

Irregularitas orta ex bigamia non potest a Prælati Regularibus dispensari, maxime si bigamia vera sit, aut interpretativa. part. 2. cap. 29. n. 2. & 3. Hæc gravior est reliquis ad dispensandum. *ibid.*

Irregularitas orta ex delicto hæresis occultæ non potest a Prælati Regularibus dispensari. *ibid.* n. 4. & 5.

Irregularitas orta ex homicidio voluntario an possit a Prælati Regularibus dispensari? part. 2. cap. 30. & cap. 31.

Irregularitas ab aliquo Regulari contracta ob procuracionem abortus factus animati an ab ejus Regulari Prælato dispensari possit? Part. 2. cap. 32. num. 6. & seq.

Irregularitates. *Vid.* Dispensare. V. Episcopi.

Jurisdictionem pro audiendis requisitam an Regulares de suorum Superiorum licentia ab Episcopo approbati accipiant a Papa? part. 2. cap. 15.

Jurisdictionis spiritualis ordinaria in Regularibus apud eorum Prælatos residet. part. 2. cap. 1. num. 2.

L

Licentia Prælati sui Regularis præter Episcopi approbationem Religioso necessaria est, ut licite Sacularium confessiones excipiat. part. 1. cap. 13. n. 2. & seq.

Quamvis penitens licentiam haberet eligendi sibi Confessorem quemcumque etiam Religiosum. *ibid.* n. 4.

An necessaria sit, ut valide confessionea excipiat? *ibid.* cap. 14. per tot.

Licentia sui Superioris indiget Religiosus, ut extraneo confiteri possit peccata sua. part. 2. cap. 6. n. 1. Etiam tacita sufficit, dum Religiosus iter facit, nec copiam habet Confessarii sui Ordinis. *ibid.* cap. 7. n. 3. & seq.

Licentia generalis ad ea non debet extendi, quæ quis non efficit verisimiliter in specie concessurus. part. 2. cap. 29. n. 3. & cap. 30. n. 4.

Limitationum ab Episcopo præscriptarum inobservantia administrationem Sacramenti aliquando reddit dumtaxat illicitam, aliquando etiam invalidam. part. 1. cap. 5. n. 1. & seq.

Limitaciones quædam, quæ in Regularium approbationibus apponi solent, explicantur. *ibid.* cap. 6. n. 5. & seq.

M

Monialium etiam sibi subiectarum confessiones Regulares audire non possunt absque speciali Episcopi approbatione. part. 1. cap. 7. n. 1. & 2. Excipiuntur Generales, & Provinciales. *ibid.* n. 4.

Monialium confessarii toties ab Episcopo approbationem obtinere debent, quoties casus deputationis contigerit, *ibid.* n. 2.

Moniales peculiaris S. Penitentiariæ habentes indulta in Confessarium sibi eligere possunt illum, qui fuerit alias, etiam semel, ad Monialium confessiones audiendas ab Ordinario approbatus, nisi conflictum fuisse postea ob demerita, quæ confessiones concernant, positive reprobatur. *ibid.* n. 3.

Moniales admonendæ sunt, ut saltem semel singulis mensibus confiteantur, & ad Sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum accedant. part. 2. cap. 2. n. 2.

N

Novitii an legi reservationis, quæ in Religione servatur, obnoxii sint? part. 1. cap. 12. per tot.

Regularis Prælati jurisdictioni subiecti sunt. *ibid.* n. 5.

An teneantur ad Religionis onera? *ibid.* n. 6. & 7.

O

Oblati Monasteriorum quas condiciones habere debeant, ut ab Episcoporum jurisdictione sint exempti. part. 2. cap. 5. num. 3.

Oracula vivæ vocis hodie sunt revocata. part. 1. c. 1. n. 9. & cap. 8. n. 4. & part. 2. cap. 29. n. 2. Quenam a revocatione intelligantur excepta? *ibid.* & part. 1. cap. 23. n. 5.

Oracula vivæ vocis, quæ ante revocationem sortita fuerant effectum, in revocatione minime comprehenduntur, quamvis habeant tractum successum, declaravit S. Congregatio. part. 2. cap. 30. n. 2. Quo sensu id intelligendum? *ibid.*

Ordines Mendicantes ab eorum incunabulis ab Episcoporum jurisdictione exempti sunt. part. 2. cap. 1. n. 1.

Ordo Minorum amplissima frui communicatione privilegiorum ejusdemque Ordinis tam Mendicantium, quam non Mendicantium. part. 2. cap. 25. n. 1.

PARO-

- P**arochi prohibere nequeunt, ne Fideles sibi subditi tempore paschali apud Regulares deponant peccata sua. part. 1. cap. 3. n. 2. & cap. 3. n. 5.
- Parochi nequeunt sibi eligere in Confessarium Sacerdotem non approbatum ab Ordinario. part. 2. cap. 2. n. 3. & 6.
- Pœnitentiarii Basilicarum Urbis a quibus casibus absolvere nequeant l. part. 1. cap. 17. n. 5.
- Pœnitentiarii in Cœnobiiis deputati nullam habent ex vi proprii muneris in casus Sedi Apostolicæ reservatos Auctoritatem. part. 2. cap. 15. num. 3. Non habent eam omnem facultatem, quæ in Superioribus residet. *ibid.* n. 2. Absolvere nequeunt a casibus Bullæ Cœnæ, nec ab aliis quinque exceptis in decreto Clementis VIII. *ibid.* n. 5. nec pereussores Fratrum. *ibid.* Nec absolvere possunt Religiosos ab aliis casibus Papalibus, a quibus absolvere possunt Sæculares. *ibid.* n. 6.
- Pœnitentiarii privatim instituti facultate absolventi a reservatis absque loci, vel personarum limitatione a Provinciali sibi concessa uti possunt in unoquoque Provinciæ Conventu. part. 2. cap. 18. n. 2. Si facultas illa sine temporis limitatione concessa fuerit, in Ordine Minorum perseverat, etiam postquam Superior, qui eam delegavit, absolutus est ab officio, donec revocetur a Superiore. *ibid.* n. 4.
- Pœnitentiarii auctoritatem propriam nequeunt alteri subdelegare. part. 2. cap. 17. n. 1. & 2. Habent illi quidem in casus reservatos facultatem activam, sed non passivam. *ibid.* n. 3. Refellitur contraria P. Didaci Aragoniensis opinio. *ibid.* n. 4. & seq.
- Pœnitentiariorum auctoritas in Ordine Minorum ad casus notorios minime extenditur. part. 2. cap. 16. n. 1. Nec ad eos casus, in quibus ipsi complere fuerint. *ibid.* n. 2.
- Pœnitentiarii pro singulis Conventibus deputati auctoritatem sibi commissam exercere non possunt in unoquoque Provinciæ Conventu. part. 2. cap. 16. n. 3. Refellitur contraria P. Sabini Bononiensis opinio. *ibid.* n. 4.
- Prælati Regulares non possunt propriis Subditis obligationem imponere, ut sibi confiteantur peccata sua. part. 2. cap. 4. n. 4.
- Concedere possunt propriis Subditis,

ut apud Confessarium extraneum deponant peccata sua. *ibid.* cap. 6. n. 1.

Idem concedere possunt suis Fratribus etiam Prælati Ordinis Minorum. *ibid.* n. 2. In hac tamen concedenda licentia magna opus est discretionem. *ibid.* n. 3. Nec tamen requiritur rigorosæ necessitatis articulus. *ibid.* n. 4.

Prælati Regulares facultatem habent referendi sibi aliquos casus. part. 2. cap. 11. n. 1. Vid. Casus.

Prælatis Regularibus concessa fuit facultas amplissima ad absolvendos proprios Subditos etiam a casibus reservatis in Bulla Cœnæ, quibusdam exceptis. part. 2. cap. 20. per tot. Facultatem hanc sub ejusdem Bullæ revocationibus comprehendere non satis evincitur. *ibid.* cap. 21. per tot. Annua illius Bullæ publicatio huic Prælatorum Regularium facultati non officit. *ibid.* n. 6. Nec officiunt aliæ Summ. Pontificum Constitutiones, aut Sacri. Congregationum decreta, quæ ab adversariis proferuntur. part. 2. cap. 20. cap. 23. & cap. 24.

Prælati Regulares quoad absolvendi, & dispensandi facultatem idem possunt in Religiosos sibi subditos, quod possunt Episcopi in Clericos, & Laicos sibi subditos. part. 2. cap. 20. num. 7. cap. 25. n. 5. & cap. 26. n. 4.

Prælati Regulares. Vid. Censuræ. Hæresis. Irregularitas. Sensus. Quæ prudentia uti debeant privilegiis, & facultatibus sibi concessis in propriis Subditis absolvendis, & dispensandis. part. 2. cap. 31. n. 3.

Facultates absolvendi proprios Subditos, & eum eis dispensandi possunt alteri delegare. *ibid.* cap. 31. n. 1. & seq.

Privilegia Regularibus olim concessa pro confessionibus Christifidelium audiendis. part. 1. cap. 1. & cap. 2. per tot.

Privilegia Regularibus olim concessa ad absolvendos Christifideles a casibus Sedi Apostolicæ reservatis. part. 1. cap. 17. n. 1. & seq. sunt limitata. n. 4. & 6. sed non extincta. *ibid.* c. 18. n. 3.

Privilegia concessa Confratribus SS. Rosarii, & B. M. V. de Monte Carmello, ut absolvi possint a casibus Sedi Apostolicæ reservatis. *ibid.* n. 3.

Privilegia Prælatis Regularibus concessa ad absolvendos proprios Subditos a casibus Sedi Apostolicæ reservatis etiam in Bulla Cœnæ, part. 2. cap. 20. per tot.

Pri.

Privilegia eisdem Praelatis Regularibus concessa ad abluendos proprias subitas, a censuris, cosque super irregularitatibus dispensandas. *ibid.* cap. 26. per tot.

Privilegia criculo vivae vetis concessa. Vid. Oracula.

Privilegia, quae Concilii Tridentini decretis adversantur, sunt revocata. part. 1. cap. 2. n. 1.

Privilegia, quibus iudicium de Confessionibus Regularium idoneitate solis eorum Superioribus committebatur, hodie sunt revocata. *ibid.* c. p. 3. n. 3.

Privilegiis limitari potest, atque etiam auferri. part. 2. cap. 2. n. 6. & cap. 32. n. 4.

Provinciales Ministri in Ordine Minorum aliquos Confessarios in unoquoque Conventu deputare tenentur pro absolutione casuum reservatorum. part. 2. cap. 13. n. 4.

R

Rescripti S. Francisci an apud Observantes deponere possint peccata sua, & vicissim? part. 2. cap. 3. n. 2. & seq. & cap. 4. per tot.

Regulares Fidelium confessiones audire non possunt cum sola suorum Superiorum licentia. part. 1. cap. 3. n. 2.

Regulares generaliter idoneus repertus, generaliter approbandus. part. 1. cap. 5. n. 2.

Regularis ab Episcopo reprobus, quamvis iniuste, Fidelium confessiones nequit excipere. *ibid.* cap. 4. n. 3.

Regulares ab Episcopo approbati vi privilegiorum audire possunt confessiones Fidelium etiam ex aliis Diocesibus consentientium. part. 1. cap. 3. n. 4. Excipere possunt infirmorum confessiones sine speciali licentia Parochi. *ibid.* n. 5. Debent tamen Parochum de audita confessione admonere. *ibid.* Etiam in aliis Ecclesiis Fidelium confessiones excipere possunt de Parochorum, seu Rectorum consensu. part. 1. cap. 6. num. 6. & 7. Quid, si id veteri Episcopus? *ibid.* n. 8. Prohiberi non possunt, ne tempore paschali audiant confessiones Fidelium *ibid.* cap. 3. n. 5. & cap. 13. n. 2.

Regularis in una Diocesi semel approbatus, non potest ubique confessiones audire. part. 1. cap. 8. n. 4.

Regulares audire non possunt ubique confessiones subditorum illius, Diocesis, in

qua sunt approbati. *ibid.* Et dum iter faciunt, non possunt sine approbatione Episcopi loco confessiones excipere. *ibid.* Regulares Episcopi approbationem absque examine praetendere nequeunt. part. 1. cap. 10. n. 1.

An semel approbati possint iterum ab eodem Episcopo examinari? *ibid.* n. 2.

Regularis a Vicario Generali, quavis privilegio examine, ac simplicitate sine ulla limitatione approbatus, potest iterum ab Episcopo examinari. part. 1. cap. 10. n. 4. Idem dicendum, si ab ipso Episcopo simpliciter quidem, sed sine examine approbatus fuerit. *ibid.* n. 5.

Regulares dispensare non possunt ad petendum debitum cum iis, qui post votum perpetuae castitatis emissum Matrimonium contraxerunt. part. 1. cap. 21. per tot. Neque cum conjugatis incestuosis. *ibid.* cap. 22.

Regulares confiteri nequeunt extra Ordinem sine suorum Superiorum licentia. part. 2. cap. 1. n. 2. & cap. 6. n. 1.

Itinerantes confiteri possunt extraneo de Superiorum suorum licentia. *ibid.* cap. 7. n. 2. Sufficit etiam licentia tacita. *ibid.* n. 3. & seq. Etiam si nulla lethali culpa graventur. *ibid.* cap. 8. per tot. Sed extraneus Sacerdos, cui confiterentur, debet esse approbatus. *ib.* cap. 9. per tot.

Si tamen sacerdos Regulari constentur alterius Ordinis, satis est, si a suo Superiore pro Religiosis sit approbatus. *ibid.* n. 7. Dum ergo sunt in itinere, non Socio suo Sacerdoti non approbato, sed potius extraneo approbato confiteri debent. part. 2. cap. 10. per tot.

Regulares. Vid. Censura. Haereticis. Irregularitas. Suspendio.

Religiosi itinerantes ab extraneo Confessario diebus nequeunt absolvi a casibus in Ordine reservatis. part. 2. cap. 19. n. 2. & 3.

An saltem absolvi possint indirecte? *ibid.* n. 4. Si indirecte absolvantur, debent cum primum possunt, peccatum reservatum Confessario proprii Ordinis facultate praedito iterum aperire. *ibid.* n. 5. Religiosus non habet proprium velle, aut nolle. part. 1. cap. 14. num. 2. & 3.

An quicquid Religiosus agit contra Superioris voluntatem irritum sit? *ibid.*

S

Sixtus V. gravem Constitutionem edidit contra Clericos male promotos ad Ordines, quam postea moderatas est Clemens VIII. part. 2. cap. 27. n. 2. & 3.

Aliam edidit contra procurantes abortum; cuius rigorem temperavit Gregorius XIV. *ibid.* cap. 31. n. 6. & 7.

Superiores locales Regularium ad instituere possint Confessarios pro suo Monasterio? part. 2. cap. 2. n. 2.

An possint sibi eligere in Confessarium simplicem Sacerdotem, quamvis a Provinciali non approbatum. *ibid.* n. 3. & seq.

An possint sibi reservare aliquos casus? part. 2. cap. 11. n. 2.

In Ordine Minorum id eis prohibitum est. *ibid.* n. 3.

An Ordinariam habeant facultatem absolvendi a casibus in Ordine reservatis? *ibid.* cap. 23. n. 1. 2. & 3.

An possint in casu particulari Licentiam alius concedere absolvendi a casibus in Ordine reservatis? *ibid.* n. 5. & seq. 1 & cap. 17. n. 2.

An litem facultatibus absolvendi, & dispensandi præditi sint, quibus Generales, & Provinciales? part. 2. cap. 32. n. 3. & seq. In Ordine Minorum eorum auctoritas valde est limitata. *ibid.* n. 5.

Suspensio contracta a Clerico Regulari eo quia Ordinem aliquem aut præscriptam ætatem suscepit, tolli potest a suo Regulari Præfato postquam ad legitimam ætatem pervenerit, sed non ante, part. 2. cap. 27. num. 4.

Suspensio a Clerico Regulari contracta ex simoniaca ad Ordines promotione tolli nequit a Regulari Præfato. *ibid.* n. 5. & 6.

T

Tertiarii in Religiosis domibus sub habitu Regulari servientes confiteri possunt

peccata sua Confessario Regulari, quamvis ab Episcopo nondum approbato. part. 2. cap. 5. n. 1. & 4.

An teneantur casibus in Religione reservatis? *ibid.* cap. 12. num. 9.

V

Vicarius Capitularis Episcopo non succedit in iis, quæ ipse ex jure dumtaxat delegato conveniunt. part. 1. cap. 11. n. 2.

Non potest litteras dimissorias pro suscipiendis Ordinibus alicui, qui Beneficii Ecclesiastici recepti, sive recipiendi occasione arctatus non fuerit, infra annum à die vacationis, Sede vacante concedere. *ibid.* n. 3. Nec exequi dispensationes ab Apostolica Sede Episcopo, aut ejus Vicario Generali delegatas, quas ante Episcopi obitum eorum alter executus non fuerit. *ibid.*

Non debet concedere indulgentias, quas concedere possit Episcopus vivens. *ibid.*

Revocare non potest facultatem audientiarum confessionum ab Episcopo Confessario Regularibus jam concessam. *ibid.* n. 1. & seq. Quid si eam revocet? *ibid.* n. 4. & seq. & cap. 12.

Vota Summo Pontifici reservata quænam sunt? part. 1. cap. 19. n. 1.

Vota sæcularium non reservata dispensari nequeunt a Confessariis Regularibus. *ibid.* n. 3. & seq. Possunt tamen ab eis commutari. part. 1. cap. 20. num. 1. & seq. In commutatione servari debet æqualitas, non quidem physica, sed moralis. *ibid.* n. 4.

Votorum dispensatio valde differt a commutatione. part. 1. cap. 19. n. 2.

Quid circa ea concedere soleant Summi Pontifices Confessariis Jubilæi temporis? *ibid.* n. 7.

Quænam circa eadem auctoritas Majori Pœnitentiario concessa sit? *ibid.*

F I N I S.

F. JOSEPH MARIA DE VEDANO

*Ordinis Minorum S. P. N. Francisci Lector Jubilatus coram Summo Pontifice Episcopo-
rum Examiner, & universa Cismontana Familia, tam Observantium, quam Re-
formatorum, & Conceptionistarum Commissarius Generalis, ac Servus.*

CUM juxta Apostolicas, Nostrique Ordinis Constitutiones de Mandato Nostro ido-
nei Censores Opus quoddam a R. P. F. Gabriele Anzelo a Vicentia Nostre Re-
formatæ Provinciæ S. Antonii Ex Ministro, ac Sac. Theologiæ Lectore elucub-
ratum, cui titulus est: *De Privilegiis Regularium, præsertim Mendicantium*
Ordinum, tam pro administrando, quam pro suscipiendo Penitentia Sacramento,
recognoverint, illudque ab ipsis revisum, & approbatum fuerit, Nos præsen-
tium tenore ad salutari obedientiæ meritum facultatem facimus, quatenus,
servatis de reliquo servandis, id ipsum Typis mandari possit, & valeat.

Dat. Romæ ex Araceli 19. Decembris 1767.

F. JOSEPH MARIA DE VEDANO
Commissarius Generalis.

De mand. Rev. in Xto. Prioris
F. EUSTACHIUS DE BRIXIA
Secretarius Generalis.

NOI RIFORMATORI

Dello Studio di Padova.

AVendo veduto per la Fede di Revisione, ed Approvazione del P. F. Filippo
Rosa Lanzi, Inquisitor General del Santo Offizio di Venezia, nel Libro intito-
lato *De Privilegiis Regularium, præsertim Ordinum Mendicantium &c.* M.S. non
v'esser cosa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, & parimente per Atte-
stato del Segretario Nostro, niente contro Principi, e buoni costumi, conce-
diamo Licenza a Tommaso Battinelli Stampator di Venezia, che possi essere
stampato, osservando gli ordini in materia di Stampe; e presentando le solite
Copie alle Pubbliche Librerie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 19. Maggio 1768.

(SEBASTIAN JUSTINIAN Rif.

(ALVISE VALLARESSO Rif.

(FRANCESCO MOROSINI Cav. Proc. Rif.

Registrato in Libro a Carte 348. al Num. 2461.

Davidde Macbefini Segr.

PARS

HA- 2005062

